

AGATA KRISTI

BIBLIOTEKA BESTSELER

TAJNI NEPRIJATELJI

Tajni neprijatelji

The Secret Adversary

Agatha Christie, 1922

Za sve one koji vode dosadne živote, u nadi da će i druge ruke moći da osete čari i opasnosti avanture.

Prolog

Bilo je dva popodne sedmog maja 1915. godine... "Luzitanija" je bila pogođena sa dva torpeda i ubrzano je tonula, dok su čamci za spašavanje najvećom mogućom brzinom spuštani u vodu. Žene i deca su bili poredani i čekali na svoj red. Neke od žena su se još uvek grčevito držale za svoje muževe i očeve; ostale žene su čvrsto stiskale svoju decu na grudima. Jedna devojka je stajala sama, blago udaljena od ostatka grupe. Bila je prilično mlada, nije mogla imati više od osamnaest godina.

Nije izgledala uplašeno, a njene ozbiljne, nepomične oči čvrsto su gledale napred.

— Oprostite.

Glas muškarca pored nje ju je trgnuo i naterao da se okrene. Primitila ga je već nekoliko puta među putnicima prve klase. Bilo je nečeg tajanstvenog u vezi s njim, što je neizbežno zagolicalo njenu maštu. Ni sa kim nije progovarao. Kada bi mu se neko obratio, on bi brzo obeshrabrio svaki pokušaj razgovora. Takode je imao običaj da nervozno baca brze, sumnjičave poglede preko ramena.

Primitila je kako je sada jako uznemiren. Na čelu su mu se videle krupne graške znoja. Bilo je očigledno da ga je strah preplavio. A ipak, nije joj delovao kao neko ko bi ustuknuo i pred samom smili!

— Da? - Njen ozbiljan pogled se ispitivački ukrstio sa njegovim. Stajao je, gledajući je nekakvim očajničkim, kolebljivim pogledom.

— Tako mora da bude! - mrmljao je za sebe. - Da... to je jedino moguće. Tada glasno rekao naglo: "Vi ste Amerikanka?"

— Da.

— Patriota?

Devojka je pocrvenela.

— Mislim da nemate pravo tako nešto da pitate! Naravno da jesam!

— Nemojte da se vređate. Ne biste se uvredili kada biste znali šta je sve u pitanju.

Ali. moram nekome da verujem... i to mora da bude žena.

— Zašto?

— Zbog onog „prvo žene i deca". - Pogledao je oko sebe i snizio ton. - Nosim dokumenta... dokumenta od ogromne važnosti. Ona će značiti prekretnicu za Saveznike. Razumete? Ova dokumenta moraju biti spašena! Sa vama će imati više šanse nego sa mnom. Hoćete li ih uzeti?

Devojka je ispružila ruku.

— Čekajte... moram da vas upozorim. Može biti rizično... ako su me pratili. Ne mislim da jesu. ali. čovek nikad ne zna. Ako je tako, bićete u opasnosti. Mislite da možete da izađete na kraj sa ovim?

Devojka se osmehnula.

— Izaći ću na kraj sa time, nego šta. I zaista sam ponosna što ste me odabrali! Šta treba dalje da uradim sa njima?

— Obratite pažnju na novine! Ja ću davati lični oglas u Tajmsu. koji će početi sa „brodski kompanjon". Ako se oglas ne pojavi za tri dana... pa. znaćete da sam gotov.

Onda odnesite paket u američku ambasadu i predajte ga ambasadoru lično. Da li je to jasno?

— Potpuno jasno.

— Onda. budite spremni.. sada ću da se pozdravim sa vama. - Uhvatio ju je za ruku.

— Do viđenja. Neka vam je sa srećom – rekao je.

Ruka joj se sklopila oko paketa umotanog u nepromočivo platno, koji mu je ležao na dlanu.

„Luzitanija" se jače nagnula na desni bok. Kao odgovor na kratku komandu, devojka je potrčala da zauzme svoje mesto na čamcu za spašavanje.

1. „Mladi avanturisti, Ltd.“

— Tomi, stari moj!

— Mrvice, stara moja!

Dvoje mladih srdačno su se pozdravili i za trenutak su blokirali izlaz iz metroa u Dover stritu. Pridev „stari“ bio je totalno neprimeren. Njih dvoje zajedno nisu imali više od četrdeset pet godina.

— Nisam te video već sto godina - nastavio je mladić. - Kuda si krenula? Hajdemo negde da se ispričamo. Ovde postajemo prilično nepopularni.. mislim da smo im blokirali izlaz. Hajdemo odavde.

Devojka se složila i krenuli su niz Dover strit do Pikadilija.

— A sada - reče Tomi - kuda ćemo da idemo?

Sasvim blagi nagoveštaj nervoze koja se skrivala u njegovom glasu nije mogao da promakne oštrom uhu gđice Prudens Kauli. iz nekog nepoznatog razloga bliskim prijateljima poznatijoj kao Mrvica. Odmah se okomila na njega.

— Tomi, pa ti si švorc!

— Uopšte nisam - neuverljivo je rekao Tomi. - Valjam se u lovi.

Uvek si bio očajan lažov - ozbiljno reče Mrvica - mada, si jednom uvjerio sestru Grinbenk da je liječnik naredio ti da piva kao terapiju, ali da je samo slučajno zaboravio da upiše to u karton. Sećaš se?

Tomi se zakikotao.

— Naravno da se sećam! Zar stara koka nije poludela od besa kad je to otkrila!'

Mada nije bila tako loša. stara mama Grinbenk! Dobra stara bolnica... demobilisana, kao i sve ostalo, pretpostavljam?

Mrvica je uzdahnula.

— Da. I ti si.

Tomi je klimnuo glavom.

— Pre dva meseca.

— Otpremnina? - nagađala je Mrvica.

— Potrošena.

— Oh, Tomi!

— Ne. stara moja. nisam švorc zbog raskalašnog provoda. Kamo lepe sreće! Troškovi života... običnog, skromnog, takoreći sirotinjskog, danas su. ako nisi znala...

— Dragi moj dečko - prekinula ga je Mrvica - nema ničeg što ja ne znam o troškovima života. Evo nas kod „Lavova" i svako će platiti svoj deo računa.

Dogovoreno! –

I Mrvica je krenula uz stepenice.

Mesto je bilo puno, pa su krenuli uokolo u potrazi za slobodnim stolom, u prolazu hvatajući odlomke razgovora.

— I... znaš. sela je i zaplakala kada sam joj rekao da ipak ne može da dobije stan... -

Bilo je gotovo poklonjen, draga moja! Baš kao ono što je Mejbel Luis donela iz Pariza...

— Svakakve stvari čovek može da načuje - promrmljao je Tomi. - Danas sam prošao na ulici pored dvojice tipova koji su pričali o nekome po imenu Džejn Fin. Jesi li ikada čula takvo ime?

Ali u tom trenutku, dve starije gospode su ustale i pokupile svoje stvari, pa se Mrvica spretno ubacila na jednu od ispražnjenih stolica.

Tomi je naručio čaj i zemičke. Mrvica je naručila čaj i tost sa puterom.

— I neka čaj bude u odvojenim čajnicima - ozbiljno je rekla. Tomi je seo preko puta nje. Nije imao šešir na glavi, te se videla gusta crvena kosa. potpuno zalizana unazad. Njegovo lice je bilo prijatno ružno... neupadljivo, a ipak nesumnjivo lice jednog džentlmena i sportiste. Odelo mu je bilo dobrog kroja, ali već na samrtničkim mukama.

Dok su sedeli tako, delovali su kao sasvim običan, savremeni par. Mrvica možda nije bila neka lepotica. ali bilo je šarma i karaktera u crtama njenog sitnog lica, odlučnoj bradi i krupnim, razmaknutim sivim očima koje su čvrsto gledale ispod ravnih, crnih obrva. Nosila je mali, svetlozeleni šešir preko svoje crne kose. ošišane na kratku „bobi“ frizuru, a njena prilično kratka i dosta ofucana suknja otkrivala je par neobično lepih članaka. Čitava njena pojava odisala je junačkim pokušajem da od svoje skromne odeće izvuče maksimum elegancije.

Napokon je stigao i čaj i Mrvica ga je sipala, trgnuvši se iz svojih misli.

— A sada - reče Tomi, otkidajući veliko parče zemičke - da čujemo novosti. Seti se. nisam te video još od bolnice. 1916. godine.

— Dobro. - Mrvica se bez nećkanja poslužila svojim tostom. - Kratka biografija gđice Prudens Kauli, pete kćerke arhidakona Kaulija iz Liti Misindela. Safolk. Gđica Kauli je napustila radosti (i patnje) svog doma na samom početku rata i došla u London, gde se zaposlila u vojnoj bolnici.

Prvi mesec: prala šest stotina i četrdeset osam tanjira svakog dana. Drugi mesec: unapređena na sušenje gorepomenutih tanjira. Treći mesec: unapređena u ljuštača krompira. Četvrti mesec. unapređena na posao sečenja hleba i putera. Peti mesec: unapređena u službu na spratu iznad, na poslove čistačice odeljenja. sa svetlom.

Sedmi mesec: prijatna spoljašnjost i lepi maniri do te mere izazivaju oduševljenje, da je unapređena na posao služenja medicinskih sestara! Osmi mesec: kratki zastoje u karijeri. Sestra Bond je pojela jaje sestre Vesthejven! Čuveni okršaj! Jasno, čistačica je kriva! Nepažnja u tako važnim stvarima ne sme se tek tako ostaviti nekažnjena. Ponovo četka i kofa! Kako moćnici padaju! Deveti mesec: unapređena na čišćenje van odeljenja, gde pronalazi prijatelja iz detinjstva, Tomasa Beresforda (pokloni se. Tomi!) koga nije videla pet dugih godina. Taj susret je bio za pamćenje! Deseti mesec: dobila odobrenje od upravnice da poseti bioskop u društvu jednog od pacijenata, tačnije: gore pomenutog poručnika Tomasa Beresforda. Jedanaesti i dvanaesti mesec: uspešno povraćene dužnosti sobarice.

Na kraju godine, ovenčana slavom, napustila je bolnicu. Nakon toga. talentovana gđica Kauli uspešno je vozila kombi za isporuku, kamionet i generala. Ovo poslednje je bilo i najprijatnije. Bio je to prilično mlad general!

— Koji je to bio klippan? - raspitivao se Tomi. - Smuči mi se kada vidim te glavešine kako se voze od Ratnog štaba do „Savoja“ i od ..Savoja“ do Ratnog štaba!

— Zaboravila sam mu ime - priznala je Mrvica. - Da zaključim, to je u izvesnom smislu bila kulminacija moje karijere. Nakon toga sam stupila u državnu službu.

Imali smo nekoliko veoma prijatnih čajanki. Nameravala sam da postanem dobrovoljna poljoprivredna pomoćnica, poštar i autobuski kondukter, kako bih zaokružila svoju karijeru.. ali umešalo se Primirje! Grčevito sam se držala službe, dugi niz meseci. ali. avaj, na

kraju su me ipak otkočili. Od tada tražim posao. A sada... ti si na redu.

— Kod mene nema toliko unapređenja - sa žaljenjem reče Tomi - a ni toliko raznolikosti. Kao što znaš, ponovo sam otišao u Francusku gde sam ostao sve do potpisivanja primirja, vrteo se tamo još neko vreme, da bih onda. kao što sam ti već rekao, bio demobilisan. I već deset dugih, mučnih meseci tragam za poslom! A posla ni za lek! A čak i da ga ima, sigurno ga ne bi dali meni. Šta ću im ja? Šta ja znam o biznisu? Ništa.

Mrvica je sumorno klimnula glavom.

— Šta je sa kolonijama? - predložila je. Tomi je odmahnuo glavom.

— Kolonije mi se ne bi dopale... a savršeno sam siguran da se ni ja ne bih dopao njima!

— Bogati rođaci?

Tomi je ponovo odmahnuo glavom.

— Oh, Tomi, čak ni neka baba-tetka?

— Imam starog strica koji se manje-više valja u parama, ali to mi ništa ne znači.

— Zašto ne?

— Jednom je hteo da me usvoji. Ja sam odbio.

— Mislim da se sedam da sam nešto bila čula o tome - polako reče Mrvica. - Odbio si zbog svoje majke...

Tomi je pocrveneo.

— Da, to bi za nju bilo teško. Kao što znaš, ja sam bio sve što je imala. Stari momak ju je mrzeo... hteo je da me odvoji od nje. Samo iz pakosti.

— Tvoja majka je umrla, zar ne?- obazrivo reče Mrvica. Tomi je klimnuo glavom.

Mrvičine krupne oči su se zamaglile.

— Ti si dobar momak, Tomi. Uvek sam to znala.

— Ma, daj! - Tomiju je bilo neprijatno. – Pa to je moj položaj, ja sam samo očajan.

— I ja! Držala sam se koliko sam mogla. Svuda sam se raspitivala. Javljala se na oglase. Pokušala sam sve što je u ljudskoj moći. Lomila se štedela i stezala kaiš! Ali, ništa od toga. Moraću da se vratim kući!

— Pa, zar to ne želiš?

— Naravno da ne želim! Čemu sentimentalnosti? Otac je pravo srce... jako ga volim, ali ne možeš da zamisliš koliko se sekira oko mene! On se drži onog ljupkog rano viktorijanskog stava da su kratke suknje i pušenje nemoralni. Možeš da zamisliš kakav sam mu trn u oku! Odahnuo je kada me je rat odvuкао na drugu stranu. Vidiš, nas je sedmoro u kući. Užas! Samo rintanje po kući i sastanci domaćica! Uvek sam stvarala probleme. Ne želim da se vratim tamo, ali.. oh, Tomi, šta drugo da radim?

Tomi je tužno vrteo glavom. Nastupila je tišina, a onda je Mrvica naglo rekla:

— Novac, novac, novac! Razmišljam o novcu ujutro, u podne i u večer! Rekla bih da počinjem da razmišljam kao pravi plaćenik, ali tako stvari stoje!

— I kod mene je isti slučaj - saosećajno se složio Tomi.

— Razmišljala sam o svakom mogućem načinu da ga dobijem - nastavila je Mrvica.

— Postoje samo tri načina! Da ti ga neko ostavi, da se udaš za njega, ili da ga sam stvoriš. Prvi način je otpisan. Nemam bogate stare rođake. Sve rođake koje imam su u domovima za propale stare dame! Uvek sam pomagala starim damama da predu ulicu i nosila torbe staroj gospodi, za slučaj da se ispostavi da su to ekscentrični milioneri. Ali niko od njih me nikad nije pitao za ime... a većina mi čak nije rekla ni „hvala“.

Usledila je pauza.

— Naravno - nastavila je Mrvica - udaja je moja najbolja šansa. To zna svaka pametna devojka! Nisam romantična, znaš. - Zastala je. - Ajde sad, ne možeš da kažeš da sam romantična - oštro je dodala.

— Naravno da nisi - brzo se složio Tomi. - Nikome ne bi pala na pamet romantika kada si ti u pitanju.

— To baš nije lepo - odbrusila je Mrvica. - Ali, rekla bih da nisi mislio ništa loše. Pa, eto ga! Ja sam spremna i željna... ali nikako da upoznam tog mog bogataša! Svi mladići koje poznajem u istim su teškoćama kao i ja.

— Šta je sa generalom? - raspitivao se Tomi.

— Mislim da između ratova drži prodavnicu bicikala - objasnila je Mrvica. - Ali, eto!

Ti bi mogao da se oženiš s bogatom devojkom.

— Ja sam kao i ti. Ne poznajem nijednu.

— To nije važno. Uvek možeš neku da upoznaš. Vidiš, kada ja ugledam muškarca u krznenom kaputu kako izlazi iz „Rica“, ne mogu da mu priđem i kažem: „Vidi ti si bogat. Volela bih da te upoznam.“

— Hoćeš da kažeš da bih ja to mogao da uradim nekoj slično obučenju devojci?

— Ne budi blesav. Možeš da kreneš za njom, da joj podigneš maramicu, ili tako nešto. Ako ona pomisli da bi želeo da je upoznaš. biće polaskana, pa će ti to nekako i omogućiti.

— Precenjuješ moj šarm - promrmljao je Tomi.

— S druge strane - nastavila je Mrvica - moj milioner bi verovatno pobeo glavom bez obzira! Ne... brak je pretrpan problemima. Ostaje... napraviti novac!

— To smo već pokušali i propali - podsetio je Tomi.

— Isprobali smo sve uobičajene načine, da. Ali, šta ako pokušamo nešto neobično?

Tomi. hajde da budemo avanturisti!

— Naravno - veselo je odgovorio Tomi. - Gde da počnemo?

I o je jedini problem. Ako uspemo da postanemo poznati, ljudi će nas možda unajmljivati. Možda ako navedemo da ćemo vršiti kaznena dela umesto njih.

— Prekrasno - prokomentarisao je Tomi. - Posebno kada dolazi iz usta svešteničke kćeri.

— Moralna krivica - istakla je Mrvica - biće njihova, a ne moja. Moraš da priznaš da postoji razlika između onog kada ukradeš dijamantsku ogrlicu za sebe i kada te neko unajmi da je ukradeš?

— Nema nikakve razlike ako te uhvate!

— Možda nema. Ali, mene neće da uhvate. Ja sam jako pametna.

— Skromnost je uvek bila tvoj ukorenjeni porok - primetio je Tomi.

— Ne zvocaj. Gledaj, Tomi, hoćeš li da probamo? Hoćeš li da osnujemo neku vrstu poslovnog partnerstva?

— Da osnujemo kompaniju za krađe dijamantskih ogrlica?

— To je samo bio primer. Hajde da osnujemo... kako se to beše zove u knjigovodstvu?

— Nemam pojma. Nikad se time nisam bavio.

— Ja jesam, ali uvek bih sve pomešala i stavljala ulaze kredita na stranu aktive i obrnuto... pa su me otpustili. Oh, znam.. udruženi poduhvat! To mi je zapalo za oko kao tako romantična fraza, među svim onim buđavim, starim brojkama. Ima nekog elizabetanskog šarma... nagoni te da pomisliš na stare jedrenjake, galije i španske zlatnike. Udruženi avanturisti!

— Poslovanje pod imenom „Mladi avanturisti, Ltd.“? Jesi li to mislila, Mrvice?

— Možeš da se smeješ koliko hoćeš, ali osećam da bi tu moglo da bude nečega.

— Kako predlažeš da stupiš u kontakt sa svojim budućim poslodavcima?

— Oglasi - spremno odgovori Mrvica. - Je l imaš parče papira i olovku? Muškarci to obično nose sa sobom. Kao što mi nosimo pincete.

Tomi joj je dodao prilično ofucanu zelenu beležnicu i Mrvica se odmah bacila na pisanje.

— Da li da počnemo sa: „Mladi oficir, dvaput ranjavan u ratu..“

— Naravno da ne.

— Oh, vrlo dobro, dragi moj. Ali, uveravam te takve stvari mogu da pogode neku staru usedelicu pravo u srce i onda bi ona mogla da te usvoji, pa uopšte ne bi morao da budeš Mladi avanturista.

— Ne želim da budem usvojen.

— Zaboravila sam da gajiš predrasude u vezi s tim. Samo sam se šalila! Novine su prepune takvih stvari. Slušaj ovo... kako ti se sviđa? „Dvoje mladih avanturista traže posao. Spremni da urade bilo šta da odu bilo gde. Plata mora biti odgovarajuća." (Bolje da to već na početku raščistimo.) Onda bismo mogli da dodamo: „Nijedna razumna ponuda neće biti odbijena"... kao u onim oglasima za stanove i nameštaj.

— Mislim da će bilo koja ponuda koju dobijemo na taj oglas biti prilično nerazumna!

— Tomi! Pa ti si genije! To je još elegantnije rečeno. „Nijedna nerazumna ponuda neće biti odbijena... ako je plata odgovarajuća." Kako ti se to sviđa?

— Ja ne bih ponovo pominjao platu. Zvuči kao da smo očajnici.

— Sigurno ne zvuči tako očajno kao što se ja osećam! Ali, možda si u pravu. Sada ću da ti pročitam sve. „Dvoje mladih avanturista traže posao. Spremni da urade bilo šta da idu bilo gde. Plata mora biti odgovarajuća. Nijedna nerazumna ponuda neće biti odbijena." Šta bi pomislio kada bi pročitao ovako nešto?

— Pomislio bih, ili da je neka prevara ili da je to napisao luđak.

— Nije ni upola tako ludo kao ono što sam jutros pročitala u novinama. Počinje sa „Petunija" a u potpisu je „Najbolji dečko". - Istina, najbolji. Ponude slati na poštanski fah taj-i-taj. Pretpostavljam da će biti oko pet šilinga. Evo ti pola krune, moj deo troškova.

Tomi je zamišljeno držao papir. Još jače je pocrveneo u licu.

— Hoćemo li stvarno da probamo. Mrvice? - rekao je na kraju. - Hoćemo li. Mrvice?

Čisto onako, iz zezanja?

— Tomi. pravi si drugar! Znala sam da ćeš da budeš! Hajde da nazdravimo uspehu. - Sipala je ostatke čaja u dve šolje.

— Za naš zajednički poduhvat i neka doživi veliki uspeh!

— „Mladi avanturisti, Ltd.“! - odgovorio je Tomi.

Spustili su šolje i prilično nesigurno se nasmejali. Mrvica je ustala.

— Moram da se vratim u moj raskošni apartman u hostelu.

— Možda je i meni vreme da se vratim u „Ric“ - složio se Tomi. iscerivši se. - Gde ćemo da se nađemo? I kada?

— Sutra u dvanaest sati. Na metro stanici na Pikadiliju. Je li ti to odgovara?

— Apsolutni sam gospodar svog vremena - dostojanstveno je odgovorio g. Beresford.

— Onda, zdravo.

— Zdravo, stara moja.

Dvoje mladih je krenulo u suprotnim pravcima. Mrvičin hostel se nalazio u kraju velikodušno nazvanim Južnom Belgravijom. Zbog štednje, nije uzela autobus.

Bila je već na pola puta preko parka Sent Džejms, kada je zaustavio glas muškarca iza nje.

— Oprostite - rekao je. - Ali. da li bih za trenutak mogao da porazgovaram sa vama?

2. Ponuda g. Vittingtona

Mrvica se oštro okrenula, ali reci koje su joj lebdele na vrhu jezika ostale su neizrečene, jer njegova pojava, kao i ponašanje, nisu potvrdili njenu prvu i potpuno prirodnu pretpostavku. Oklevala je. Kao da joj je pročitao misli, muškarac je brzo rekao:

— Uveravam vas da nisam hteo da vas uvredim.

Mrvica mu je poverovala. Mada joj se instinktivno nije dopao i nije joj budio poverenje, bila je sklona da ga oslobodi sumnje u motiv koji je u prvom trenutku htela da mu pripíše. Odmerila ga je pogledom od glave do pete. Bio je krupan muškarac, glatko izbrijan, krupne vilice. Oči su mu bile sitne i lukave i bežale su od njenog direktnog pogleda.

— Onda, šta je u pitanju? - pitala je. Muškarac se nasmešio.

— Slučajno sam našuo deo vašeg razgovora sa onim mladim gospodinom u „Lavovima“.

— Pa... šta sa tim?

— Ništa... sem što verujem da bih vam mogao biti od pomoći. Još jedna misao joj se probila u svest.

— Pratili ste me do ovde?

— Uzeo sam tu slobodu.

— I na koji način mislite da biste mi mogli biti od pomoći?

Muškarac je izvadio vizitkartu iz svog džepa i pružio je uz naklon.

Mrvica je uzela i pomno proučila. Na njoj se nalazio natpis „g. Vard Vittington“.

Ispod imena bile su reci „kompanija Estonija stadija i adresa kancelarije u gradu.

G. Vittington je ponovo progovori.

— Ako biste me posetili sutra u jutru u jedanaest sati izložio bih vam detalje moje ponude.

— U jedanaest sati'? - sumnjičavo je rekla Mrvica.

— U jedanaest sati. Mrvica je donela odluku.

— Vrlo dobro. Biću tamo.

— Hvala vam. Laku noć.

Dotakao je šešir u znak pozdrava i otišao. Mrvica je još nekoliko trenutaka zurila za njim. Onda je učinila neobičan pokret ramenima, čime je podsetila na terijera kada se otresa.

— Avanture su počele - promrmljala je sebi u bradu. - Pitam se šta on želi od mene? Ima nešto u vezi s vama, g. Vittingtone, što mi se nimalo ne dopada. Ali s druge strane, ni najmanje vas se ne plašim, i kao što sam već rekla i kao što ću nesumnjivo reći ponovo, mala Mrvica može da vodi računa o sebi, hvala na pitanju!

Uz kratko, oštro klimanje glavom, živahno je krenula napred. Ipak, nešto drugo joj je palo na pamet i skrenula je sa puta da bi ušla u poštu. Tamo je nekoliko minuta stajala sa obrascem za telegram u ruci. Pomisao na nepotrebno trošenje pet šilinga nateralo ju je da krene u akciju, pa je odlučila da rizikuje devet penija.

Prezrevši naoštreno pero i gusto, crno mastilo kojeg je velikodušna država obezbedila izvadila je Tomijevu olovku koju je bila zadržala i brzo je napisala:

„Nemoj da daješ oglas. Objasniću sutra." Adresirala je na Tomijevu adresu u njegovom klubu, iz koga će za jedan kratki mesec morati

da istupi, sem ako mu ljubazna sudbina ne omogući da obnovi članarinu.

— Možda stigne na vreme - promrmljala je. - U svakom slučaju, vredelo je pokušati.

Nakon predaje na šalteru, brzim korakom je krenula ka domu. Usput je u pekari kupila za tri penija večeru.

Kasnije, sedeći iza paravana koji je ograđivao njen kutak zajedničke spavaonice, jela je zemičke i razmišljala o budućnosti. Šta je bila „kompanija Estonija staklarija” i zašto su im zaboga, bile potrebne njene usluge? Ugodni trnci uzbuđenja prostrujali su joj telom. U svakom slučaju, provincijski vikarijat je ponovo pobegao u drugi plan. Sutrašnjica je otvarala nove mogućnosti.

Mnogo vremena je prošlo pre nego što je Mrvica te večeri otišla na spavanje, a onda, kada je najzad zaspala, sanjala je kako ju je g. Vittington poslao da opere gomilu Estonija staklarije koja je neobično podsećala na bolničke tanjire!

Bilo je nekih pet minuta pre jedanaest sati kada je Mrvica stigla do bloka zgrada u kojima su se nalazile kancelarije „Estonija staklarije” Ako bi stigla pre vremena, izgledalo bi da joj je suviše stalo do tog posla. Mrvica je stoga odlučila da se prošetala do kraja ulice i natrag. Tako je i uradila. Kada je sat otkucao jedanaest, ušla je u zgradu. „Estonija staklarija” se nalazila na poslednjem spratu. U zgradi je postojao lift, ali je Mrvica odlučila da krene peške.

Pomalo bez daha, stigla je do staklenih vrata na kojima je pisalo „Kompanija Estonija staklarija”.

Mrvica je pokucala. Kao odgovor na glas koji se začuo iznutra, otvorila je vrata i ušla u malu, prilično prljavu kancelariju.

Sredovečni službenik se spustio sa visoke stolice pored stola u blizini prozora, pa joj je prišao sa ispitivačkim izrazom na licu.

— Imam zakazan sastanak sa g. Vitingtonom - reče Mrvica.

— Pođite za mnom, molim. - Prišao je vratima na kojima je pisao „Privatno“, pokucao, a zatim i otvorio vrata, zastavši sa strane da je propusti.

G- Vitington je sedeo iza velikog stola prekrivenog papirima. Mrvica je ponovo odetila da ima nečeg lošeg u vezi s g. Vitingtonom. Kombinacija slatkorečivosti i pogleda koji je stalno skretao u stranu nije bila preterano privlačna. Podigao je pogled i klimnuo glavom.

— Znači, došli ste? Dobro. Sedite. molim vas.

Mrvica je sela na stolicu preko puta njega. Izgledala je još sitnija i sumnjičavija no inače. Sedela je poslušno, oborenog pogleda, dok je g. Vitington prevrtao i slagao svoje papire. Napokon ih je odgurnuo i naslonio se na sto.

— A sada, mlada damo, da pređemo na posao. - Njegovo široko lice se razvuklo u osmeh. - Želite posao? Pa. ja imam jedan posao da vam ponudim. Šta kažete na sto funti sada plus svi troškovi plaćeni? - G. Vitington se zavalio u svojoj stolici i prekrstio ruke, zabivši palčeve pod pazuhe.

Mrvica ga je pažljivo gledala.

— Kakva je priroda tog posla? - zanimalo ju je.

— Sitnica... prava sitnica. Jedno prijatno putovanje i to je sve.

— Gde to?

G. Vitington se ponovo osmehnuo.

— U Pariz.

— Oh! - zamišljeno reče Mrvica. U sebi je pomislila: - Naravno, kada bi otac čuo za ovo, dobio bi nervni slom! Ali, nekako ne vidim g. Vitingtona u ulozi veselog preljubnika.

— Da - nastavio je Vittington. - šta bi moglo da bude lepše od toga? Vratiti sat nekoliko godina unatrag... samo nekoliko, uveren sam.. i ponovo upisati jedan od onih šarmantnih pensionnats de jeunes filles kojima Pariz obiluje...

Mrvica ga je prekinula.

— "A pensionnat?"

— Upravo tako. „Madam Kolombije" u Aveniji Nili.

Mrvica je dobro znala to ime. Jedno od najčuvenijih. Imala je tamo nekoliko prijatelja, Amerikanaca. Sada je bila zbunjenija no ikad.

— Želite da odem kod madam Kolombije? Na koliko dugo?

— Zavisi. Možda na tri meseca.

— I to je sve? Nema drugih uslova?

— Nikakvih. Vi ćete, naravno, ići kao moja štićenica i nećete imati kontakte sa vašim prijateljima. Zahtevam potpunu tajnost, makar za sada. Usput, vi ste Engleskinja, zar ne?

— Da.

— Ipak govorite sa blagim američkim akcentom?

— Moja dobra prijateljica u bolnici je bila Amerikanka. Mislim da sam to pokupila od nje. Mogu da ga se otarasim.

— Naprotiv, možda će biti bolje ako se predstavite kao Amerikanka. Detalje o vašem prošlom životu u Engleskoj bilo bi daleko teže smisliti. Da, mislim da bi to bilo daleko bolje. Onda...

— Samo trenutak, g. Vittingtone! Čini se da vi uzimate moj pristanak zdravo za gotovo.

Vittington je izgledao iznenađen.

— Niste valjda mislili da odbijete? Uveravam vas da je ustanova koju drži madam Kolombije od najvišeg ugleda i klase. A uslovi su krajnje prihvatljivi.

— Tačno - reče Mrvica. - Stvar je baš u tome. Uslovi su suviše dobri, g. Vitingtone.

Ne vidim zašto biste mi davali tako visoku platu.

— Ne? - tiho reče Vitington. – Pa, reći ću vam. Nesumnjivo bih mogao da angažujem nekog drugog, za daleko manje pare. Ono što sam ja spreman da platim jeste mlada devojka sa dovoljno pameti i prisebnosti da odigra svoju ulogu kako treba, a takođe i dovoljno diskrecije da ne postavlja suvišna pitanja.

Mrvica se blago osmehnula. Osetila je da je Vitington rekao pravu stvar.

— Postoji još nešto. Do sada ništa nije rečeno o g. Beresfordu. Gde se on uklapa?

— G. Beresford?

— Moj partner - s ponosom reče Mrvica. - Juče ste nas videli zajedno.

— Ah. da. Ali. plašim se da mi njegove usluge nisu potrebne.

— Onda sve otpada! - Mrvica je ustala. - Ili idemo zajedno, ili ne ide niko. Žao mi je... ali tako stvari stoje. Do viđenja, g. Vitingtone.

— Sačekajte trenutak. Hajde da vidimo šta može da se uradi. Sedite, gđice... - upitno je zastao.

Mrvica je osetila blagu grizu savesti kada se setila arhiđakona. Uhvatila se za prvo ime koje joj je palo na pamet.

— Džejn Fin - brzo je rekla; a onda preneraženo zastala kada je videla efekat te dve proste reci.

Sva ljubaznost je iščezla sa Vittingtonovog lica. Ono je postalo ljubičasto od besa i na čelu su mu iskočile vene. A iza svega toga bio je izraz potpune neverice. Nagnuo se napred i divlje rekao:

— Znači, to je vaša mala igra?

Mrvica, mada potpuno zatečena, uspjela je da zadrži prisustvo duha. Nije imala ni najmaglovitiju predstavu šta je sve ovo značilo, ali bila je prirodno bistra i osetila je potrebu da „zadrži sve koze na broju“, kao što je imala običaj da kaže.

Vittington je nastavio:

— Igrate se sa mnom. zar ne, sve ovo vreme, kao mačka s mišem? Čitavo vreme ste znali zbog čega ste mi potrebni, ali nastavili ste sa svojom komedijom. Je li tako. eh? - Polako se smirivao. Crvenilo mu se povlačilo s lica. Znatiželjno je pogledao. -

Ko se izbrbljao? Rita?

Mrvica je odmahнула glavom. Nije bila sigurna koliko dugo će moći da održi iluziju, ali intuitivno je osetila da je važno da ne uvlači nepoznatu Ritu u ovo.

— Ne - odgovorila je, savršeno iskreno. - Rita uopšte ne zna za mene.

Njegov pogled je i dalje bio poput svrdla ukopan u nju.

— Koliko toga znate? - prasnuo je.

— U stvari, veoma malo - odgovorila je Mrvica, sa zadovoljstvom primetivši da su se Vittingtonove brige umnožile, umesto da se smanje. Da je rekla da zna mnogo, samo bi probudila sumnje u njemu.

— U svakom slučaju - zarežao je Vittington - znali ste dovoljno da biste došli ovde i izbacili to ime.

— To je možda moje ime - istakla je Mrvica.

— Nije mnogo verovatno, zar ne, da postoje dve devojke sa takvim imenom?

— Ili sam možda sasvim slučajno pogodila to ime - nastavila je Mrvica, opijena osećajem pobede.

G. Vittington je tresnuo šakom o sto.

— Prestanite da se glupirate! Koliko toga znate? I koliko tražite?

Poslednje dve reci dale su snažan zamah Mrvičinoj mašti, posebno nakon oskudnog doručka i sinoćnje večere od zemički. Njena sadašnja uloga više je bila uzbudljivo pustolovna nego opasna, ali je otvarala zanimljive mogućnosti. Ponovo je sela i osmehnula se u maniru nekog ko čitavu situaciju drži potpuno pod kontrolom.

— Dragi moj g. Vittingtone - rekla je - hajde da položimo karte na sto. I molim vas ne budite tako ljuti. Juče ste me čuli kako sam rekla da ću živeti od sopstvene pameti. Čini mi se da sam vam sada dokazala da mi pameti ne nedostaje! Priznajem da mi je izvesno ime Poznato, ali možda se moje znanje tu završava.

— Vi me uporno loše procenjujete - reče Mrvica, uzdahnuvši.

— Kao što sam već rekao - ljutilo reče Vittington - prestanite da se glupirate i pređite na stvar. Ne izigravajte mi nevinašce. Znate puno više od onog što hoćete da priznate.

Mrvica je za trenutak zastala, kako bi se divila svojoj genijalnosti, a onda je tiho rekla:

— Ne bih htela da vam protivurečim, g. Vittingtone.

— Znači, dolazimo do onog poznatog pitanja... koliko?

Mrvica je bila u dilemi. Do sada je uspevala da zavara Vittingtona u potpunosti, ali pominjanje neke određene sume može da mu probudi

sumnju. Sinula joj je ideja.

— Recimo, neka sitnina sada, a da ostavimo razmatranje čitavog problema za kasnije?

Vitington joj je dobacio ružan pogled.

— Uцена, eh?

Mrvica se ljupko osmehnula.

— On, ne! Nazovimo to plaćanjem usluga unapred. Vitington je zaroktao.

— Eto. vidite - ljubazno je objasnila Mrvica - ja i nisam takav ljubitelj novca!

— Vi ste prevršili svaku meru, to ste vi - gundao je Vitington. sa nekim nehotećim divljenjem. - Uхватili ste me na prepad. Mada, izgledate baš kao pitomo dete sa dovoljno mozga za ono što je meni potrebno.

— Život je - pametovala je Mrvica - pun iznenađenja.

— Svejedno - nastavio je Vitington - neko je progovorio. Kažete da to nije bila Rita. Da li je onda...? Oh. uđite!

Kucanje je pratio službenik koji je ušao u sobu i položio komad papira kraj lakta svog gospodara.

Vitington je zgrabio papir i pročitao ga. Među obrvama su mu se ugnezdile bore.

— U redu. Braun. Možete da idete.

Službenik se povukao, zatvarajući vrata za sobom. Vitington se okrenuo ka Mrvici.

— Dođite sutra u isto vreme. Sada imam posla. Evo vam pedeset funti za početak.

Brzo je izbrojao nekoliko novčanica i gurnuo ih Mrvici preko stola, a onda ustao, očigledno nestrpljiv da je isprati.

Devojka je poslovno prebrojila novac, spakovala ga u svoju tašnu i ustala.

— Do viđenja, g. Vitingtone - učtivo je rekla. - Ili bolje, au revoir.

— Baš tako. Au revoir! - Vittington je ponovo delovao gotovo srdačno i to vraćanje na staro ponašanje na trenutak je probudilo zle slutnje u Mrvici. - Au revoir. moja pametna i šarmanтна mlada damo.

Mrvica je brzo sišla niz stepenice. Obuzelo ju je veselo raspoloženje. Obližnji sat je pokazivao pet minuta do dvanaest.

— Iznenadiću Tomija! - promrmljala je Mrvica i pozvala taksi. Taksi ju je dovezao ispred ulaza u metro. Tom i je upravo prilazio. Oči su mu se razrogačile dok je žurio da pomogne Mrvici da izađe iz taksija.

Ona mu se osmehnula, prenemažući se i izveštačenim glasom je rekla:

— Plati čoveku, hoćeš li, stari moj? Ja nemam ništa sitnije od pet funti!

3. Zastoj

Taj trenutak nije bio onako trijumfalan kakav je trebalo da bude. Za početak, količina novca u Tomijevim džepovima bila je ponešto ograničena. Na kraju je vožnja plaćena, dama je izvukla sirotinjski dvoparac. a vozač je. još uvek držeći različit asortiman kovanog novca u ruci, bio primoran da krene, što je i uradio odmah pošto je po poslednji put jauknuo, zahtevajući da zna na šta je gospodin mislio kada ga je zatrpao svim ovim?

— Mislim da si mu previše dao, Tomi - nevino reče Mrvica. - Pretpostavljam da želi da ti vrati kusur.

Moguće je da je baš ova opaska motivisala vozača da se udalji.

— Pa - reče g. Beresford. najzad uspevši da da oduška svojim osećanjima - šta... za ime sveta, zašto si uzimala taksi?

— Plašila sam se da ću da zakasnim i da ćeš me čekati - uljudno reče Mrvica.

— Plašila... da ćeš... da zakasniš! Oh, bože, predajem se! - reče g. Beresford.

— I najiskrenije - nastavila je Mrvica, šireći oči - nemam ništa sitnije od novčanice od pet funti.

— Dobro si to odigrala, stara moja, ali kod onog daše to nije upalilo... ni za trenutak!

— Ne - zamišljeno reče Mrvica - on nije poverovao. To je čudno kada govoriš istinu.

Niko ti ne veruje. A sada. hajdemo na ručak. Šta kažeš na ..Savoj"?

Tomi se iscerio.

— Šta kažeš na „Ric“?

— Kada malo bolje razmislim, više mi se sviđa Pikadili. Bliže je.

— Je li to neka nova vrsta humora? Ili ti je mozak konačno otkazao?
- pitao je Tomi.

— Tvoja poslednja pretpostavka je tačna. Naletela sam na neki novac i taj šok je bio previše za mene! I upravo je za taj oblik mentalnog rastrojstva čuveni lekar preporučio neograničenu količinu hom d'oeuvre, jastoga ili ameriaine, piletine u njuberg sosu i pilclie Melbu. Hajdemo po to!

— Mrvice, stara moja, šta te je spopalo?

— Oh. neverniče! - Mrvica je otvorila svoju tašnu. - Vidi ovde. i ovde, i ovde!

— Draga devojčice, nemoj se tako razmahivati tim funtama u papiru!

— To nisu funte u papira. Ove su pet puta bolje, a ova ovde je deset puta bolja!

Tomi je jauknuo.

— Mora da sam se napio a da to nisam znao! Jel ja to sanjam. Mrvice, ili mi pred očima zaista treperi veća količina novčanica od pet funti koje čekaš da ti neko opljačka?

— Kako god, o kralju! A sudu. hoćeš li već jednom da krenemo na ručak?

— Krenuću bilo gde. Ali. šta si to uradila? Opljačkala banku?

— Sve u svoje vreme. Kakvo je užasno mesto trg Pikadili. Onaj autobus ide pravo na nas. Bilo bi zaista strašno da ubiju ove novčanice od pet funti!

Roštilj? - pitao je Tomi. kada su bezbedno stigli na suprotnu stranu ulice.

— Ono drugo je skuplje - dvoumila se Mrvica.

— To je samo nemoralno rasipništvo. Hajdemo ovamo.

— Jesi li siguran da ću tu moći da dobijem sve ono što sam htela.

— Onaj potpuno nezdravi meni koji si malopre pominjala? Naravno da možeš... ili makar onoliko koliko je dobro za tebe.

— A sada mi reci - reče Tomi, ne mogavši više da uzdrži svoju radoznalost, dok su sedeli uz hors d'oeuvre Mrvičinih snova.

Gđica Kauli mu je ispričala.

— A ono što j'e čudno u svemu tome - završila je - jeste da sam ja stvarno izmislila ime Džejn Fin! Nisam htela da mu kažem svoje ime, zbog mog jadnog oca... u slučaju da se upletem u nešto sumnjivo.

— Možda je tako - lagano reče Tomi. - Ali, nisi ga ti izmislila.

— Šta?

— Ne. Ja sam ti pomenuo to ime. Zar se ne sećaš. juče sam ti rekao da sam načuo dvoje kako pričaju o devojci po imenu Džejn Fin? Zato ti je to ime palo na pamet.

— U pravu si. Sada se sećam. Baš čudno... - Mrvica je utonula u tišinu. Odjednom se trgnula. - Tomi!

— Da?

— Kako su izgledala ta dvojica koju si čuo? Tomi se namrštio u pokušaju da se seti.

— Jedan je bio visok i debeo tip. Glatko izbrijan. Čini mi se... tamnije puti.

— To je taj - ciknula je Mrvica. - To je Vittington! Kako je izgledao drugi muškarac?

— Ne mogu da se setim. Nisam ga posebno zapazio. Strani prizvuk imena je bio taj koji mi je privukao pažnju.

— A ljudi kažu da se slučajnosti ne događaju! - Mrvica se sva srećna bacila na Peche Melba. Ali Tomi se uozbiljio.

— Gledaj, Mrvice, stara moja kuda sve to vodi?

— Do još više novca - odgovorila je.

— To znam. Ti samo misliš na jedno. Ono što hoću da kažem jeste, koji je sledeći korak? Kako ćeš da nastaviš da igraš tu igru?

— Oh! - Mrvica je položila svoju kašičicu. - U pravu si, Tomi, to će biti problem.

— Napokon, znaš i sama da ga ne možeš doveka vući za nos. Okliznućeš se pre ili kasnije. A, u svakom slučaju, nisam siguran da to nije i kažnjivo... ucena, shvataš.

— Gluposti. Učena je kada kažeš da ćeš reći nešto ako ne dobiješ novac. Pa, ne postoji ništa što bih ja mogla da kažem, pošto ionako ne znam ništa.

— Hmm - sumnjičavo reče Tomi. - Ipak, šta ćemo da radimo? Vittingtonu se jutros žurilo da te se otarasi, ali sledeći put će hteti da dobije nešto pre nego što se odvoji od svog novca. Želeće da zna koliko toga znaš i od koga si to saznala i još gomilu drugih stvari sa kojima nećeš moći da se nosiš. Šta ćeš da uradiš u vezi sa tim?

Mrvica se ozbiljno namrštila.

— Moramo da razmislimo. Naruči tursku kafu. Tomi. Stimuliše mozak. Oh, bože, koliko sam samo pojela!

— Napravila si pravo prase od sebe! I ja sam. kad smo već kod toga, ali laskam sebi da je moj izbor jela bio razboritiji od tvog. Dve kafe. - (Ovo je bilo upućeno kelneru.) - Jednu tursku i jednu francusku.

Mrvica je duboko zamišljena pijuckala svoju kafu i kada joj se Tomi obratio, ona se breknula na njega.

— Budi tih. Razmišljam.

— Pelmanizma mu! - reče Tomi. utonuvši u tišinu.

— Eto! - konačno reče Mrvica. - Imam plan. Očigledno da prvo što moramo da uradimo jeste da saznamo što više o čitavoj stvari.

Tomi je aplaudirao.

— Ne rugaj se ?

Treba da ga špijuniramo! E sada, ja to ne mogu da uradim, pošto me on poznaje, ali tebe je video samo na minut-dva u „Lavovima'. Ne verujem da će da te prepozna.

Na kraju, svi mladići ionako liče jedan na drugog.

— Sa gnušanjem odbijam takvu primedbu. Siguran sam da me moje prijatne crte lica i otmeno držanje izdvajaju iz gomile.

— Moj plan je ovakav - mirno je nastavila Mrvica. - Sutra ću da odem sama.

Okolišaću sa odgovorima kao danas. Nema veze ako mi ne bude dao još novca. Ovih pedeset funti će potrajati nekoliko dana.

— Ili još više!

— Ti ćeš da čekaš napolju. Kada budem izašla, neću ti ništa reći za slučaj da on gleda. Ali, zastaću negde u blizini, pa kada bude izašao iz zgrade ispustiću maramicu ili tako nešto, i ti onda kreni!

— Gde da krenem?

— Pa. da ga pratiš, blesavko! Šta misliš o toj ideji?

— Liči na ono što čitaš po knjigama. Nekako mislim da bi se u stvarnom životu čovek osećao blesavo da satima stoji na ulici i ne radi ništa. Ljudi će se pitati šta sam naumio.

— U gradu neće. Svi su u takvoj žurbi. Verovatno te niko neće ni primetiti.

— Već drugi put govoriš tako nešto. Nema veze opraštam ti. U svakom slučaju, biće zabavno. Šta radiš danas popodne?

— Pa - zamišljeno reče Mrvica. - Razmišljala sam o šeširima! Ili možda o svilenim čarapama! Ili, možda...

— Čekaj malo! - opomenuo ju je Tomi. - Pedeset funti ne traje večno! Ali, hajdemo ipak u pozorište i na večeru.

— Važi.

Dan je protekao prijatno. Veče još prijatnije. Dve novčanice od pet funti bile su nepovratno mrtve.

Sledećeg jutra, sastali su se po dogovoru, a onda nastavili prema centru grada.

Tomi je ostao na suprotnoj strani ulice kad je Mrvica ušla u zgradu.

Tomi je polako odšetao do kraja ulice, a onda se ponovo vratio. Tek što se ponovo našao preko puta zgrade, Mrvica je izletela na ulicu.

— Tomi!

— Da. šta je bilo?

— Ono mesto je zatvoreno. Niko mi nije odgovorio kada sam pozvonila.

— Baš čudno.

— Zar nije? Hajde sa mnom gore. da probamo zajedno.

Tomi ju je pratio. Dok su prolazili treći sprat, mladi službenik je izašao iz kancelarije. Za trenutak je oklevao. a onda se obratio Mrvici.

— Vi ste tražili „Estonija staklariju“?

— Da.

— Zatvorena je. Od juče popodne. Kompanija je likvidirana, tako kažu. Iskreno govoreći, ja do sada nisam ni čuo za njih. Ali. u svakom slučaju, kancelarije se izdaju.

— H... hvala vam - promucala je Mrvica. - Da ne znate možda adresu g. Vittingtona?

— Plašim se da ne znam. Otišli su prilično iznenada.

— Puno vam hvala - reče Tomi. - Hajde. Mrvice.

Sišli su ponovo na ulicu, gde su belo gledali jedno u drugo.

— Sve je gotovo - najzad reče Tomi.

— A da nisam ni posumnjala - jauknula je Mrvica.

— Razvedri se stara moja, tu više nema pomoći.

— To ti misliš! - Mrvica je odlučno podigla svoju malu bradu. - Zar misliš da je ovo kraj? Ako je tako, grešiš. Ovo je tek početak naše avanture! Tomi. zar ne shvataš, ako su se oni dovoljno uplašili da ovako pobegnu, to samo pokazuje da ima još puno toga u čitavoj gužvi oko Džejn Fin! Pa, mi ćemo to ispitati do kraja. Uhvatićemo ih!

Bićemo pravi pravcati špijuni!

— Da, samo što nije ostalo nikog koga bismo špijunirali.

— Da. i baš zato moramo da krenemo od početka. Dodaj mi za trenutak tvoju olovku. Hvala. Čekaj malo... nemoj da me prekidaš. Evo! - Mrvica mu je vratila olovku i zadovoljno prešla pogledom preko papira po kome je pisala.

— Šta je to?

— Oglas.

— Nećeš valjda ponovo da šalješ onaj oglas?

— Ne ovaj je drugačiji. - Pružila mu je list papira. Tomi je naglas pročitao:

— TRAŽI SE bilo kakva informacija u vezi sa Džejn Fin. Odgovoriti na adresu M. A.

4. Ko je Džejn Fin?

Sledeći dan je sporo prošao. Morali su da ograniče svoje troškove. Ako se pažljivo troši, četrdeset funti može da potraje dugo vremena. Srećom, vreme je bilo lepo, a „šetnja jeftina“, rekla je Mrvica. Zabačeni bioskop pružio im je zabavu te večeri.

Sreda je bio dan otrežnjenja. U četvrtak je, po planu, izašao oglas. U petak se moglo očekivati da pisma stignu na Tomijevu adresu.

Bio je obavezan časnom rečju da nijedno pismo, ako stigne, neće otvoriti, već da će ih doneti u Nacionalnu galeriju, gde će ih zajedno pročitati u deset sati.

Mrvica je prva stigla na sastanak. Smestila se na crveno sedište presvučeno somotom i zurila negde kroz Tarnera. sve dok nije ugledala poznatu priliku kako ulazi u prostoriju.

— Onda.

— Onda - uzvratilo je g. Beresford, provocirajući je. - Koja je tvoja omiljena slika?

— Ne budi tako kvaran. Da li je bilo nekih odgovora?

Tomi je odmahnuo glavom, duboko i pomalo teatralno ožalošćen.

— Nisam hteo da te razočaram, stara moja. i da ti odmah prenesem loše vesti. Baš mi je žao. Uzalud bačen novac. - Uzdahnuo je. - Ipak. šta je, tu je. Oglas se pojavio i.. dobili smo samo dva odgovora!

— Tomi, đavole jedan! - gotovo je vrisnula Mrvica. - Daj mi ih. Kako možeš da budeš tako pokvaren!

— Pazi na svoj rečnik, Mrvice, pazi na svoj rečnik! Veoma su strogi u Nacionalnoj galeriji. Državna izložba, shvataš. Seti se, već sam te

ranije opomenuo, da bi kao sveštentička kći...

— Trebalo da budem na pozornici - obrecnula se Mrvica.

— Nisam to hteo da kažem. Ali, ako si sigurna da si do kraja iscrpla užitak koji si osetila nakon očaja u koji sam te ljubazno bacio, i to besplatno, hajde da pređemo na našu poštu, kako se to već kaže.

Mrvica mu je bez oklevanja istrgnula dve dragocene koverte iz ruku i pažljivo ih proučila.

— Debeo papir, ovaj ovde. Deluje bogato. Ostavićemo ga za kraj, a prvo ćemo da otvorimo ovaj drugi.

— U pravu si. Jedan, dva, tri, kreći!

Mrvičin mali palac je pocepao vrh koverte i izvukao papir.

Poštovani gospodine,

Javljam se u vezi s vašim oglasom u jutrošnjim novinama i verujem da bili vam mogao biti od pomoći. Možda biste mogli da me posetite na gore navedenoj adresi u jedanaest sati sutra ujutro.

S poštovanjem,

A. Karter

— Karšalton teras - reče Mrvica, gledajući adresu. - To je kod Cluster rouda. Ako krenemo podzemnom, imaćemo dovoljno vremena.

— A sada sledi - reče Tomi - plan akcije. Na mene je red da preuzmem inicijativu.

Našavši se u društvu g. Kartera, on i ja zaželesmo dobro jutro jedan drugom, kako je to već i red. On onda kaže: - Molimo, sedite, gospodine... ovaj... - Na šta ja odmah značajno odgovorim: ..Edvard Vittington!" da bi u tom času g. Karter poplaveo u licu i izustio bez daha: „Koliko?" Ubacivši uobičajenu nadoknadu od pedeset funti u

džep. pridružujem ti se napolju i nastavljamo ka sledećoj adresi sa spiska, gde ponavljamo čitavu predstavu.

— Ne budi blesav. Tomi. A sada. drugo pismo. Oh. poslato je iz ..Rica".

— Sto funti umesto pedeset!

— Pročitaću ti ga:

Poštovani gospodine,

U vezi s vašim oglasom, voleo bih da me posetite negde u vreme ručka.

S poštovanjem,

Dzulijus P. Heršajmer

— Ha! - reče Tomi. - Je li sam ja to namirisao Švabu? Ili samo nekog američkog milionera neprijatnog porekla? U svakom slučaju, svratićemo u vreme ručka. To je baš dobro vreme... često vodi do besplatnog obroka za dvoje.

Mrvica je sa odobravanjem klimnula glavom.

— A sada kod Kartera. Moraćemo da požurimo.

Kako se ispostavilo, Karšalton teras je bio besprekoran niz onoga što je Mrvica nazivala „ženskastim kućama". Pozvonili su na broju 27 i vrata im je otvorila jedna veoma uredna služavka. Odisala je takvom otmenošću, da je Mrvici srce potonulo u pete. Kada je Tomi zatražio g. Kartera, uvela ih je u malu radnu sobu u prizemlju, gde ih je ostavila. Ali jedva da je i minut prošao, kada su se vrata otvorila i visoki muškarac, pomalo umornog držanja i glatkog lica koje je podsećalo na jastreba, ušao je u sobu.

— Gospodin M. A.? - rekao je i osmehnuo se. Osmeh mu je bio veoma privlačan. - Sedite. molim vas. oboje.

Poslušali su. On sam se smestio u stolicu preko puta Mrvice i ohrabrujuće joj se osmehnuo. Bilo je nečeg u njegovom osmehu što je razoružavalo uobičajenu devojčinu borbenost.

Kako on nije pokazivao nameru da započne razgovor. Mrvica je bila prinuđena da prva krene.

— Hteli smo da znamo... to jest. da li biste bili ljubazni da nam kažete sve što znate o Džejn Fin.

— Džejn Fin? Ah! - G. Karter se pravio da razmišlja. - Pravo pitanje jeste, šta vi znate o njoj?

Mrvica se uspravila u svojoj stolici.

— Ne vidim kakve to ima veze.

— Ne? Ali, ima. verujte mi da ima. - Ponovo se osmehnuo na svoj umorni način i zamišljeno nastavio. - Sto nas ponovo vraća na stvar. Šta znate o Džejn Fin?

— Ma. hajde - nastavio je, kada je Mrvica i dalje ćutala. - Mora da znate nešto, čim ste dali oglas? - Blago se nagnuo napred. dok mu se u umornom glasu javio nagoveštaj ubedivanja. - Pretpostavimo da mi ispričate...

Bilo je nečeg magnetičnog u pojavi g. Kartera. Mrvica je uz napor pokušala da se otrese toga, dok je govorila:

— Ne bismo to mogli da uradimo, zar ne, Tomi?

Ali, na njeno iznenađenje, njen partner je nije podržao. Pogled mu je bio prikovan za g, Kartera i kada je progovorio, u glasu mu se osećala neuobičajena doza poštovanja.

— Rekao bih da vam neće puno pomoći ono malo što znamo, gospodine. Ali, kako god, rado ćemo vam izaći u susret.

— Tomi! - vrisnula je zapanjena Mrvica.

G. Karter se zavalio dublje u stolicu. U očima mu je bilo neizrečeno pitanje.

Tomi je klimnuo glavom.

— Da, gospodine, odmah sam vas prepoznao. Video sam vas u Francuskoj dok sam radio za Obaveštajnu. Čim ste ušli u sobu, znao sam...

G. Karter je podigao ruku.

— Bez imena, molim vas. Ovde me poznaju kao g. Kartera. Uzgred, ovo je kuća moje rođake. Ona mi je ponekad ustupa kada radim na nezvaničnim slučajevima. A sada... - prešao je pogledom od jednog prema drugom - ...ko će da mi ispriča celu priču?

— Raspali, Mrvice - naložio je Tomi. - Ovo je tvoj teren.

— Da, mlada damo. da čujemo.

Mrvica je poslušno ispričala čitavu priču, od trenutka kada su odlučili da osnuju „Mlade avanturiste. Ltd“.

G. Karter je slušao u tišini, umornog izraza koji mu nije napuštao lice. Zatim je rukom je prekrpio usne kao da pokušava da prikrije osmejak. Kada je završila, ozbiljno je klimnuo glavom.

— Nije mnogo. Ali, značajno. Prilično značajno. Oprostićete mi na izrazu, ali vi ste neobičan mladi par. Ne znam.. možda budete uspeli tamo gde su drugi podbacili... znate, ja verujem u sreću.. uvek sam verovao...

Zastao je za trenutak, a onda nastavio.

— Onda, šta kažete na to? Vi ste u potrazi za avanturom. Kako bi vam se dopalo da radite za mene? Potpuno nezvanično, razumete. Svi troškovi plaćeni plus pristojna plata?

Mrvica je zurila u njega, otvorenih usta, dok su joj oči postajale sve veće i veće.

— Šta bismo morali da uradimo? - izustila je. G. Karter se osmehnuo.

— Samo ono što sada radite. Pronađite Džejn Fin.

— Da, ali.“ ko je Džejn Fin?

G. Karter je ozbiljno klimnuo glavom.

— Da, mislim da imate pravo da znate.

Zavalio se natrag u svojoj stolici, prekrstio noge, spojio vrhove svojih prstiju i počeo tihim, ravnim glasom:

— Tajna diplomacija (koja je. uzgred budi rečeno, gotovo uvek loš izbor) vas ne zanima. Biće dovoljno ako se kaže da je početkom 1915. izvesni dokument izašao na svetlost dana. Bio je to nacrt tajnog dogovora... primirja... nazovite to kako želite.

Bio je to gotov nacrt, spreman da ga potpišu razni predstavnici, i sastavljen je u Americi.. neutralnoj državi u tom trenutku. Bio je poslan za Englesku preko specijalnog kurira, odabranog posebno za taj zadatak, preko mladića po imenu Danvers. Polagala se nada u to da je čitava stvar bila držana u najstrožoj tajnosti i da ništa neće da procuri. Obično takva nada donese razočarenje. Neko uvek progovori.

— Danvers je isplovio za Englesku na „Luzitaniji“. Nosio je dragocene papire u paketu od nepromočivog platna koji mu je uvek bio pričvršćen za telo. Upravo na toj plovidbi, „Luzitanija“ je bila pogođena torpedom i potonula. Danvers je završio na spisku nestalih. Na kraju je njegovo telo voda izbacila na obalu, gde su ga, van svake sumnje, identifikovali. Ali. nepromočivi paket je nestao!

— Postavilo se pitanje, da li je paket uzet od njega, ili ga je on sam nekome dao¹¹

Postojalo je nekoliko indikacija koje su upućivale na ovu drugu teoriju. Nakon što je torpedo pogodilo brod, u onih nekoliko minuta koliko je trajalo spuštanje čamaca za spašavanje, Danvers je viđen kako razgovara sa mladom Amerikankom, Niko zapravo nije video da joj je on dao bilo šta, ali mogao je to da učini. Meni se čini verovatnim da je on papire poverio devojci. Uveren da će ona, kao žena, imati veće šanse da ih bezbedno donese do obale.

— Ali ako je tako, gde je onda ta devojka i šta je uradila sa papirima? Prema kasnijim izveštajima iz Amerike, sasvim je izvesno da je Denver bio pomno praćen tokom čitavog puta. Da li je ta devojka bila u dosluhu sa njegovim neprijateljima?

Ili je ona sama bila praćena i prevarena, ili možda naterana da preda dragoceni paket?

— Odmah smo se bacili na posao da je pronađemo. To se pokazalo neočekivano teškim. Njeno ime je bilo Džejn Fin i uredno se pojavilo na spisku preživelih, ali sama devojka je izgleda nestala bez traga. Istraživanje njenog porekla nije nam puno pomoglo. Bila je siročica i radila je kao. kako bismo mi ovde rekli, kao učiteljica u maloj školi na zapadu. U njenom pasošu je stajalo da putuje u Pariz, gde je trebalo da se pridruži osoblju jedne bolnice. Prijavila se kao dobrovoljac i primljena je nakon kraće prepiske. Nakon što su videli njeno ime na spisku preživelih sa „Luzitanije“, bolničko osoblje je, prirodno, bilo veoma iznenađeno kada ona nije došla u stan koji su joj obezbedili.

— Dakle, preduzeti su svi naponi da se mladoj dami uđe u trag... ali uzalud. Tragali smo za njom po Irskoj, ali nakon što je zakoračila na tlo Engleske, ništa se više o njoj nije čulo. Nacrt mirovnog sporazuma nije bio iskorišćen... a što je veoma lako moglo da se uradi.. tako da smo došli do zaključka da ga je Danvers ipak uništio.

Rat je ušao u drugu fazu. pa su se u skladu sa tim i diplomatski naponi promenili tako da nije načinjen nov nacrt mirovnog

sporazuma. Nestanak Džejn Fin je bio zaboravljen i čitava afera je ostala samo u prošlosti.

G. Karter je napravio pauzu i Mrvica je nestrpljivo ubacila:

— Ali, kako je sve ponovo isplivalo na površinu? Rat je završen. U ponašanju g. Kartera se pojavio nagoveštaj opreza.

— Zato što izgleda da ti papiri ipak nisu uništeni i da danas mogu uskrsnuti sa novim i smrtonosnim značajem.

Mrvica je zurila u njega. G. Karter je klimnuo glavom.

— Da, pre pet godina, taj nacrt mirovnog sporazuma je predstavljao oružje u našim rukama; danas je to oružje protiv nas. To je bila ogromna greška. Da se uslovi sporazuma objave u javnosti, nastala bi katastrofa... to bi čak moglo da dovede do novog rata... ali ovog puta, ne sa Nemačkom! To je samo ona krajnja opcija i ja ne verujem da će do toga doći. ali taj dokument nesumnjivo uvlači izvestan broj državnika, za koje u ovom trenutku ne smemo da dozvolimo da budu diskreditovani.

Laburistima bi to išlo na ruku da dođu na vlast. ali laburistička vlada bi u ovom momentu, po mom mišljenju, predstavljala ozbiljnu prepreku britanskoj trgovini, ali to sve nije ništa u poređenju sa pravom opasnosti.

Zastao je. a onda tiho rekao:

— Možda ste čuli ili pročitali nešto o tome da se iza sadašnjih laburističkih previranja krije boljševički uticaj?

Mrvica je klimnula glavom.

— To je tačno. Boljševističko zlato se sliva u ovu zemlju sa jedinim ciljem da izmami revoluciju. I tu postoji izvesni muškarac, muškarac čije nam je pravo ime nepoznato, koji u mraku radi na ostvarivanju svojih ciljeva. Boljševici stoje iza laburističkih previranja... ali ovaj

muškarac stoji iza boljševika. Ko je on? Ne znamo. On se uvek pomije pod sasvim običnim imenom „g. Braun“. Ali, jedno je sigurno, on je najveći kriminalni um današnjice. On kontroliše veličanstvenu organizaciju. On je organizovao i finansirao najveći deo antiratne propagande tokom rata. Njegovi špijuni se nalaze svuda.

— Naturalizovani Nemač? - pitao je Tomi.

— Naprotiv, imam razloga da verujem da je on Englez. Bio je pronemački nastrojen, kao što je ranije bio proburski. Nije nam poznato šta pokušava da postigne... verovatno vrhovnu vlast za sebe, na način koji još nije viđen kroz istoriju. Nemamo traga o njegovom pravom identitetu. Izveštaji govore da čak i njegovim sopstvenim pristalicama njegov identitet nije poznat. Tamo gde smo naišli na njegove tragove, on je uvek igrao neku drugorazrednu ulogu. Neko drugi preuzima ulogu šefa. Ali kasnije uvek otkrijemo da se u pozadini krio neki neidentifikovani lik. batler ili službenik, koji je neprimećen ostao u drugom planu i da nam je neuhvatljivi g. Braun ponovo izmakao iz ruku.

— Oh - poskočila je Mrvica. - Pitam se...

— Da?

— Setila sam se kancelarije g. Vitingtona. Službenik.. on ga je zvao Braun. Ne mislite da...

Karter je zamišljeno klimnuo glavom.

— Vrlo verovatno. Ono što je neobično jeste da se to ime obično spomene.

Idiosinkrazija genijalca. Da li biste uopšte mogli da ga opišete?

— Zaista ga nisam primetila. Bio je sasvim običan... kao bilo ko drugi.

G. Karter je uzdahnuo u svom umornom maniru.

— To je uobičajeni opis g. Brauna! Doneo je telefonsku poruku Vittingtonu, jel tako? Da li ste приметили telefon u kancelariji ispred?

Mrvica je razmislila.

— Ne, mislim da nisam.

— Upravo tako. Ta „poruka“ je način na koji g. Braun izdaje naređenja svojim podređenima. On je, naravno, čuo čitav vaš razgovor. Da li vam je posle toga Vittington predao novac i rekao vam da dođete sutradan?

Mrvica je klimnula glavom.

— Da, bez sumnje su tu bili prsti g. Brauna! - G. Karter je zastao. - Onda. eto, sada shvatate sa čime ste se uhvatili u koštac? Sa možda najvećim kriminalnim umom današnjice. Znate, meni se to nimalo ne dopada. Vi ste još deca. oboje, i ne bih voleo da vam se nešto desi.

— Neće - odlučnim glasom ga je razuveravala Mrvica.

— Paziću na nju, gospodine - reče Tomi.

— I ju ću da pazim na tebe - brzo je uzvratila Mrvica, uvređena takvim muževnim izjavama.

— Onda, pazite jedno na drugo - reče g. Karter, smešeći se. - A sada da se vratimo na posao. Postoji nešto čudno u vezi sa onim dokumentom, što još nismo uspeali da dokučimo. Prećeno nam je njime... na najotvoreniji način. Revolucionari su gotovo priznali da se dokument nalazi u njihovim rukama i da će ga oni izneti u javnost u datom trenutku. S druge strane, jasno je da om greše u vezi s većinom njegovih odredbi. Vlada smatra da blefiraju i. bez obzira da li su u pravu ili ne. drže se politike potpunog poricanja. Ja nisam tako siguran. Postoje nagoveštaji, indiskretne aluzije, koji upozoravaju na to da je opasnost stvarna. Čitava situacija deluje kao da oni zaista imaju dokument, ali da ga ne mogu pročitati jer je šifrovan... samo

što mi znamo da nacrt nije bio šifro van... zbog svoje prirode nije mogao da bude. što znači da je nešto drugo u pitanju. Ali, postoji nešto. Naravno, koliko znamo. Džejn Fin je možda mrtva... mada ja ne verujem u to. Ono što je neobično jeste to što oni pokušavaju da dođu do informacija o toj devojci preko nas.

— Šta?

— Da. Nekoliko stvari je iskrslo. I vaša priča, mlada damo, samo potvrđuje moju ideju. Oni znaju da mi tragamo za Džejn Fin. Dakle, oni će stvoriti svoju Džejn Fin... recimo, u onom internatu u Parizu. - Mrvica je ispustila kratak uzdah iznenađenja i g. Karter se nasmešio. - Niko nema predstavu kako ona izgleda, tako da je sa te strane sve u redu. Ona je naoružana lažnom pričom i zadatak joj je da iz nas izvuče sve informacije koje može. Shvatate plan?

— Onda, vi mislite... - Mrvica je zastala kako bi u potpunosti shvatila pretpostavku - da oni jesu nameravali da me pošalju za Pariz kao Džejn Fin.

G. Karter se smešio umornije nego ikada.

— Znae, ja verujem u slučajnosti - rekao je.

5. G. Džulijus P. Heršajraer

— Pa - reče Mrvica, pribravši se - stvarno izgleda kao da je sudbina umešala svoje prste.

Karter je klimnuo glavom.

— Znam šta hoćete da kažete, I ja sam sujeveran. Sreća i tako te stvari. Izgleda da je sudbina odabrala da vas uplete u ovo.

— Blagi bože! Ne čudi me što je Vittington poremetio pameću kada je Mrvica izlanula to ime! I ja bih, da sam na njegovom mestu. Ali. vidite, gospodine, mi smo vam već oduzeli previše vremena. Imate li bilo kakav savet da nam date pre nego što odemo?

— Mislim da nemam. Moji ljudi, koji su se služili uobičajenim, isprobanim metodama, nisu uspeli. Vi ćete ovom zadatku prići otvorenog uma i maštovito. Ne budite obeshrabreni ako ne uspete od prve. Gotovo je izvesno da će se stvari od sada malo ubrzati.

Mrvica se namrštila. Nije ga razumela.

— Kada ste bili na razgovoru kod Vittingtona, oni su imali mnogo vremena pred sobom. Imam informaciju da je za početak nove godine bio planiran veliki puč. Ali, vlada razmišlja o zakonskim merama koje će uspešno stati na put pretnjama štrajka. A ovi će uskoro nešto nanjušiti, ako to već nisu. pa je moguće da će to dovesti do krize, I sam se tome nadam. Što manje vremena budu imali da razviju svoje planove, to bolje. Samo vas upozoravam da nemate mnogo vremena i da eventualni neuspeh ne treba da vas obeshrabri. Ovo ionako nije lak zadatak. To je sve. Mrvica je ustala.

— Mislim da bismo morali biti malo poslovniji. Na šta bismo konkretno mogli da računamo od vas. g. Kartere?

Usne g. Kartera su se blago zgrčile, ali je sažeto odgovorio.

— Na sredstva u razumnim okvirima, detaljnim informacijama po svim pitanjima ali nikakvu zvaničnu potvrdu. Hoću da kažem, ako upadnete u bilo kakvu nevolju sa policijom, zvanično vam ne mogu pomoći. Prepušteni ste sami sebi.

Mrvica je mudro klimnula glavom.

— Potpuno vas razumem. Kada budem imala malo vremena da razmislim, sastaviću vam spisak stvari koje želim. A sada... u vezi s...

— Da, gđice Mrvice. Da li želite da kažete koliko?

— Ne baš. Za sada imamo dovoljno, ali kada nam bude bilo potrebno još...

— Čekaće vas.

— Da. ali.. ne bih htela loše da govorim o vladi ako već radite za njih, ali poznato vam je da čovek mora pakleno da se namuči ne bi li im izvukao bio šta! Ako budemo morali da popunjavamo nekakav plavi obrazac i da ga šaljemo, samo da bi nam oni posle tri meseca poslali zeleni i tako dalje... pa. od toga neće biti mnogo koristi, zar ne?

G. Karter se od srca nasmejao.

— Ne brinite, gđice Mrvice. Poslaćete zahtev lično meni i novac će vam. u novčanicama, biti poslan poštom. A što se plate tiče, da kažemo, trista funti godišnje? I isto toliko za g. Beresforda, razume se.

Mrvica mu je uputila jedan zadovoljan osmeh.

— Divno. Veoma ste ljubazni. Stvarno volim novac! Vodicu na najlepší način račune naših troškova, svih dugovanja i potraživanja, kao i saldo na desnoj strani, koso podvučeno crvenom crtom sa neto

rezultatom na dnu. Kad malo bolje razmislim, ja stvarno umem to da radim.

— Siguran sam da umete. Onda, do viđenja i neka vam je sa srećom.

Rukovao se sa njima i oni su već sledeće minute ošamućeni silazili stepenicama Karšalton terasa.

— Tom i! Odmah mi reci, ko je „g. Karter“? Tomi je promrmljao jedno ime u njeno uho.

— On! - reče Mrvica, impresionirana.

— I mogu da ti kažem, stara moja. on je taj!

— On! - ponovo reče Mrvica. A onda je zamišljeno dodala: - Dopada mi se a tebi?

Deluje tako umorno i isrpljeno, a ipak osećaš da da ispod površine u njemu sve treperi.

— Uštini me. Tomi, uštini me. Ne mogu da verujem da je ovo stvarno!

G. Beresford joj je udovoljio.

— Uf! To je dovoljno! Da, ne sanjamo. Dobili smo posao!

— I to kakav posao! Naš udruženi poduhvat je zaista krenuo.

— Pošteniji je nego što sam mislila - zamišljeno reče Mrvica.

— Na svu sreću, ja ne žudim toliko za zločinom. Koliko je sati? Hajdemo na ručak... oh!

Oboje su odmah pomislili na istu stvar. Tomi je prvi izustio.

— Džulijus P. Heršajmer!

— Nismo uopšte pomenuli g. Karteru da je kontaktirao s nama.

— Pa, i nije bilo mnogo šta da se kaže... makar dok se ne sastanemo sa njim. Hajde, bolje da uzmemo taksi.

— Ko je sada ekstravagantan?

— Sećaš se, svi troškovi su plaćeni. Upadaj.

— U svakom slučaju, ostavićemo bolji utisak ako ovako budemo stigli - reče Mrvica, udobno se zavalivši u sedište. - Sigurna sam da ucenjivači nikada ne idu autobusima!

— Nismo više ucenjivači - istaknuo je Tomi.

— Nisam sigurna da se to odnosi na mene - mračno reče Mrvica.

Čim su pitali za g. Heršajmera, odmah su bili odvedeni do njegovog apartmana.

Nestrpljiv glas je povikao - Uđite - kao odgovor na kucanje hotelskog potrčka, koji se sklonio u stranu i pustio ih da udu.

G. Džulijus P. Heršajmer je bio mladi nego što su ga Tomi i Mrvica zamišljali.

Devojka mu je davala negde oko trideset pet godina. Bio je srednje visine, snažne građe i vilice. Lice mu je bilo ratoborno, ali prijatno. Niko ga ne bi držao za bilo kog drugog osim za Amerikanca, iako je govorio sa jedva приметnim naglaskom.

— Dobili ste moju poruku? Sedite i odmah mi recite sve što znate o mojoj rođaki.

— Vaša rođaka?

— Naravno. Džejn Fin.

— Ona je vaša rođaka?

— Moj otac i njena majka bili su brat i sestra - precizno je objasnio g. Heršajmer.

— Oh! - uskliknula je Mrvica. - Znači, vi znate gde je ona?

— Ne! - g. Heršajmer je snažno udario pesnicom o sto. - Nek sam proklet ako znam!

Zar vi ne znate?

— Mi smo u oglasu tražili informaciju, a nismo nudili - ozbiljno je rekla Mrvica.

— Mislim da mi je to jasno. Umem da čitam. Ali. pomislio sam da vas možda zanima njena prošlost i da vam je poznato gde se ona sada nalazi.

— Pa. ne bi škodilo da čujemo o njenoj prošlosti - rezervisano je rekla Mrvica.

Ali, g. Heršajmer je odjednom postao veoma sumnjičav.

— Slušajte - odlučno je rekao. - Ovo nije Sicilija! Nema zahteva za otkupom ili pretnji da ćete mi poslati njene uši ako odbijem. Ovo su Britanska ostrva i zato se ostavite gluposti ili ću odmah da pozovem onog finog, ogromnog britanskog policajca koga vidim napolju na Pikadiliju.

Tomi je požurio da objasni.

— Mi nismo kidnapovali vašu rođaku. Naprotiv, mi pokušavamo da je pronađemo.

Dobili smo taj zadatak.

G. Heršajmer se zavalio dublje u svojoj fotelji.

— Pojasnite - kratko je rekao.

Tomi je odgovorio na njegov zahtev i ispričao mu šturu verziju priče o nestanku Džejn Fin. kao i o mogućnosti da se nehotice uplela u ..nekakvu političku igru". O sebi i Mrvici je govorio kao o „privatnim detektivima” koji su unajmljeni da je pronađu i da bi stoga bili veoma zahvalni na svim detaljima koje bi g. Heršajmer mogao da im pruži.

Gospodin je sa odobravanjem klimnuo glavom.

— Tako mi i treba. Za trunku sam prenalio. Ali. London mi ide na živce! Ja poznajem samo stari dobri Njujork. Ispalite pitanja i ja ću da odgovorim.

Ovo je za trenutak paralisalo Mlade avanturiste, ali se Mrvica odmah pribrala i bacila na ispitivanje, prizivajući u sećanje omiljene detektivske likove.

— Kada ste poslednji put videli preminu.. hoću da kažem, vašu rođaku?

— Nikada je nisam video - odgovorio je g. Heršajmer.

— Sta? - zapanjio se Tomi. Heršajmer se okrenuo ka njemu.

— Nisam, gospodine. Kao što sam vam već rekao, moj otac i njena majka bili su brat i sestra, kao možda i vas dvoje... - Tomi mu nije ispravio pretpostavku po pitanju prirode njihove veze - ali oni se nisu uvek slagali. I kada je moja tetka odlučila da se uda za Ejmosa Fina, koji je bio siromašni učitelj na zapadu, moj otac je pobesneo! Rekao je da ako ikada bude stekao neko bogatstvo, što je nameravao, ona od toga neće videti ni prebijene pare. Pa. rezultat je bio taj da se teta Džejn odselila na zapad i mi više ništa nismo čuli o njoj.

— Moj stari se zaista obogatio. Ušao je u posao s naftom, sa čelikom, malo se poigravao sa železnicama i mogu vam reći da je naterao Vol strit na ustane na noge! - Zastao je. - A onda je umro... prošle jeseni, a ja sam nasledio novac. Pa, nećete verovati. ali proradila mi je savest! Šta je sa tvojom tetkom Džejn. Iamo na zapadu? Počeo sam da se brinem. Vidite, znao sam da Ejmos Fin

nikada neće uspeti u životu. On jednostavno nije bio takav tip i da skratim priču, unajmio sam čoveka da je nađe. Ejmos Finn je mrtav, ali ostavili su ćerku... Džejn... koja je torperdirana na „Luzitaniji“ na putu za Pariz. Tačno, spašena je, ali ovde preko kao da niko nije čuo za nju. Pretpostavljam da se niko ovde nije previše trudio da je pronađe, pa sam zato mislio da dođem lično i da ubrzam malo stvari. Čim sam stigao, telefonirao sam Skotland jardu i admiralitetu. U admiralitetu su me se odmah otresli, ali u Skotland jardu su bili jako ljubazni.. rekli su da će se raspitati, pa su mi čak jutros poslali svog čoveka po njenu fotografiju. Sutra putujem za Pariz, da vidim dokle su u njihovoj Prefekturi stigli. Pretpostavljam da će, ako ovako nastavim da idem od jednih do drugih, morati da se bace na posao!

Energija koju je g. Heršajmer posedovao bila je ogromna. Duboko ih je impresionirala.

— Ali. čujte - završio je - vi je ne jurite zbog nečega? Nepoštovanja suda. ili nečeg vašeg, britanskog? Ponosnu, mladu Amerikanku bi možda vaši zakoni i pravila u ratno vreme mogli da nerviraju, pa bi se pobunila. Ako je to slučaj, a u ovoj zemlji postoji nešto kao mito, ja ću dati novac za nju.

Mrvica ga je razuverila.

— Dobro. Onda možemo da radimo zajedno. Šta kažete na ručak? Da nam ga donesu ovde. ili biste da siđemo u restoran?

Mrvica je preferirala ovo drugo i Džulijus se priklonio njenim željama.

Tek što su ostrige ustupile mesto listu Kolber, Heršajmeru je doneta vizitkarta.

— Inspektor Džap. Odeljenje za kriminalne istrage Skotland jarda. Sada su poslali nekog drugog. Šta očekuje da mu kažem, a da već nisam rekao njegovom kolegi?

Nadam se da nisu izgubili fotografiju. Ta fotografska radnja je izgorela i svi negativni su uništeni.. ovo je jedina njena fotografija koja

postoji. Dobio sam je od dekana tamnošnjeg fakulteta.

Mrvicu je prožela neka nejasna strepnja.

— Da... da slučajno ne znate ime čoveka koji je vas je jutros posetio?

— Da, znam. Ne, ne znam. Čekajte trenutak. Bilo je na njegovoj vizitkarti. Oh, znam! Inspektor Braun. Tih. skroman tip.

6. Plan akcije

Nećemo previše duboko ulaziti u događaje koji su usledili u narednih pola sata.

Dovoljno je reći da osoba po imenu „inspektor Braun" nije bila poznata Skotlandu. Fotografija Džejn Fin. koja bi bila od ogromne važnosti policiji u potrazi, nestala je bez traga. „G. Braun" je ponovo pobedio.

Prvi rezultat ovog zastoja u istrazi bilo je otopljenje u odnosima između Džulijusa Heršajmera i Mladih avanturista. Sve barijere su se srušile i Tomi i Mrvica su osećali kao da poznaju mladog Amerikanca čitavog svog života. Napustili su stav diskretne uzdržanosti „privatnih detektiva" i otkrili mu čitavu istoriju svog poduhvata, na šta je mladić izjavio da je „oduševljen do srži".

Kada je saslušao čitavu priču, okrenuo se Mrvici:

— Uvek sam mislio da su engleske devojke za trunčicu kao obrasle mahovinom.

Staromodne i slatke, znate, ali suviše uplašene da bi išle uokolo bez poslužitelja ili tetke usedelice. Pretpostavljam da baš nisam u toku!

Ova novostvorena prisnost u odnosima rezultovala je preseljenjem ' Mrvice u "Ric" sa ciljem- kako je to Mrvica objasnila, da ostanu u kontaktu sa Džejn Fin.

Ako se tako postavi - dodala je Tomiju u poverenju - niko se neće buniti zbog troškova.

Niko se i nije bunio, što je bila sjajna stvar.

— A sada - rekla je mlada dama nakon useljenja - na posao!

G. Beresford je spustio Dejli Meil kojeg je čitao i zatim je aplaudirao sa ponešto prenaglašenim žarom. Bio je ljubazno zamoljen od strane svoje kolegice da se ne ponaša kao blesan.

— Zaboga, Tomi, moramo da uradimo nešto za novac koji primamo. Tomi je uzdahnuo.

— Da. plašim se da nas ni stara dobra vlada neće zauvek besposlene izdržavati u „Ricu“.

— Zato. kao što sam već rekla, moramo nešto da uradimo.

— Pa - reče Tomi. ponovo otvarajući Dejli meil - uradi. Neću da te sprečavam.

— Vidiš - nastavila je Mrvica - nešto sam razmišljala... Bila je prekinuta novom salvom aplauza.

— Lako je tebi da sediš tako i glupiraš se. Tomi. Ne bi škodilo da uposliš malo svoj mozak.

— Moj sindikat. Mrvice, moj sindikat! Ne dozvoljava mi da radim pre jedanaest ujutro.

— Tomi. zar baš želiš da te gađam nečim? Od najvećeg je značaja da bez odlaganja osmislimo naš plan akcije.

— Bravo, govornice!

— Onda. da pređemo na posao.

Tomi je najzad odložio svoje novine. - U tebi čuči jedan mali genije. Mrvice.

Ispali... Slušam te.

— Za početak - reče Mrvica - od čega bismo mogli da krenemo?

— Od apsolutno ničeg - veselo reče Tomi.

— Greška! - Mrvica je energično zamahnula kažiprstom. – Imamo dva jasna traga.

— Koja to?

— Prvi trag, znamo jednog iz bande.

— Vitingtona?

— Da. Svuda bih ga prepoznala.

— Hm - sumnjičavo reče Tomi. - Ne bih to nazvao pravim tragom. Ne znaš gde da ga nađeš. a šanse su jedan prema hiljadu da ćeš slučajno naleteti na njega.

— Nisam baš tako sigurna - zamišljeno je odgovorila Mrvica. -Često sam primećivala da kada slučajnosti jednom počnu da se dešavaju, onda nastave da se odigravaju na najčudniji način. Rekla bih da je to neki prirodan zakon kojeg još nismo uspeli da ustanovimo. Ipak, kako si primetio, ne smemo da se oslonimo na to. Ali, postoje mesta u Londonu na kojima pre ili kasnije, svako mora da se pojavi. Pikadili trg. na primer. Jedna od mojih ideja jeste da svakog dana odem tamo sa stalkom sa zastavicama.

— A šta je sa jelom? - upitao je uvek praktični Tomi.

— Tipčno za muškarce! Kakve veze ima hrana?

— Sve je to lepo. Tek što si završila sa obilnim doručkom. Niko nema bolji apetit od tebe. Mrvice, i do popodneva ćeš jesti zastavice sa sve špenadlama. Ali. iskreno, ta ideja mi se ne dopada. Vitington možda uopšte nije u Londonu.

— Tačno. U svakom slučaju, mislim da trag broj dva više obećava.

— Da čujemo.

— Nema mnogo toga. Samo jedno kršteno ime... Rita. Vitington ga je pomenuo onog dana.

— I ti predlažeš treći oglas: Traži se ženski prevarant, odaziva se na ime Rita?

— Ne. Predlažem da razmišljamo logično. Tog čoveka, Danversa, pratili su. zar ne? i verovatnije je da je u pitanju bila žena nego muškarac.

— Ne vidim zašto.

— Ja sam sasvim sigurna da je to bila žena i to žena koja dobro izgleda - mirno je odvratila Mrvica.

— Kad su ovi tehnički detalji u pitanju, skidam ti kapu - promrmljao je g. Beresford.

— E sada, očigledno je da je ova žena, ko god da je, bila spašena.

— Kako si to uspela da zaključiš?

— Da nije. kako bi inače oni znali da su dokumenta kod Džejn Fin"7

— Tačno. Nastavi, o. „Serloče“!

— Sad postoji šansa, priznajem da je samo šansa, da je ova žena možda „Rita“.

— I ako je tako?

— Ako je lako, onda ćemo tragati među preživelim sa „Luzitanije“ sve dok je ne pronađemo.

— Onda prvo moramo da se dokopamo spiska preživelih.

— Već ga imam. Sastavila sam dugačak spisak stvari koje sam htela da saznam i poslala sam ga g. Karteru. Jutros mi je odgovorio i između ostalih stvari, ubacio je i zvanične izjave onih koji su spašeni sa „Luzitanije“. Kako ti se sada čini pametna mala Mrvica?

— Desetka za posao, nula za skromnost. Ali, glavni problem jeste da li postoji „Rita” na tom spisku?

— To je upravo ono što ne znam - priznala je Mrvica.

— Ne znaš?

— Da. vidi ovde - Nagnuli su se nad spiskom. - Vidiš, jako malo krštenih imena je dato. Gotovo sve su gde ili gđice.

Tomi je klimnuo glavom.

— To komplikuje stvari - zamišljeno je promrmljao.

— Pa, moraćemo da se bacimo na to, nema druge. Poćećemo sa Londonom. Samo zapisi adrese svih ženskih osoba koje žive u Londonu ili okolini, dok ja stavim moj šešir.

Pet minuta kasnije, mladi par je stigao na Pikadili, a nekoliko sekundi kasnije, taksi ih je već vozio ka „Lovorikama”, na Glendover roudu prebivalištu gde Edgara Kejta, čije je ime bilo prvo od njih sedam na spisku ubačenom u Tomijevu beležnicu.

„Lovorike” je bio naziv trošne kuće, udaljene od ulice, sa nekoliko zapuštenih grmova koji su izigravali prednju baštu. Tomi je platio taksi i krenuo sa Mrvicom do ulaznih vrata. Tek što je ona krenula da pozvoni, zaustavio joj je ruku.

— Sta nameravaš da im kažeš?

— Sta nameravam da im kažem? Oh. pa reći ću.. bože. ne znam. To je baš nezgodno.

— Kao što sam i mislio - zadovoljno reče Tomi. - Baš tipično za žene! Ne razmišljate unapred! Samo ti stani sa strane i gledaj kako se jedan muškarac nosi sa situacijom. - Pritisnuo je zvono. Mrvica se malo povukla unazad.

Aljkava sluškinja, izuzetno prijavog lica i sa parom nejednakih očiju, otvorila je vrata.

Tomi je izvadio beležnicu i olovku.

— Dobro jutro - rekao je veselo i odsečno. - Hempstedško opštinsko veće. Nov birački spisak. Gđa Edgara Kejta stanuje ovde, zar ne?

— Da - reče sluškinja.

— Kršteno ime? - upita Tomi. pripremivši olovku.

— Gospojino? Elenor Džejn.

— Elenor - zapisao je Tomi. - Da li ima sinove ili kćeri starije od dvadeset jedne godine?

— Ne.

— Hvala vam - Tomi je brzim pokretom spakovao svoju beležnicu. - Do viđenja.

Sluškinja je izustila svoju jedinu primedbu:

— Mislila sam da ste tu zbog plina - tajanstveno je rekla i zatvorila vrata.

Tomi se pridružio svojoj partnerki.

— Vidiš. Mrvice - primetio je. - Dečja igra za muški um.

— Priznajem da si i ti jedanput bio sjajan. Toga se ja nikad ne bih doselila.

— Blagi bože, zar ne bi? A mi to možemo da ponovimo ad lib. Neko vreme kasnije, mladi par je sedeo. strastveno navaljujući na pržene krompire i odrezak, u jednom mračnom, jeftinom restoranu. Prethodno su otišli do Gledis Meri i Mardžori. a zatim su bili ometeni jednom promenom adrese i naterani da saslušaju dugačko

predavanje o univerzalnom pravu glasa od jedne poletne američke dame, čije je kršteno ime bilo Sejdi.

— Ah! - reče Tomi, potegavši dobar gutljaj piva. - Osećam se bolje. Ko nam je sledeći kandidat?

Beležnica je ležala na stolu između njih. Mrvica ju je uzela u ruke.

— Gđa Vandermajer - pročitala je - Saut Odli 20. Gđica Viler, Batersi, Klepington roud 43. Ako se dobro sećam. ona je sobarica, pa verovatno neće biti tamo. ali ona ionako nije moguć kandidat.

— Onda je mejferska dama naša prva stanica.

— Tomi, počinjem da se obeshrabrujem.

— Glavu gore. stara moja. Znali smo da ovaj plan nije previše obećavao. U svakom slučaju, ionako smo tek na početku. Ako ništa ne uradimo u Londonu, predstoji nam lep obilazak Engleske. Irske i Škotske.

— Istina - reče Mrvica, kojoj se raspoloženje podiglo. - I svi troškovi su plaćeni.

Do sada smo išli iz avanture u avanturu, ali ovo jutro je bilo beskrajno dosadno.

— Moraš malo da kontrolišeš tu svoju žudnju za vulgarnim uzbuđenjima, Mrvice.

Seti se. ako je g. Braun zaista onakav kakav kažu, čudo da nas već nije odveo u smrt. Divno sam ovo sročio, baš onako pesnički.

— Ti si stvarno gori uobraženko od mene... i to sa još manje osnove. Hm! Ali, stvarno jeste neobično što g. Braun još uvek nije svoju osvetničku ruku spustio na nas.

(Vidiš da i ja to mogu.) Nepovređeni i dalje gazimo svojim putem.

— Možda ne misli da smo vredni pažnje - jednostavno je objasnio mladić.

Mrvica je taj komentar dočekala sa velikim negodovanjem.

— Užasan si, Tomi. Ispada da se mi i ne računamo.

— Izvini, Mrvice. Hoću da kažem, mi radimo kao krtice u mraku i on ne sluti naše tajne šeme. Ha ha!

— Ha ha! - sa odobravanjem je ponovila Mrvica dok je ustajala. Kuće u Saut Odliju bile su blok stanova impozantnog izgleda, u blizini Park Lejna. Broj 20 se nalazio na drugom spratu.

Tomi je do sada usavršio svoju slatkorečivi pristup. Izrecitovao je svoj tekst vremešnoj ženi. koja je izgledala više kao kuvarica nego kao sobarica, čim mu je otvorila vrata.

— Kršteno ime?

— Margaret.

Tomi je počeo da piše, ali ona ga je prekinula.

— Ne. to se piše Margarit.

— Oh. Margarit; kao što Francuzi pišu, shvatam - Zastao je. a onda naglo rekao - Kod nas se ona vodi pod imenom Rita Vandermajer, ali mislim da to nije problem, zar ne?

— Hvala vam. To bi bilo sve. Do viđenja.

Jedva kontrolišući svoje uzbuđenje, Tomi je potrčao niz stepenice. Mrvica ga je čekala na uglu stepenica.

— Čula si?

— Jesam. Oh. Tomi!

Tomi joj je sa razumevanjem stegnuo ruku.

— Znam. stara moja. I ja se tako osećam.

— Tako je... tako je divno kada pomisliš na nešto... a onda se to i ostvari! - oduševljeno je uskliknula Mrvica.

Njena ruka je još uvek bila u Tomijevoj. Stigli su do predvorja. Na stepenicama iznad njih začuli su se koraci, a onda i glasovi.

Odjednom, na Tomijevo potpuno iznenađenje, Mrvica ga je povukla u mali prostor pored lifta, gde je senka bila najgušća.

— Šta...

— Tiho!

Dvojica muškaraca su sišla niz stepenice i prošla kroz predvorje. Mrvičina ruka je još jače slegnula Tomijevu.

— Brzo... prati ih. Ja ne smem. Možda me prepozna. Ne znam ko je ovaj drugi, ali onaj veći je Vittington.

7. Kuća u Sohou

Vittington i njegov pratilac su išli brzim korakom. Tomi je odmah krenuo za njima, baš na vreme da ih vidi kako zamiču za ugao. Njegov žustri korak brzo ga je doveo u njihovu blizinu i čim je stigao do ugla, razdaljina među njima se smanjila. Male mejferske ulice bile su prilično prazne i on je procenio kako je najpametnije da ih izgubi.

Bio je nov u ovom sportu. Premda upoznat sa tehničkim detaljima preko knjiga, nikada do sada nije pokušao da „prati“ bilo koga i odjednom je primetio kako je u stvarnosti praćenje krcato teškoćama. Šta ako, na primer, budu pozvali taksi? U knjigama, ti jednostavno uskočiš u sledeći taksi, obećaš vozaču suveren¹, ili njegov savremeni ekvivalent... I gotovo. U stvarnosti, Tomi je shvatio da je skoro izvesno da drugog taksija neće biti. Zato bi morao da trči. Šta se u stvarnosti dešava mladiću koji besomučno i bez odmora trči londonskim ulicama? Mogao bi da se nada da će na glavnoj ulici svi misliti da juri za autobusom. Ali u ovim mračnim, aristokratskim, sporednim ulicama, nije mogao da se otrgne pomisli da bi ga neki preterano revnosni policajac mogao zaustaviti i tražiti objašnjenje.

U tom trenutku, taksi sa podignutom zastavicom se pojavio iza ugla ulice ispred njih. Tomi je zaustavio dah. Da li će ga pozvati?

Odahnuo je sa olakšanjem kada je video da su ga pustili da prođe. Krivudali su ulicama, s namerom da prečicama stignu do Oksford strita. Kada su najzad skrenuli u Oksford strit i nastavili ka istoku, Tomi je blago ubrzao korak. Malo-pomalo, primicao im se. Na trotoaru prepunom ljudi, nije bilo mnogo verovatno da će privući njihovu pažnju, a želeo je da, ako bi to bilo moguće, uhvati reč-dve njihovog razgovora. U tome nije uspeo: govorili su tiho i saobraćajna buka je potpuno prigušila njihove glasove.

Nešto pre stanice metroa u Bond stritu. prešli su ulicu sa neprimetnim Tomijem za petama i ušli u kafe „Veliki lav“. Popeli su

se na prvi sprat i seli za mali sto do prozora. Bilo je već kasno i lokal se polako praznio. Tomi je izabrao mesto blizu njih i seo iza Vittingtona. kako ga ovaj ne bi prepoznao. S druge strane, imao je savršen pogled na drugog muškarca i s pažnjom ga je proučavao. Imao je svetlu kosu i slabunjavu, neprijatno lice i Tomiju je ličio na Rusa ili Poljaka. Imao je verovatno negde oko pedeset godina i ramena su mu se blago grčila kada je govorio, dok su mu se oči. male i podmukle, neprekidno kretale.

Pošto je već dobro ručao, Tomi se zadovoljio kriškom prženog sira i šoljom kafe.

Vittington je naručio obilan ručak za sebe i svog pratioca; a zatim, čim se konobarica povukla, privukao je svoju stolicu bliže stolu i tihim glasom počeo nešto ozbiljno da govori. Drugi muškarac se uključio u razgovor. Osluškujući koliko je mogao, Tomi je jedva uspeo da tu i tamo uhvati po koju reč; ali suština je bila da je krupni muškarac izdavao neke naredbe ili uputstva svom pratiocu, a sa njima se ovaj drugi s vremena na vreme nije slagao. Vittington ga je zvao Boris.

Tomi je nekoliko puta uspeo da uhvati reč „Irska“, kao i „propaganda“, ali nije bilo ni pomena Džejn Fin. Iznenada, kada je u sali za trenutak utihnuo razgovor, čuo je čitavu frazu. Vittington je govorio: - Ah, pa ti ne znaš Flosi. Ona je fantastična.

Nadbiskup bi se zakleo da mu je to rođena majka. Ona svaki put pogodi boju glasa, a to je ono najhitnije.

Tomi nije čuo Borisov odgovor, ali reagujući na to. Vittington je rekao nešto što je zazvučalo kao: - Naravno... ali samo u krajnjem slučaju.

Onda je ponovo izgubio nit. Ali. uskoro su fraze ponovo postale razgovetne. da li zato što su ova dvojica neosetno podigla ton. ili zato što je se Tomijevo uho izvežbalo. nije mogao da kaže. Ali. zato su dve reci ostavile veoma upečatljiv utisak na slušaoca. Izgovorio ih je Boris, i one su glasile: - Gospodin Braun.

Izgledalo je kao da mu se Vittington žali. ali ovaj se samo nasmejao.

— Zašto da ne. prijatelju moj? To je veoma poštovano ime... veoma uobičajeno. Zar ga nije odabrao baš iz tog razloga? Ah, voleo bih da ga upoznam.. g. Brauna.

Vitingtonov glas je metalno odjeknuo dok je odgovarao:

— Ko zna? Možda ste ga već upoznali.

— Pih! - brzo je uzvratio drugi. - To su priče za malu decu.. bajka za policiju.

Znate li šta ponekad sebi kažem? Da je to bajka koju je izmislio Unutrašnji krug, bauk kojim nas plaše. Moguće da je tako.

— A možda i nije.

— Pitam se... ili je možda zaista tačno da je on sa nama i medu nama, a da je nepoznat svima osim nekolicini odabranih? Ako je tako, onda on dobro čuva svoju tajnu. A sama ideja je dobra. da. Nikada ne znamo. Gledamo jedni u druge... jedan od nas je g. Braun... ko? On naređuje... ali takode i služi. Medu nama... usred nas. A niko ne zna ko je...

Rus je sa naporom otresao svoju odbeglu maštu. Pogledao je na sat.

— Da - reče Vitington. - Mogli bismo da krenemo.

Pozvao je konobaricu i zatražio račun. I Tomi je učinio isto i nekoliko trenutaka kasnije pratio je dvojicu muškaraca niz stepenice.

Vitington je napolju pozvao taksi i naložio vozaču da vozi do stanice Vaterlo.

Ovde je bilo mnoštvo taksija i pre nego što je Vitingtonov krenuo, drugi taksi se zaustavio uz ivičnjak kao odgovor na Tomijevu dignutu ruku.

— Pratite onaj taksi - naredio je mladić. - Nemojte da ča izgubite.

Postariji vozač nije pokazao nikakvo zanimanje. Samo je progundao i spustio zastavicu. Tokom vožnje se ništa bitnije nije desilo. Tomijev taksi je stigao na odmorište odlazne platforme odmah posle Vittingtonovog. Tomi se našao iza njega na šalteru za prodaju karata. Vittington je uzeo jednu kartu prvog razreda za Bornmut, i Tomi je učinio isto. Kada se vratio. Boris je primetio, bacivši pogled na svoj sat: - Poranili ste. Imate još skoro pola sata.

Borisove reci su potakle novu bujicu misli u Tomijevoj glavi. Vittington je očigledno išao sam na put, dok je drugi ostajao u Londonu. Zato je morao da odluči koga će da prati. Očigledno da nije mogao obojicu, osim ako... Kao i Boris, bacio je pogled na sat, a onda na tablu sa informacijama o polascima vozova. Voz za Bornmut je kretao u 3.30. Ostalo je još dvadeset minuta. Vittington i Boris su šetkali pored trafika. Dobacio im je još jedan neodlučan pogled, a onda požurio u telefonsku govornicu. Nije se usudio da gubi vreme u pokušaju da dobije Mrvicu. Sve su šanse da je ona i dalje u okolini Saut Odlija. Ali, preostao je još jedan saveznik. Pozvao je „Ric" i zatražio Džulijusa Heršajmera. Čulo se škljocanje i zvono. Oh. samo da je mladi Amerikanac u svojoj sobi! Ponovo se začuo škljocaj, a onda je preko žice prepoznatljivim akcentom stiglo jedno „Halo".

— Jesi li ti to. Heršajmere? Ovde Beresford. Ja sam na stanici Vaterlo. Pratio sam Vittingtona i još jednog muškarca do ovde. Nemam vremena za objašnjenja.

Vittington u 3.30 kreće za Bornmut. Je li možeš do tada da stigneš ovamo?

Odgovor je bio utešan.

— Svakako. Požuriću.

Veza se prekinula. Tomi je uz uzdah olakšanja spustio slušalicu. Imao je visoko mišljenje o Džulijanovoj sposobnosti da požuri. Instinktivno je osećao da će Amerikanac da stigne na vreme.

Vitington i Boris su i dalje bili tamo gde ih je ostavio. Ako je Boris ostao da isprati svog prijatelja, sve je u redu. Tomi je onda zamišljeno prešao prstima preko svog džepa. Uprkos otvorenom računu koji mu je obećan, još nije stekao naviku da sa sobom nosi veću svotu novca. Kupovina karte prvog razreda ostavila ga je tek sa nekoliko šilinga u džepu. Nadao se da će Džulijan stići bolje pripremljen.

U međuvremenu, minuti su se sporo vukli: 3.15. 3.20, 3.25, 3.27. Šta ako Džulijus ne stigne na vreme? 3.29... Vrata su tresnula. Tomi je osetio kako mu se ledeni žmarci očaja penju uz kičmu. Onda je osetio nečiju ruku na svom ramenu.

— Evo me, sinko. Vaš britanski saobraćaj ne može da se opiše! Upoznaj me sa našim bitangama.

— Ono je Vitington... tamo. onaj što upravo ulazi, krupni, tamni tip. Ovaj sa kim priča je stranac.

— Imam ih. Koji je moja ptičica? Tomi je već razmislio o tome.

— Imaš li novca kod sebe?

Džulijus je odmahnuo glavom i Tomi se snuždio.

— Mislim da trenutno nemam više od trista, četiristo dolara kod sebe - objasnio je Amerikanac.

Tomi je ispustio tihi uzdah olakšanja.

— Oh, bože, vi milioneri! Ne govorimo istim jezikom! Ukrjavaj se. Evo ti karta.

Vitington je tvoj čovek.

— Ja idem za Vitingtonom! - mračno je rekao Džulijus. Voz je upravo kretao kada je on uskočio. - Do viđenja, Tomi. - Voz je kliznuo iz stanice.

Tomi je duboko uzdahnuo. Muškarac po imenu Boris mu se približavao preko platforme. Tomi ga je propustio, a onda se bacio u novu poteru.

Boris je od Waterlooa metroom krenuo do Pikadilija. Onda je krenuo Saftsberi avenijom, da bi najzad skrenuo u lavirint uskih uličica oko Sohoa. Tomi ga je pratio na razumnoj udaljenosti.

Na kraju su stigli do malog, oronulog trga. Okolne kuće su zračile nečim zlokobnim, uronjene u sopstvenu prljavštinu i raspad. Bons se osvrnuo oko sebe i Tomi se odmah povukao u zaklon obližnjeg trema. Mesto je izgledalo gotovo napušteno. Bila je to šlepa ulica, tako da nije bilo saobraćaja. Kradomični pogledi koje je Boris bacao oko sebe raspalili su Tomijevu maštu. Zaklonjen dovratkom, gledao ga je kako se penje uz stepenice jedne kuće prilično zloslutnog izgleda i oštro kuca na vrata, u nekom neobičnom ritmu. Vrata su se odmah otvorila, izgovorio je reč-dve čuvaru, a onda je ušao unutra. Vrata su se za njim ponovo zatvorila.

To je bio trenutak u kome je Tomi izgubio glavu. Ono što je trebalo da uradi, ono što bi bilo koji razuman čovek uradio, bilo je da strpljivo ostane tu gde jeste i da sačeka da muškarac ponovo izađe. A ono što je on uradio bilo je da potpuno zaboravi na zdrav razum, koji je inače predstavljao osnovnu crtu njegovog karaktera. Nešto, rekao je, kao da mu je kvrcnulo u glavi. Ni trenutak zastavši da promisli i on se popeo uz stepenice i koliko je to umeo ponovio neobično kucanje na vrata.

Vrata su se širom otvorila, istom brzinom kao i pre. Muškarac zločinačkog izgleda i kratko podšišane kose stajao je u dovratku.

— Onda? - promumlao je.

U tom trenutku je Tomi shvatio svu glupost svoje odluke. Ali nije se usudio da okleva. Uhvatio se za prvu reč koja mu je pala na pamet.

— G. Braun?

Na njegovo iznenađenje, muškarac se pomerio u stranu.

— Na spratu - rekao je, palcem pokazavši preko svog ramena - druga vrata sa leve strane.

8. Tomijeve avanture

Lako zapanjen muškarčevim recima. Tomi nije okevao. Ako ga je drskost već dovela do ovde, bilo je za očekivati da će ga odvesti još dalje. Tiho je ušao u kuću i popeo se rasklimatanim stepenicama. Ukući je sve bilo neopisivo prljavo. Musavi tapeti, sada neprepoznatljivog dezena, visili su u mlohavim trakama sa zida. U svakom uglu mogle su se videti sive hrpe paučine.

Tomi je ležerno nastavio. Do trenutka kada je stigao do odmorišta na stepeništu, čuo je kako muškarac odozdo nestaje u zadnjoj sobi. Očigledno još nikome nije bio sumnjiv. Da uđe u kuću i pita za „g. Brauna“, činilo se sasvim razumnim i prirodnim.

Na vrhu stepeništa, Tomi je zastao da razmisli o svom sledećem potezu. Ispred njega se pružao uzan hodnik, sa vratima sa obe strane. Iz onih najbližih njemu sa leve strane, dopirao je tihi žamor glasova. To je bila prostorija u koju mu je rečeno da uđe. Ali ono što mu je prikovalo pogled, bilo je malo udubljenje odmah sa njegove desne strane, napola skriveno poderanom somotskom zavesom. Nalazilo se odmah preko puta levih vrata i zahvaljujući uglu pod kojim je stajalo, pružalo je dobar pogled na gornji deo stepeništa. Kao skrovište za jednog, ili u krajnjem slučaju dvoje ljudi, bilo je idealno, jer je bilo duboko oko pola. a široko oko metar.

Tomiju se jako dopalo. Promislio je o tome na svoj uobičajeno spor i pouzdan način, došavši do zaključka da pominjanje „g. Brauna“ nije protumačeno kao zahtev da vidi određenu ličnost, već je najverovatnije lozinka kojom se banda služila. To što je on. na sreću, iskoristio lozinku, obezbedilo mu je ulazak. Do sada nije pobudio nikakvu sumnju. Ali mora brzo da smisli sledeći korak. Sta ako hrabro uđe u prostoriju sa leve strane hodnika. Da li bi sama činjenica da je primljen u kuću bila dovoljna? Možda bi zahteva neku dodatnu lozinku ili. u krajnjem slučaju, neki dokaz identite a. Čuvar na vratima očigledno nije poznavao sve članove bande, ali situacija

ovde. na spratu. mogla bi da bude drugačija. Sve u svemu, izgledalo je da ga je sreća do sada sasvim dobro poslužila, ali postoji nešto što se zove izazivanje sudbine. Ulazak u tu prostoriju značio i ogroman rizik.

Nije sigurno da će do unedgled moći da igra svoju ulogu; bilo je skoro izvesno da bi se pre ili kasnije odao, što bi značilo da je iz puke gluposti prokockao sjajnu šansu.

Na vratima u prizemlju se začuo ponovljeni signal i Tomi je. donevši odluku, brzo skliznuo u udubljenje. oprezno navukavši zavesu do kraja, tako da ga je u potpunosti skrivala. Bilo je nekoliko poderotina i rascepa u prastarom materijalu, koje su mu omogućile dobar pogled. Posmatračće razvoj situacije i u bilo koje vreme. ako odluči, može da se priključi ostatku grupe, prilagođavajući svoje ponašanje onom što bude video kod poslednje pridošlice.

Muškarac koji se popeo stepeništem prigušenim, mekim korakom, Tomiju je bio potpuno nepoznat. Očigledno je pripadao samom društvenom talogu. Čupave obrve koje su mu nisko visile nad očima, zločinačka vilica, bestijalnost čitave njegove pojave, bili su novina za Tomija, iako bi ga Skotland jard verovatno već na prvi pogled prepoznao.

Muškarac je prošao udubljenje. teško dišući. Zastao je ispred vrata sa suprotne strane i pokucao u određenom ritmu. Glas iznutra je nešto doviknuo i muškarac je otvorio vrata i ušao, omogućivši Tomiju kratak pogled na unutrašnjost prostorije.

Pomislio je da je unutra moralo biti nekih četvoro-petoro ljudi koji su sedeli oko dugačkog stola, što je zauzimao najveći deo prostora, ali mu je pažnju privukao i zadržao visoki muškarac sa kratko podšišanom kosom i kratkom, zašiljenom mornarskom bradom, koji je sedeo na čelu stola, sa papirima ispred sebe. Podigao je pogled kada je pridošlica ušao i sa dobrim, ali neuobičajeno ispravnim izgovorom koji je privukao Tomijevu pažnju, upitao je: - Tvoj broj, družo?

— Četrn'es. gazda - promuklo je odgovorio ovaj.

— Tačno.

— Ako ovo nije Švaba, ja sam Holandez! - reče Tomi za sebe. - A čitavu predstavu vodi krajnje sistematično... po njihovom običaju. Na svu sreću što nisam ušao. Dao bih pogrešan broj, a onda bi đavo došao po svoje. Ne, ovo je pravo mesto za mene.

Hej, neko ponovo kuca.

Kako se ispostavilo, ovaj posetilac se potpuno razlikovao od prethodnog. Tomi ga je prepoznao, to je bio Irac, pripadnik Šin Fejna. Organizacija g. Brauna je zaista bila široko raširen poduhvat. Običan kriminalac, dobro odgojeni irski gospodin, bleđi Rus i efikasni nemački ceremonijal-majstor! Zaista neobično i zlokobno društvo! Ko je bio taj muškarac koji je u svojim rukama držao ove neobično šarolike karike nepoznatog lanca?

Procedura je i u ovom slučaju bila identična. Otkucan dogovoreni signal, zahtev za brojem i odgovor - Tačno.

Još dva puta se čulo kucanje na vratima u prizemlju. Prvi muškarac je bio nepoznat Tomiju i za njega je pomislio da je neki službenik. Bezazlen muškarac, inteligentnog izgleda, u prilično ofucanoj odeći. Drugi je bio pripadnik radničke klase i njegovo lice je Tomiju kao kroz maglu bilo poznato.

Tri minuta kasnije stigao je još jedan muškarac zapovedničkog držanja, izvrsno odeven. očigledno dobrog porekla. Njegovo lice takode nije bilo nepoznato posmatraču iako ni za živu glavu nije mogao da se seti imena.

Nakon njegovog dolaska, usledila je dugačka pauza. U stvari, Tonu je zaključio da je okupljanje bilo gotovo i tek je krenuo da se iskrada iz svog skrovišta. kada ga je novo kucanje nateralo da se naglo povuče natrag u zaklon.

Novopridošlica se tako nečujno popeo uz stepenice, te se našao ispred Tomija pre no što je mladić uopšte postao svestan njegovog prisustva.

Bio je to nizak muškarac, veoma bled, nekako blagog, gotovo ženstvenog držanja.

Ugao njegovih jagodica govorio je o slovenskom poreklu, ali izuzev toga nije postojalo ništa što bi nagoveštavalo njegovu nacionalnost. Dok je prolazio pored udubljenja, polako je okrenuo glavu. Neobično svetle oči kao da su progorele zavesu; Tomi je teško mogao da poveruje da taj muškarac nije znao da je on tu i nehotice je zadrhtao. On nije imao bujniju maštu od većine mladih Engleza, ali nije mogao da se otrese utiska da je pridošlica zračio neobičnom snagom. Njegova prilika ga je podsetila na otrovnu zmiju.

Trenutak kasnije, shvatio je da ga utisak nije prevario. Pridošlica je, kao i njegovi prethodnici, pokucao na vrata, ali prijem je bio sasvim drugačiji. Bradati muškarac se podigao na noge i ostali su isto učinili. Nemač mu je prišao i rukovao se salutirajući mu.

— Počastvovani smo - rekao je. - Izuzetno smo počastvovani. Veoma sam se plašio da to neće biti izvodljivo.

Ovaj mu je odgovorio glasom u kome se osećalo nekakvo prigušeno siktanje:

— Bilo je teškoća. Plašim se da više neće biti izvodljivo. Ali jedan sastanak je od najveće važnosti.. kako bih tačno odredio moje delovanje. Ne mogu ništa da učinim bez.. g. Brauna. Da li je on tu?

U Nemačevom držanju se jasno osetila promena, dok je neznatno oklevajući odgovorio:

— Primili smo poruku. Nije izvodljivo da on bude lično prisutan. - Zastao je, odavajući čudan utisak kao da je rečenicu ostavio nedovršenom.

Veoma polako, osmeh se razlio došljakovim licem. Pogledao je oko sebe po krugu uznemirenih lica.

— Ah! Shvatam. Čitao sam o njegovim metodama. On radi u mraku i neveruje nikome. Ali, ipak, moguće je da je on baš sad među nama, kao neko drugo lice u ovoj grupi. Svako je kradomice bacao podozrive poglede na svog suseda.

Rus se kucnuo po svom obrazu.

— Nek bude tako. Hajde da nastavimo.

Izgledalo je da se Nemač pribrao. Pokazao je na mesto na kome je sedeo za čelom stola. Rus je protestovao, ali ovaj je insistirao.

— To je jedino moguće mesto - rekao je - za... Broja Jedan. Možda bi Broj Četrnaest hteo da zatvori vrata!

Sledećeg trenutka Tomi je ponovo gledao u golu drvenu oplatu i opet su glasovi potonuli u nerazumljiv žamor. Tomi je postao nestrpljiv. Razgovor koji je čuo probudio mu je radoznanost. Osetio je da, milom ili silom, mora da čuje još.

Odozdo se nije ništa čulo. a nije se činilo verovatnim da će se vratar popeti gore.

Posle minut-dva napetog osluškivanja, provirio je kroz zavesu. Hodnik je bio napušten. Tomi se sagnuo i otperllao cipele, a onda je, sklonivši ih iza zavese, oprezno iskoračio u čarapama, i kleknuvši ispred zatvorenih vrata pažljivo spustio uho na pukotinu. Na njegov sve veći jed nije čuo ništa bolje nego malopre; tek poneka reč kada se glas malo podigne, što mu je samo bilo podstaklo radoznanost.

U iskušenju je gledao vrata. Da li bi mogao da ih odškrine sasvim blago i nečujno, tako da niko u prostoriji ništa ne primeti? Došao je do zaključka da bi, uz veliku pažnju, to bilo izvodljivo. Veoma polako, milimetar po milimetar, zadržavajući dah, pomerao je kvaku. "Još malo... još samo malo... zar nikako da se otvore? Ah!"

Napokon je kvaka popustila.

Za trenutak je zastao, a onda duboko uzdahnuo i veoma blago gurnuo vrata. Ona nisu popuštala. Tomi se iznervirao. Ako bude trebalo da upotrebi još veću snagu, vrata će sigurno da zaškripe. Polako je povećao pritisak. Da se nije prokletinja zaglavila? Na kraju je, u očaju, gurnuo svom snagom. Ali, vrata su ostala čvrsto zatvorena i njemu je konačno sinulo. Bila su zaključana iznutra.

Za trenutak. Tomija je preplavio bes.

— Nek sam proklet! - rekao je. - Kakav prijav trik.

Kada mu je bes malo splasnuo, spremio se da se suoči sa situacijom. Očigledno, prvo što će morati da uradi jeste da kvaku vrati u prvobitni položaj. Ako je naglo pusti, muškarci unutra će sigurno приметiti. tako da je uz iste beskonačne muke ponovio prethodne korake. Sve je dobro prošlo i mladić se uz uzdah olakšanja podigao na noge. U Tomiju je bilo nekakve upornosti, nalik na buldoga, koja mu nije dozvoljavala da brzo prihvati poraz. Matiran za momenat, bio je daleko od toga da se povuče iz borbe. I dalje je nameravao da čuje šta se dešava u zaključanoj prostoriji. Pošto mu se jedan plan izjalovio, morao je da smisli sledeći.

Pogledao je oko sebe. Malo dalje niz hodnik sa leve strane, nalazila su se druga vrata, Nečujno je kliznuo do njih. Trenutak-dva je osluškivao, a onda je isprobao kvaku. Vrata su popustila i on je kliznuo unutra.

Prostorija, u kojoj nije bilo nikog, bila je nameštena kao spavaća soba. Kao i sve drugo u kući. nameštaj se raspadao, a prljavštine je bilo još više.

Ali, ono što je zanimalo Tomija bila je stvar za koju se nadao da će je pronaći, zajednička vrata koja su spajala dve sobe. sa leve strane prozora. Pažljivo zatvarajući za sobom vrata koja su vodila u hodnik, zakoračio je do drugih vrata i pažljivo ih prostudirao. Preko njih je bila navučena reza. Bila je veoma zarđala i očigledno da je već duže

vreme niko nije upotrebljavao. Nežno je pomerajući napred-nazad. Tomi je bez previše buke uspeo da je povuče do kraja. Zatim je pritisnuo kvaku. Vrata su se odmah otvorila... odškrinula. tek mrvicu, ali dovoljno da Tomi čuje šta se unutra dešava. Sa suprotne strane vrata nalazila se somotska zavesica koja ga je sprečavala da vidi, ali je sa priličnom tačnošću mogao da raspozna glasove.

Govorio je pripadnik Sin Fejna. Njegov bogat, irski glas nije mogao da se ne prepozna:

— To je sve u redu. Ali više novca je neophodno. Nema novca... nema rezultata!

Drugi glas, za koji je Tomi pomislio da pripada Borisu, odgovorio je: - Da li garantujete da će biti rezultata?

— Za mesec dana od sada... pre ili kasnije, kako vam odgovara... ja vam garantujem takvu vladavinu terora u Irskoj, da će se temelji britanske imperije zatresti.

Nastupila je pauza, a onda se začuo tih. piskav glas Broja Jedan:

— Odlično! Dobićete novac. Borise, vi ćete se pobrinuti za to. Boris je postavio pitanje:

— Preko američkih Iraca i g. Potera. kao i obično?

— Mislim da će to biti u redu! - rekao je novi glas, sa preookeanskim akcentom - mada bih hteo da naglasim da, tu i tamo. stvari postaju malčice otežane. Nema više simpatije kao nekada, a raste raspoloženje da se Iraci puste da rešavaju svoje probleme bez uplitanja iz Amerike.

Tomi je primetio da je Boris slegnuo ramenima dok je odgovarao. - Da li to ima veze, pošto novac samo nominalno stiže iz Amerike?

— Glavna poteškoća je iskrcavanje naoružanja - reče pripadnik Sin Fejna - Novac je lako otpremljen... zahvaljujući našem kolegi ovde.

Začu se glas, za koji je Tomi pomislio da pripada onom visokom muskarcu zapovedničkog držanja čije mu je lice bilo neodređeno poznato koji reče:

— Pomislite na osećanja ljudi u Belfastu, kada bi samo mogli da vas čuju!

— To je onda rešeno - začuo se piskav glas. - A sada, što se tiče pozajmice engleskim novinama, uredili ste detalje na zadovoljavajući način. Borise?

— Verujem da jesam.

— To je dobro. Ako bude potrebno, iz Moskve će uslediti zvanični demanti.

Usledila je pauza, a onda je zvonak glas Nemca razbio tišinu:

— Naložio mi je... g. Braun, da stavim sažete izveštaje različitih sindikata ispred vas. Ovaj rudarski je veoma zadovoljavajuć. Moramo zadržati železnicu. Može da bude problema sa Udruženjem sindikata.

Tišina je potrajala dugo vremena i bila je narušavana samo šuškanjem papira i ponekom reci objašnjenja od strane Nemca. Onda je Tomi začuo lagano dobovanje prstiju po stolu.

— A... datum, prijatelju moj? - reče Broj Jedan.

— Dvadeset deveti.

Činilo se da Rus razmišlja.

— To je prilično brzo.

— Znam. Ali. dogovorile su ga glavne laburističke vode. a mi ne možemo previše da se javno mešamo. Oni moraju da veruju kako je to isključivo njihovo delo.

Rus se tiho nasmejavao, kao da ga to zabavlja.

— Da. da - rekao je. - To je tačno. Oni ne smeju da nanjuše da ih koristimo za naše ciljeve. Oni su poštene ljudi.. a upravo su zato nama i vredni. Čudno... ali ne možeš da dignješ revoluciju bez poštenih ljudi. Narod ima nepogrešiv instinkt. - Zastao je, a onda ponovio, kao da je uživao u toj frazi: - Svaka revolucija imala je svoje poštene ljude. Oni nakon svega brzo bivaju uklonjeni.

Nemac je nastavio:

— Klajmes mora da ode. On previše toga naslućuje. Broj Četrnaest će da se pobrine za to.

Začulo se promuklo mrmljanje.

— Kako kažeš, gazda. - A onda. posle nekoliko trenutaka: - Šta ako me panduri ukebaju?

— Imaćeš najbolje advokate da te brane - tiho mu je odgovorio Nemac. - Ali, u svakom slučaju, nosićeš rukavice sa utisnutim otiscima prstiju jednog poznatog provalnika. Nemaš čega da se plašiš.

— Oh, ne plašim se ja. gazda. Sve za naš cilj. Ulicama će da poteče krv, kažu. - Govorio je sa mračnim užitkom. - Ja sanjam o tome, ponekad, jes' vala. A biseri i dijamanti ima da se valjaju po ulici, svako će moći da ih skupi!

Tomi je čuo pomeranje stolice. Zatim je Broj Jedan progovorio:

— Onda je sve rešeno. Da li smo osigurali uspeh?

— Ja... mislim da jesmo. - Ali, Nemac nije govorio sa svojom uobičajenom samouverenošću.

Glas Broja Jedan je iznenada dobio neku opasnu notu:

— Sta je pošlo naopako?

— Ništa, ali...

— Ali Sta?

— Laburističke vođe. Kao što ste rekli, bez njih ništa ne možemo da uradimo ako oni ne objave generalni štrajk dvadeset devetog...

— Zašto ne bi?

— Kao što ste rekli, oni su poštjeni. A uprkos svemu što smo uradili kako bismo diskreditovali vladu u njihovim očima, nisam siguran da i dalje ne gaje neku prikrivenu nadu i veru u njih.

— Ali...

— Znam. Neprekidno ih psuju. Ali u celini javno mnjenje je naklonjeno vladi.

Rus je ponovo prstima dobio po stolu.

— Pređite na stvar, prijatelju. Rečeno mi je da postoji izvestan dokument koji će nam osigurati uspeh.

— Tako je. Ako bi se taj dokument stavio pred vođe rezultati bi odmah bili vidljivi.

Oni bi ga izneli u javnost i emitovali širom Engleske i bez odlaganja objavili revoluciju. Vlada bi konačno i potpuno bila slomljena.

— Pa šta još želite?

— Sam dokument - otvoreno reče Nemač.

— Ah! Zar nije u vašem posedu? Ali vi znate gde se nalazi?

— Ne.

— Da li iko zna gde se nalazi?

— Jedna osoba... možda. A mi čak ni u to nismo sigurni.

— Ko je ta osoba?

— Jedna devojka. Tomi je zadržao dah.

— Devojka? - Rus je prezrivo povisio ton. - I niste je naterali da progovori? Mi u Rusiji imamo načina da nateramo devojke da govore.

— Ovo je drugačiji slučaj - sumorno reče Nemač.

— Kako... drugačiji? - Za trenutak je zastao, a onda nastavio: - Gde je devojka sada?

— Ta devojka?

— Da.

— Ona je...

Ali Tomi više ništa nije čuo. Zastrašujući udarac mu se sručio na glavu i sve je potonulo u mrak.

9. Mrvica ulazi u službu

Kada se Tomi dao u praćenje dvojice muškaraca. Mrvica je morala da prikupi svaku trunku samokontrole da ne bi krenula sa njim. Ipak, uzdržala se koliko je to mogla, utešena misliju da je to ipak bilo najpametnije. Dvojica muškaraca su sasvim sigurno izašla iz stana na drugom spratu i ona slaba nit po imenu Rita ponovo je vratila Mlade avanturiste na trag otmičara Džejn Fin.

Pitanje je bilo, šta činiti dalje? Mrvica je mrzela neaktivnost. Tomi je imao pune ruke posla i lišena mogućnosti da mu se priključi u poteri, devojka nije znala šta će sa sobom. Vratila se do ulaza u zgradu. Tu je sada stajao mladi portir, koji je glancao mesingane ukrase, zviždukajući neku popularnu melodiju sa velikim žarom i uglavnom prihvatljivom tačnošću.

Bacio je pogled na Mrvicu dok je ulazila. U devojci je čučala mala koketa; u svakom slučaju, uvek se dobro snalazila sa mladićima. Istog časa se stvorila simpatija.

Pomislila je da saveznik u neprijateljskom kampu, da se tako kaže nije za odbacivanje.

— Onda. Vilijame - veselo je primetila, u briljantnom stilu izvežbanog bolničkog tona kojim se izgovora dobro jutro - vredno radimo?

Mladić se odmah osmehnuo.

— Albert, gospođice - ispravio je.

— Onda neka bude Albert - reče Mrvica. Bacila je tajanstven pogled po predvorju.

Trudila se da bude dovoljno upadljiv, da Albertu ne bi promaklo. Nagnula se ka mladiću i spustila ton: - Htela bih da razgovaram sa tobom. Alberte.

Albert je prestao sa glancanjem i blago zinuo.

— Gledaj! Da li znaš šta je ovo? - Teatralnim potezom trgnula je značku sa revera.

Nije bilo mnogo verovatno da Albert zna šta je to... u stvari, to bi bilo pogubno za Mrvičine planove, jer je pomenuta značka bila izdata od strane lokalne grupe za obuku koju je arhidakon osnovao u ranim danima rata. Na Mrvičinom kaputu se našla samo zahvaljujući tome što je pre nekoliko dana služila da pričvrsti neko cveće na njenom reveru. Ali Mrvica je imala oštro oko i primetila je vrh jeftinog izdanja detektivskog romana kako izviruje iz Albertovog džepa, a momentalno širenje Albeitovih očiju potvrdilo je da joj je taktika dobra i da se riba upecala na mamac.

— Američka detektivska služba! - prošaputala je. Alber je to progutao.

— Gospode! - uzbuđeno je promrmljao.

Mrvica je klimnula glavom sa izrazom nekoga ko je uspeo da razjasni stvari.

— Znaš koga jurim? - ljubazno je pitala. Albert, još uvek razrogačenih očiju, prošaputa:

— Nekog iz stanova?

Mrvica je klimnula glavom i prstom pokazala na sprait.

— Broj 20. Tu je pod imenom Vandermajer. Vandermajer! Ha! Ha! Albertova ruka je kliznula ka njegovom džepu.

— Kriminalac? - uzbuđeno je pitao.

— Kriminalac? Rekla bih. U Americi je zovu Brza Ritta.

— Brza Rita - ponovio je Albert, van sebe. - Oh. zar to nije bas kao na filmu!

Bilo je. Mrvica je bila redovni posetilac bioskopa.

— Eni je uvek govorila da je ona od loše sorte - nastanio je mladić.

— Ko je Eni? - onako uzgred je upitala Mrvica.

— Služavka. Odlazi danas. Puno puta mi je Eni rekla:... Pazi šta ti kažem, Alberte, ne bi me čudilo da policija jednog dana bane."

— I ja to mislim - oprezno je potvrdila Mrvica. - To joj zgodno dođe, možeš da se kladiš. Uspuť, da li je nosila neke smaragde?

— Smaragde? To je ono zeleno kamenje, zar ne? Mrvica je klimnula glavom.

— Zato je tražimo. Znaš li starca po imenu Rajsdejl? Albert je odmahnuo glavom.

— Piter B. Rajsdejl, kralj nafte?

— Nešto mi je poznato.

— Dragulji su pripadali njemu. Najlepša kolekcija smaragda na svetu. Vredna milion dolara!

— Sveca mu! - izlete uzbuđenom Albertu. - Ovo sve više počinje da liči na film.

Mrvica se osmehnula, zadovoljna svojim uspehom.

— Mi to još nismo uspeli da dokažemo. Ali, na tragu srno joj. I mislim - značajno mu je namignula - da se ovog puta neće izvući.

Albert je ispustio dugačak uzvik oduševljenja.

— Pamet u glavu, sinko i ni reci o ovom - odjednom je rekla Mrvica. - Možda nisam morao da ti sve ovo poverim, ali mi u Americi umemo da prepoznamo pametnog momka kad ga vidimo.

— Neću zucnuti ni reč - uzbuđeno se pobunio Albert. - Je li ima nešto što bih ja mogao da uradim? Da nekog pratim, ili tako nešto?

Mrvica se pravila da razmišlja, a onda je odmahнула glavom.

— Za sada ne. ali imaću te u vidu, sinko. Šta je sa onom devojkom za koju si rekao da odlazi?

— Eni? Obična izmena osoblja, rekoše. Kao što Eni reče, posluga je danas neko i nešto i ne može se tek tako sa njima i čim ona naokolo pusti priču, ova neće više moći tako lako nekog da nađe.

— Neće? - zamišljeno reče Mrvica. - Pitam se...

U glavi je počela da joj se rađa ideja. Minut-dva je razmislila, a onda je lupnula Alberta po ramenu.

— Pazi ovamo, sinko, nešto mi je palo na pamet. Kako bi bilo da ti pomeneš da imaš mladu rođaku ili prijateljicu, koja bi mogla tu da radi? Shvataš li šta želim?

— Naravno - odmah reče Albert. - Prepustite sve meni, gospojice, i ja ću da sredim stvar dok kažeš keks.

— Svaka čast! - rekla je Mrvica, sa odobravanjem klimnuvši glavom. - Možeš da kažeš da bi mlada dama odmah mogla da počne da radi. Ti me obavesti, i ako sve bude u redu, doći ću sutra oko jedanaest ujutru.

— A gde da vas obavestim?

— „Ric" - bez oklevanja reče Mrvica. - Na ime Kauli. Albert joj je uputio pogled pun zavisti.

— To mora da je dobro plaćeno, taj detektivski posao.

— Da znaš da jeste - otegnutim naglaskom reče Mrvica, - pogotovo kada stari Rajsdejl plaća. Ali, ne sekiraj se, dete. Ako sve bude kako treba, ni ti nećeš ostati kratkih rukava.

Sa tim obećanjem napustila je svog novog saveznika i brzim korakom napustila Saut Odli, veoma zadovoljna poslom koji je tog jutra obavila, Ali nije bilo vremena za gubljenje. Otišla je pravo u „Ric" i napisala kratko pismo g. Karteru. Pošto ga je poslala, a Tomi se još nije vratio - što je nije iznenadilo - krenula je u ekspediciju po prodavnicama, koja ju je s pauzom za čaj i tortu, okupirala do posle šest sati, da bi se na kraju vratila u hotel iscrpljena, ali zadovoljna obavljenom kupovinom. Počela je sa jeftinom prodavnicom odeće i prošavši nekoliko prodavnica rabljenih stvari, završila je dan kod poznatog frizera.

Sada. u osamljenosti svoje sobe, otpakovala je poslednji paket. Pet minuta kasnije, zadovoljno se smeškala svom odrazu u ogledalu. Olovkom za oči blago je izmenila izgled svojih obrva, što je u izmio njen izgled da je osetila kako bi mogla da se nade oči u oči sa samim Vittingtonom i da je on ne bi prepoznao. Nosiće umetke u cipelama, koji će, sa kapicom i keceljom, predstavljati sjajno prerušavanje. Iz bolničkog iskustva je znala da pacijenti retko prepoznaju sestre kada su one bez uniforme.

— Da - naglas reče Mrvica, klimnuvši glavom dopadljivom odrazu u ogledalu - ti ćeš da prođeš. - A onda se ponovo preobukla u svoju odeću.

Za večerom je bila sama. Mrvica je bila prilično iznenađena što se Tomi još nije vratio. Džulijus je takođe bio odsutan... što je, po njoj, bilo lakše objasniti. Njegove „energične" aktivnosti nisu bile ograničene samo na London i Mladi avanturisti su na njegove iznenadne dolaske i odlaske gledali kao na nešto sasvim prirodno. Bilo je sasvim očekivano da će g. Džulijus P. Heršajmer u trenutku otputovati za Konstantinopolj, samo ako pomisli da će tamo pronaći neki trag svoje nestale rođake. Ovaj energični mladi čovek uspeo je da zagorca život nekolicini detektiva Skotland jarda, a i telefonistkinje u Admiralitetu počele su da ga prepoznaju i strepe od poznatog „halo". Proveo je tri dana u Parizu, maltretirajući Prefekturu i odatle se vratio zaražen idejom, verovatno rođenom u glavi nekog iscrpljenog francuskog policajca, da se ključ misterije nalazi u Irskoj.

— Rekla bih da je on sada tamo odjurio - pomislila je Mrvica. - Sve je to u redu, ali je za mene smrtno dosadno! Sedim ovde i hoću da puknem od novih vesti koje imam, a nemam nikog kome da ih ispričam! Tomi je mogao da pošalje telegram ili tako nešto. Pitam se gde je. U svakom slučaju, nije mogao da „izgubi trag“, kako se to već kaže. To me podsetilo... - I gđica Kauli se preнула iz svojih misli i pozvala potrčka.

Deset minuta kasnije, dama je bila udobno zavaljena na svom krevetu sa knjigom A. Vilijemsa. koju je. zajedno sa drugim jeftinim delima petparačke književnosti, naložila da joj kupe. Osećala je, i to ispravno, da ne bi bilo z goreg da utvrdi gradivo iz detektivskog kolorita. Sledeće jutro donelo je poruku od g. Kartera:

Draga gđice Mrvice,

Počeli ste izvrsno i ja vam od srca čestitam. Ipak, želeo bih još jednom da vam skrenem pažnju na rizike koje ste preduzeli, posebno ako nastavite u tom pravcu.

Ti ljudi su potpuna očajni i nesposobni za milost ili sažaljenje. Osećam da verovatno potcenjujete opasnost, te bih želeo da vas podsetim na to da vam ja ne mogu pružiti nikakvu zaštitu. Dali ste nam vredne informacije i ako biste sada odlučili da se povučete, niko vas ne bi krivio. U svakom slučaju, razmislite još malo pre nego što donesete odluku. Ukoliko, uprkos mojim upozorenjima, odlučite da nastavite, videćete da smo sve već uredili. Živeli ste dve godine sa gđom Daferin, Parohijski dom, Lejneli, i gđa Vandermajer može da joj se obrati u vezi s preporukama. Da li biste mi dozvolili da vas malo posavetujem? Držite se istine što više možete... to smanjuje rizik da se „izlanete“. Predlažem vam da se predstavite kao ono što zaista jeste, bivša pripadnica Dobrovoljne pomoći, koja je izabrala službu u privatnim domaćinstvima kao profesiju. Danas je to uobičajena pojava. To bi objasnilo nekarakteristično izražavanje ili ponašanje za jednu sobaricu, što bi inače moglo da pobudi sumnju.

Šta god odlučili, neka vam je sa srećom. Vaš iskreni prijatelj, Mrvici se popravilo raspoloženje. Upozorenja g. Kartera prošla su

nezapaženo.

Mlada dama je imala suviše samopouzdanja da bi im poklanjala ikakvu pažnju.

Pomalo nevoljno je napustila intrigantnu ulogu koju je sebi namenila. Iako nije sumnjala u sopstvenu sposobnost da odigra ulogu do kraja, imala je dovoljno zdravog razuma da shvati vrednost argumenata g. Kartera.

Od Tomija i dalje nije bilo nikakve poruke, ali jutarnja pošta je donela pomalo prijavu razglednicu, sa nažvrljanim recima: - Sve je O. K.

U 10.30 Mrvica je ponosno pregledala malo oštećen metalni kofer u kojem su se nalazile njene nove lične stvari. Bio je vešto uvezan konopcem. Pomalo se zacrvenevši, pozvala je nosača da ga snese do taksija. Odvezla se do stanice Pedington i ostavila ga u garderobi. Zatim je otišla u ženski toalet. Deset minuta kasnije, transformisana Mrvica smerno je išetala iz stanice i ušla u autobus.

Prošlo je nekoliko minuta posle jedanaest kada je Mrvica ponovo ušla u predvorje zgrade u Saut Odliju. Albert je bio na straži, pomalo nervozno predan svojim uobičajenim poslovima. Nije odmah prepoznao Mrvicu. Kada ju je prepoznao, njegovom divljenju nije bilo kraja.

— Nek sam proklet ako sam vas poznao! Ta perika je pun pogodak.

— Drago mi je da ti se dopada - skromno je odvratila Mrvica. - Usput, ja sam tvoja rođaka, zar ne?

— I vaš glas - uskliknuo je oduševljeni mladić. - Pravi britanski! Ne, reko sam da jedan moj ortak zna neku curu. Eni nije bilo mnogo drago. Ostala je do danas... da im udovolji, reče ona. ali u stvari da te okrene protiv njih.

— Baš fina devojka - reče Mrvica.

— Ona ima stila i dobro se nosi.. ali verujte, ima prgav karakter. Hoćete sada da idete gore, gospođice? Uđite u lift. broj 20, kažete? - I namignuo joj je.

Mrvica ga je smirila strogim pogledom i ušla u lift. Kada je pozvonila na vrata broja 20, Albertov pogled se prikovao za pod.

Doterana mlada žena je otvorila vrata.

— Došla sam u vezi sa zaposlenjem - reče Mrvica.

— Posao je grozan - bez oklevanja reče mlada žena. - Prava zmija... uvek svuda gura nos. Optužila me je da sam joj preturala po pismima. Ja! Koverta je ionako dopola bila otvorena. U korpi za otpatke nikad ne možeš ništa da nađeš... ona sve spaljuje.

Loša je do srži, takva je. Divna odeća, ali nikakav ukus. Kuvarica zna nešto o njoj... ali neće da kaže... uplašena je na smrt od nje. A tek kako je sumnjičava! U trenutku ti je za vratom, čim jednu reč progovoriš sa nekim mladićem. Mogu da ti kažem...

Ali. šta je sve još Eni mogla da joj kaže. Mrvici nije bilo suđeno da sazna, jer je u tom trenutku zvonak glas sa izrazito čeličnim prizvukom pozvao:

— Eni!

Doterana mlada žena je posločila kao da ju je neko bocnuo.

— Da, gospođo?

— Sa kime to pričaš?

— To je mlada žena u vezi s poslom, gospođo.

— Uvedi je. onda. Odmah.

— Da, gospođo.

Mrvica je žurno uvedena u sobu sa desne strane hodnika. Pored kamina je stajala jedna žena, Nije više bila u prvoj mladosti, a lepota koju je nesumnjivo posedovala sada je otvrdla i ogrubela. Kosa joj je bila je skupljena nisko na vratu, a njene oči prodorno plave boje, izgledale su kao da poseduju umeće da probiju put do same duše osobe u koju gledaju. Njena izuzetna figura bila je istaknuta prelepom satenskom haljinom indigo boje. A ipak. uprkos njenoj upadljivoj eleganciji i gotovo eteričnoj lepoti njenog lica, čovek bi instinktivno osetio prisustvo nečeg čvrstog i pretećeg, nalik na metalnu snagu koja je svoj izraz našla u boji njenog glasa i svrdlu u njenim očima.

Po prvi put, Mrvica je osetila strah. Nije se plašila Vitingtona, ali ova žena je bila nešto drugo. Kao omađijana, proučavala je crvene linije usana i ponovo osetila kako je preplavljuje panika. Njeno uobičajeno samopouzdanje ju je napustilo. Maglovito je osetila da bi laganje ove žene bilo sasvim drugačije od laganja Vitingtona. Setila se upozorenja g. Kartera. Zaista, ovde nije mogla da očekuje milost.

Boreći se sa osećanjem panike koji ju je nagonio da podvije rep i beži glavom bez obzira. Mrvica je uzvratila damin pogled čvrsto i dostojanstveno.

Kao da je prvo ispitivanje zadovoljavajuće prošlo, gđa Vandermajer je pokazala na stolicu.

— Možete da sednete. Kako ste čuli da mi je potrebna sobarica?

— Preko prijatelja koji poznaje portira ovde. On je pomislio da bi ovaj posao mogao da mi odgovara.

Ponovo taj pogled basiliska koji je svrdlao pravo kroz Mrvicu.

— Govorite kao obrazovana osoba.

Mrvica je uz dovoljnu količinu neiskrenosti ispričala svoju izmišljenu karijeru, držeći se smernica koje joj je g. Karter dao. Dok je govorila, učinilo joj se da napetost gđe Vandermajer popušta.

— Shvatam - najzad je rekla. - Da li postoji neko kome bih mogla da se obratim za vaše preporuke?

— Poslednje zaposlenje mi je bilo kod gde Daferin, u Parohijskom domu u Lejneliju.

Sa njom sam provela dve godine.

— A onda ste pomislili kako ćete zaraditi više novca dolaskom u London, pretpostavljam? Pa, to mi ionako nije bitno. Ja ću vam davati pedeset, šezdeset funti.. koliko god hoćete. Možete odmah da počnete?

— Da, gospodo. Danas, ako želite. Moje stvari su na stanici Pedington.

— Idite onda taksijem i pokupite ih. Ovo nije težak posao. Ja dosta vremena provodim napolju. Usput, kako se zovete?

— Prudens Kuper, gospodo.

— Dobro. Prudens. Idi i donesi svoje stvari. Ja izlazim na ručak. Kuvarica će ti pokazati gde šta stoji.

— Hvala vam. gospođo.

Mrvica se povukla. Od Eni nije bilo ni traga. U predvorju zgrade veličanstveni portir je zauzeo Albertovo mesto. Mrvica ga nije ni pogledala dok je smernim korakom izlazila napolje.

Avantura je počela, ali je ona osećala manje ushićenje nego ranije tog jutra. Prošlo joj je kroz glavu da ako je nepoznata Džejn Fin pala u ruke gde Vandermajer, da se sigurno nije dobro provela.

10. Pojavljivanje ser Džejsma Pila Edžertona

Mrvica nije bila začuđena svojim novim poslom. Čerke arhiđakona bile su dobro obučene za kućne poslove. Takode su bile i eksperti u obučavanju „neiskusnih devojaka“, što bi neumitno dovelo do toga da će njihovo novostečeno umeće biti nagrađeno daleko većom platom, nego što je arhiđakonov mršavi novčanik mogao da dozvoli.

Mrvica zato nije puno strahovala od toga da se neće pokazati efikasnom.

Zbunjivala ju je kuvarica gde Vandermajer. Živela je očigledno u samrtnom strahu od svoje gospodarice. Mrvica je mislila da je iz nekog razloga gđa Vandermajer verovatno držala ovu u šaci. Što se ostalog tiče, kuvala je kao pravi majstor, u šta je Mrvica imala te večeri priliku da se uveri. Gđa Vandermajer je očekivala gosta na večeri i Mrvica je zato postavila uglačani sto za dvoje. U sebi je bila uzbuđena zbog posetioca. Bilo je veoma moguće da se ispostavi kako je to Vitington. Mada je bila prilično uverena da je on ne bi prepoznao, ipak bi joj bilo draže ako se ispostavi da je gost neki stranac. Kako god, nije joj preostalo ništa drugo nego da se nada najboljem.

U nekoliko minuta posle osam, začulo se zvono na vratima i Mrvica je sa strepnjom otišla da ih otvori. Sa olakšanjem je videla da je posetilac onaj drugi muškarac koga je Tomi preuzeo da prati.

Predstavio se kao grof Stepanov. Mrvica ga je najavila i gđa Vandermajer je ustala sa niskog kauča, uz brze izraze ljubaznosti.

— Divno je videti vas, Borise Ivanoviču - rekla je.

— Kao i vas, madam! - Duboko se naklonio preko njene ruke. Mrvica se vratila u kuhinju.

— Grof Stepanov. ili tako nešto - rekla je. izražavajući iskrenu i neodglumljenu radoznalost. - Ko je on?

— Ruski gospodin, verujem.

— Cesto dolazi ovde?

— Ponekad. Što to tebe zanima?

— Pomislila sam da se možda udvara gospođi, to je sve - objasnila je devojka i dodala, glumeći uvređenost: - Šta se odmah vredaš!

— Ti nešto znaš - pomislila je Mrvica, a naglas rekla: - Sada ćeš da poslužiš? O. K.

Dok je posluživala. Mrvica je pažljivo slušala sve što je govoreno. Setila se da je ovo jedan od dvojice muškaraca koje je Tomi pratio kada ga je poslednji put videla.

Već je počela, mada to nikad ne bi priznala, da je obuzima nelagoda zbog njenog partnera. Ode je on? Zašto nije poslao ni reč? Pre nego što je otišla iz hotela, uredila je da joj sva pošta preko posebnog kurira bude dostavljana u malu prodavnicu kancelarijskog materijala, u koju je Albert trebalo redovno da odlazi.

Istina, tek se juče ujutru rastala od Tomija i rekla je sebi da bi svaka zabrinutost za njega bila apsurdna. Pa ipak. bilo je čudno da se on uopšte nije javio.

Ali, koliko god da je slušala, razgovor joj nije otkrio ništa. Boris i gđa Vandermajer su pričali isključivo o trivijalnim stvarima: predstavama koje su gledali, novim igrama i poslednjim tračevima. Nakon večere, povukli su se u mali budoar gde je gđa Vandermajer, ispružena na divanu, izgledala zlokobno lepša nego ikad. Mrvica je unela kafu i likere i nevoljno se udaljila. Dok je odlazila, čula je kako Boris kaže:

— Nova, zar ne?

— Danas je stigla. Ona druga je bila đavo. Ova devojka izgleda u redu. Dobro posluhuje.

Mrvica se za trenutak duže zadržala na vratima koje je oprezno zaboravila da zatvori i pri tom ga čula kako kaže:

— Ona je sigurna, pretpostavljam?

— Zaista. Borise, ti si apsurdno sumnjičav. Verujem da je ona rođaka portira ili nešto slično. A niko i ne sanja da ja imam veze sa našim.. zajedničkim prijateljem, g. Braunom.

— Za ime sveta. Rita. budi oprezna. Ta vrata nisu zatvorena.

— Pa. zatvori ih - nasmejala se žena.

Nije se usuđivala da se dugo zadrži u zadnjim prostorijama, ali se očistila i umila fantastičnom brzinom stečenom u bolnici. Zatim se nečujno vratila do vrata budoara. Kuvarica je, sada opuštenija, i dalje bila zauzeta u kuhinji, pa ako ne bude videla Mrvicu, samo će da pretpostavi da je ova ranije otišla na spavanje.

Avaj! Razgovor se unutra vodio suviše tihim glasovima da bi se išta čulo. Nije se usuđivala da ponovo otvori vrata, koliko god nežna da bude. Gđa Vandermajer je sedela gledajući gotovo pravo u vrata, a Mrvica je umela da poštuje neverovatnu moć opažanja svoje gazdarice.

Ali ipak, osetila je da bi dala sve na svetu samo da može da čuje šta se unutra dešava. Možda bi mogla da čuje novosti o Tomiju. Nekoliko trenutaka je grozničavo razmišljala, a onda joj se lice razvedrilo. Brzo je krenula hodnikom do spavaće sobe gde Vandermajer, sa nizom francuskih prozora koji su izlazili na balkon koji se prostirao oko čitavog stana. Mrvica se brzo iskrala kroz prozor i nečujno se šunjala sve dok nije stigla do prozora budoara. Kao što je i očekivala, bio je odškrinut i glasovi su se jasno čuli.

Mrvica je pažljivo slušala, ali nije bilo pomena ničeg što bi se moglo protumačiti kao da ima veze sa Tomijem. Izgledalo je da se gđa Vandermajer i Rus ne slažu oko neke stvari i na kraju je on ogorčeno uzviknuo:

— Sa svojim upornim izlaganjem opasnosti, uništićeš nas na kraju!

— Pih! - nasmejala se žena. - Prava vrsta ozloglašnosti je izvrstan način da se otkloni sumnja. Uskoro ćeš to shvatiti.. brže nego što misliš!

— U međuvremenu, ti se ne odvajáš od Pila Edžertona. Ne samo da je on najslavniji advokat u Engleskoj, već je i kriminologija njegov hobi! To je ludilo!

— Znam da je njegova rečitost spasila nebrojane ljude vešala - možda jednog dana će ti biti potrebna njegova pomoć u toj oblasti. Ako je tako, onda je srećna okolnost imati jednog takvog prijatelja na dvoru.. ili bi možda preciznije trebalo reći - na sudu.

Boris je ustao i počeo da korača po sobi. Bio je veoma uzbuđen.

— Ti si pametna žena. Rita: ali si i budala! Poslušaj me i ostavi se Pila Edžertona.

Gđa Vandermajer je ljupko odmahнула glavom.

— Mislim da neću.

— Odbijaš? - U Rusovom glasu se pojavio gadan ton.

— Da.

— Onda, tako mi Neba... - zarežao je Rus, - videćemo... - Ali, gđa Vandermajer je takođe ustala, zažarenog pogleda.

— Ti zaboravljaš, Borise - rekla je. - Ja nikom ne polažem račune. Ja dobijam naređenja isključivo od... g. Brauna.

Ovaj je u očaju podigao ruke.

— Ti si nemoguća - promrmljao je. - Nemoguća! Možda je već suviše kasno. Kažu da Pil Edžerton može da muniriše kriminalca! Kako mi da znamo koji su njegovi pravi motive za iznenadno interesovanje za tebe? On možda već sada nešto sumnja. On pretpostavlja...

Gđa Vandermajer ga je prezrivo pogledala.

— Umiri se, dragi moj Borise. On ne sumnja ništa. Bez obzira što si trenutno zaboravio na svoje manire, čini se da si smetnuo s uma kako ja važim za lepu ženu.

Uveravam te da je to sve što zanima Pila Edžertona.

Boris je sumnjičavo odmahnuo glavom.

— On je proučavao zločine kao što ih niko u Britaniji nije proučavao. Da li zaista misliš da možeš da ga prevariš?

Oči gđe Vandermajer su se suzile.

— Ako je on stvarno ono što tvrdiš... zabaviće me da probam!

— Pored toga - dodala je gđa Vandermajer. - on je izuzetno bogat. Ja nisam od onih koji preziru novac. „Novac je oslonac rata", znaš, Borise!

— Novac... novac! To je uvek opasno kod tebe, Rita. Verujem da bi prodala sopstvenu dušu za novac. Verujem... Zastao je. a onda tihim, zlokobnim glasom polako rekao: - Ponekad verujem da bi ti prodala i.. nas!

Gđa Vandermajer se osmehnula i slegnula ramenima.

— U svakom slučaju, cena bi morala da bude ogromna - bezbrižno je rekla. - To niko osim milionera ne bi mogao da plati.

— Ah! - zarežao je Rus. - Vidiš, bio sam u pravu!

— Dragi moj Borise, zar ne možeš da prihvatiš šalu?

— Da li je to bila šala?

— Naravno da jeste.

— Onda samo mogu da kažem da imaš neobičan smisao za humor, draga moja Rita.

Gđa Vandermajer se nasmešila.

— Hajde da se ne svađamo. Borise. Pozvoni. Popićemo nešto.

Mrvica se brzo povukla. Zastala je za trenutak da se pogleda ispred velikog ogledala gde Vandermajer kako bi bila sigurna da je sa njenim izgledom sve u redu.

A onda je nevino odgovorila na zvono.

Razgovor koji je načula. mada je bio zanimljiv u smislu da je dokazao van svake sumnje umešanost i Borisa i Rite. bacao je sasvim malo svetla na trenutne probleme. Ime Džejn Fin još uvek nije bilo spomenuto.

Sledećeg jutra, nekoliko kratkih reči sa Albertom uverilo ju je kako je ništa nije čekalo u prodavnici kancelarijskog materijala. Činilo se neverovatnim da joj Tomi ne bi, ako je sve u redu sa njim, poslao poruku.

Hrabro je progutala svoje strahove. Nije vredelo da se brine. Ali, oberučke je zgrabila priliku koju joj je Vandermajerova ponudila.

— Koji ti je obično slobodan dan, Prudens?

— Obično je to petak, gospodo. Gđa Vandermajer je podigla obrve.

— A danas je petak! Ali, ne verujem da bi htela da izađeš danas, pošto si tek juče stigla.

— Baš sam nameravala da vas zamolim ako mogu. gospodo. Gđa Vandermajer je još neko vreme gledala Mrvicu, a onda se osmehnula.

— Volela bih da grof Stepanov može da te čuje. On je sinoć rekao nešto u vezi s tobom. - Osmeh joj se proširio, kao kod mačke. - Tvoj zahtev je veoma... tipičan.

Zadovoljna sam. Ti ovo ne razumeš... ali možeš danas da izađeš. Meni je svejedno, pošto ionako neću da večeram kod kuće.

— Hvala vam gospđo.

Mrvica je osetila olakšanje istog časa kada se više nije nalazila u društvu Vandermajerove. Još jednom je priznala sebi da je bila uplašena, strahovito uplašena, prelepom ženom okrutnog pogleda.

Usred njenog završnog površnog čišćenja srebrnine. Mrvicu je uznemirilo zvono na vratima i ona je otišla da ih otvori. Ovog puta. posetilac nije bio ni Vittington ni Boris, već muškarac veoma upadljive spoljašnosti.

Mada tek nešto viši od prošeka, ipak je odavao utisak krupnog muškarca. Njegovo lice. glatko obrijano i izražajno, nosilo je pečat moći i snage daleko od uobičajenog. Iz njega je zračio magnetizam.

Mrvica za trenutak nije znala gde da ga smesti, u glumce ili advokate, ali neizvesnost je brzo bila rešena kada joj je rekao ime: ser Edžerton.

Pogledala ga je sa obnovljenim interesovanjem. Dakle, ovo je taj čuveni advokat, čije je ime poznato širom Engleske. Čula je da se govorka kako on jednog dana može da postane premijer. Bio je čuven po tome što je zarad svoje profesije odbio funkciju, odabравši da ostane samo član Parlamenta iz škotske izborne jedinice.

Mrvica se zamišljeno vratila u svoju ostavu. Čuveni muškarac ju je impresionirao.

Razumela je Borisovu zabrinutost. Pila Edžertona nije bilo lako prevariti.

Kroz nekih pola sata čulo se zvonce i Mrvica se uputila u predvorje da isprati posetioca. Ranije joj je uputio prodoran pogled. Sada, dok mu je dodavala šešir i štap, nije mogla da se otrese osećaja da njegov pogled probija do srži. Kad je otvorila vrata i uklonila se da ga propusti, on je zastao u dovratku.

— Niste ovde dugo. eh?

Mrvica je podigla oči, zapanjena. U njegovom pogledu je pročitala ljubaznost, ali i nešto što nije mogla tako lako da protumači. Klimnuo je glavom kao da mu je odgovorila.

— Dobrovoljna pomoć i novčana oskudica, pretpostavljam?

— Da li vam je gđa Vandermajer to ispričala? - sumnjičavo upita Mrvica.

— Nije, dete. Vaš izgled mi je to ispričao. Ovde je dobar posao.

— Veoma dobar, hvala na pitanju, gospodine.

— Ah. ali danas na svakom koraku ima dobrih poslova. I ponekad je dobro promeniti zaposlenje.

Hoćete da kažete... - počela je Mrvica. Ali. ser Džejms je već bio na vrhu stepeništa. Pogledao je unazad svojim ljubaznim, pronicljivim pogledom.

— Samo sugestija - rekao je. - To je sve. Mrvica se vratila u ostavu zamišljenija nego ikad.

11. Dzulijus priča svoju priču

Odgovarajuće odevena, Mrvica je uskoro krenula na svoje „slobodno popodne“.

Albert je trenutno bio zauzet, pa je Mrvica sama krenula do prodavnice kancelarijskog materijala da se uveri kako zaista ništa nije stiglo za nju.

Zadovoljene radoznalosti, uputila se u „Ric“. Kada se raspitala, saznala je da se Tomi još uvek nije vratio.

Bio je to odgovor koji je očekivala, ali i još jedan ekser u sanduku u kome leže njene nade. Resila je da se obrati g. Karтеру, da mu ispriča kada je i kako Tomi započeo svoju poteru i da ga zamoli da uradi nešto ne bi li mu ušao u trag.

Očekivanje njegove pomoći oživelo je njen veseli duh i ona je zatim pitala za g. Džulijusa Heršajmera. Odgovor je glasio da se on vratio pre nekih pola sata, ali da je odmah izašao napolje.

Mrvica je još više živnula. Ako ništa drugo, videće makar Džulijusa. Možda će on da smisli nešto kako da otkriju šta se desilo sa Tomijem. Napisala je poruku za g. Kartera u Džulijusovoj radnoj sobi i tek što je adresirala kovertu, kada su se vrata naglo otvorila.

— Šta. do đavola... - počeo je Džulijus. ali brzo se ispravio. - Izvini, Mrvice. One budale odozdo tvrde da Beresford nije više ovde... da od srede nije ovde. Je li to tačno?

Mrvica je klimnula glavom.

— Ti ne znaš gde je on? - jedva je procedila.

— Ja? Kako bih ja to znao? Ni reč nisam čuo od njega, mada sam mu juče ujutru poslao telegram.

— Mislim da je tvoj telegram još na recepciji.

— Ali gde je on?

— Kažem ti da ni reč nisam čuo od njega otkako smo se rastali na platformi Vaterloa.

— Kakvoj platformi?

— Stanice Vaterlo.

— Vaterlo.- namrštila se Mrvica.

— Pa, da. Zar ti nije rekao?

— Ni ja ga nisam videla - nestrpljivo je odvratila Mrvica. - Muvanje po Vaterlou.

Šta ste radili tamo?

— Pozvao me je. Telefonom. Rekao mi je da krenem i to odmah. Rekao je da prati dva kriminalca.

— Oh! - reče Mrvica, dok su joj se oči raširile. - Shvatam. Nastavi.

— Odmah sam požurio. Beresford je bio tamo. Pokazao mi je kriminalce. Moj zadatak je bio onaj veliki tip, koga si ti prevarila. Tomi mi je tutnuo kartu u ruku i rekao mi da se ukrcam u voz. On je krenuo da prati onog drugog. - Džulijus je zastao. - Mislio sam da sigurno znaš za to.

— Džulijuse - strogo reče Mrvica, - prestani da šetkaš gore-dole. Od tebe mi se zavrtalo u glavi. Sedi u tu fotelju i ispričaj mi čitavu priču sa što manje digresija.

G. Heršajmer je poslušao.

— Naravno - rekao je. - Odakle da počnem?

— Tamo gde si stao. Na Waterloo.

— Pa - počeo je Džulijus - ukrcao sam se u jedan od onih vaših divnih staromodnih vagona prve klase. Voz je upravo kretao. Prvo čega se sećam jeste da mi je kondukter prišao i ljubazno me obavestio da nisam u pušačkom kupeu. Pružio sam mu pola dolara i to je sredilo stvar. Malo sam istražio teren duž hodnika do sledećeg vagona. Vittington je bio tu. Kad sam video tog dripca, sa njegovim velikim ma, bio sam besan što kod sebe nemam pištolj. Rado bih se uhvatio u koštac sa njim.

— Stigli smo do Bornmuta. Vittington je seo u taksu i dao ime hotela. I ja sam to uradio, pa smo stigli odmah jedan za drugim. Iznajmio je sobu pa sam i ja to uradio. Do tada je sve išlo kao po loju. On nije imao pojma da sam mu za petama. I tako, sedeo je u hotelskom predvorju, čitao novine i tako dalje, sve dok nije došlo vreme za večeru. On se ni tada nije žurio.

— Počeo sam da verujem kako se ništa neće desiti i da je on samo zbog zdravlja krenuo na ovaj put ali sam se setio da se nije presvlačio za večeru, iako je to bio prvoklasni hotel, pa sam pomislio da se on ipak sprema kasnije da obavi neki posao.

— Tako je i bilo, negde oko devet sati. Uzeo je taksu i odvezao se preko čitavog grada... mnogo lepo mesto. mislim da ću odvesti Džejn tamo kada se sve ovo završi.. i tamo je platio vozaču i zaputio se duž borove šume na litici. I ja sam bio tamo. Šetali smo možda nekih pola sata. Usput je bilo mnogo vila. ali polako su počele da se proređuju. dok nismo stigli do poslednje u nizu. To je bila baš velika kuća, sa borovima svuda unaokolo.

— Te noći je bilo prilično mračno, a na putu koji je vodio do ulaza u kuću bilo je tamno kao u bunaru. Mogao sam da ga čujem pred sobom, mada nisam mogao da ga vidim. Morao sam da hodam jako pažljivo, da ne bi posumnjao kako ga neko prati.

Zavio sam za ugao staze baš na vreme da ga vidim kako zvoni i biva pušten u kuću.

Ja sam ostao na mestu. Počela je da pada kiša i ja sam očas posla bio mokar do gole kože. A bilo je i jezivo hladno.

— Vittington nije izlazio i ja sam postao nestrpljiv i počeo sam da se movam okolo.

Svi prozori u prizemlju bili su čvrsto zatvoreni, ali gore na prvom spratu (kuća je imala dva sprata), primetio sam prozor.

— Tačno naspram prozora raslo je drvo. Bilo je možda nekih desetak metara udaljeno od kuće i ja sam uvrteo sebi u glavu da ću, ako se popnem na drvo najverovatnije uspeti da bacim pogled u tu sobu. Normalno, znao sam da nema razloga da Vittington bude baš u toj sobi, a ne u nekoj drugoj.. u stvari, mogao sam da se kladim da je u nekoj od soba u prizemlju. Ali, valjda sam se umorio od stajanja na kiši i sve mi je izgledalo bolje nego da i dalje gluvarim. Tako sam se popeo.

— To uopšte nije bilo lako! Grane su od kiše bile užasno klizave i jedva sam održavao ravnotežu, ali malo-pomalo. uspeo sam da se popnem do nivoa onog prozora.

— Tu me je čekalo razočaranje. Otišao sam suviše na levu stranu. Mogao sam da gledam samo iskosa u sobu. Nešto zavese i metar tapeta bilo je sve što sam uspeo da vidim. To mi nije bilo ni od kakve pomoći, ali tek što sam odlučio da odustanem i da poražen siđem sa drveta, kad se nešto unutra pokrenulo i bacilo senku na onaj deo zida koji sam mogao da vidim.. i, tako mu svega, bio je to Vittington!

— Posle toga. krv mi je proključala. Morao sam po svaku cenu da vidim šta je u toj sobi. Trebalo je samo da smislim kako. Primetio sam da se jedna debela grana račva nadesno. Kad bih samo mogao da dopuzim na pola puta duž nje stvar bi bila rešena. Ali. nisam bio siguran da bi grana izdržala moju težinu. Ipak rešio sam da rizikujem i krenuo sam. Počeo sam oprezno da puzim, milimetar po milimetar.

Grana je krčkala i opasno počela da se savija i nisam baš uživao kada sam pomislio na visinu, ali najzad sam stigao na ono mesto na

kome sam hteo da budem.

— Soba je bila srednje veličine, opremljena samo najnužnijim stvarima. Bio je tu sto sa lampom na sredini sobe. a za tim stolom, okrenut ka meni sedeo je glavom i bradom Vittington. Razgovarao je sa olničarkom okrenutom leđima meni, pa joj nisam video lice. Mada su žaluzine bile otvorene, sam prozor je bio zatvoren, tako da ni reč nisam mogao da čujem. Vittington je izgleda bio zadužen za priču, a bolničarka je samo slušala. Tu i tamo bi klimnula. a ponekad odmahнула glavom, kao da odgovara na pitanja. On je izgledao veoma odlučno... nekoliko puta je lupio šakom o sto. Kiša je sada prestala da pada i nebo se, kako obično i biva, odmah razvedrilo.

— Uskoro je izgleda stigao do kraja onog što je govorio. Ustao je, kao i ona.

Pogledao je kroz prozor i pitao nešto... mislim da je pitao da li još uvek pada kiša. U svakom slučaju, ona je došla do prozora i pogledala napolje. Baš tada je Mesec izašao iza oblaka. Prepao sam se da će žena da me ugleda, jer sam bio potpuno obasjan mesečinom. Pokušao sam da se malo pomerim. Ali. pokret je izgleda bio previše za tu trulu granu. Sa užasnim treskom je pala a sa njom i Džulijus P.

Heršajmer!

— Oh. Džulijuse - bez daha je izustila Mrvica - kako uzbudljivo!
Nastavi.

— Pa. srećom po mene, zakucao sam se u mekanu zemlju... ali me je to ipak izbacilo na neko vreme iz igre. Sledeće čega se sećam jeste da sam ležao u krevetu, dok je bolničarka (ne ona Vittingtonova) stajala sa jedne strane, a mali. crnobradi muškarac sa naočarima sa zlatnim ramom. na čijem čelu kao da je pisalo "doktor", sa druge. Protrljao je ruke i podigao obrve kada je video kako buljim u njega.

"Ah!" rekao je. „Dakle, naš mladi prijatelj je ponovo sa nama. Izvrsno. Izvrsno."

— Izveo sam uobičajeni štos. Rekao sam: „Šta se desilo?" i „Gde sam to ja?" Ali znao sam odgovor na ovo poslednje pitanje. Po mozgu mi se nije uhvatila paučina.

„Mislim da će to bili sve za sada sestro", rekao je čovečuljak, na šta je bolničarka uvežbano brzo izašla iz sobe.

— Taj njen pogled mi je dao ideju. „Slušajte, doco." rekao sam i pokušao da sednem u krevetu, ali me je desna noga gadno žignula. „Blago istegnuće," objasnio je doktor. „Ništa strašno. Za nekoliko dana ponovo ćete biti na nogama."

— Primetila sam da hramlješ - upala je Mrvica. Džulijus je klimnuo glavom i nastavio:

— „Kako se to desilo?" ponovo sam pitao. On je suvo odgovorio. „Pali ste, sa znatnim delom moje krošnje, u moju tek posađenu cvetnu leju."

— Čovek mi se dopao. Izgledalo je da ima smisla za humor. Bio sam siguran, ako ništa, da je iskren. „Naravno, doco," rekao sam. „da mi je žao zbog drveta i pretpostavljam da će lukovice da idu na moj račun. Ali. možda biste želeli da znate šta sam radio u vašoj bašti?"

„Mislim da bi objašnjenje bilo na mestu," odgovorio je. „Pa, za početak, nisam došao da vam ukradem srebrni escajg."

— On se nasmešio. „To mi je bila prva pomisao. Ali ubrzo sam promenio mišljenje.

Uzged, vi ste Amerikanac, zar ne?" Rekao sam mu kako se zovem. „A vi?"

„Ja sam dr Hol. a ovo je, kao što nesumnjivo znate, moj privatni sanatorijum."

— Nisam znao. ali to nisam hteo da mu kažem. Bio sam mu zahvalan na informaciji.

Čovek mi se dopao i osetio sam da je u redu. ali nisam hteo da mu ispričam celu priču. Kao prvo on mi sigurno ne bi verovao.

— Odlučio sam u trenutku. „Vidite, doktore," rekao sam. „osećam se kao potpuna budala, ali želim da znate da nisam nikakav lopov." Onda sam nastavio da trabunjam nešto o devojci. Napričao sam priču o strogim starateljima, nervnom slomu i na kraju objasnio kako mi se učinilo da sam je video među njegovim pacijentima, pa otud moja znatiželja.

— Pretpostavljam da je očekivao tako nešto. „Prava romansa," ljubazno je rekao kada sam završio. „A sada, doco" nastavio sam, „hoćete li biti iskreni sa mnom? Da li je kod vas sada, ili je u bilo kom periodu bila mlada devojka po imenu Džejn Fin?"

On je zamišljeno ponovio ime. „Džejn Fin?" rekao je. „Ne."

— Oneraspoložio sam se i pretpostavljam da je i on to primetio. „Sigurni ste?"

„Potpuno sigurni, g. Heršajmere. To je neobično ime i sigurno bih ga zapamtio."

— Dakle, to je bilo to. Dobio sam udarac po nosu. Nekako sam se nadao da sam potragu priveo kraju. „To je to." konačno sam rekao. „A sada, ima još jedna stvar.

Kada sam visio sa one proklete grane, učinilo mi se da sam prepoznao jednog starog prijatelja kako razgovara sa jednom od bolničarki." Namerno nisam naveo ime, pošto bi Vittington mogao ovde da se služi nekim drugim imenom, ali doktor je odmah odgovorio. „G. Vittington. možda?"

„To je on," odgovorio sam. „Šta on traži ovde? Nemojte mi samo reći da sa njegovim živcima nešto nije u redu?"

— Dr Hol se nasmejao. „Ne. On je došao da poseti jednu od mojih bolničarki, sestru Edit, koja je njegova nećaka.”

„Zamisli ti to!” uzviknuo sam. „Je li on još ovde?”

„Nije. gotovo odmah se vratio u grad.”

„Baš šteta!” uskliknuo sam. „Ali. možda bih mogao da razgovaram sa njegovom rođakom... sestrom Edit, tako ste rekli da se zove?”

— Ali. doktor je odmahnuo glavom. „Plašim se da ni to nije moguće. Sestra Edit je sinoć otišla sa jednim pacijentom.”

„Izgleda da sam pravi baksuz,” primetio sam.

„Da li imate adresu g. Vittingtona u gradu? Potražio bih ga kada se vratim.”

„Ne znam njegovu adresu. Mogu da pišem sestri Edit, ako želite.” Zahvalio sam mu se.

„Nemojte da kažete ko ga traži. Hteo bih da ga iznenadim.”

— To je bilo sve što sam u tom trenutku mogao da uradim. Naravno, ako je ta devojka zaista bila Vittingtonova nećaka, verovatno da je imala suviše klikera da bi upala u zamku, ali vredelo je pokušati. Sledeće što sam uradio bilo je da pošaljem telegram Beresfordu i da mu kažem gde sam, a to je da ležim sa istegnutim zglobovom i da dođe do mene ako nije previše zauzet. Morao sam pažljivo da biram reci koje ću mu napisati. Ipak, od njega nisam dobio nikakav odgovor, a noga mi je ubrzo ozdravila. Bilo je to sasvim blago, nikakvo ozbiljno uganuće, tako da sam danas poželeo do viđenja malom doktoru, zamolio ga da mi javi ako se bude čuo sa sestrom Edit i odmah se vratio u grad. Čuj, Mrvice, nešto si ubledela?

— Zbog Tomija - reče Mrvica. - Sta je moglo da mu se desi?

— Glavu gore, mislim da je s njim sve u redu. Zašto ne bi bilo? Gledaj, on je pratio onog tipa što liči na stranca. Možda su otišli u

inostranstvo... u Poljsku ili tako negde?

Mrvica je odmahнула glavom.

— On ne bi mogao da otputuje bez svog pasoša i stvari. Pored toga, ja sam od tada već videla tog čoveka. Borisa kako-se-već-preziva. On je sinoć večerao sa gđom Vandermajer.

— S kojom gospođom?

— Zaboravila sam. Naravno da ti ne znaš.

— Slušam - rekao je Džulijus i izdeklamovao svoju omiljenu frazu. - Uputi me u stvar.

Mrvica mu je zatim ispričala o svim događajima od prethodna dva dana. Džulijus je izrazio neskriveno divljenje i zaprepašćenje.

— Svaka čast! Zamisli tebe kao sluškinju. Umreću od smeha! - Onda je, uozbiljen, dodao: - Ali. iskreno, Mrvice, to mi se uopšte ne dopada. Ti si najodvažnija osoba koju sam upoznao, ali stvarno bih više voleo da se držiš podalje od svega toga. Ovi banditi će začas ucmekati devojkju, kao i muškarca.

— Misliš da se plašim? - prezrivo je frknula Mrvica, hrabro podigla bradu.

— Već sam rekao da si vraški odvažna. Ali to ne menja stvari.

— Oh. meni si našao da soliš pamet! - nestrpljivo reče Mrvica. - Hajde da vidimo šta je moglo da se desi Tomiju. Pisala sam o tome g. Karteru - dodala je i ukratko prepričala sadržaj pisma.

Džulijen je sumorno klimnuo glavom.

— Mislim da je sve to lepo. Ali. na nama dvoma je da zasučemo rukave i uradimo nešto.

— Šta bismo mogli da uradimo? - upita Mrvica, osećajući kako joj uzbuđenje rasle.

— Mislim da će biti najbolje da Borisu uđemo u trag. Kažeš da je bio tamo gde radiš. Da li je moguće da će opet doći?

— Mogao bi. Zaista ne znam.

— Shvatam. Pa. pretpostavljam da će onda biti najbolje da kupim auto, možda neki malo skuplji, da se preobučeni u šofera i da visim ispred zgrade. Onda, ako Boris dođe, možeš da mi daš neki signal i ja ću da ga pratim. Kako ti se čini?

— Odlično, ali možda se on nedeljama ne pojavi.

— Moraćemo da rizikujemo. Drago mi je da ti se plan dopada. - Ustao je.

— Gde ćeš?

— Da kupim kola naravno - iznenađeno reče Džulijan. - Koju marku voliš?

Pretpostavljam da ćeš neko vreme provesti u njima, pre nego što se ovo završi.

— Oh - neodređeno reče Mrvica. - Dopada mi se „rols rojs“. ali...

— Dogovoreno - složio se Džulijus. - Kako kažeš. Nabaviću jedan.

— Ali. nećeš moći odmah - uskliknula je Mrvica. - Ljudi čekaju čitavu večnost na to.

— Ne i mali Džulijus - potvrdio je g. Heršajmer. - Nemoj ništa da brineš. Vraćam se sa kolima.

Mrvica je ustala.

— Ti si stvarno divan. Džulijuse. Ali ne mogu a da ne pomislim kako je ovo uzalud.

Ja sve nade polažem u g. Kartera.

— Onda ja neću.

— Zašto?

— To je samo neka moja ideja.

— Oh, ali mi moramo nešto da uradimo. Nema ko drugi. Usput, zaboravila sam da ti ispričam jednu čudnu stvar koja mi se jutros desila.

Ispričala mu je susret sa ser Džejmsom Pilom Edžertonom. Džulijus je bio zainteresovan.

— Šta misliš da je taj tip hteo da kaže? - pitao je.

— Ne znam tačno - zamišljeno reče Mrvica. - Ali mislim da je na svoj dvosmisleni, pravnički, bez-predrasuda advokatski način pokušao da me upozori.

— Zašto bi to uradio?

— Ne znam - priznala je Mrvica. - Ali izgledao je ljubazno i prosto strašno pametno.

Ne bih imala ništa protiv da odem kod njega i sve mu ispričam.

Na njeno iznenađenje. Džulijus se oštro usprotivio toj ideji.

— Gledaj - rekao je - nećemo u ovo da uplićemo još i advokate. Taj tip ništa ne bi mogao da nam pomogne.

— Pa. ja verujem da bi mogao - tvrdoglavo reče Mrvica.

— Nemoj. Zdravo. Vraćam se za pola sata.

Prošlo je trideset pet minuta kada se Džulijus vratio. Uhvatio je Mrvicu pod ruku i doveo je do prozora.

— Evo ga.

— Oh! - reče Mrvica, s divljenjem u glasu, dok je gledala u kola.

— Da znaš da je on pravi gutač drumova - samozadovoljno reče Džulijus.

— Kako si ga nabavio? - jedva je izustila Mrvica.

— Upravo su ga isporučivali nekom budžovanu.

— Pa?

— Otišao sam do njegove kuće - reče Džulijus. - Rekao sam da je takav auto vredan svih dvadeset hiljada dolara. A onda sam mu rekao da je meni vredan čitavih pedeset hiljada, ako izađe iz auta i prepusti ga meni.

— I? - reče Mrvica, opijena.

— I - uzvratio je Džulijus - on je izašao.

12. U nevolji

Petak i subota su prošli bez bitnijih dešavanja. Mrvica je primila kratak odgovor na svoju molbu od g. Kartera. U njoj je on istakao da su Mladi avanturisti na sopstveni rizik preuzeli ovaj posao i da su bili u potpunosti upozoreni na opasnost. Ako se bilo šta desilo Tomiju, njemu je najiskrenije žao, ali on tu ništa ne može da uradi.

Bila je to jalova uteha. Nekako je, bez Tomija. Sva draž iščezla iz avanture i po prvi put je Mrvica posumnjala u uspeh. Sve dok su bili zajedno, u to ni trenutka nije sumnjala. Iako je navikla da bude predvodnik i čestitala sebi na domišljatosti, u stvarnosti se mnogo više oslanjala na Tomija nego što je toga bila svesna. On je bio tako trezven i bistrog uma: zdrav razum i jasnoća sa kojom je sagledavao stvari bili su tako postojani, da se bez njega Mrvica osećala kao brod bez kormilara. Bilo je čudno to što joj Džulijus, nesporno puno pametniji od Tomija koji nje bio optimista i on jeste bio taj koji je uvek video mane i teškoće koje bi ona u svom optimizmu previdela, ali ipak se dobrim delom oslanjala na njegov sud.

On je možda bio spor, ali je zato bio siguran.

Devojci se činilo da je po prvi put postala svesna zlokobnog karaktera misije u koju su se tako olako upustili. Počelo je kao u romanu. A sada, ogoljena svog glamura, misija se pokazivala u sumornoj stvarnosti. Tomi.. to je bilo sve što ju je zanimalo. Mrvica je mnogo puta tokom dana odlučno otirala suze koje su joj navirale. - Glupačo - govorila bi sama sebi - nemoj da cmizdriš. Naravno da ti je drag. Znaš ga čitavog svog života. Ali ne moraš sada da slinaviš oko toga. U međuvremenu, Boris se nije mogao videti. Nije dolazio u stan i Džulijusov auto je uzalud čekao. Mrvica se prepustila novim razmišljanjima, iako je prihvatila istinitost Džulijusovih primedbi, ipak nije u potpunosti odbacila ideju da razgovara sa ser Džejmsonom Pilom Edžertonom. U stvari, otišla je tako daleko da potraži njegovu adresu u Crvenoj knjizi. Da li je onoga dana on hteo da je upozori?

Ako jeste, zašto? Ona je svakako bila poslednja koja bi trebalo da traži objašnjenje.

Tako ju je ljubazno pogledao. Možda bi on mogao da im kaže nešto o gđi Vandermajer što bi ih uputilo na Tomijev trag.

U svakom slučaju, odlučila je Mrvica, na svoj karakterističan način otresavši glavom, vredelo je pokušati i ona će da pokuša. U nedelju je imala slobodno popodne. Sastaće se sa Džulijusom, naterati ga da stvari sagleda iz njenog ugla, a zatim će David da krene na Golijata.

Kada je taj dan stigao, Džulijusu je bilo potrebno mnogo ubeđivanja, ali Mrvica je ostala čvrsta. - Ne može da škodi - isticala je iznova. Džulijus je popustio na kraju i krenuli su kolima u Karlton haus.

Vrata im je otvorio batler besprekornog izgleda. Mrvica je osetila nervozu. Na kraju, možda to zaista i jeste bila ogromna drskost sa njene strane. Odlučila je da ne pita da li je ser Džejms kod kuće.

— Pitajte, molim vas, ser Džejmsa da li bi bio ljubazan da se vidimo nakratko?

Imam veoma važnu poruku za njega.

Batler se posle nekoliko trenutaka vratio.

— Ser Džejms će vas primiti. Pođite ovuda, molim.

Uveo ih je u sobu u zadnjem delu kuće uređenu kao biblioteka. Kolekcija knjiga bila je veličanstvena i Mrvica je primetila da je čitav jedan zid bio prekriven knjigama iz oblasti kriminala i kriminologije. Bilo je nekoliko tapaciranih kožnih fotelja i jedan starinski, otvoreni kamin. Kod prozora se nalazio jedan veliki „sekretar“ pisaći sto, prekriven papirima, i za njim je sedeo gospodar kuće.

Ustao je kada su ušli.

— Imate poruku za mene? Ah... - uz osmeh je prepoznao Mrvicu - to ste vi, zar ne?

Doneli ste poruku od gđe Vandermajer, pretpostavljam?

— Ne baš - reče Mrvica. - U stvari, plašim se da sam to samo rekla kako biste me primili. Oh, uzgred, ovo je g. Heršajmer. Ovo je ser Džejms Pil Edžerton.

— Drago mi je što sam vas upoznao - reče Amerikanac, pružajući ruku.

— Želite da sednete? - pitao je ser Džejms. Privukao je dve stolice.

— Ser Džejmse - odvažno je započela Mrvica - rekla bih da mislite da sam izuzetno drska zato što sam ovako došla. Zato što, naravno, ovo nema nikakve veze sa vama i vi ste jako važna osoba, dok smo, naravno, Tomi i ja krajnje nebitni.

Zastala je da udahne vazduh.

— Tomi? - pitao je ser Džejms. pogledavši u Amerikanca.

— Ne. ovo je Džulijus - objasnila je Mrvica. - Prilično sam nervozna i zato tako loše pričam. Ono što bih zapravo htela da znam jeste, šta ste mislili da mi kažete onog dana? Da li ste želeli da me upozorite na nešto određeno.

— Draga moja mlada damo, jedino čega se sećam jeste da sam vam rekao da postoje dobri poslovi i na drugim mestima.

— Da. znam. Ali. to ste mi nagovestili, zar ne?

— Pa, možda i jesam - ozbiljno je rekao ser Džejms.

— Pa. ja hoću da znam više. Hoću tačno da znam –zašto ste mi dali takav nagoveštaj.

Ser Džejms se nasmešio njenoj iskrenosti.

— Šta ako me dama bude tužila zbog širenja kleveta o njenom karakteru?

— Naravno - reče Mrvica. - Znam da su advokati uvek tako užasno oprezni. Ali, reći ćemo prvo ..bez predrasuda", a onda ćemo reći šta zaista mislimo.

— Pa - reče ser Džejms. još uvek se osmehujući - bez predrasuda, onda, da imam mladu sestru koja je prinuđena da radi za život, ne bih voleo da je vidim u službi kod gde Vandermajer. Osetio sam da mi je dužnost da vas upozorim. To nije mesto za mladu i neiskusnu devojku. To je sve što ću vam reći.

— Shvatam - zamišljeno reče Mrvica. - Puno vam hvala. Ali. ja nisam stvarna neiskusna, znate. Savršeno sam dobro znala kojoj sorti ona pripada još pre nego što sam se zaposlila tamo... zapravo, to i jeste razlog što sam se zaposlila tamo...

Prekinula je i ugledala nevericu na advokatovom licu, a onda je nastavila: - Ja mislim da bi bilo najbolje da vam ispričam čitavu priču, ser Džejmse. Imam osećaj da biste vi istog časa znali ako ne govorim istinu i zato bi bilo najbolje da saznate čitavu priču, od početka. Šta ti misliš, Džulijuse?

— Kad si već odlučila, ja bih krenuo sa činjenicama - odgovorio je Amerikanac, koji je do sada sedeo u tišini.

— Da. ispričajte mi sve - reče ser Džejms. - Želim da znam ko je Tomi.

Ovo je ohrabrilо Mrvicu da uroni u priču, dok je advokat pažljivo slušao.

— Veoma interesantno - rekao je kada je završila. - Veliki deo toga što ste mi ispričali, dete, od ranije mi je bio poznat. I sam imam nekoliko teorija o toj Džejn Fin. Bili ste izuzetno dobri do sada, ali nije baš lepo od... pod kojim imenom ga ono znate? .. g. Kartera da

vas. dvoje mladih, umeša u jednu ovakvu aferu. Uzgred, odakle tu g. Heršajmer? Niste mi to razjasnili.

Džulijus je na ovo sam odgovorio.

— Ja sam Džejnin najbliži rođak - objasnio je, uzvraćajući na oštar advokatov pogled.

— Ah!

— Oh, ser Džejmse - izletelo je iz Mrvice - šta mislite da se dogodilo Tomiju?

— Hmm. - Advokat je ustao i lagano šetkao po sobi. - Kada ste stigli, mlada damo, ja sam upravo pakovao svoje udice. Večernjim vozom putujem za Škotsku na nekoliko dana, na pecanje. Ali, postoje različite vrste pecanja. Voleo bih da ostanem i da vidim da li možemo da uđemo u trag tom mladiću.

— Oh! - Mrvica je oduševljeno zapljeskala rukama.

— Ali ipak. kao što sam već rekao, šteta što je... g. Karter uposlio vas dvoje klinaca na ovakvom zadatku. Nemojte da se vređate. gđice...

— Kauli. Prudens Kauli. Ali prijatelji me zovu Mrvica.

— Pa. gđice Mrvice, onda. pošto ću vam ja sigurno biti prijatelj. Nemojte da se uvredite što mislim da ste mladi. Mladost je nedostatak koji se. nažalost, suviše brzo prevazide. A sada što se tiče tog vašeg mladog Tomija...

— Iskreno, stvari ne izgledaju dobro za njega. Gurao je nos tamo gde nije bio poželjan. Tu nema sumnje. Ali, ne gubite nadu.

— Znači, pomoći ćete nam? Eto, Džulijuse! A on nije hteo da dođem - dodala je kao objašnjenje.

— Hmm - reče advokat, dobacivši Džulijusu još jedan oštar pogled. - A zašto?

— Mislio sam da nema smisla da vas zamaramo našim sitnim poslovima.

— Shvatam. - Za trenutak je zastao. - Ovaj sitan posao, kako ste ga nazvali, u direktnoj je vezi sa veoma krupnim poslom, krupnijim nego što vi i gđica Mrvica slutute. Ako je taj mladić živ. on će nam doneti veoma vredne informacije. Zato, moramo da ga pronađemo.

— Da, ali kako? - uskliknula je Mrvica. - Sve smo pokušali. Ser Džejms se osmehnuo.

— Ipak, postoji jedna osoba koja vam je pri ruci i koja najverovatnije zna gde je on, ili gde bi mogao da se nalazi.

— Ko je to? - pitala je Mrvica, zbunjena.

— Gđa Vandermajer.

— Da, ali ona nam to nikada ne bi rekla.

— Ah. tu ja stupam na scenu. Mislim da je sasvim moguće da ću ja biti u stanju da nateram gđu Vandermajer da mi kaže ono što želim da znam.

— Kako? - pitala je Mrvica, razrogačivši oči.

— Oh. samo postavljanjem pitanja - lako je odgovorio ser Džejms. - Mi tako radimo, znate.

Dobovao je prstom po stolu i Mrvica je ponovo osetila snagu kojom je ovaj muškarac zračio.

— A ako ona ne bude htela da kaže? - odjednom je pitao Džulijus.

— Mislim da hoće. Ja imam nekoliko jakih argumenata. Kako god u tom ne baš verovatnom slučaju, uvek nam ostaje mogućnost

podmićivanja.

— Sigurno. A tu ja stupam na scenu! - uzviknuo je Džulijus, udarivši šakom o sto. - Možete da računate, ako je potrebno, i na milion dolara od mene. Da, gospodine, na milion dolara!

Ser Džejms je sedeo i pažljivo proučavao Džulijusa.

— G. Heršajmere - najzad je rekao - to je veoma velika suma.

— Pretpostavljam da će i morati da bude. Ovo nisu tipovi kojima nudite siću.

— Po trenutnom kursu, to je znatno preko dvesta pedeset hiljada funti.

— Tako je. Možda mislite da izmišljam, ali ja to mogu da platim, a da mi ostane dovoljno i za vaš honorar.

Ser Džejms je blago pocrveneo.

— Nema govora o mom honoraru, g. Heršajmere. Ja nisam privatni detektiv.

— Izvinite. Čini mi se da sam malo prenaglio, ali neprijatna mi je čitava ova priča o novcu. Hteo sam pre nekoliko dana da ponudim veliku nagradu za informaciju o Džejnu ali su me oni namćori iz Skotland jarda savetovali da to ne uradim. Kažu da nije preporučljivo.

— Verovatno su bili u pravu - suvo reče ser Džejms.

— Ali za Džulijusa to nije problem - ubacila je Mrvica. - On vas ne vuče za nos. On stvarno ima gomilu novca.

— Zahvaljujući mom starom - objasnio je Džulijus. - A sada. da se vratimo na posao. Kakav je vaš predlog?

Ser Džejms je nekoliko trenutaka razmišljao.

— Nemamo vremena za gubljenje. Što pre udarimo, to bolje. -
Okrenuo se Mrvici. - Zna li da li gđa Vandermajer večeras izlazi na večeru?

— Da. mislim da izlazi, ali ne verujem da će dugo da se zadrži. Inače bi ponela svoj ključ.

— Dobro. Posetiću je oko deset sati. Kada bi trebalo da se vratite?

— Oko pola deset, deset, ali mogla bih i ranije da se vratim.

— To nipošto ne smete da uradite. Moglo bi da bude sumnjivo ako se neuobičajeno rano vratite. Vratite se do pola deset. Ja ću doći oko deset. G. Heršajmer bi mogao da čeka dole u taksiju.

— On ima novog „rols rojsa" - ponosna na svog druga reče Mrvica.

— Još bolje. Ako budem uspeo da dobijem informacije od gđe Vandermajer, možemo odmah da pođemo tamo i da povedemo i nju, ako treba. Shvatate?

— Da. - Mrvica je sa oduševljenjem poskočila na noge. - Oh. osećam se puno bolje!

— Nemojte previše da se radujete, gđice Mrvice. Polako. Džulijus se okrenuo ka advokatu.

— Da se dogovorimo. Svратиću kolima po vas oko pola deset. Je li to u redu?

— Možda je tako najbolje. Bilo bi previše da idemo sa dva automobila. A sada. gđice Mrvice, moj savet vam je da idete i dobro večerate, naglašavam da dobro večerate, i ne razbijajte glavu previše planiranjem unapred.

Rukovao se sa oboma i za nekoliko trenutaka su bili napolju.

— Zar nije zlatan? - zaneseno je pitala Mrvica, dok je skakutajući silazila niz stepenice. - Oh. Džulijuse. zar nije pravo zlato?

— Pa. priznajem da nije tako loš. I nisam bio u pravu kada sam rekao da ne treba da idemo kod njega. Reci mi hoćeš da se odmah vratimo u Ric?

— Mislim da bih morala malo da prošetam. Osećam se tako uzbuđeno. Ostavi me kod parka, hoćeš li? Osim ako i ti ne želiš da kreneš.

— Moram da kupim benzin - objasnio je. - I da pošaljem nekoliko telegrama.

— U redu. Vidimo se u sedam u „Ricu“. Večeraćemo u sobi. Ne mogu tamo da večeram u ovako divnoj odeći.

— Naravno. Zamoliću Feliksa da nam sastavi jelovnik. On je prvoklasan glavni konobar. Vidimo se.

Mrvica je bacila pogled na svoj sat i žustrim korakom krenula ka Serpentinama.

Bilo je skoro šest sati. Setila se da nije ništa jela, ali bila je suviše uzbuđena da bi osećala glad. Stigla je do Kensington gardensa. a onda se polako vratila istim putem, osetivši se puno bolje nakon ove šetnje po čistom vazduhu. Nije bilo lako poslušati savet ser Džejmisa i ne razmišljati o predstojećim događajima. Kako se približavala Hajd parku, tako je iskušenje da se vrati u Saut Odli postalo neizdrživo.

U svakom slučaju, zaključila je nema ničeg lošeg u tome da samo ode i pogleda zgradu. Onda će, verovatno, strpljivije čekati do deset sati.

Zgrada u Saut Odliju je izgledala isto kao pre. Šta je Mrvica očekivala da vidi, nije mogla da kaže. ali sam pogled na crvene cigle koje su ravnodušno stajale, pomalo je ublažio rastuću i potpuno nerazumnu zabrinutost koja ju je obuzela. Upravo se spremala da krene, kada je začula prodoran zvižduk i ugledala vernog Alberta kako istrčava iz zgrade prema njoj. Mrvica se namrštila. Nije

nameravala da sada skreće pačnju na svoje prisustvo u komšiluku. ali Albert je bio crven od potisnutog uzbuđenja.

— Slušajte, gospođice, ona odlazi!

— Ona hohštaplerka. Brza Rita. Gđa Vandermajer. Pakuje se i baš me je sada poslala po taksi.

— Šta? - Mrvica je stisnula šake.

— To je istina, gospođice. Mislio sam da biste hteli da znate.

— Alberte - viknula je Mrvica - ti si sjajan! Da nije tebe. ona bi nam opet pobjegla.

Albert je pocrveneo od zadovoljstva zbog ove pohvale.

— Nemamo vremena za gubljenje - reče Mrvica, prelazeći ulicu. - Moram da je zaustavim. Po svaku cenu moram ovde da je zadržim do... - Zastala je. - Alberte, ovde postoji telefon, zar ne?

Momak je odmahnuo glavom.

— Stanovi uglavnom imaju svoje. Ali, govornica je odmah tu, iza ugla.

— Onda odmah kreni i pozovi „Ric“. Traži g. Heršajmera i kada ga dobiješ, reci mu da odmah ode po ser Džejmsa, jer gđa Vandermajer pokušava da pobjegne. Ako ne uspeš da ga dobiješ, pozovi ser Džejmsa Pila Edžertona, naći ćeš njegov telefon u imeniku, i reci mu šta se dešava. Nećeš zaboraviti imena?

Albert ih je brzo ponovio. - Imajte poverenja u mene, gospođice. Ali, šta je sa vama? Zar se ne plašite da budete sami sa njom?

— Ne, ne. biće sve u redu. Ali, idi i telefoniraj. Budi brz. Duboko uzdahnuvši.

Mrvica je ušla u zgradu i potrčala do broja 20. Kako će da zadrži gđu Vandermajer dok ona dvojica ne dođu, nije znala, ali nekako će već to da uradi, i to mora da uradi bez ičije pomoći. Šta je uzrokovalo ovaj nagli odlazak? Da li je gđa Vandermajer sumnjala u nju?

Bilo je beskorisno da sada o tome razmišlja. Mrvica je odlučno pritisnula zvono.

Možda će nešto da sazna od kuvarice.

Ništa se nije desilo i pošto je sačekala nekoliko minuta. Mrvica je začula korake iznutra i trenutak kasnije, vrata je otvorila sama gđa Vandermajer. Videvši devojkicu, podigla je obrve.

— Ti?

— Imam zubobolju, gospodo - neiskreno reče Mrvica. - Pomislila sam da je bolje da se vratim i primirim.

Gđa Vandermajer ništa nije rekla, samo se povukla i propustila Mrvicu u hodnik.

— Baš mi je žao zbog tebe - ledeno je rekla. - Biće najbolje da odeš u krevet.

— Oh, biće mi dobro i u kuhinji, gospodo. Kuvarica će...

— Kuvarica nije tu - reče gđa Vandermajer, prilično svadljivo. - Poslala sam je napolje. Kao što vidiš, zato će biti bolje da odeš u krevet.

Mrvica je odjednom osetila strah. U glasu gđe Vandermajer odjeknuo je neki ton koji joj se nimalo nije dopadao. Takođe, veoma polako je počela da joj blokira put.

Mrvica je predosetila nevolju.

— Ne želim...

A onda joj je. u trenutku, hladan čelik dotakao slepoočnicu i glas gđe Vandermajer se povisio, leden i zloslutan.

— Ti. prokleta mala budalo! Zar si mislila da ja ne znam? Ne. nemoj da odgovaraš.

Ako se mrdneš ili vrisneš. ubiću te kao psa.

Oštra ivica čelika još jače je pritisnula devojčinu slepoočnicu.

— A sada. kreći - nastavila je gđa Vandermajer. - Ovuda... u moju sobu. Kad završim sa tobom, otići ćeš u krevet, kao što sam ti i rekla, i spavaćeš. oh. da mali moj špijunu, spavaćeš kao nikad!

U njenim poslednjim recima bilo je neke jezive ljubaznosti, koja se Mrvici uopšte nije svidela. Trenutno ništa nije mogla da uradi, pa je poslušno krenula u sobu gđe Vandermajer. Revolver je neprestano bio naslonjen na Mrvicinu slepoočnicu.

U sobi odeća je bila razbacana levo i desno, a kofer i kutija za šešire, napola spakovani, stajali su nasred poda.

Mrvica se s naporom pribrala. Glas joj je blago drhtao, ali odvažno je progovorila.

— Ma. dajte - rekla je. - Ovo je glupost. Ne možete da me ubijete. Pa, čitava zgrada će da čuje pucanj!

— Rizikovaću - bezbrižno reče gđa Vandermajer. - Ali. dokle god ne povičeš u pomoć, biće sve u redu.. a meni se čini da nećeš vikati. Ti si pametna devojka.

Uspela si i mene da prevariš. Uopšte nisam sumnjala u tebe! Zato znam da savršeno razumeš da sam ja sada glavna. Hajde... sedi na krevet. Podigni ruke iznad glave i ne miči ih, ako ti je život mio.

Mrvica je bez otpora poslušala. Zdrav razum joj je govorio da ne može ništa da uradi, sem da prihvati situaciju. Ako bude pozvala u pomoć, šansa da je neko čuje bila je mala a, s druge strane,

postojala je velika šansa da je gđa Vandermajer upuca. U međuvremenu, dragocen je bio svaki trenutak dobijen odugovlačenjem.

Gđa Vandermajer je položila revolver na ugao umivaonika, gđe joj je bio nadohvat ruke i kao ris pogledom fiksirajući devojkicu za slučaj da se pomeri uzela je malu zatvorenu bočicu sa mermerne police i sipala deo sadržaja u čašu koju je napunila vodom.

— Sta je to - oštro je upitala Mrvica.

— Nešto što će ti pomoći da zaspiš. Mrvica je malo pobledela.

— Nameravaš da me otruješ? - šapatom je upitala.

— Možda - reče gđa Vandermajer prijatno se osmehnuvši.

— Onda neću da popijem - čvrsto reče Mrvica. - Radije bih da me upucaš. U svakom slučaju, napravićeš buku i neko će da čuje. Ali nećeš me ubiti krotku kao jagnje.

— Ne budi glupa! Da li stvarno misliš da želim da me jure zbog ubistva? Ako imaš iole mozga, shvatićeš da mi uopšte ne bi odgovaralo da te otrujem. Ovo je napitak za spavanje, to je sve. Probudićeš se sutra ujutru i neće ti biti ništa. Ja prosto ne želim da se zamaram time da te vezujem i učutkujem. To je druga mogućnost... i veruj mi da ti se ne bi dopalo! Mogu da budem jako gruba ako to poželim. Zato popij ovo kao dobra devojkica i neće ti ništa biti.

U dubini duše. Mrvica joj je verovala. Njeni argumenti su zvučali istinito. Bio je to jednostavan i efikasan način da se resi Mrvice za izvesno vreme. Ali ipak, devojkica se nije previše svidela ideja da je neko tako mirnu, bez najmanjeg pokušaja da se odbrani, pošalje na spavanje. Osećala je da će u trenutku kada im gđa Vandermajer pobegne nestati i poslednja nada da će pronaći Tomija.

Mrvica je brzo razmišljala. Sve ove misli su joj u trenutku prolazile kroz glavu i onda je ugledala svoju šansu, doduše, veoma slabu i odlučila da sve stavi na jednu kartu.

Odlučivši, ispuzala je iz kreveta i pala na kolena pred gđom Vandermajer, grčevito se držeći za krajeve njene haljine.

— Ne verujem - jecala je. - To je otrov... znam da je to otrov. Oh. nemojte me terati da ga popijem... - glas joj se podigao do vriska - nemojte me terati da ga popijem!

Gđa Vandermajer je iskrivljenih usana, sa čašom u ruci. gledala ovaj iznenadni slom.

— Diži se. ti mali idiote! Nemoj tu da mi balaviš. Kako li si samo imala petlje da odigraš svoju ulogu, nije mi jasno. - Lupnula je nogom o pod. - Ustaj, kad kažem.

Ali. Mrvica je nastavila da kuka i plače, prekidajući jecaje molbama za milost.

Svaka ukradena minuta bila je dragocena. Gospođa Vandermajer je spustila pištolj na komodu da bi mogla da prinese čašu Mrvičinim ustima.

Gđa Vandermajer je ispustila oštar uzvik nestrpljenja i privukla devojkicu do svojih kolena.

— Odmah da si popila! - Zapovednički je pritisnula čašu na devojkicu usta.

Mrvica je ispustila poslednji jecaj.

— Kuneš se da me nećeš povrediti? - odugovlačila je.

— Naravno da neću. Ne budi glupa.

— Kuneš se?

— Da, da - nestrpljivo je rekla ova. - Kunem se. Mrvica je podigla drhtavu levu ruku ka čaši.

— U redu. - Usta su joj se poslušno otvorila.

Gđa Vandermajer je ispustila uzdah olakšanja i za trenutak joj je popustila pažnja.

A onda je, brza kao munja. Mrvica trgnula čašu uvis što je jače mogla. Tečnost je poletela pravo u lice gđe Vandermajer i kad je ona za momenat ustuknula. Mrvica je desnom rukom zgrabila revolver sa ivice umivaonika. Sledećeg trenutka se bacila unazad i uperila revolver pravo u srce gđe Vandermajer, rukom koja nije pokazivala ni traga pređašnjeg drhtanja.

U trenutku pobede. Mrvica je ispustila pomalo nesportski trijumfalni poklič.

— Ko je sada glavni? - likovala je.

Ovoj drugoj se lice grčilo od besa. Mrvica je za trenutak pomislila kako će da se baci na nju. što je devojkju stavilo pred neprijatnu dilemu, pošto je nameravala da se zaustavi pre stvarnog pucanja iz revolvera. Međutim, gđa Vandermajer je uz ogroman napor uspostavila samokontrolu. da bi joj se na kraju pokvareni osmeh polako razvukao licem.

— Dakle, ipak nisi glupa! Dobro si to izvela, devojkjo. Ali, platićeš mi.

— Iznenađena sam da si tako lako dozvolila da budeš prevarena - prezrivo reče Mrvica. - Zar si stvarno mislila da sam ja tip devojkje koji bi se valjao po podu i cmizdrio za milost?

— Možda i hoćeš... jednog dana! - značajno reče ova.

Ledena opakost njenog stava poslala je hladne žmarce duž Mrvičine kičme, ali ona nije to htela da pokaže.

— Hajde da sednemo - ljubazno je rekla. - Ovaj razgovor je počeo da biva melodramatičan. Ne... ne na krevet. Privuci stolicu do stola, tako je. Ja ću sada da sednem preko puta tebe. sa revolverom ispred sebe... za slučaj nezgode. Izvrsno.

A sada, da porazgovaramo.

— O čemu? - mrzovoljno reče gđa Vandermajer.

Mrvica je nekoliko minuta zamišljeno gledala. Setila se nekoliko stvari. Borisovih reci ..Ponekad verujem da bi ti prodala i.. nisi" i njenog odgovora „Cena bi morala da bude ogromna" datog u šali, ali zar ne bi u tome moglo da bude neko zrno istine?

Zar nije još davno čula Vittingtona da pita: - Ko se izbrbljao? Rita? - Da li će Rita Vandermajer da se pokaže kao slaba tačka u oklopu g. Brauna?

Ne skidajući pogled sa njenog lica. Mrvica je tiho odgovorila:

— Novac...

Gđa Vandermajer je zurila u Mrvicu. Očigledno, odgovor ju je iznenadio.

— Kako to misliš?

— Reći ću ti. Malopre si rekla da imaš fantastično pamćenje. Fantastično pamćenje ni izdaleka nije tako korisno kao fantastični račun u banci! Znam da bi ti planiranje svih mogućih grozomornih stvari koje bi mi uradila dalo oduška. ali da li je to praktično! Osveta nikada ne zadovoljava. Svi to kažu. Ali. novac... - Mrvica je zaneseno prešla na svoju omiljenu religiju - pa nema ničeg nezadovoljavajućeg u nekoliko hiljada funti.

— Zar ti misliš - prezrivo reče gđa Vandermajer - da sam ja tip žene koja prodaje svoje prijatelje?

— Da - reče Mrvica bez razmišljanja. - Ako je cena dovoljno visoka.

— Beznačajnih stotinak funti, ili nešto slično!

— Ne - reče Mrvica. - Rekla bih.. sto hiljada!

Njen štedljivi duh nije dozvolio pominjanje čitavog miliona dolara kojeg je Džulijus predložio.

Crvenilo se razlilo licem gde Vandermajer.

— Šta si rekla? - pitala je, nervozno se poigravajući brošem na grudima. U tom trenutku. Mrvica je znala da je riba progutala mamac i po prvi put je osetila užas zbog sopstvene ljubavi prema novcu. To joj je dalo zastrašujući osećaj srodstva sa ženom koja je sedela preko puta nje.

— Sto hiljada funti - ponovila je Mrvica.

Svetio se ugasio u očima gđe Vandermajer. Ona se ponovo zavalila u stolici.

— Pih! - rekla je. - Ti nemaš taj novac.

— Ne - priznala je Mrvica - nemam.. ali poznajem nekog ko ima.

— Ko?

— Jedan moj prijatelj.

— On mora da je milioner - sa nevericom je rekla gđa Vandermajer.

— Zapravo, on to i jeste. On je Amerikanac. Platiće ti, a da ne trepne. Dajem ti reč da je ovo istinita ponuda.

Gđa Vandermajer se ponovo uspravila.

— Sklona sam da ti verujem - polako je rekla.

Neko vreme je vladala tišina, a onda je gđa Vandermajer podigla.

— Šta želi da zna, taj tvoj prijatelj?

Mrvica se za trenutak dvoumila, ali bio je to Džulijusov novac, pa njegovi interesi moraju da budu na prvom inestu.

— On želi da zna gde je Džejn Fin - smelo je rekla. Gđa Vandermajer nije pokazala iznenađenje.

— Nisam sigurna gde se ona trenutno nalazi - odgovorila je.

— Ali mogla bi da saznaš?

— Oh, da - bezbrižno je uzvratila gđa Vandermajer. - To neće biti problem.

— Zatim... - Mrvičin glas je blago zadrhtao - tu je jedan mladić, moj prijatelj.

Plašim se da mu se nešto dogodilo, zahvaljujući tvom ortaku Borisu.

— Kako se zove?

— Tomi Beresford.

— Nisam čula za njega. Ali, pitaću Borisa. On će mi reći sve što zna.

— Hvala. - Mrvica je osetila kako joj raspoloženje raste. To ju je nateralo na još odvažniji korak. - Postoji još jedna stvar.

— Da čujem.

Mrvica se nagnula napred i spustila glas.

— Ko je g. Braun?

Njen brzi pogled je uhvatio iznenadno bledilo lepog lica. Gđa Vandermajer se s naporom pribrala i pokušala da zauzme svoje prethodno držanje. Ali, taj pokušaj je bio puka parodija.

Slegnula je ramenima.

— Nisi mnogo naučila o nama kada ne znaš da niko ne zna ko je g. Braun...

— Ti znaš - tiho je rekla Mrvica.

Boja je ponovo nestala sa lica gde Vandermajer.

— Zašto to misliš?

— Ne znam - iskreno je rekla devojka. - Ali. sigurna sam. Gđa Vandermajer je dugo vremena zurila pred sobom.

— Da - najzad je rekla promuklim glasom - ja znam. Bila sam lepa... znaš... veoma lepa...

— Još uvek si - s divljenjem reče Mrvica.

Gđa Vandermajer je odmahнула glavom, Njene iskričave plave oči blesnule su neobičnim sjajem.

— Nisam dovoljno lepa - tiho je rekla opasnim glasom. - Nisam.. dovoljno... lepa! A ponekad, u poslednje vreme, plašim se... opasno je znati previše! - Nagnula se preko stola. - Zakuni se da moje ime nikada neće biti upleteno... da niko. nikad neće saznati.

— Zaklinjem se. A kada ga uhvate, bićeš van opasnosti. Izraz užasa je prešao licem gde Vandermajer.

— Hoću li? Hoću li ikada biti? - zgrabila je Mrvičinu ruku. - Da li si sigurna za novac?

— Potpuno sigurna.

— Kada ću moći da ga dobijem? Ne sme da bude odugovlačenja.

— Moj prijatelj će uskoro biti ovde. On će verovatno morati da pošalje nekoliko telegrama, ili nešto slično. Ali. neće biti odlaganja...

on je užasno brz.

Lice gde Vandermajer poprimilo je odlučan izgled.

— Uradiću to. To je velika svota novca, a pored toga... - tajanstveno se nasmešila - nije pametno... odbaciti ženu kao što sam ja!

Nekoliko trenutaka ćutke se smeškala, lagano dobujući prstima po stolu. Odjednom se trgnua, pobledevši u licu.

— Šta je to bilo?

— Nisam ništa čula.

Gđa Vandermajer je uplašeno pogledala oko sebe.

— Ako je neko prisluškivao...

— Čak i zidovi mogu da imaju uši - prošaputala je ova druga. - Kažem ti da se plašim.

Ti ga ne znaš!

— Pomisli na sto hiljada funti - umirujuće reče Mrvica.

Gđa Vandermajer je prešla jezikom preko svojih suvih usana.

— Ti ga ne znaš - promuklo je ponovila. - On je... ah!

Uz stravičan vrisak je skočila na noge. Njena ispružena ruka je pokazivala negde iza Mrvičine glave. Zatim se zaljuljala i u dubokoj nesvesti pala na pod.

Mrvica je pogledala oko sebe da vidi šta ju je to uplašilo.

U do vratku su stajali ser Džejms Pil Edžerton i Džulijus Heršajmer.

13. Bdenje

Ser Džejms je proleteo pored Džulijusa i brzo se sagnuo preko žene koja je ležala.

— Srce - oštro je rekao. - Kada nas je tako iznenada ugledala, mora da je doživela šok. Brendi.. i to brzo, ili ćemo je izgubiti.

Džulijus je požurio ka umivaoniku.

— Nije tamo - dobacila mu je Mrvica preko ramena. - U vitrini u trpezariji. Druga vrata niz hodnik.

Ser Džejms i Mrvica su podigli gđu Vandermajer i položili je na krevet. Lice su joj poprskali vodom, ali bez rezultata. Advokat joj je opipao puls.

— Za dlaku - promrmljao je. - Voleo bih da taj mladić požuri sa brendijem.

Džulijus je tog trenutka ušao u sobu, noseći dopola punu čašu. Advokat je pokušao da sipa malo pića među njene zatvorene usne. Žena je najzad slabašno otvorila oči.

Mrvica joj je pridržala čašu.

— Popij ovo.

„Gđa Vandermajer je poslušala. Brendi je vratio boju u njene blede obraze i na čudesan način je oživeo. Pokušala je da se uspravi.. a onda zastenjala i mlitavo pala nazad.

— Moje srce - prošaputala je. - Ne smem da pričam. Legla je nazad, zatvorenih očiju.

Ser Džejms je još neko vreme držao prst na njenom zglobu, a onda se povukao, klimajući glavom.

— Biće u redu.

Sve troje su se povukli i stajali tiho pričajući.

Svi su bili svesni osećaja nekakvog antiklimaksa. Bilo je jasno da bilo kakav plan unakrsnog ispitivanja one dame trenutno nije dolazio u obzir. Za sada su stajali zbunjeno i ništa nisu mogli da uiade.

Mrvica je ispričala kako je gđa Vandermajer izjavila da je spremna da obelodani identitet g. Brauna i kako je pristala im otkrije gde se nalazi Džejn Fin. Džulijus joj je od srca čestitao.

— To je sjajno. Mrvice. Divno! Pretpostavljam da će sto hiljada funti dami ujutro izgledati isto tako dobro kao i večeras. Nema razloga za brigu. Ona ionako neće da priča dok ne dobije novac, možete da se kladite u to!

U njegovim recima bilo je logike i Mrvicu je to malo utesilo_

— Istina je ono što ste rekli - zamišljeno reče ser Džejms. Mada, moram da priznam, ne mogu a da ne žalim što smo vas prekinuli baš u tom trenutku. Ipak, tu nema pomoći, i preostaje nam samo da sačekamo do jutra.

Iskosa je pogledao nepomičnu priliku na krevetu. Gđa Vanderma zatvorenih očiju bila je mirna. Odmahnuo je glavom.

— Pa - reče Mrvica, pokušavajući da zvuči veselo - moraćemo da sačekamo jutro, i to je sve. Ali, mislim da ne bismo smeli da napuštamo stan.

— Kako bi bilo da ostavimo onog vašeg pametnog dečka na straži?

— Alberta? A šta ako se ona probudi i pobegne? Albert neće moći da je zaustavi.

- Ne verujem da bi ona htela da pobegne od dolara.
- Mogla bi. Izgledala je jako uplašeno zbog g. Brauna.
- Šta? Stvarno uplašena?
- Da. Gledala je oko sebe i rekla da i zidovi imaju uši.
- Možda je mislila na prisluškivače - zainteresovano reče Džulijus.
- Gđica Mrvica je u pravu - tiho reče ser Džejms. - Ne smemo da napustimo stan... ako ništa drugo, onda zbog sigurnosti gđe Vandermajer.

Džulijus je zurio u njega.

- Mislite da će da krene za njom? Od sada pa do sutra ujutro. Pa kako bi on mogao da zna?

— Zaboravili ste na vašu sopstvenu sugestiju o prisluškivačima - suvo reče ser Džejms. - Mi imamo opasnog neprijatelja. Ako budemo jako pažljivi, verujem da postoji velika šansa da nam on padne u ruke. Ali. ne smemo da zanemarimo osnovne mere predostrožnosti. Imamo važnog svedoka, ali ona mora da bude zaštićena.

Predložio bih da gđica Mrvica ode u krevet, a vi i ja ćemo, g. Heršajmere, preduzeti bdenje na smenu.

Mrvica je otvorila usta da protestuje. ali je bacila pogled na krevet i videla je gđu Vandermajer, koja je ležala poluotvorenih očiju, sa takvom mešavinom straha i mržnje na svom licu, da joj je to zamrznulo reci na usnama.

Za trenutak se upitala da li su nesvestica i srčani napad bili obična predstava, ali odbacila je tu pretpostavku. Dok ju je gledala, taj izraz je kao magijom nestao sa lica gđe Vandermajer i ona je ležala nepomično kao i pre. Za trenutak, devojka je pomislila kako je sve umislila. Ali. odlučila je da ipak ostane na oprezu.

— Pa - reče Džulijus - mislim da bismo u svakom slučaju morali da se maknemo odavde.

Drugo dvoje se složilo sa predlogom. Ser Džejms je ponovo opipao puls gđe Vandermajer.

— Potpuno zadovoljavajuće - tiho je rekao Mrvici.

— S njom će biti sve u redu kada se bude lepo naspavala.

Devojka je za trenutak oklevala kod kreveta. Intenzitet izraza lica koji je nenadano ugledala, ostavio je snažan utisak na nju. Gđa Vandermajer je otvorila kapke. Borila se da progovori. Mrvica se nagnula nad njom.

— Nemoj.. da ostavljaš... - činila se nesposobnom da nastavi, mrmljajući nešto što je zvučalo kao „spavanje". Onda je ponovo pokušala.

Mrvica se još dublje nadvila nad nju. Čulo se tek nešto jače od daha.

— G... Braun... - Glas je umuknuo.

Ali poluotvorene oči kao da su slale očajničku poruku. Povedena iznenadnim impulsom, devojka reče:

— Neću da napuštam stan. Ostaću ovde čitave noći.

Blesak olakšanja je bilo poslednje što se videlo pre nego što su se kapci ponovo zaklopili. Činilo se da je gđa Vandermajer zaspala. Ali, njene reci su podstakle neku novu uznemirenost u Mrvici. Šta je htela da kaže kada je tiho primrmljala: - G. Braun? - Mrvica je uhvatila samu sebe da baca nervozne poglede preko ramena.

Velika garderoba je počela da poprima zloslutan izgled. Sasvim dovoljno mesta da se neko sakrije. Otvorila je vrata garderobe i pogledala unutra. Niko... normalno!

Kleknula je i pogledala pod krevet. U sobi više nije bilo drugog mesta za skrivanje.

Mrvica je na sebi svojstven način stresla ramenima. To je bilo glupo, da joj tako popuste živci! Polako je izašla iz sobe. Džulijus i ser Džejms su razgovarali tihim glasom. Ser Džejms se okrenuo ka njoj.

— Zatvorite vrata sa spoljne strane, gđice Mrvice, i ponesite ključ sa sobom. Ne smemo nikome da dozvolimo da uđe u tu sobu.

Impresionirala ih je njegova ozbiljnost i Mrvica se sada manje stidela svog „nervnog napada“.

— Hej - odjednom je primetio Džulijus - eno ga onaj Mrvičin pametni dečko. Mislim da ću da siđem do njega i umirim njegovu mladu dušu. Dobar je to momak, Mrvice.

— Uzgred, kako ste vi uopšte ušli? - odjednom upita Mrvica. - Zaboravila sam da vas pitam.

— Pa, Albert mi je telefonirao. Ja sam otišao do ser Džejmsa, i odmah smo došli ovamo. Dečko nas je čekao i bili smo pomalo zabrinuti šta je moglo da ti se desi.

On je osluškivao sa druge strane vrata, ali ništa nije mogao da čuje. U svakom slučaju, poslao nas je servisnim liftom za ugalj, da ne bi pozvonio na vrata. Lift nas je dovezao do kuhinjske perionice i odmah smo požurili da te nađemo. Albert je ostao dole i do sada je verovatno od brige skrenuo pameću.

Uz te reci, Džulijus je naglo izašao.

— A sad, gđice Mrvice - reče ser Džejms - vi poznajete ovo mesto bolje nego ja.

Ode biste predložili da se ulogorimo?

Mrvica je za trenutak razmislila.

— Mislim da će budoar gđe Vandermajer sasvim odgovarati - najzad je rekla i povelala ga tamo.

Ser Džejmss je odobravajuće pogledao oko sebe.

— Ovde će biti odlično, a sada. mlada damo, idite u krevet i naspavajte se.

Mrvica je odlučno odmahнула glavom.

— Ne bih mogla, hvala vam, ser Džejmse. Čitavu noć bih sanjala g. Brauna!

— Ali. bićete tako umorni, dete.

— Ne, neću. Radije bih ostala budna... zaista. Advokat je popustio.

Džulijus se pojavio posle nekoliko minuta, pošto je utešio Alberta i bogato ga nagradio za sve što je učinio. Nakon što je i on doživio neuspeh prilikom uveravanja Mrvice da ode u krevet, odlučno je rekao.

— U svakom slučaju, moraš nešto odmah da pojedeš. Ode je ostava? Mrvica ga je uputila i on se vratio posle nekoliko minuta sa hladnom pitom i tri tanjira.

Nakon obilnog obroka, devojka je bila spremna da baci u vetar svoje strahove od pre pola sata. Snaga novca nije mogla da omane.

— A sada. gđice Mrvice - reče ser Džejmss - da čujemo vaše doživljaje.

— Tako je - složio se Džulijus.

Mrvica je sa zadovoljstvom prepričala svoje doživljaje. Džulijus ju je povremeno prekidao zadivljenim: - Bravo! - Ser Džejmss nije rekao ništa sve dok nije završila, kada ju je njegovo tiho - Svaka čast, gđice Mrvice - nateralo da pocrveni od zadovoljstva.

— Nešto mi nije najjasnije - reče Džulijus. - Šta ju je nagnalo da počne da se pakuje?

— Ne znam - priznala je Mrvica.

Ser Džejms je zamišljeno gladio svoju bradu.

— Soba je u velikom neredu. Izgleda da njen beg nije unapred bio smišljen. Gotovo kao da je od nekoga dobila iznenadno upozorenje.

— G. Brauna. pretpostavljam - izrugnuo se Džulijus.

— Zašto da ne? - rekao je. - Setite se, jednom je i vas lično nasamario.

Džulijus je pocrveneo od neprijatnosti.

— I sada poludim kada se setim kako sam mu glupo dao Džejninu fotografiju. Bože, ako je se ikada ponovo dočepam, neću je pustiti iz ruku.. ni samom đavolu!

— Takva mogućnost nije mnogo verovatna - suvo reče ovaj drugi.

— Mislim da ste u pravu - iskreno reče Džulijus. - U svakom slučaju, ja ionako želim original. Gde mislite da se ona nalazi, ser Džejmse?

Advokat je odmahnuo glavom.

— Nemoguće je to reći. Ali. imam ideju gde je mogla ranije da se nalazi.

— Stvarno? Gde?

Ser Džejms se osmehnuo.

— U mestu vaše noćne avanture, Bornmutskom sanatorijumu.

— Tamo? Nemoguće. Pitao sam.

— Ne, sine moj vi ste pitali da li je tamo bio neko pod imenom Džejn Fin. Vidite, da je devojka ostavljena tamo. gotovo je sigurno da bi bila pod lažnim imenom.

— Svaka vam čast! - uzviknuo je Džulijus. - To mi nikada ne bi palo na pamet!

— Bilo je prilično očigledno - reče ovaj dragi. Džulijus je odmahnuo glavom.

— Ne slažem se. Odmah sam se pozabavio njime. Ne, siguran sam da je dr Hol u redu.

— Hol. kažete? - pitao je ser Džejms. - To je čudno... zaista, baš čudno.

— Zato što sam ga slučajno baš jutros sreo. Poznajem ga već godinama iz viđenja, i jutros sam na ulici naleteo na njega. Rekao mi je da je odseo u „Metropolu“. - Okrenuo se Džulijusu. - Zar vam nije rekao da će doći u grad?

Džulijus je odmahnuo glavom.

— Baš čudno - razmišljao je ser Džejms. - Vi niste pomenuli njegovo ime danas, jer bih vam ja inače predložio da ga posetite i zatražite još informacija, sa mojom vizitkartom kao referencom.

— Ispao sam pravi magarac - reče Džulijus, neuobičajeno skromno. - Trebalo je da se setim tog trika sa lažnim imenima.

— Kako bi mogao bilo čega da se setiš posle onog pada sa drveta? - uskliknula je Mrvica. - Sigurna sam da bi neko drugi na tvom mestu odmah poginuo.

— Pa, mislim da to sada ionako više nema veze - reče Džulijus. - Imamo gđu Vandermajer na lancu, i to je sve što nam treba.

— Da - reče Mrvica, mada se u njenom glasu osetio manjak uverenja.

Među malo društvo se spustila tišina. Malo-pomalo, zavladała je magija noći. Čula su se iznenadna krckanja nameštaja, prigušena šuškanja u zavesama. Mrvica je odjednom poskočila uz vrisak.

— Ovo je jače od mene. Znam da je g. Braun negde u ovom stanu! Mogu da ga osetim.

— Ma hajde, Mrvice, kako to može? S druge strane ovih vrata je hodnik. Niko nije mogao ovuda da prođe, a da ga ne čujemo ili ne vidimo.

— Ovo je jače od mene. Osećam da je ovde!

Molećivo je pogledala u ser Džejsma, koji je ozbiljno odgovorio:

— Uz dužno poštovanje vaših osećanja, gđice Mrvice (i mojih, kad smo već kod toga), ne vidim kako bi uopšte bilo moguće da neko bude u ovom stanu a da ga mi ne vidimo.

Devojku je utešio njegov zaštitnički ton.

— Noćno bdenje uvek može da bude uznemiravajuće - priznala je.

— Da - reče ser Džejms. - Mi smo kao oni ljudi što održavaju seanse. Možda bismo, da je prisutan medijum. postigli sjajne rezultate.

— Da li verujete u spiritizam? - pitala je Mrvica, razrogačivši oči. Advokat je slegnuo ramenima.

— Tu nesumnjivo ima neke istine. Ali, većina svedočenja nikad ne bi prošla na sudu.

Sati su se sporo vukli. Sa prvim bleditn zracima zore. ser Džejms je razgrnuo zavese. Posmatrali su ono što malo Londonaca vidi, lagano podizanje sunca nad usnulim gradom. Nekako, sa dolaskom svetla. strahovi i uobrazilje protekle noći postajale su apsurdne. Mrvičin duh se vratio u normalu.

— Ura! - rekla je - Ovo će biti divan dan! I naći ćemo Tomija. I Džejn Fin. I sve će biti divno. Pitaću g. Kartera da li će mi dati titulu!

U sedam sati. Mrvica se ponudila da napravi čaj. Vratila se sa poslužavnikom. na kome je stajao čajnik i četiri šolje.

— Za koga je četvrta šolja? - pitao je Džulijus.

— Za našu zatvorenicu, normalno. Pretpostavljam da bismo je mogli tako zvati.

— Odnosenje čaja za nju predstavlja nekakav antiklimaks u odnosu na prošlo večer - zamišljeno reče Džulijus.

— Da. tako je - priznala je Mrvica. - Ipak, šta je tu je. Možda biste i vi krenuli sa mnom. u slučaju da me zaskoči, ili tako nešto. Vidite, ne znamo u kakvom će raspoloženju biti kada se probudi.

Ser Džejms i Džulijus su je dopratili do vrata.

— Gde je ključ? Oh, naravno, kod mene je.

Stavila je ključ u bravu i okrenula ga. a onda je zastala.

— Nema teorije - razuveravao je Džulijus. Ali ser Džejms nije rekao ništa.

Mrvica je duboko uzdahnula i ušla. Ispustila je uzdah olakšanja kada je videla da gđa Vandermajer leži na krevetu.

— Dobro jutro - veselo je rekla. - Donela sam vam malo čaja. Gđa Vandermajer nije odgovorila. Mrvica je spustila solju na sto pored kreveta i otišla da razgrne zavese.

Kada se vratila, gđa Vandermajer je i dalje nepomično ležala. Sa iznenadnim strahom koji joj je stegnuo srce, Mrvica je potrčala do kreveta. Ruka koju je podigla bila je hladna kao led... Gđa Vandermajer sada više neće progovoriti... Njen vrisak je prizvao onu dvojicu. Bilo je potrebno samo nekoliko minuta. Gđa Vandermajer

je bila mrtva... mora da je bila mrtva već nekoliko sati. Očigledno je preminula u snu.

— Zar to nije jalova sreća - viknuo je Džulijus u očajanju. Advokat je bio smireniji, ali u očima mu je iskrio čudan sjaj.

— Ako je to sreća - odvratio je.

— Ne mislite valjda... ali, čujte, to je vraški nemoguće... niko nije mogao da ude.

— Ne - priznao je advokat. - Ne vidim kako bi mogao. A opet... ona je bila na ivici da izda g. Brauna i.. umrla je. Da li je to puka slučajnost?

— Ali. kako...

— Da, kuko. To je ono što moramo da otkrijemo. - Stajao je tako u tišini, lagano gladeći svoju bradu. - Moramo da otkrijemo - tiho je rekao i Mrvica je osetila da je ona g. Braun, ne bi joj se dopao ton tih jednostavnih reci.

Džulijusov pogled je prešao po prozoru.

— Prozor je otvoren - primetio je. - Da li mislite... Mrvica je odmahнула glavom.

— On je mogao da pobegne... - počeo je Džulijus. Ali ser Džejms ga je prekinuo.

— Metodi g. Brauna nisu tako prosti. U međuvremenu, moramo da pošaljemo po lekara, ali pre nego što to učinimo, da li u ovoj sobi ima bilo čega što bi moglo da nam bude od značaja?

Svo troje su se bacili na pretragu. Ugljenisana gomilica govorila je da je gđa Vandermajer spaljivala papire uoči svog bega. Ništa od važnosti nije ostalo, mada su pretražili i ostale prostorije.

— To je to - odjednom reče Mrvica, upirući prstom u mali, starinski sef u zidu. - To je za nakit, čini mi se, ali možda je još nešto unutra.

Ključ je bio u bravi i Džulijus je otvorio vrata i pretražio unutrašnjost. Neko vreme je bio zauzet tim poslom.

— Onda? - nestrpljivo je rekla Mrvica.

Usledila je stanka pre nego što je Džulijus odgovorio, a onda je izvukao glavu iz sefa i zatvorio vrata.

— Ništa - rekao je.

Pet minuta kasnije, na brzinu pozvan, stigao je žustri mladi lekar. Bio je pun poštovanja prema ser Džejmsu, koga je prepoznao.

— Otkazalo je srce, ili je možda u pitanju prevelika doza nekog sredstva za spavanje. - Omirisao je vazduh. - Prilično se oseća miris hloralu u vazduhu.

Mrvica se setila čaše koju je ispraznila u lice gđe Vandermajer. Nova misao odvela ju je do umivaonika. Pronašla je bočicu iz koje je je gđa Vandermajer sipala nekoliko kapi.

Bila je dve trećine puna. Sada... bila je prazna.

14. Konsultacije

Mrvicu ništa nije više iznenadilo i zapanjilo od lakoće i jednostavnosti sa kojom je sve bilo završeno, zahvaljujući veštoj ser Džejmsovoj organizaciji. Doktor je spremno prihvatio teoriju da se gđa Vandermajer slučajno otrovala prevelikom dozom hloralala. Sumnjao je da će biti potrebna istraga. Ako bude bila, obavestiće ser Džejmsa. Razumeo je da je gđa Vandermajer trebalo ujutro da otputuje za inostranstvo, i sva posluga je već otišla, zar ne? Ser Džejms i njegovi mladi prijatelji su joj došli u posetu, pa kada joj je odjednom pozlilo, ostali su da provedu noć sa njom u stanu, pošto nisu želeli da je ostave samu. Da li su znali je imala neke rođake? Nisu, ali ga je ser Džejms uputio na njenog advokata.

Nedugo potom, stigla je medicinska sestra i preuzela stvari u svoje ruke, a malo društvo je napustilo zlosrećnu zgradu.

— I šta sada? - pitao je Džulijus. u očaju. - Čini mi se da smo potpuno propali.

Ser Džejms je zamišljeno gladio svoju bradu.

— Nismo - tiho je rekao. - Još uvek postoji šansa da bi dr Hol mogao nešto da nam kaže.

— Bože! Potpuno sam zaboravio na njega.

— Šansa je mala. ali je ne smemo zapostaviti. Mislim da sam vam rekao da je on odseo u „Metropolu“. Predložio bih da ga što pre posetimo. Šta kažete da odemo posle tuširanja i doručka?

Dogovorili su se da se Mrvica i Džulijus vrate u „Ric“ i posle dođu kolima po ser Džejmsa. Tako su i učinili, i nešto posle jedanaest sati dovezli su se ispred „Metropola“. Zatražili su da se vide sa dr Holom i potrčko je otišao da ga pozove.

Posle nekoliko trenutaka,

— Da li biste mogli da odvojite nekoliko minuta za nas, dr Hole? - ljubazno reče ser Džejms. - Da vas upoznam, ovo je gđica Kauli. Mislim da ste g. Heršajmera već upoznali.

U doktorovim očima se pojavilo pitanje dok se rukovao sa Džulijusom.

— Ah. da, moj mladi prijatelj iz one epizode sa drvetom! Gležanj je u redu, zar ne?

— Mislim da je zahvaljujući vašoj veštini potpuno izlečen, doco.

— A problemi srca? Ha, ha!

— Još uvek je tražim - kratko je rekao Džulijus.

— Da pređemo na stvar, da li bismo mogli nasamo da porazgovaramo? - pitao je ser Džejms.

— Svakako. Mislim da je ovde jedna prostorija u kojoj nas niko neće uznemiravati.

Krenuo je, a ostali su ga pratili. Seli su. i doktor je ispitivački pogledao ser Džejmsa.

— Dr Hole. veoma mi je stalo da pronađem izvesnu mladu damu kako bih od nje uzeo izjavu. Imam razloga da verujem kako je ona, u jednom periodu, boravila u vašoj instituciji u Bornmutu. Nadam se da ne ugrožavam vašu profesionalnu etiku ako vam postavljam to pitanje?

— Pretpostavljam da je reč o svedočenju?

Ser Džejms je za trenutak oklevao, a onda odgovorio:

— Da.

— Biće mi zadovoljstvo da vam pružim sve informacije kojima raspolažem. Kako je damino ime? G. Heršajmer me je pitao, sećam se... - Okrenuo se ka Džulijusu.

— Ime - prekinuo ga je ser Džejms - zapravo i nije važno. Ona je gotovo sigurno tamo boravila pod lažnim imenom. Ali, hteo bih da Vas pitam da li poznajete Gđu Vandermajer.

— Gđu Vandermajer iz Saut Odlija 20? Poznajem je iz viđenja.

— Niste upoznati sa onim što joj se dogodilo?

— Kako to mislite?

— Vi ne znate da je gđa Vandermajer mrtva?

— Oh. bože. nisam imao pojma! Kada se to dogodilo?

— Prošle noći je uzela preveliku dozu hloralala.

— Namerno?

— Veruje se da je slučajno. Ja ne bih hteo ništa da govorim. U svakom slučaju, jutros je pronađena.

— Baš tužno. Ona je bila izuzetno lepa žena. Pretpostavljam da je bila vaš prijatelj, budući da ste upoznati s detaljima.

— Upoznat sam s detaljima zato... pa, ja sam bio taj koji je našao mrtvu.

— Zaista? - reče doktor, žacnuvši se.

— Da - reče ser Džejms, zamišljeno gladeći svoju bradu.

— To su tužne vesti, ali oprostićete mi ako kažem da ne vidim vezu između toga i osobe za kojom tragate?

— Veza je sledeća. da li je tačno da je gđa Vandermajer predala svoju mladu rođaku vama na staranje?

Džulijus se zainteresovano nagnuo napred.

— Tako je - tiho reče doktor.

— Pod imenom.. ?

— Dženet Vandermajer. Shvatio sam da je to nećaka gđe Vandermajer.

— I ona je došla kod vas?

— Koliko se sećam u junu ili julu 1915.

— Da li je imala mentalnih problema?

— Bila je savršeno zdrava, ako je to ono na šta mislite. Shvatio sam da je devojka bila sa njom na „Luzitaniji“ kada je taj zlosrećni brod torpedovan.

— Na dobrom smo tragu, zar ne? - ser Džejms je pogledao oko sebe.

— Kao što sam već rekao, ispao sam magarac! - uzvratio je Džulijus.

Doktor je prešao zainteresovanim pogledom preko njih.

— Pomenuli ste uzimanje izjave od nje - rekao je. - Sta ako ona nije u stanju da je da?

— Šta? Pa sada ste rekli da je potpuno zdrava.

— I jeste. Ipak, ako želite od nje da dobijete izjavu o događajima koji su prethodili sedmom maju 1915. godine, ona neće moći da vam udovolji.

Pogledali su omalenog muškarca, sasvim zbunjeni. On je energično klimnuo glavom.

— Šteta - rekao je. - Velika šteta, ser Džejmse, jer ako sam vas dobro razumeo, u pitanju je važna stvar. Ali, tako stvari stoje, ona vam ništa ne može reći.

— Ali. zašto, čoveče? Prokletstvo, zašto? Čovečuljak je sada pogledao Amerikanca.

— Zato što Dženet Vandermajer pati od potpunog gubitka pamćenja.

— Šta?

— Upravo tako. Zanimljiv slučaj, veoma zanimljiv slučaj. Zapravo, i nije tako neuobičajen kao što mislite. Postoji nekolicina veoma poznatih primera. To je prvi slučaj te vrste koji je bio pod mojim sopstvenim nadzorom, i moram da priznam da je bio izuzetno interesantan. - U čovečuljkovom glasu se osetilo neko jezovito zadovoljstvo.

— I ničega se ne seća - polako je rekao ser Džejms.

— Ništa što je prethodilo 7. 5. 1915. Posle tog datuma, njeno pamćenje je dobro kao vaše ili moje.

— Iskrnavanje sa preživelima. Sve pre toga je prazno. Nije znala ni svoje sopstveno ime. ni odakle dolazi, ni gde se nalazi. Čak nije mogla ni da govori sopstvenim jezikom.

— Ali. sigurno je to veoma neuobičajeno? - ubacio je Džulijus.

— Ne, drago moje dete. Sasvim normalno pod ovim okolnostima. Ozbiljan šok nervnog sistema. Gubitak pamćenja ide gotovo uvek u istom pravcu. Ja sam predložio specijalistu, naravno. Postoji jedan veoma dobar stručnjak u Parizu... proučava takve slučajeve... ali gđa Vandermajer se suprotstavila ideji zbog publiciteta koji bi mogao da se privuče tim putem.

— Verujem da se suprotstavila - smrknuto reče ser Džejms.

— Složio sam se sa njenim mišljenjem. Postoji izvesna ozloglašenaost koja se pripisuje takvim slučajevima. A devojka je bila veoma mlada... devetnaest godina, mislim. Činilo se da bi bila šteta dozvoliti da se o njenoj nemoći razvlači priča.. to bi moglo da ugrozi njene šanse za oporavak. Pored toga. ne postoji nikakav posebni tretman koji se primenjuje za takve slučajeve. U stvari, to je samo pitanje čekanja.

— Čekanja?

— Da. pre ili kasnije, pamćenje se vraća... isto tako iznenada kao što je i otišlo. Ali, velika je verovatnoća da će devojka zaboraviti ovaj period i nastaviće sa svojim životom tamo gde je stala... kod potapanja „Luzitanije“.

— I kada očekujete da se to desi? Doktor je slegnuo ramenima.

— Ah, to ne mogu da kažem. Ponekad su u pitanju meseci. ponekad bude i po dvadeset godina! Ponekad, novi šok uradi svoje. Jedan šok vrati - sve što je ovaj drugi izbrisao.

— Drugi šok? - zamišljeno je pitao Džulijus.

— Upravo tako. Postoji jedan slučaj u Koloradu... - Čovečuljak je nastavio, Čovek je povratio pamćenje kada...

Džulijus kao da ga nije slušao. Potonuo je u svoje misli, mršteći se. Odjednom se trgnuo iz razmišljanja, i udario takvom jačinom po stolu da su svi poskočili, a mali doktor najviše.

— Setio sam se! Čini mi se, doco, da bi mi trebalo vaše medicinsko mišljenje o planu koji bih sada da vam izložim. Recimo da Džejn krene preko jezera, i desi joj se ista stvar. Podmornica, brod koji tone, svi u čamce za spašavanje... i tako dalje. Zar to ne bi bila prava stvar? Zar to ne bi snažno poguralo njeno nesvesno „ja“, ili

kako se već to stručno zove. i odmah ga ponovo podstaklo da normalno funkcioniše?

— Veoma interesantna pretpostavka, g. Heršajmere. Po mom mišljenju. moglo bi da uspe. Šteta što takvi uslovi, koje ste predložili, ne mogu da se ponove.

— Možda ne u stvarnosti, doco. Ali, ja govorim o umetnosti.

— Umetnosti?

— Pa. da. U čemu je problem? Unajmi se putnički brod...

— Putnički brod! - slabašno je promrmljao dr Hol.

— Unajmi se nekolicina putnika, unajmi se podmornica... pretpostavljam da bi to bila jedina teškoća. Vlasti su obično vrlo tajnovite kada je reč o njihovom ratnom oružju. Neće da ga prodaju prvom ko dođe. Ipak. mislim da bi to moglo da se reši.

Znate šta je mito? Pa. para vrti gde burgija neće! Mislim da nam neće. zapravo, biti potrebno da ispalimo torpeda. Ako svi počnu da jurcaju uokolo i viču da brod tone, to bi trebalo da bude dovoljno za naivnu devojkicu kao što je Džejn. Kada joj stave pojas za spašavanje i uguraju je u čamac, sa istreniranim glumcima koji glume histeriju, pa... trebalo bi da je to vrati u maj 1915. Kako vam se sviđa plan. u grubim crtama?

Dr Hol je gledao Džulijusa. To je sve što u tom trenutku mogao .

Zar nikada niste videli sudar vozova na filmu? Kakva je razlika između kupovine voza i putničkog broda? Nabavi rekvizite i kreći! Dr Hol je najzad uspeo da progovori.

— Ali, troškovi, dragi moj gospodine. - Podigao je ton. - Troškovi! Biće ogromni!

— Novac mi ne predstavlja problem - jednostavno je objasnio Džulijus.

Dr Hol je okrenuo svoje molećivo lice ka ser Džejmsu koji se blago smeškao.

— G. Heršajmer je imućan... veoma imućan.

Doktorov pogled se vratio na Džulijusa. sa primesom nekog novog osećanja. Ovo više nije bio ekscentričan mladi čovek, koji je imao običaj da pada sa drveća.

Doktorov izgled se promenio dok je gledao bogataša.

— Izuzetan plan. Zaista, izuzetan - mrmljao je. - Filmovi.. pa naravno! Tako vi Amerikanci zovete pokretne slike. Veoma zanimljivo. Plašim se da smo mi ovde malo zaostali u metodama, i vi stvarno nameravate da ostvarite ovu vašu ideju.

— Možete se kladiti u vašu poslednju paru.

Doktor mu je verovao... zahvaljujući mladićevoj nacionalnosti. Da mu je Englez predložio tako nešto, doktor bi počeo da gaji velike sumnje u njegovu zdravu pamet.

— Ne mogu da garantujem izlečenje - istakao je. - Možda bi trebalo to da razjasnimo.

— Naravno, to je jasno - reče Džulijus. - Vi se samo pobrinite da Džejn bude tamo a ostalo prepustite meni.

— Džejn?

— Onda. gđica Dženet Vandermajer. Da li možemo da telefoniramo vašem sanatorijumu i kažemo da je odmah pošalju ovamo; ili da...

Doktor je buljio u njega.

— Oprostićete mi, g. Heršajmere. Mislio sam da ste shvatili.

— Šta da sam shvatio?

— Da gđica Vandermajer više nije pod mojim nadzorom.

15. Mrvica dobija ponudu

Džulijus je skočio.

— Šta?

— Mislio sam da to znate.

— Kada je otišla?

— Da vidimo. Danas je ponedjeljak. zar ne? Mora da je to bilo prošlog četvrtka... pa naravno... da, bilo je to one iste večeri kada ste... ovaj, pali sa mog drveta.

— Te večeri? Pre, ili kasnije?

— Da vidimo... oh. da. kasnije. Od gđe Vandermajer je stigla hitna poruka. Mlada dama i bolničarka koja se o njoj starala otputovale su večernjim vozom.

Džulijus je ponovo potonuo u svojoj stolici.

— Sestra Edit... otišla je sa pacijentom.. sećam se - mrmljao je. - Moj bože. bio sam tako blizu!

Dr Hol je izgledao zbunjeno.

— Ne razumem. Zar mlada dama ipak nije sa svojom tetkom? Mrvica je odmahnula glavom. Tek što je otvorila usta da nešto kaže. kada ju je upozoravajući pogled ser Džejmsa naterao da se ugrize za jezik. Advokat je ustao.

— Doktore Hol. ostajem vaš dužnik. Jako smo vam zahvalni za informacije koje su nam pomogle da se uključimo u potragu za gđicom Vandermajer. Šta je sa bolničarkom koja je bila u njenoj pratnji, pretpostavljam da ne znate gde je?

Doktor je odmahnuo glavom.

— Kako se desilo, nismo ništa čuli od nje. Shvatio sam da je izvesno vreme trebalo da ostane sa gđicom Vandermajer. Ali. šta je moglo da se desi? Valjda devojka nije kidnapovana?

— To ostaje da se vidi - ozbiljno reče ser Džejms. Ovaj drugi je oklevao.

— Mislite li da bi trebalo da odem u policiju?

— Ne. ne. Velika je verovatnoća da je devojka sa nekim drugim rođacima.

Doktor nije bio u potpunosti zadovoljan, ali je video odlučnost ser Džejmsa da više ništa ne kaže. i shvatio je da bi svaki pokušaj da izvuče još neku informaciju od čuvenog advokata bilo čisto gubljenje vremena. Zato se samo oprostio od njih i oni su izašli iz hotela. Nekoliko minuta su stajali pored automobila i razgovarali.

— Kakvo ludilo - uskliknula je Mrvica. - Kad samo pomislim da je Džulijus nekoliko sati proveo pod istim krovom sa njom.

— Ispao sam potpuni idiot - turobno je mrmljao Džulijus.

— Nisi mogao da znaš - tešila ga je Mrvica. - Je li tako? - molećivo je pogledala u ser Džejmsa.

— Ja bih vam preporučio da ne brinete - ljubazno reče ovaj. -Šta je bilo bilo je.

— Šta ćemo sada da radimo? - dodala je praktična Mrvica. Ser Džejms je slegnuo ramenima.

— Mogli biste da date oglas u kome tražite bolničarku koja je bila u devojčinoj pratnji. To je jedino što bih mogao da vam predložim, mada moram da priznam da ne očekujem neke rezultate. Osim toga. ništa više se ne može uraditi.

— Moramo se nadati najboljem - reče ser Džejms. - Oh, da, moramo se nadati.

Ali. ispod pognute glave, pogled mu se sreo sa Džulijusovim, i gotovo neprimetno je odmahnuo glavom. Džulijus je shvatio. Advokat je smatrao da je to izgubljen slučaj. Lice mladog Amerikanca se smrknulo. Ser Džejms je uzeo Mrvicu za ruku.

— Obavestite me ako se nešto desi. Vaša pisma će uvek biti prosleđivana.

Mrvica ga je zbunjeno pogledala.

— Vi putujete?

— Rekao sam vam. Zar se ne sećate? Za Škotsku.

— Da. ali. mislila sam... - devojka je oklevala. Ser Džejms je slegnuo ramenima.

— Moja draga mlada damo. plašim se da više ništa neću moći da uradim. Svi naši tragovi su se raspršili. Možete me držati za reč da više ništa ne može da se uradi.

Ako se bilo šta bude desilo, biće mi drago da vam pomognem.

Njegove reci su veoma rastužile Mrvicu.

— Pretpostavljam da ste u pravu - rekla je. - U svakom slučaju, puno vam hvala što ste pokušali da nam pomognete. Do viđenja.

Džulijus se sagnuo ka automobilu. Trenutačno sažaljenje se pojavio u oštrim ser Džejmsovim očima, dok je gledao devojčino utučeno lice.

— Nemojte biti tako tužni, gđice Mrvice - tiho je rekao. - Selite se, vreme odmora nije samo vreme rasonode. Čovek ponekad uspe i da obavi malo posla.

Nešto u njegovom tonu nateralo je Mrvicu da ga oštro pogleda. On je uz osmeh zavrteo glavom.

— Ne. neću više ništa reći. Velika je greška reći previše. Zapamtite to. Nikada nemojte da kažete sve što znate... čak ni osobi u koju imate poverenja.

Otišao je krupnim koracima. Mrvica je zurila za njim. Počela je da prepoznaje ser Džejmsovu metodu. I ranije bi joj je nagovestio nešto. istim bezbrižnim stilom. Da li je ovo bio nagoveštaj? Šta je tačno ležalo iza ovih kratkih, poslednjih reci? Da li je mislio da ipak nije odustao od ovog slučaja: da će tajno i dalje raditi na njemu dok...

U razmišljanju je prekinu Džulijus koji ju je molio da - odmah uđe unutra.

— Deluješ zamišljeno - primetio je, kada su krenuli. - Da li je stari rekao još nešto?

Mrvica je impulsivno otvorila usta da nešto kaže, ali ih je ponovo zatvorila. U ušima su joj odzvanjale ser Džejmsove reci: - Nikada nemojte da kažete sve što znate... čak ni osobi koju najbolje poznajete. - U sećanju joj je blesnula još jedna slika.

Džulijus ispred sefa u stanu, njeno pitanje i stanka pre nego što je odgovorio - Ništa. - Da li zaista nije bilo ničeg? Ili je nešto pronašao i poželeo da to zadrži za sebe? Ako je on mogao nešto da krije, mogla je i ona.

— Ništa naročito - odgovorila je.

Osetila je Džulijusov pogled ne okrećući se.

— Reci hoćeš li da napravimo krug po parku?

— Kako hoćeš.

Neko vreme su u tišini prolazili ispod drveća. Dan je bio divan. Nalet vetra je u Mrvicu uneo neko novo uzbuđenje.

— Reci mi, Mrvice, da li veruješ da ćemo ikada pronaći Džejn? Džulijus je govorio obeshrabrenim glasom. To raspoloženje mu do te mere nije pristajalo, da se Mrvica okrenula i zapanjeno zagledala u njega. On je klimnuo glavom.

— Tako je. Počinjem da verujem da je sve gotovo. Ser Džejms se više ničemu ne nada, danas se to jasno videlo. a on mi se ne dopada... nas dvojica se nekako nismo uklopili.. ali on je prilično bistar .

Mrvici je bilo neprijatno, ali držeći se uverenja da je Džulijus nešto sakrio od nje ostala je nema.

— On je predložio da damo oglas za bolničarku - podsetila ga je.

— Da sa „uzalud se nadate" tonom! Ne... meni je svega dosta. Već sam skoro odlučio da se odmah vratim u Ameriku.

— Oh, ne! - viknula je Mrvica. - Moramo da pronađemo Tomija!

— Ja sam potpuno zaboravio na Beresforda - skrušeno reče Džulijus. - Tako je.

Moramo da ga pronađemo. Ali posle... pa. ja maštam otkako sam započeo sa ovim.. a od tog maštanja ionako nema koristi. Završio sam sa tim. Nego, Mrvice, nešto bih hteo da te pitam.

— Da.

— Ti i Beresford. Šta je s tim?

— Ne razumem - dostojanstveno je odgovorila Mrvica, dodavši usput: - U svakom slučaju, nisi u pravu!

— Ne gajite neka nežnija osećanja jedno prema drugom?

— Svakako da ne - žustro je rekla Mrvica. - Tomi i ja smo prijatelji.. i ništa više.

— Pretpostavljam da je svaki par to nekada izjavio - primetio je Džulijus.

— Glupost! - prasnula je Mrvica. - Zar ti ja ličim na devojkicu koja se uvek zaljubljuje u svakog muškarca koga vidi?

— Ne. Ti mi ličiš na devojkicu u koju se često zaljubljuju!

— Oh! - reče Mrvica, prilično zatečena. - To je kompliment, pretpostavljam?

— Naravno. A sada. da nastavimo. Šta ako nikada ne pronađemo Beresforda i...

— U redu.. slobodno reci! Ja mogu da pogledam činjenicama u oči. Šta ako je on... mrtav! Onda?

— I čitava ova stvar se izjalovi. Šta ćeš onda da radiš?

— Bićeš đavolski usamljena, jedno dete.

— Biću u redu - prasnula je Mrvica, sa svojom uobičajenom netrpeljivošću prema bilo kakvom sažaljenju.

— Šta je sa brakom? - pitao je Džulijus. - Imaš li neki stav po tom pitanju?

— Naravno, nameravam da se udam - odgovorila je Mrvica. - To jest, ako... - zastala je, poželevši da ništa nije rekla, a onda je odvažno nastavila da tera po svome - nađem nekog ko je dovoljno bogat da mi se to isplati. To je iskreno, zar ne? Rekla bih da me sada prezireš zbog toga.

— Ja nikada ne prezirem poslovni instinkt - reče Džulijus. - O kojoj visini govorimo?

— Visini? - pitala je Mrvica, zbunjena. - Misliš, da li bi trebalo da bude visok ili nizak?

— Ne. Visina prihoda... novca.

— Ah ja- Ja nisam o tome precizno razmišljala.

— Šta je sa mnom?

— S tobom?

— Naravno.

— Oh, ja to ne bih mogla!

— Zašto ne?

— Kažem ti, ne bih mogla.

— Ponovo, zašto ne?

— To ne bi bilo pošteno.

— Zašto bi to bilo nepošteno. Odgovaram ti na izazov, i neizmerno ti se divim.

Mrvice, više nego svim devojkama koje sam poznavao. Voleo bih da ti pružim sve što poželiš. Samo reci, i odmah idemo do najskupljeg, zlatara da završimo posao oko prstena.

Ne mogu – prošapta Mrvica.

— Zbog Beresforda?

— Ne, ne, ne!

— Onda, zašto?

Mrvica je samo žestoko odmahivala glavom.

— Nemoguće da želiš više dolara nego što ja imam.

— Oh. nije u tome stvar - jedva reče Mrvica, gotovo se histerično smejući. - Ali, hvala ti na ponudi i svemu tome, ali cenim da bi bilo bolje ako odbijem.

— Bio bih ti zahvalan ako bi mi učinila uslugu i razmislila o ovome do sutra ujutru.

— Nema potrebe.

— Ipak, voleo bih da bude tako.

— U redu - poslušno reče Mrvica.

Nijedno od njih nije progovorilo dok nisu stigli do „Rica“.

Mrvica se popela u svoju sobu. Osećala je emotivnu iscrpljenost zbog sukoba sa Džulijusovom energičnom ličnošću. Sedeći ispred ogledala, zurila je nekoliko minuta u svoj odraz.

— Budalo - promrmljala je Mrvica na kraju, napravivši grimasu. - Budalice. Sve što si htela... sve čemu si se ikada nadala, a ti si samo umela da blesavo izgovaraš „ne“ kao ovca. Ovo je tvoja jedina šansa. Zašto je ne prihvatiš? I zgrabiš je? Skočiš na nju? Šta još želiš?

Umesto odgovora na sopstveno pitanje, pogled joj se spustio na malu Tomijevu fotografiju koja je u otrcanom ramu stajala na njenom stočiću. Za trenutak, borila se da sačuva samokontrolu. ali onda se u njoj nešto prelomilo, i prinela je fotografiju svojim usnama, briznuvši u nezadrživ plač.

— Oh, Tomi. Tomi - plakala je - tako te volim.. a možda te više nikada neću videti...

Posle pet minuta. Mrvica se uspravila, obrisala svoj nos i popravila šminku.

— To je to - čvrsto je rekla. - Pogledajmo istini u oči. Izgleda da sam se zaljubila... u idiota od mladića koji verovatno ne daje ni pet para

za mene. - Ovde je zastala.

— U svakom slučaju - nastavila je kao da se raspravlja sa nevidljivim sagovornikom - ja neznam da li je tako. On se nikad nije usudio da kaže. Ja sam uvek ismevala romantiku.. a evo me sada, najromantičnija na svetu. Kako su devojke glupe! Uvek sam to mislila. Pretpostavljam da ću zaspati sa njegovom fotografijom pod jastukom i da ću ga sanjati čitave noći. Strašno je kada znaš da nisi ostao veran svojim principima.

Mrvica je tužno odmahнула glavom, dok je razmatrala svoje emotivno odmetništvo.

— Nemam pojma šta da kažem Džulijusu. Oh, osećam se kao takva budala! Moraću da mu kažem nešto... on je Amerikanac do srži i insistiraće na razlogu. Pitam se da li je našao nešto u tom sefu...

Mrvičine misli su skrenule na drugi kolosek. Pažljivo i metodično je razmišljala o događajima od prethodne noći. Nekako su joj se činili povezani sa ser Džejmsovим zagonetnim recima...

Odjednom se trgnula... boja joj je nestala sa lica. Njene oči su se raširile u šoku, ukočeno zureći pred sobom.

— Nemoguće - mrmljala je. - Nemoguće! Mora da sam poludela ako mi tako nešto pada na pamet...

Čudovišno... a opet, to bi sve objasnilo...

Posle nekoliko trenutaka razmišljanja, sela je i napisala pismo, odmeravajući pri tom svaku reč. Napokon je zadovoljno klimnula glavom i ubacila ga u kovertu koju je adresirala na Džulijusa. Sišla je hodnikom do njegove sobe i pokucala na vrata.

Kao što je i očekivala, soba je bila prazna. Ostavila je pismo na stolu.

Kada se vratila, mali portir je čekao ispred vrata njene sobe.

— Telegram za vas, gospođice.

Mrvica ga je uzela sa tacne i nemarno ga otvorila.

16. Tomijeve sledeće avanture

Iz tame, povremeno prekidane sevanjem vatrenih noževa, Tomijeva svest se polako vraćala u život. Kada je konačno otvorio oči, nije bio svestan ničeg osim razarajućeg bola u slepoočnicama. Bio je maglovito svestan nepoznatog okruženja.

Gde se nalazi? Šta se desilo? Nemoćno je zatreptao. Nije bio u svojoj sobi u „Ricu“. I šta se, do đavola, desilo sa njegovom glavom?

— Prokletstvo! - rekao je Tomi i pokušao da se uspravi. Setio se. Bio je u onoj zlokobnoj kući u Sohou. Jauknuo je i pao natrag. Kroz svoje gotovo zatvorene kapke pokušao je što bolje da osmotri oko sebe.

— Dolazi svesti - primetio je glas veoma blizu Tomijevog uha. Odmah je prepoznao bradatog, efikasnog Nemca, i ostao je nepokretno da leži. Pomislio je da bi bila šteta da prerano dođe svesti; sve dok bol u njegovoj glavi ne postane manje oštar, osetio se nesposobnim da ostane priseban. Uz bol je pokušavao da odgonetne šta se desilo. Neko mu se očigledno prikrao iza leđa dok je prisluškiavao i udario ga potom po glavi. Sada su znali da je špijun i verovatno će završiti s njim po kratkom postupku. Nesumnjivo da se našao u tesnacu. Niko nije znao gde je, pa nije ni mogao da očekuje pomoć spolja i moraće da se osloni isključivo na svoju pamet.

— Pa. evo ga - promrmlijao je Tomi za sebe, a onda je ponovio svoje poslednje reci.

— Prokletstvo! - primetio je i ovog puta uspeo da sedne.

Istog trenutka mu je Nemač prišao i poturio mu čašu uz kratku naredbu „ispijte“.

Tomi je poslušao. Jačina alkohola naterala ga je da se zagrcne, ali je na izvanredan način pročistila njegove moždane vijuge.

Ležao je na kauču u sobi u kojoj je održan sastanak. Sa jedne strane kauča stajao je čovek koji ga je pustio u kuću. Ostali su, nešto udaljeni, stajali zajedno. Ali, Tomi je primetio da neko nedostaje. Čovek po imenu Broj Jedan više nije bio deo grupe.

— Osećate se bolje? - pitao je Nemač, kada je odmakao praznu čašu.

— Da, hvala - vedro je odvratio Tomi.

— Ah, prijatelju moj. sreća da je vaša glava tako tvrda. Naš dobri Konrad snažno udara. - Klimnuo je glavom u pravcu vratara sa zločinačkim licem. Muškarac se iscerio.

Tomi je sa naporom okrenuo glavu.

— On - rekao je - dakle, vi ste Konrad. zar ne? Čini mi se da je tvrdoća moje lobanje i za vas bila sreća. Kada vas pogledam, prosto mi je žao što sam vam omogućio da izbegnete vešala.

Muškarac je zarežao, ali bradati je tiho rekao:

— Kod njega ne postoji takav rizik.

— Kako vam drago - odgovorio je Tomi. - Znam da je omalovažavanje policije u modi. Ja sam prilično verujem u njih.

Njegovo ponašanje je bilo bezbrižno do krajnjih granica. Tomi Beresford je pripadao onoj vrsti mladih Engleza koji nisu bili obdareni nekim posebnim intelektualnim mogućnostima, ali koji su nedvosmisleno u najboljem izdanju kada se nađu u onome što je poznato kao „tesnac“. Njihovo prirodno snebivanje i oprez kliznuli bi sa njih kao rukavica. Tomi je savršeno shvatao da u njegovoj snalažljivosti leži njegova jedina šansa za beg i ispod ovog nehajnog ponašanja njegov mozak je radio punom parom.

Hladni glas Nemca preuzeo je razgovor:

— Imate li šta da dodate pre nego što vas ubijemo kao špijuna?

— Mnogo toga - reče Tomi, sa istom uglađenošću kao i ranije.

— Ne. Zaista bih morao da se izvinem.. ali vaš razgovor je bio tako zanimljiv, da sam zaboravio na pravila lepog ponašanja.

— Kako ste ušli?

— Preko dobrog starog Konrada - Tomi mu se prekorno nasmešio. - Ne bih želeo da vam predlažem penzionisanje vernog sluge, ali zaista biste morali da razmislite o angažovanju boljeg čuvara.

Konrad je nemoćno zarežao kada se muškarac sa bradom okrenuo ka njemu, i mrzovoljno rekao:

— Rekao je lozinku. Kako sam ja mogao da znam?

— Da - upao mu je Tomi u reč. - Kako je mogao da zna? Nemojte da krivite jadnička. Njegov ishitreni postupak omogućio mi je to zadovoljstvo da vas sve vidim lično.

Učinilo mu se da su njegove reci uzburkale prisutne, ali uvek oprezni Nemač ih je smirio jednim pokretom ruke.

— Mrtvaci ne govore - staloženo je rekao.

— Ah! - reče Tomi - ali ja još nisam mrtav!

— Uskoro ćete biti moj mladi prijatelju - reče Nemač. Odobravajući žamor se razlegao među prisutnima.

— Mislim da neću - čvrsto je rekao. - Veoma se protivim umiranju.

Zbunio ih je video je to po licu svog tamničara.

— Možete li mi dati neki razlog zašto da vas ne ubijemo? - pitao je Nemač.

— Nekoliko - odvratio je Tomi. - Gledajte, vi ste mi postavili mnoštvo pitanja.

Dozvolite mi da ja vama, za promenu, postavim jedno. Zašto me niste odmah ubili, pre nego što sam došao svesti?

Nemac je oklevao i Tomi je ugabio svoju priliku.

— Zato što niste znali koliko toga znam.. i kako sam stekao to znanje.

Ali, u tom trenutku su proključale Borisove emocije. On je prišao, mlatarajući rukama.

— Ti, prokleti špijune - vrisnuo je. - Mi ćemo tebe po kratkom postupku. Ubij ga!

Ubij ga!

Prolomio se aplauz.

— Čujete ovo? - pitao je Nemac. ne skidajući pogled sa Tomija. - Šta imate da kažete na ovo?

— Da kažem? - Tomi je slegnuo ramenima. - Gomila budala. Neka sami sebe zapitaju. Kako sam došao ovamo? Setite se šta je dobri stari Konrad rekao... sa vašom sopstvenom lozinkom, zar ne? Kako sam je saznao? Ne mislite valjda da sam slučajno nabasao ovamo i rekao prvu stvar koja mi je pala na pamet?

Tomi je bio zadovoljan svojim završnim recima. Jedino je žalio što Mrvica nije tu da uživa u njihovom punom sjaju.

— To je tačno - rekao je muškarac koji je izgledao kao radnik. - Drugovi, mi smo izdani!

Medu prisutnima se razlegao ružni žamor. Tomi im se ohrabrujuće osmehnuo.

— To je već bolje. Kako se možete nadati uspehu u bilo kom poslu, ako ne koristite mozak?

— Vi ćete nam reći ko nas je odao - reče Nemač. - Ali. to vas neće spasiti.. oh, ne!

Ispričaćete nam sve što znate. Ovaj Boris ovde. on poznaje mnogo načina da natera ljude da progovore!

— Pih! - prezrivo reče Tomi. boreći se sa neprijatnim osećanjem u dubini svog stomaka. - Vi me nećete ni mučiti niti ubiti.

— A zašto ne? - pitao je Boris.

— Zato što ne biste ubili gusku koja nosi zlatna jaja - tiho je odgovorio Tomi.

Za trenutak je nastala tišina. Činilo se da je Tomijeva upornost napokon počela da daje rezultate. Nisu više bili tako sisurni u sebe.

— On blefira. Borise - tiho je rekao.

Tomi ga je mrzeo. Da li ga je ovaj pročitao? Nemač se sa naporom okrenuo grubo ka Tomiju.

— Na šta mislite?

— Šta vi mislite da ja mislim? - odugovlačio je Tomi, očajnički tražeći odgovor.

Boris je odjednom prišao i zamahnuo pesnicom ispred Tomijevog lica.

— Govori, ti engleska svinjo... govori!

— Ne uzbuđujte se dragi moj - mirno je rekao Tomi. - To je najgore kod vas stranaca. Ne možete da ostanete smireni. Sada mi recite, da li ja izgledam kao da mislim da postoji i najmanja šansa da me ubijete?

Samouvereno je pogledao oko sebe, i bilo mu je drago što niko nije mogao da čuje izdajničke udare njegovog srca.

— Ne - mrzovoljno reče Boris na kraju - ne izgledate.

— Hvala bogu. ne ume da čita misli - pomislio je Tomi. Naglas je nastavio da koristi prednost koju je stekao.

— A zašto sam tako siguran? Zato što znam nešto što me stavlja u poziciju da vam predložim trampu.

— Trampu? - bradonja ga je oštro pogledao.

— Da... trampu. Moj život i sloboda u zamenu za... - zastao je.

— Zamenu za šta?

Svi prisutni su se skupili oko njega. Mogla se čuti i igla kako pada.

Tomi je polako progovorio.

— Papire koje je Danvers nosio iz Amerike na „Luzitaniji“. Efekat koji su proizvele njegove reci bio je sličan udaru groma.

— Namac ih je zadržao pokretom ruke. Nagnuo se nad Tomija.

— Himmel! Znači, imate ih!

Čudesno miran, Tomi je odmahnuo glavom.

— Znaete gde se nalaze? - bio je uporan Namac.

Tomi je ponovo odmahnuo glavom. - Nemam predstavu.

— Pa. onda... onda... - zbunjenog i besnog izdao ga je glas. Tomi je pogledao oko sebe. Video je bes i nevericu na svakom licu, ali njegova staložena samouverenost je učinila svoje... niko više nije sumnjao u to da se iza njegovih reci nešto krije.

— Ne znam gde su papiri.. ali verujem da mogu da ih pronađem. Imam teoriju...

— Pih!

Tomi je podigao ruku i utišao bučne izraze prezira.

— Ja je nazivam teorijom.. mada sam prilično siguran u činjenice... činjenice koje nikom nisu poznate, osim meni. U svakom slučaju, šta možete da izgubite? Ako vam pronađeni dokument... vi ćete mi u zamenu dati moj život i slobodu. Jesmo li se dogovorili?

— A ako odbijemo? - tiho je upitao Nemac. Tomi se zavalio natrag na kauč.

— Dvadeset deveti je - zamišljeno je rekao - za manje od dve nedelje...

Nemac je za trenutak oklevao. Zatim je dao Konradu znak.

— Odvedi ga u drugu prostoriju.

Tomi je proveo narednih pet minuta sedeći na prljavom krevetu susedne sobe.

Srce mu je luđački tuklo. Sve je rizikovao ovim potezom. Kako će da odluče? Čitavo vreme dok su mu se po mislima motale ove očajničke misli, bezbrižno je ćaskao sa Konradom, dovodeći naprasitog vratara na ivicu ubilačkog ludila.

Najzad su se vrata otvorila i Nemac je zapovednički rekao Konradu.

— Uvedi ga.

— Nadajmo se da sudija nije ljubitelj smrtnih presuda - bezbrižno reče Tomi.

— Tako je, Konrade, uteraj me unutra. Zatvorenik je na klupi za okrivljene, gospodo.

Nemac je ponovo bio za stolom. Mahnuo je Tomiju da sedne preko puta.

— Prihvatamo - strogo je rekao - na vaše uslove. Dokument nam mora biti isporučen pre nego što vas pustimo na slobodu.

— Glupost! - ljubazno reče Tomi. - Kako mislite da ga potražim ako me ovde držite vezanog za noge?

— Šta onda očekujete?

— Moram da imam slobodu da posao završim na svoj način. Nemač se nasmejao.

— Da li mislite da smo mi dečica koja će vas pustiti da odete odavde i ostavite nas sa lepom pričicom punom obećanja?

— Ne - zamišljeno reče Tomi. - Premda je to beskrajno jednostavnije za mene nisam očekivao da biste se složili sa time. Vrlo dobro, onda moramo da nađemo kompromisno rešenje. Kako bi bilo da prikačite ovog malog Konrada za moju malenkost? On je odan momak i veoma lak na pesnicama.

— Mi bismo više voleli - hladno reče Nemač - da vi ostanete ovde. Jedan od naših članova će postupati tačno po vašim instrukcijama. Ako dođe do komplikacija, on će se vratiti i podneti vam izveštaj, pa ćete mu onda dati dalja uputstva.

— Vezujete mi ruke - požalio se Tomi. - Ovo je veoma delikatan posao i kada taj koga pošaljete zabrlja, šta će onda biti sa mnom? Ne verujem da ijedan od vas poseduje i gram takta.

Nemač je dobio prstima po stolu.

— To su naši uslovi. Inače, smrt!

— Dopada mi se vaš stil. Osoran, ali dopadljiv. Onda, neka bude tako. Ali, ja moram da vidim devojkicu.

— Koju devojkicu?

— Džejn Fin, naravno.

Nemac ga je nekoliko minuta zadoznalo posmatrao, a onda je polako rekao, kao da pažljivo bira reci:

— Zar ne znate da vam ona ništa ne može reći?

Tomijevo srce je ubrzalo ritam. Da li će uspeti da se nade licem u lice sa devojkom za kojom je tragao?

— Neću je pitati da mi bilo šta kaže - tiho je rekao. - To jest, neću insistirati.

— Pa zašto onda da je vidite? Tomi je zastao.

— Da joj vidim lice kada joj budem postavio jedno pitanje - najzad je odgovorio.

U očima Nemca se ponovo pojavio onaj izraz koji Tomi nije u potpunosti razumeo.

— Ona neće biti u stanju da vam odgovori na pitanja.

— To nije važno. Videću njeno lice kada je upitam.

— I mislite da će vam to nešto kazati? - kratko se i neprijatno nasmejao. Više nego ikad. Tomi je bio uveren da se u pozadini nalazi nešto što nije razumevao. Nemac ga je ispitivački pogledao. - Pitam se, da li zaista znate onoliko koliko mi mislimo? - blago je rekao.

Tomi je osetio da manje gospodari situacijom nego pre nekoliko trenutaka. Negde se okliznuo. Ali. bio je zbunjen. Šta je to pogrešno rekao? Instinktivno je odgovorio.

— Možda postoje stvari koje znate, a ja ne. Ne pretvaram se da sam upoznat sa svim detaljima vašeg poduhvata. Ali isto tako, i ja u rukavu imam adute o kojima vi ne znate ništa. I zbog toga sam vam vredan. Danvers je bio vraški pametan momak... - prekinuo se, kao da razmišlja.

Ali, Nemčevo lice se malo razvedrilo.

— Danvers - primrmlja je. - Shvatam... - Za trenutak je zastao, a onda mahnuo Konradu. - Odvedi ga. Gore... znaš.

— Sačekajte trenutak - reče Tomi. - Šta je sa devojkom?

— Možda će moći nešto da se organizuje.

— Obavezno.

— Videćemo u vezi s tim. Samo će jedna osoba o tome moći da odluči.

— Ko? - pitao je Tomi. Ali, znao je odgovor.

— G. Braun.

— Hoću li ga videti?

— Možda.

— Kreći - grubo reče Konrad.

Tomi je poslušno ustao. Kada su izašli, njegov tamničar mu je dao znak rukom da se popne uz stepenice. On ga je sam pratio u stopu. Na spratu iznad, Konrad je otvorio vrata i Tomi je ušao u malu sobu. Konrad je upalio šišteću plinsku svetiljku i izašao napolje. Tomi je čuo zvuk ključa kako se okreće u bravi.

Bacio se na istraživanje svog zatvora. Ovo je bila manja soba od one na spratu ispod i vazduh je bio neobično zagušljiv. Onda je shvatio da ovde nema prozora.

Krenuo je po sobi. Zidovi su bili neverovatno prljavi, kao uostalom i u čitavoj kući.

Četiri slike nahereno su visile na zidu, predstavljale su scene iz Fausta. Margarita sa svojom kutijom dragulja, scena iz crkve. Zibel i

njegovo cveće i Faust i Mefisto. Ovaj poslednji je vratio Tomijeve misli na g. Brauna. U ovoj zatvorenoj i zapečaćenoj odaji, sa njenim teškim, čvrstim vratima, osetio se odsečenim od sveta i zločinačka moć velikog kriminalca izgledala je još opipljivije. Mogao bi da više iz sve snage, i niko ga nije mogao čuti.

Tomi se sa naporom pribrao. Utonuo je u krevet i predao se svojim mislima. Glava ga je jako bolela, a bio je i gladan. Tišina mesta bila je veoma obeshrabrujuća.

— U svakom slučaju - reče Tomi. pokušavajući da podigne svoje raspoloženje - upoznaću šefa... tajanstvenog g. Brauna i uz malo sreće u blefiranju. videću i tajanstvenu Džejn Fin. A posle toga...

A posle toga, Tomi je morao da prizna da su mu izgledi bili prilično sumorni.

17. Anet

Budući problemi ipak su ubrzo izbledeli pred onim sadašnjim. A od njih najhitniji i najhitniji bila je glad. Tomi je imao zdrav i dobar apetit. Krompiri i odrezak koje je imao za ručak, izgledali su sada kao da pripadaju dalekoj prošlosti. Sa žaljenjem je konstatovao činjenicu da neće imati puno uspeha ako ikada bude štrajkovao glađu.

Besciljno se šetkao svojim zatvorom. Jedanput ili dvaput je odlučio da odbaci ponos i zakucao je na vrata. Ali, niko nije odgovorio na poziv.

— Do đavola! - ogorčeno je rekao Tomi. - Ne misle valjda da me umore glađu. - Novi strah mu je prošao kroz glavu, da je ovo, možda, jedan od onih finih načina" da se zarobljenik prisili da progovori, za koje je Boris bio stručnjak. Ali posle kraćeg razmišljanja, odbacio je tu ideju.

— To je onaj namćorasti tabadžija. Konrad - zaključio je. - To je dasa sa kojim ću jednog dana sa uživanjem da se obračunam.

Dalja razmišljanja proizvela su u njemu osećaj kako bi bilo izuzetno prijatno tresnuti nešto svom snagom o jajoliku Konradovu glavu. Tom i je oprezno trljao svoju glavu i prepustio se uživanju u mašti. Napokon mu je sinula sjajna ideja.

Zašto ne bi pretvorio maštanje u stvarnost? Konrad nesumnjivo stanuje u kući.

Ostali su, možda sa izuzetkom Nemca, kuću koristili samo kao mesto za sastanke.

Stoga, zašto ne bi sačekao Konrada u zasedi iza vrata; kada ovaj uđe, da mu o glavu razbije stolicu, ili možda neku od onih prastarih slika. Morao bi, naravno, da vodi računa o tome da ga ne udari prejako. A onda... a onda da jednostavno izađe napolje! Ako ikoga

bude sreo dok silazi, pa... Tomi se ozario pri pomisli na susret tog nekog sa njegovim pesnicama. Takav pristup mu je daleko više odgovarao od malopredašnjeg verbalnog sučeljavanja. Opijen svojim planom. Tomi je oprezno skinuo sliku Đavola i Fausta, i zauzeo položaj. Puno je očekivao od ovoga. Plan je bio jednostavan, ali efektan.

Vreme je prolazilo, ali Konrad se nije pojavljivao. U ovoj zatvorskoj sobi. nije bilo razlike između noći i dana. ali Tomijev ručni sat. koji je posedovao izvestan stepen tačnosti. obavestio ga je da je devet sati uveče. Tomi je mračno pomislio da ako uskoro ne donesu večeru, biće vreme za doručak. U deset sati. napustila ga je nada i on se bacio na krevet da potraži utehu u snu. Za pet minuta, sve njegove odluke bile su zaboravljene.

Iz sna ga je trgnuo zvuk otključavanja brave. Kako nije pripadao onoj vrsti junaka koji su odmah po buđenju u potpunosti bili prisebni. Tomi je samo žmirnuo u pravcu plafona i maglovito se pitao gde se nalazi. Onda se setio i pogledao na svoj sat. Bilo je osam sati.

— Ili je rani jutarnji čaj ili doručak - zaključio je mladić - i daj bože da je ovo drugo!

Vrata su se otvorila. Suviše kasno. Tomi se setio svog zaboravljenog plana zadovoljan što je tako, jer je umesto Konrada u sobu ušla devojka. Nosila je poslužavnik koji je spustila na sto.

Kroz slabo svetio plinske svetiljke, Tomi je trepćući pogledao u devojku. Istog časa je pomislio kako je ona jedna od najlepših devojaka koje je video. Njena kosa je bila bogate braon boje. sa neobičnim zlatnim odsjajem koji je ostavljao utisak sunčevih zraka zarobljenih u njenim dubinama. Lice joj je imalo svežinu cveta divlje ruže. Njene oči, blago razmaknute, imale su boju lešnika, zlatnog lešnika koji je takođe vraćao sećanje na sunčeve zrake.

Pomahnitala misao je proletela kroz Tomijevu glavu.

— Da li ste vi Džejn Fin? - bez daha je pitao. Devojka je začuđeno odmahнула glavom.

— Zovem se Anet, mesje.

Govorila je mekim, iskvarenim engleskim.

— Oh! - reče Tomi. prilično zatečen. - Francuskinju?

— Da. gospodine. Gospodin govori francuski? - reče ona na francuskom.

— Ni reč - reče Tomi. - Šta je to? Doručak?

Devojka je klimnula glavom. Tomi je iskočio iz kreveta i prišao da proverii sadržaj poslužavnika. Na njemu se nalazila vekna hleba, margarin i lonče sa kafom.

— Ovde posluženje nije na nivou ..Rica" - primetio je uz uzdah. - Ali, Gospod me je naučio da budem zahvalan za hranu. Amen.

Privukao je stolicu i devojka je krenula prema vratima.

— Sačekaj trenutak - viknuo je Tomi. - Postoji mnogo toga što bih hteo da te pitam, Anet. Šta radiš u ovoj kući? Nemoj mi samo reći da si Konradova nećaka, ili ćerka. ili bilo šta, jer ti neću verovati.

— Ja sam sluškinju, mesje. Ja nisam u srodstvu ni sa kim.

— Shvatam - reče Tomi. - Sećaš se šta sam te malopre pitao. Da li znaš Džejn Fin.

— Mislim da sam čula da ljudi pričaju o Džejn Fin.

— Ne znaš gde je ona? Anet je odmahнула glavom.

— Na primer, ona nije u kući?

— Oh ne mesje. Moram da idem sada... čekače me. Požurila je napolje. Ključ se okrenuo u bravi.

— Pitam se ko su „oni“ - mozgao je Toni, dok je krenuo u napad na veknu. - Uz malo sreće, ta devojka mi može pomoći da pobegnem odavde. Ona ne izgleda kao neko iz bande.

U jedan sat. Anet se ponovo pojavila sa drugim poslužavnikom, ali ovog puta u pratnji Konrada.

— Dobro jutro - ljubazno reče Tomi. - Vidim da niste koristili „Pirsov“ sapun.

Konrad je preteče zarežao.

— Nema brzog, duhovitog odgovora, staro momče? Ne sekiraj se. ne možemo uvek imati i pamet i lepotu. Šta imamo za ručak? Paprikaš? Kako sam znao? Prosto, dragi moj Votsone... miris luka ne može da prevari.

— Samo ti pričaj - progundao je muškarac. - Nećeš još dugo. Primedba je nosila veoma neprijatan prizvuk, ali ga je Tomi ignorisao. Seo je za sto.

— Povuci se, o, slugo - rekao je, nehajno odmahnuvši rukom. - Ne toroči kao sa sebi ravnim.

Te večeri. Tomi je seo na krevet i zamislio se. Da li će Konrad ponovo da doprati devojku? Ako ne. da li da pokuša od nje da načini svog saveznika? Odlučio je da proba da uradi sve što je bilo u njegovoj moći. Nalazio se u beznadežnom položaju.

U osam sati, poznati zvuk okretanja ključa naterao ga je da skoči na noge. Devojka je bila sama.

Poslušala ga je.

— Vidi. Anet. hoću da mi pomogneš da se izbavim odavde. Ona je odmahнула glavom.

— Nemoguće. Njih troje se nalaze na spratu ispod.

— Oh! - Tomi je u sebi bio zahvalan na obaveštenju. - Ali da li bi mi pomogla, kada bi mogla?

— Ne, mesje.

— Zašto ne? Devojka je oklevala.

— Mislim.. oni su moji ljudi. Vi ste ih špijunirali. Potpuno su u pravu što vas drže ovde.

— Oni su loši momci, Anet. Ako mi pomogneš, odvešću te od njih. A najverovatnije ćeš dobiti i priličnu svotu novca.

Ali devojka je samo odmahнула glavom.

— Ne usuđujem se, mesje. Ja se njih plašim. Okrenula se.

— Zar ne bi ništa uradila da pomogneš drugoj devojci? - viknuo je Tomi. - Ona je tvojih godina. Zar joj nećeš pomoći da se spase iz njihovih kandži?

— Mislite na Džejn Fin?

— Da.

— Da li ste nju došli da tražite ovde? Da?

— Tako je.

Devojka ga je gledala, a onda rukom prešla preko svog čela.

— Džejn Fin. Stalno slušam to ime. Poznato mi je. Tomi joj je uzbuđeno prišao.

— Mora da znate nešto o njoj?

Ali, devojka se naglo okrenula.

— Ne znam ništa... samo ime - Krenula je prema vratima. Odjednom je podigao sliku koju je prošle noći položio uza zid. U deliću sekunde uspeo je da uhvati izraz užasa u njenim očima. Isto tako neobjašnjivo, izraz se pretvorio u olakšanje. Zatim je naglo izašla iz sobe. Tomiju ništa nije bilo jasno. Da li je pomislila da će je napasti sa slikom? Sigurno da nije. Ponovo je zamišljeno obesio sliku o zid.

Još su tri dana prošla u sumornoj dokolici. Tomi je osećao kako mu živci postaju sve napetiji. Nije video nikog osim Konrada i Anet, a devojka je postala nema.

Odgovarala je samo jednosložnim recima. Nekakva mračna sumnja tinjala je u njenim očima. Tomi je osećao da će da poludi ako ovo usamljeničko zarobljeništvo potraje. Od Konrada je saznao da čekaju naredbe „g. Brauna“. Možda je, pomislio je Tomi, otputovao ili otišao u inostranstvo, pa su oni morali da čekaju njegov povratak.

Ali, veće trećeg dana donelo je ružno buđenje.

Jedva da je bilo sedam sati kada je začuo korake u hodniku. Sledećeg trenutka, vrata su se otvorila. Ušao je Konrad. Sa njim je bio zloslutni Broj Četrnaest. Kada ih je video, Tomiju je srce sišlo u pete.

— 'Bro veće šefe - iskezio se muškarac. - Ortak, imaš onaj konopac?

Nemi Konrad je izvadio dugačak komad čvrstog užeta. Sledećih nekoliko minuta, zastrašujući spretno ruke Broja Četrnaest vezivale su uže Tomiju oko ruku i nogu, dok ga je Konrad čvrsto držao.

— Šta. do đavola... - počeo je Tomi.

Ali lagan, nemušti osmeti tihog Konrada zaledio mu je reci na usnama.

Broj Četrnaest je spretno nastavio sa svojim poslom. Već sledećeg minuta, Tomi se pretvorio u bespomoćni zavežljaj. Tada je napokon

Konrad progovorio.

— Mislio si da si nas prešo, jel da? Sa onim što si znao i sa onim što nisi znao.

Cenjkao si se s nama! A sve to vreme si blefirao! Blefirao! Ne znaš ti ništa. Ali, vreme ti je isteklo, ti.. svinjo.

Tomi je ležao u tišini. Nije bilo ničeg što bi mogao da kaže. Propao je. Svemoćni g. Braun ga je nekako prozreo. Odjednom mu je nešto palo na pamet.

— Veoma dobar govor, Konrade - odobravajuće je rekao. - Ali, čemu onda ovi okovi i lanci? Zašto ne pustiš ovog ljubaznog gospodina da mi odmah prereze grlo?

— Đavola - neočekivano progovori Broj Četrnaest. - Misliš da smo tol'ko blesavi da te ucmeakamo u kući, pa da panduri počnu da nam se muvaju ovuda? Neće moći.

Naručili smo kočiju za vaše gospodstvo za sutra ujutru, ali u međuvremenu nećemo ništa da rizikujemo, kapiraš?

— Nema ničeg prostijeg - reče Tomi - od tvog objašnjenja... ako ne računamo tvoje lice.

— Zaveži - reče Broj Četrnaest.

— Sa zadovoljstvom - odvratio je Tomi. - Pravite žalosnu grešku.. ali vi ste na gubitku.

— Nećeš nas više tako prevariti - reče Broj Četrnaest. - Pričaš i dalje ko da si u prokletom „Ricu", a?

Tomi nije odgovorio. Bio je zauzet razmišljanjem o tome kako je g-Braun uspeo da otkrije njegov identitet. Zaključio je da je Mrvica u panici otišla u policiju i. čim je objavljen njegov nestanak, bandi nije dugo trebalo da saberu dva i dva.

Dvojica muškaraca su izašla i vrata su se zalupila. Tomi je ostao Prepušten svojim mislima koje nisu bile nimalo lepe. Udovi su mu se već zgrčili i utruli. Bio je potpuno bespomoćan, a izlaz nije video nigde. Prošlo je otprilike sat vremena kada je čuo kako se ključ tiho okeće u bravi. Anet je tiho ušla. Potpuno je zaboravio na devojk. Da li je moguće da mu je došla u pomoć?

Odjednom je začuo Konradov glas.

— Izađi odatle. Anet. Njemu večeras ne treba večera.

— Oni, ui, ja sals hien. Ali. moram da iznesem onaj drugi poslužavnik. Trebaju nam stvari koje su na njemu.

— Onda, požuri - zarezao je Konrad.

Ne gledajući u Tomija, devojk je prišla stolu i dohvatila poslužavnik. Podigla je ruku i ugasila svetiljku.

— Prokleta bila - Konrad je prišao vratima - zašto si to uradila?

— Ja uvek ugasim svetio. Trebalo je da mi kažete. Da li da ga ponovo upalim, mesje Konrade?

— Ne, samo izađi.

— Le beau petit monsieur - uskliknula je Anet, zastavši u mraku pored kreveta.

— Dobro ste ga vezali, hein? Sada liči na vezano pile! - Iskreno zabavljanje u njenom glasu pogodilo je Tomija, ali na svoje zaprepašćenje. osetio je kako njena ruka lagano prelazi preko konopca, i nešto malo i hladno mu je utisnuto u dlan.

— Hajde, Anet.

— Mais me mila.

Vrata su se zatvorila. Tomi je čuo Konrada kako govori:

— Zaključaj i daj mi ključ.

Koraci su zamrli. Tomi je ležao skamenjen od iznenađenja. Predmet koji mu je Anet stavila u ruku bio je zapravo mali džepni nož, otvorenog sečiva. Iz načina na koji je ona uporno izbegavala da ga pogleda, a i zbog onog posla sa svetlom, zaključio je da je soba nadzirana. Mora da postoji neka rupa negde u zidovima. Prisetivši se kako se ona uvek držala na oprezu, shvatio je kako je verovatno sve vreme bio nadgledan. Da li je rekao nešto što ga je odalo? Teško. Otkrio je jedino nekakav trag o svom identitetu. Istina, njegova pitanja Aneti potvrdila su da on lično ne poznaje Džejn Fin, ali on se nikada i nije pretvarao da je zna. Sada se postavljalo pitanje, da li je Aneta zaista znala više nego što je rekla? Da li su njena poricanja prvenstveno bila namenjena onima koji su slušali? Tu nije došao ni do kakvog zaključka.

Ali, postojalo je jedno pitanje koje je potisnule sva ostala. Da li bi on, ovako vezan, mogao da preseče konopac? Pokušao je oprezno da povlači oštrim sečivom gore-dole po konopcu koji mu je vezivao ručne zglobove. Bio je to naporan posao koji je urodio jednim bolnim - Jao! - kada mu se nož zario u ruku. Ali, polako i uporno, nastavio je da testerije. Gadno se posekao ali je najzad osetio da konopac popušta.

Jednom kada su mu ruke bile slobodne, ostatak je bio lak. Pet minuta kasnije, stajao je uspravno, sa izvesnim poteškoćama, zahvaljujući ukočenosti u udovima.

Prva briga mu je bila da poveže svoj ozleđeni zglob. Onda je seo na ivicu kreveta da razmisli. Konrad je odneo ključ od vrata, tako da više nije mogao da očekuje Anetinu pomoć. Jedini izlaz iz sobe bila su vrata, zbog čega je bio nateran da sačeka da ona dvojica dođu po njega. A kada budu došli... Tomi se nasmejao!

Krećući se sa velikim oprezom po mračnoj sobi. pronašao je i skinuo čuvenu sliku.

Osetio je malo zadovoljstvo što mu prvobitni plan neće ostati neiskorišćen. Nije bilo druge nego da sačeka. Čekao je.

Noć je sporo prolazila. Tomi je prošao kroz sate duge kao večnost. ali napokon je začuo korake. Uspravio se, duboko udahnuo i čvrsto zgrabio sliku.

Vrata su se otvorila. Slaba svetlost je prodrla spolja. Konrad je krenuo pravo prema svetiljci da je upali. Tomi je duboko žalio što je Konrad bio taj koji je ušao prvi. Bilo bi pravo zadovoljstvo obračunati se sa tim nevaljalcem. Broj Četrnaest je išao za njim. Kada je zakoračio preko praga, Tomi je svom snagom tresnuo sliku o njegovu glavu. On se srušio.

Istog časa Tomi je kliznuo napolje i zatvorio vrata. Ključ je bio u bravi. Okrenuo ga je u trenutku kada se Konrad bacio na vrata, ispaljujući čitave plotune psovki.

Tomi je za trenutak oklevao. Čuo je neko komešanje na donjem spratu. Onda se Nemčev glas čuo sa stepenica.

— Gun in Himmel! Konrade, šta se desilo?

Tomi je osetio nečiju malu ruku u svojoj. Pored njega je stajale Anet. Prstom je pokazala na rasklimatane merdevine koje su očigledno vodile na neki tavan.

— Brzo... ovamo gore! - Povukla ga je za sobom uz merdevine. Već sledećeg trenutka, stajali su u prašnjavom potkrovlju, pretrpanom drvenom gradom. Tomi je pogledao oko sebe.

— To neće valjati. Ovo je prava zamka. Nema izlaza.

— Ćuti! Sačekaj. - Devojka je spustila svoj prst na njegova usta. Došunjala se do merdevina i osluškivala.

Udaranje i treskanje po vratima bilo je zastrašujuće. Nemač i još neko pokušavali su da provale kroz vrata. Anet je šapatom objasnila:

— Misliće da si još uvek unutra. Ne mogu da čuju šta im Konrad govori. Vrata su suviše debela.

— Mislio sam da možeš da čuješ šta se dešava u sobi?

— U susednoj prostoriji postoji rupa kroz koju sve može da se vidi. Pametno si to otkrio. Ali, njima to neće pasti na pamet... suviše su zauzeti pokušajima da uđu.

— Da... ali, vidi...

— Prepusti sve meni. - Sagnula se. Na svoje iznenađenje, Tomi je video da ona pri vezuje jedan kraj dugačkog užeta za ručku velikog, napuklog vrča. Pažljivo je sve namestila. a onda se okrenula Tomiju:

— Imaš li ključ od vrata?

— Da.

— Daj mi ga.

On je poslušao.

— Ja silazim dole. Misliš da bi mogao da siđeš do polovine merdevina. a onda da se prebaciš iza merdevina, tako da te oni ne vide?

Tomi je klimnuo glavom.

— Na dnu merdevina, u senci, nalazi se veliki kredenac, Sakrij se iza njega. Uzmi ovaj kraj užeta. Kada ih pustim napolje... povuci!

Pre nego što je imao vremena da je još nešto pita, lakim korakom se spustila niz merdevine i našla se usred gužve, glasno vrišteći:

— Mon Dieu! Man Dieu! Qu'est-ce qu'il ca?' Namac se uz psovke okrenuo ka njoj.

— Gubi se odavde. Idi u svoju sobu!

Veoma pažljivo, Tomi se zanjihao i prebacio s druge strane merdevina. Sve dok se ne okrenu, biće dobro. Čučnuo je iza kredenca. Oni su i dalje stajali između njega i stepenica.

— Ah! - Aneta je glumila da se spotakla o nešto. Zastala je - Mon Dieu, mila la clef!^[1]

Nemac joj je istrkao ključ iz ruke. Otključao je vrata. Konrad se psujući istetirao napolje.

— Gde je on? Jeste li ga uhvatili?

— Nikog nismo videli - oštro reče Nemac. Lice mu je prebledelo. - Šta hoćeš da kažeš?

Konrad je dao sebi oduška još jednom psovkom.

— Pobegao je.

— Nemoguće. Prošao bi pored nas.

U tom trenutku, sa oduševljenim osmehom, Tomi je povukao uže. Sa tavana se začula lomljava grnčarije. Istog časa. muškarci su jedan drugog gurali uz klimave merdevine i nestali su potom u mraku potkrovlja.

Brzo kao munja. Tomi je iskočio iz svog skrovišta i jurnuo niz stepenice, povlačeći devojkicu sa sobom. U predvorju nije bilo nikog. Spetljao se oko lanca i brave.

Napokon su popustili i vrata su se širom otvorila. Okrenuo se. Aneta je nestala.

Tomi je zapanjeno zastao. Da li se ponovo popela uz stepenice? Kakvo ju je ludilo spopalo! Proključao je od nestrpljenja, ali se nije makao. Neće da beži bez nje.

Iznenada se odozgo začula galama, uzvici Nemca i na kraju Anetin glas, visok i čist:

— Mu foi, on je pobjegao! Brzo! Ko bi to pomislio!

Tomi je i dalje stajao ukopan u mestu. Da li je to poručila njemu da krene?

Pomislio je da jeste.

A onda. još glasnije, reci su doplovile do njega:

— Ovo je užasna kuća. Hoću da se vratim kod Margarite. Margarite. Margaritel Tomi je potrčao natrag ka stepeništu. Ona je htela da on ode i ostavi je? Ali zašto? Mora je po svaku cenu nagovoriti da pobjegne sa njim. A onda mu je srce potonulo. Konrad je skakao niz stepenice, ispustivši divlji krik kada ga je ugledao.

Za njim su trčali ostali. Tomi je zaustavio Konradov trk direktnim udarcem svoje pesnice. Udario ga je pravo u bradu i ovaj se srušio kao klada. Drugi muškarac se sapleo o njegovo nepomično telo i pao. Sa gornjeg dela stepeništa video se blesak i metak je prošišao tik kraj Tomijevog uha. On je shvatio da bi bilo veoma dobro za njegovo zdravlje ako bi požurio iz ove kuće. Što se tiče Anet, tu ništa nije mogao da uradi. Jedina uteha je bila što je makar vratio Konradu milo za drago. Udarac je bio sjajan.

Iskočio je kroz vrata i zalupio ih za sobom. Trg je bio napušten. Ispred kuće, stajao je parkiran pekarski kombi. Očigledno je trebalo da ga u tom kombiju izvedu iz Londona, da bi mu telo kasnije pronašli miljama daleko. Vozač je zakoračio na trotoar i pokušao da prepreci Tomiju put. Tomijeva pesnica je ponovo izletela i vozač se pružio po pločniku.

Tomi se dao u beg... ni trenutak prerano. Prednja vrata su se otvorila i pljusak metaka se sručio za njim. Srećom, nijedan ga nije pogodio. Zamakao je za ugao.

— Jedno je sigurno - pomislio je - ne mogu da nastave da pucaju. Nateraće sebi policiju na vrat. Pitam se kako su i tamo smeli da pucaju.

Čuo je korake svojih progonitelja iza sebe i udvostručio korak. Jednom kada bude izašao iz ovih sporednih uličica, sve će biti u redu. Negde u blizini sigurno će se naći i neki policajac... mada on nije želeo da zatraži pomoć policije, ako je baš mogao to da izbegne. To bi značilo objašnjenja i neprijatnosti uopšte. U sledećem trenutku, imao je razlog da se zahvali svojoj srećnoj zvezdi. Sagleo se preko neke ispružene prilike, koja je poskočila i uz viku počela da beži niz ulicu. Tomi se povukao u ulaz. Narednog minuta imao je to zadovoljstvo da posmatra dvojicu svojih progonitelja, od kojih je jedan bio Nemač, kako revnosno prate mamac!

Tomi je tiho seo na prag i dozvolio je sebi kratku pauzu, tek da dođe do daha. A zatim se lakim korakom uputio u suprotnom pravcu. Bacio je pogled na svoj sat.

Tek što je prošlo pola pet. Brzo je svitalo. Na sledećem uglu, prošao je pored jednog policajca. Policajac ga je sumnjičavo pogledao. Tomi se osetio blago uvređenim. A onda se nasmejao. kada je prešao rukom preko svog lica. Tri dana se nije ni umivao niti brijao! Mora da predstavlja sjajan prizor.

Bez mnogo oklevanja. otišao je u tursko kupatilo za koje je znao da je otvoreno čitave noći. Ponovo je ušetao u svetlost dana osećajući se dobro u svojoj koži, sasvim spreman za nove poduhvate.

Pre svega, mora sebi da priušti obilan obrok. Od juče u podne nije ništa ozbiljno jeo. Dok je jeo čitao je jutarnje novine koje su stajale u držaču na stolu.

Odjednom se ukočio. Bio je tu dugačak članak o Kramenjinu, koji je opisan kao „čovek iza boljševizma" u Rusiji, i koji je upravo doputovao u London... kao nezvanični izaslanik, smatraju neki. Njegova karijera je bila data u kratkim crtama i jasno je navedeno da je on. a ne poznati lideri, idejni tvorac Ruske revolucije. Na sredini strane nalazila se njegova slika.

— Dakle, to je Broj Jedan - reče Tomi. ustiju punih jaja i slanine. - Nema druge, moram da nastavim sa ovim.

Platio je doručak i krenuo ka Vajtholu. Tamo je rekao svoje ime i poručio da je hitno. Nekoliko minuta kasnije, našao se u društvu muškarca koga ovde nisu poznavali pod imenom „g. Karter“. Lice mu je bio namršteno.

— Slušajte, niste smeli da dolazite i tražite me ovde. Mislio sam da smo se jasno dogovorili?

— Jesmo, gospodine. Ali, procenio sam da je suviše važno da bismo gubili vreme.

Kratko i najjezgrovitije što je mogao, detaljno je ispričao svoje dogodovštine od pre nekoliko dana.

U pola priče, g. Karter ga je prekinuo kako bi dao šifrovana naređenja preko telefona. Svi tragovi nezadovoljstva su sada nestali sa lica. Energično je klimao glavom kada je Tomi završio svoju priču.

— Upravo tako. Svaki trenutak je dragocen. Plašim se da ćemo ionako zakasnuti. Oni neće da čekaju. Odmah će da se počiste odatle. Ipak, možda budu ostavili nešto za sobom što će nam poslužiti kao trag. Kažete da ste prepoznali Kramenjina kao Broja Jedan? To je važno. Nama je očajnički potrebno nešto što bi sprečilo pad Kabineta. Sta je sa ostalima? Kažete da su vam dva lika bila poznata? Mislite li da je jedan laburista? Pogledajte samo ove fotografije i vidite da li nekog prepoznajete.

Sledeće minute, Tomi je izdvojio jednu fotografiju. G. Karter je pokazao blago iznenađenje.

— Ah. Vestvej! Ne bih na njega pomislio. Predstavlja se kao umereni političar. A što se onog drugog tipa tiče, verujem da znam ko bi to mogao da bude. - Pružio je Tomiju drugu fotografiju i osmehnuo se kada je ovaj uskliknuo. - Dakle, u pravu sam. Ko je on? Irac. Istaknuti član Parlamenta. Naravno, sve je to samo farsa.

Sumnjali smo na njega... ali nismo imali nikakvog dokaza. Da, dobro ste se pokazali, mladiću. Kažete da je ugovoreni datum dvadeset

deveti. To nam ostavlja jako malo vremena... zaista, jako malo vremena.

— Ali... - Tomi je oklevao.

G. Karter mu je pročitao misli.

— Mislim da mi možemo da se nosimo sa pretnjom generalnog štrajka. To je kocka... ali mi imamo dobre šanse. Ali, ako onaj nacrt mirovnog sporazuma ispliva na površinu.. gotovi smo. Engleska će biti bačena u anarhiju. Ah, šta je to? Auto?

Hajdemo. Beresforde, otići ćemo i pogledati tu vašu kuću.

Dva policajca su već stajala ispred kuće u Sohou. Inspektor je tihim glasom g. Karteru podneo izveštaj. Ovaj se okrenuo ka Tomiju.

— Ptičice su odletele... kao što smo i mislili. Ali, svejedno bismo mogli da pretražimo kuću.

Pretraživanje napuštene kuće na Tomija je delovalo kao da učestvuje u nekom snu.

Sve je bilo kao i pre. Njegova tamnica sa naherenim slikama, slomljeni vrč na tavanu, soba za sastanke sa dugačkim stolom. Ali, nigde traga ikakvim dokumentima. Sve je ili uništeno ili odneseno, i od Anet nije bilo ni traga.

— Zaintrigiralo me je ono što ste mi ispričaj o devojci - reče g. Karter.
- Mislite li da se ona namerno vratila?

— Tako izgleda, gospodine. Otrčala je uz stepenice .

— Hmm, onda je sigurno bila član bande; a kako je bila žena, nije mogla da stoji po strani i gleda kako ubijaju privlačnog mladića. Ali, ona je očigledno u ovome sa njima, inače se ne bi vratila.

— Ne verujem da je ona zaista član bande, gospodine. Izgledala je... tako drugačije...

— Zgodna devojka, pretpostavljam? - reče g. Karter, sa osmehom koji je naterao Tomija da pocrveni do korena svoje kose. Posramljeno je priznao Anetinu lepotu.

— Uzgred - primetio je g. Karter - da li ste se već javili gđici Mrvici? Ona me je bombardovala pismima u vezi s vama.

— Mrvici? Plašio sam se da se ona uznemirila. Da li je otišla u policiju?

G. Karter je odmahnuo glavom.

— Onda mi nije jasno kako su me provalili.

G. Karter ga je ispitivački pogledao i Tomi mu je sve objasnio. Ovaj je zamišljeno klimao glavom.

— Istina, to je veoma neobično. Osim ako pominjanje „Rica" nije bilo samo slučajna primedba.

— Mogla je da bude, gospodine. Ali oni su odjednom nekako saznali ko sam ja.

— Pa - reče g. Karter, gledajući oko sebe - ovde nema više sta da se uradi. Hoćete li da krenete na ručak sa mnom?

— Najlepše vam hvala, gospodine. Ali. mislim da bi bilo bolje da se vratim i izađem sa Mrvicom.

— Naravno. Prenesite joj moje pozdrave i kažite da sledeći put ne poveruje tako brzo da ste mrtvi.

Tomi se iscerio.

— Nije lako mene ubiti, gospodine.

— Tako i ja mislim - suvo reče g. Karter. - Onda, do viđenja. Imajte na umu da ste sada obeležen čovek i pazite se.

— Hvala vam, gospodine.

Tomi je pozvao taksi, hitrim korakom ušao unutra i brzu vožnju do „Rica“ proveo je unapred uživajući u zadovoljstvu što će da iznenadi Mrvicu.

— Pitam se šta je radila. Pratila „Ritu“ u stopu, najverovatnije. Nego, pretpostavljam da je na nju mislila Anet kada je pomenula Margaritu. Tada mi to nije palo na pamet. - Ta misao ga je pomalo rastužila, jer je ostavljala utisak da su devojka i gđa Vandermajer veoma bliske.

Taksi je stao ispred „Rica“. Tomi je proleteo kroz čuveni hotelski portal, ali mu je entuzijazam brzo bio ohlađen. Rekli su mu da je gđica Kauli izašla pre petnaest minuta.

18. Telegram

Za trenutak zatečen, Tomi je ušetao u restoran i naručio veoma obilan obrok.

Četiri dana zatvoreništva naučili su ga da ceni dobru hranu. Zastade dok je prinosio vanredno ukusan komad lista ustima kada je ugledao Džulijusa kako ulazi u salu. Tomi mu je veselo mahne da mu privuče pažnju.

Kada ga je ugledao Dzulijus priđe protrese Tomijevu ruku sa kako se Tomiju činilo, potpuno nepotrebnim žarom.

— Sto mu gromova! - uzviknuo je. - Je li si to stvarno ti!

— Valjda jesam. Zašto ne bih bio?

Zašto ne bi bio? Slušaj, daso. zar ne znaš da su te svi otpisali kao mrtvog?

— Ko je mislio da sam mrtav? - pitao je Tomi.

— Mrvica.

— Setila se one izreke da najbolji umiru mladi, pretpostavljam. U meni verovatno postoji dovoljna količina prvobitnog greha što mi omogućava da preživim. Kad smo kod toga gde je Mrvica?

— Zar nije ovde?

— Ne onaj tip na recepciji je rekao da je izašla.

— U kupovinu, pretpostavljam. Ostavio sam je ovde pre nekih sat vremena. Ali čuj, zar ne bi mogao malo da zaboraviš na tu vašu britansku smirenost i da pređeš na stvar? Sta si, za ime boga. radio sve ovo vreme?

— Ako nameravaš da ručaš ovde - odgovorio je Tomi - naruči sada. Biće to dugačka priča.

Džulijus je privukao stolicu i seo preko puta Tomija. mahnuo konobaru i izdiktirao narudžbinu. Onda se okrenuo ka Tomiju.

— Raspali. Čini mi se da si doživeo popriličnu avanturu.

— Onako - skromno je odgovorio Tomi i krenuo sa svojom pričom.

Džulijus je očinjeno slušao. Zaboravio je na jelo koje su doneli pred njega. Na kraju, ispustio je dugačak uzdah.

— Svaka čast. Liči na neki krimić!

— A sada. da pređemo na ovdašnje pustolovine - reče Tomi. pružajući ruku prema breskvi.

— Pa... - razvlačio je Džulijus - Nije mi teško da priznam da smo i mi doživeli poneku pustolovinu.

Sada je on uskočio u ulogu naratora. Počeo je sa svojim neuspešnim izviđanjem neprijateljskog kretanja u Bornmutu. nastavio opisujući povratak u London, kupovinu automobila, rastuću Mrvičinu zabrinutost, posetu ser Džejmsu i završio sa senzacionalnim dešavanjima.

— Ali ko ju je ubio - pitao je Tomi. - Nije mi baš najjasnije.

— Doktor se zavaravao kada je rekao da je sama to uradila - suvo je odgovorio Džulijus.

— A ser Džejms? Šta on misli?

— Pošto je on velika zverka među advokatima, zatvoren je kao ostriga - odgovorio je Džulijus. - Bolje da kažem, on je „uzdvžan od komentara”. - Nastavio je detaljno da pripoveda događaje od tog jutra.

— Izgubila pamćenje? - zainteresovano reče Tomi. - Boga mu. pa to objašnjava zašto su me tako čudno pogledali kada sam rekao da bih je ispitao. Baš sam se tu prešao! Ali. to nije nešto što bi neko mogao da pogodi!

— Nisu ti ničim nagovestili gde bi Džejn mogla da bude? Tomi je sa žaljenjem odmahnuo glavom.

— Ni reč. Ja sam pravi magarac, znaš. Morao sam nekako da im izvučem više informacija.

— Mislim da si srećan što si uopšte živ. Blef ti je bio odličan. Kako si se tako zgodno setio nije mi jasno!

— Bio sam u takvom strahu, da sam morao nešto da smislim - jednostavno reče Tomi.

Za trenutak je zavladała tišina, a onda se Tomi vratio na smrt gde Vandermajer.

— Nema sumnje da je u pitanju bio hloral?

— Mislim da nema. U stvari, mislim da to zovu prestankom rada srca usled predoziranja. ili tako nešto bombastično. Sve je u redu. Nismo hteli istragu na vratu. Ali mislim da smo i Mrvica i ja, pa čak i prefinjeni ser Džejms. došli do istog zaključka.

— G. Braun? - nagađao je Tomi.

— Tačno.

— Svejedno - zamišljeno je rekao - g. Braun nema krila. Ne shvatam kako je mogao da uđe i izađe iz stana.

— Šta misliš o nekakvom prvoklasnom transferacionom triku? Nekakvom snažnom uticaju koji bi naterao gđu Vandermajer da se ubije?

Tomi ga je pogledao s poštovanjem.

— Bravo. Džulijuse. Dobro rečeno. Pogotovo frazeologija. Ali, ostavlja me hladnim.

Žudim za pravim g. Braunom, od krvi i mesa. Mislim da nadareni mladi detektivi moraju da se bace na posao, prouče ulaze i izlaze, i razbijaju glavu sve dok im ne sine rešenje. Hajdemo na mesto zločina. Voleo bih kada bismo mogli da dođemo do Mrvice. „Ric“ bi uživao u spektaklu ponovnog susreta.

Raspitivanje na recepciji otkrilo im je da se Mrvica još nije vratila.

— Svejedno, ipak ću da proverim u gore - reče Džulijus. - Možda sedi u mojoj sobi.

— Nestao je.

Odjednom je jedan sićušni dečak progovorio negde u visini Tomijeveg lakta.

— Mlada dama... mislim da je oputovala vozom, gospodine - stidljivo je promrmljao.

— Šta? - Tomi se okrenuo ka njemu. Maleni dečak je još gore pocrveneo.

— Taksi, gospodine. Čuo sam je kako je vozaču rekla da krene na stanicu Čering Kros i da požuri.

Tomi je buljio u njega, širom otvorenih očiju od iznenađenja. Ohrabren, mališan je nastavio. - Tako sam i mislio, čim mi je tražila vozni red i turističku brošuru.

Tomi ga je prekinuo:

— Kada je to zatražila vozni red i brošuru?

— Kada sam joj odneo telegram, gospodine.

— Da, gospodine.

— Kada je to bilo?

— Negde oko pola jedan, gospodine.

— Ispričaj mi tačno šta se desilo.

— Odneo sam telegram u sobu broj 891... dama je bila tamo. Otvorila ga je i uzviknula, a onda je rekla, onako radosno: „Donesi mi turistički vodič i vozni red i požuri Henri." Ja se ne zovem Henri, ali...

— Nije bitno kako se zoveš - nestrpljivo reče Tomi. - Nastavi.

— Da, gospodine. Odneo sam joj to i ona mi je rekla da sačekam i nešto je pogledala. A onda je pogledala na sat i rekla „požuri". „Reci im da mi pozovu taksi" dodala je i počela je da stavlja svoj šešir ispred ogleдалa, i brzo je sišla dole. skoro brzo kao i ja. i video sam je kako silazi niz stepenice i ulazi u taksi, i čuo sam je da kaže ono što sam vam već rekao.

Mališan je zastao da udahne vazduh. Tomi je nastavio da bulji u njega. U tom trenutku. Džulijus mu se pridružio. Držao je otvoreno pismo u ruci.

— Slušaj, Heršajmere - Tomi se okrenuo ka njemu - Mrvica je na svoju ruku otišla da njuška.

— Prokletstvo!

— Da. jeste. Otišla je taksijem do Čering Krosa kao da je đavo juri čim je dobila telegram. - Pogled mu je pao na Džulijusovu ruku. - Oh, ostavila ti je poruku.

Dobro. Kuda se zaputila?

Gotovo nesvesno, ispružio je ruku da uzme pismo, ali ga je Džuujuj presavio i spustio u svoj džep. Delovao je malo posramljeno.

— Nije u vezi s tim. U vezi je s nečim drugim.. nešto što sam je zamolio da mi odgovori.

Oh! - Tomi je izgledao zbunjeno, i izgledalo je kao da čeka.

— Vidiš - odjednom reče Džulijus - bolje da ti sve ispričam. Jutros sam pitao Mrvicu da se uda za mene.

— Oh! - mehanički reče Tomi. Osećao se ošamućeno. Džulijusove reci su stigle potpuno neočekivano. Za trenutak su mu potpuno paralisale mozak.

— Hteo bih da ti kažem - nastavio je Džulijus - da sam, pre nego što sam Mrvici predložio bilo šta, naglasio da ne želim da se umešam između vas dvoje...

Tomi je došao sebi.

— Sve je u redu - brzo je rekao. - Mrvica i ja smo prijatelji već godinama. Ništa više. - Drhtavom rukom je zapalio cigaretu. - Sve je u redu. Mrvica je uvek govorila da traži...

Naglo je zastao, pocrvenevši, ali Džulijus nimalo nije bio uznemiren.

— Oh, mislim da su dolari ovde presudni. Mrvica mi je to odmah rekla. Kod nje nema okolišanja. Mislim da ćemo se dobro slagati.

Tomi ga je radoznalo gledao nekoliko trenutaka, kao da je hteo nešto da kaže pa se predomislio i oćutao. Mrvica i Džulijus! Pa, zašto da ne? Zar nije jadikovala nad time što ne poznaje nijednog bogataša? Zar nije otvoreno priznala da bi se udala zbog novca istog časa kada bi joj se za to pružila prilika? Susret sa mladim američkim milionerom pružilo joj je tu priliku.. i nije bilo mnogo verovatno da će ona biti spora u iskorišćavanju te prilike. Ona je tragala za novcem. Zašto je kriviti jer je iskrena u svojim stavovima?

Ipak. Tomi ju je zaista krivio. Preplavila ga je žestoka i potpuno nelogična oziojađenost. U redu da neko kale. takve stvari.. ali prava devojka se nikada ne bi udala zbog novca. Mrvica je bila potpuno sebična i hladnokrvna, i biće mu drago ako je nikada više ne vidi! I svet je tako grozan!

— Da, dobro ćemo se slagati. Čuo sam da te devojke obavezno odbiju prvi put... to je nekakav običaj.

Tomi ga je uhvatio za ruku.

— Odbiju? Rekao si odbiju?

— Naravno. Zar ti nisam to rekao? Samo mi je skresala „ne“, a da nije rekla zašto.

Večno žena, čuo sam kako kažu Švabe. Ali prizvaće se ona pameti. I ja sam je malo požurio...

Ali Tomi ga je prekinuo, ne obraćajući pažnju na svoje manire.

— Šta je rekla u pismu? - upitao je sa žestinom. Džulijus mu je poslušno predao pismo.

— Nema ni najmanjeg traga o tome kuda je otišla - uveravao je Tomija. - Ali pogledaj i sam. ako mi ne veruješ.

Poruka, napisana Mrvičinim školskim rukopisom, glasila je:

Drugi Dzulijuse,

Uvek je bolje imati smiri crno na belo. Ne mogu da razmišljam o udaji dok ne pronađemo Tomija. Ostavimo stvari za sada na tome.

Iskreno tvoja,

Mrvica

Tomi je pružio poruku natrag, dok su mu se oči sjajile. Osećanja su mu se potpuno izokrenuta. Sada je osećao da je Mrvica bila divna i plemenita i nezainteresovana.

Zar nije bez oklevanja odbila Džulijusa? Istina, poruka je odavala znake slabosti, ali to je mogao da razume. Izgledalo je gotovo kao da podmićuje Džulijusa, kako bi on nastavio da joj pomaže u potrazi

za Tomijem. ali činilo se da je Džulijus to drugačije protumačio. Draga Mrvica, nije bilo devojke koja bi mogla da se meri sa njom! Kada je bude video... Naglo se trgnuo iz razmišljanja.

— Kao što si rekao - primetio je, pribravši se - ovde nema ni traga o tome šta namerava. - Hej... Henri!

Mališan je poslušno dotrčao. Tomi je izvadio pet šilinga.

— Još jedna stvar. Da li se sećaš šta je mlada dama uradila sa telegramom?

Henri je uhvatio vazduh i progovorio.

— Zgužvala ga je u lopticu i prebacila preko rešetke kamina i ispustila uzvik, kao „jupi!“, gospodine.

— Veoma slikovito rečeno, Henri - reče Tomi. - Evo ti tvojih pet šilinga.

Požurili su na sprat. Mrvica je ostavila ključ u bravi. Soba je bila kao što je ostavila. U kaminu se nalazila narandžasto-bela zgužvana loptica. Tomi je razmotao i izravnao telegram.

Dođi odmuh, Mout Haus, Jorkšir. Velike novosti...

Tomi

Zapanjeno su se pogledali. Džulijus je prvi progovorio:

— Ti ga nisi poslao?

— Naravno da nisam. Šta to znači?

— Mislim da znači ono najgore - tiho reče Džulijus. - Uхватili su je.

— Šta?

— Sigurno. Potpisali su tvoje ime i ona je upala kao jagnje u zamku.

— Moj bože! Šta ćemo da radimo?

— Da se bacimo na posao i krenemo za njom! Baš sada! Nemamo vremena za gubljenje. Sva sreća što nije ponela telegram sa sobom. Da jeste, nikada je ne bismo pronašli. Ali. moramo da požuriti.

Džulijusova energija je bila zarazna. Prepušten sebi. Tomi bi verovatno seo da promisli o stvarima nekih pola sata pre nego što bi smislio plan akcije. Ali sa Džulijusom Heršajmerom, žurba je bila neizbežna.

Nakon nekoliko promrmljanih kletvi, predao je brošuru Tomiju. koji je bio upućeniji u engleska misteriozna uputstva po turističkim vodičima. Tomi je odložio brošuru u korist voznog reda.

— Evo ga. Iberi, Jorks. Sa stanice Kings Kros. Ili Sent Pankras stanice. (Dečko je sigurno pogrešio. Bio je to Kings Kros a ne Čering Kros.) 12.50. otišla je tim vozom.

Onaj u 2.10 je otišao. Sledeći je u 3.20... a to je prokleta spor voz.

— Šta je sa kolima?

Tomi je odmahnuo glavom.

— Pošalji ih tamo ako hoćeš, ali bolje nam je da se držimo voza. Najbitnije je da ostanemo mirni.

Džulijus je zagundao.

— Tako je. Ali. poludim kada pomislim na tu nevinu devojkicu u opasnosti!

Tomi je odsutno klimao glavom. Razmišljao je. Posle nekoliko trenutaka je rekao:

— Slušaj, Džulijuse. zašto je uopšte žele?

— Eh? Nisam te shvatio?

— Hoću da kažem, ne verujem da nameravaju da je povrede - objasnio je Tomi nabravši obrve od napora izazvanog mentalnim procesima. - Ona je taoc to je sve.

Ona nije ni u kakvoj neposrednoj opasnosti, jer ako mi nabasamo na nešto, ona će im biti od velike koristi- Sve dok je u njihovim rukama, drže nas u šaci. Shvataš?

— Sigurno - zamišljeno reče Džulijus. - Tako je.

— Pored toga - dodao je Tomi. kao zaključak - imam veliko poverenje u Mrvicu.

Putovanje je bilo naporno, uz mnogobrojna zaustavljanja u prepunim vagonima.

Morali su dva puta da presedaju. jednom u Donkasteru a dragi put na nekoj maloj stanici. Iberi je bila usamljena stanica sa jednim nosačem, kome se Tomi obratio:

— Možete li mi pokazati put ka Mout Hausu?

— Mout Haus? To je poprilično udaljeno. Mislite na onu veliku kuću, pored mora?

Tomi je instinktivno potvrdio. Nakon što je saslušao nosačeva detaljna, ali zbunjujuća uputstva pripremili su se da napuste stanicu. Počinjala je da pada kiša i podigli su okovratnike svojih kaputa dok su s mukom gacali kroz bljuzgavicu na putu. Tomi je odjednom stao.

— Čekaj malo - Potrčao je nazad ka stanici i ponovo potražio nosača.

— Slušajte, da li se sećate mlade dame koja je stigla ranijim vozom, onim u 12.50 iz Londona? Ona vas je verovatno pitala za put do Mout Hausa.

Opisao je Mrvicu najbolje što je mogao, ali nosač je odmahivao glavom. Nekoliko ljudi je sišlo sa tog voza. Nije mogao da se seti

nijedne dame posebno. Ali bio je siguran da se niko nije raspitivao kod njega za put ka Mout Hausu.

Tomi se ponovo pridružio Džulijusu i objasnio mu. Depresija se polako spuštala na njega kao olovo. Bio je uveren da će se njihova potraga pokazati jalovom.

Neprijatelj je imao tri sata prednosti. Tri sata je bilo više nego dovoljno za g. Brauna. On ne bi ignorisao mogućnost da je telegram pronađen.

Pul se činio beskonačno dugim. Jedanput su pogrešno skrenuli i otišli gotovo pola kilometra u pogrešnom pravcu. Već je prošlo sedam sati kada im je jedan dečak usput rekao da je Mout Haus tu odmah blizu.

Zarđala gvozdena ograda sumorno je visila na šarkama. Staza obrasla travom bila je prekrivena opalim lišćem. Bilo je nečeg u tom mestu što im je obojici uvuklo hladnoću oko srca. Krenuli su zapuštenom stazom. Lišće je prigušivalo njihove korake. Dan je bio na izmaku. Sve je ličilo na šetnju svetom duhova. Iznad njihovih glava, grane su udarale i škripale u žalosnim tonovima. Povremeno bi koji raskvašeni list tiho doplovio dole i prepao ih svojim hladnim dodirima po njihovom obrazu.

Poslednje skretanje staze dovelo ih je do kuće. Ona je, takode, izgledala prazno i napušteno. Žaluzine su bile zatvorene, a stepenice koje su vodile u kuću obrasle mahovinom. Da li je zaista Mrvica bila namamljena do ovog usamljenog mesta? Bilo je teško poverovati da je iko mesecima prolazio ovuda.

Džulijus je prodrmao zarđalu dršku zvekira. Neskladna zvonjava ružno je odjeknula kroz prazninu kuće. Niko nije došao. Zazvonili su ponovo, i ponovo... ali nije bilo znakova života. Onda su obišli oko čitave kuće. Svuda je vladala tišina, a na svim prozorima kapci su čvrsto bili zatvoreni. Ako je bilo verovati očima, mesto je bilo prazno.

— Ništa se ne dešava - reče Džulijus. Polako su se istim putem vratili do kapije.

— U blizini mora da postoji neko selo - nastavio je mladi Amerikanac. - Biće bolje da se tamo raspitamo. Oni bi trebalo da znaju nešto o ovom mestu i da li je tu neko dolazio u skorije vreme.

— Da, to nije loša ideja.

Nastavili su da se penju uz put i uskoro su stigli u mali zaseok. Na ulazu su sreli nekog radnika koji je vukao svoju torbu sa alatom i Tomi ga je zaustavio pitanjem.

— Mout Haus? Prazna je. Već godinama je pazna. Gđa Svini ima ključ.

Tomi mu se zahvalio. Uskoro su pronašli poštu, koja je istovremeno bila i prodavnica slatkiša i mešovite robe, i pokucali su na vrata susedne kućice. Uredna žena zdravog izgleda otvorila im je vrata. Odmah je izvadila ključ Mout Hausa.

— Mada sumnjam da bi vam to mesto odgovaralo, gospodine. U užasnom je stanju.

Tavanica prokišnjava i sve to. Trebaće puno novca da se popravi.

— Hvala vam - veselo reče Tomi. - Rekao bih da je kuća u mnogo lošem stanju, ali kuće se danas teško nalaze.

— Da znate da ste u pravu - srdačno reče žena. - Moja ćerka i zet već ko zna koliko dugo traže neku kućicu za sebe. Sve je to zbog rata. Grdno je poremetio stvari, taj rat. Ali, izvinite, gospodine, uskoro će vam biti suviše mračno da biste išta videli od kuće. Zar nije bolje da dođete sutra?

— Nema problema. U svakom slučaju, pogledaćemo kuću večeras. Došli bismo i ranije, ali smo se izgubili. Znate li neko dobro mesto gde bismo mogli da odsednemo večeras?

Gđa Svini je izgledala neodlučno.

— „Jorkšir arms“, ali možda to nije najbolje za gospodu kao što ste vi.

— Oh, odgovara nam. Hvala vam. Uzgred, da danas nije možda dolazila mlada dama da vas pita za ključ?

Žena je odmahнула glavom.

— Niko nije dolazio u vezi s tom kućom već dugo vremena.

— Puno vam hvala.

Vratili su se do Mout Hausa. Kada su se ulazna vrata uz proteste otvorila, jedva viseći na svojim šarkama, Džulijus je upalio šibicu i pažljivo ispitao pod. Onda je odmahnuo glavom.

— Zakleo bih se da ovuda niko nije prolazio. Pogledaj prašinu. Debela. Ni traga da je neko skoro ovuda prolazio.

Neko vreme su šetkali napuštenom kućom. Svuda ista priča. Debeli slojevi očigledno neuznemiravane prašine.

— Sada mi je dosta - reče Džulijus. - Ne verujem da je Mrvica ikada bila u ovoj kući.

— Mora da jeste.

Džulijus je bez reci samo odmahnuo glavom.

— Proći ćemo ponovo kućom sutra ujutru - reče Tomi. - Možda ćemo po dnevnom svetlu više videti.

Sledećeg jutra, ponovo su se bacili u pretraživanje, i nevoljno su bili primorani da zakluče da u kući već duže vreme niko nije boravio. Možda bi odmah napustili selo da nije bilo Tomijevog srećnog otkrića. Dok su se vraćali ka kapiji, on je odjednom uzviknuo zastao,

pokupivši nešto što je ležalo među lišćem i zatim ga je pružio Džulijusu. Bio je to mali zlatni broš.

— Ovo je Mrvičino!

— Jesi li siguran?

— Apsolutno. Često sam viđao da ga nosi. Džulijus je duboko uzdahnuo.

— To onda rešava sve. Ona je ionako stigla do ovde. Napravićemo u pabu naš štab i podići ćemo paklenu prašinu sve dok je ne pronađemo. Neko mora da ju je video!

Kampanja je odmah započela. Tomi i Džulijus su radili skupa, odvojeno, ali rezultati su bili isti. Niko ko bi odgovarao Mrvičinom opisu nije viđen u blizini. Bili su zbunjeni.. ali ne i obeshrabreni. Na kraju su izmenili taktiku. Mrvica sigurno nije ostala dugo u okolini Mout Hausa To je značilo da je bila savladana i odvedena dalje automobilom. Obnovili su istragu. Da li je neko video automobile negde u blizini Mout Hausa tog dana? Ponovo, nisu imali uspena.

Džulijus je poslao telegram da mu pošalju njegova kola, pa su obilazili kraj u sivoj limuzini. U to su polagali velike nade, trag su pratili sve do Harogejta gde se ispostalo vilo da pripada veoma poštovanoj usedelici!

Svaki dan ih je vodio u neku novu potragu. Džulijus je bio kao pas-tragač na lancu.

Pratio je i najmanji trag. Svaki automobil koji je prošao kroz selo onog dana, bio je pronađen. Na silu je ulazio na imanja i podvrgavao vlasnike automobila opsežnom unakrsnom ispitivanju. Njegova izvinjenja bila su isto tako iscrpna kao i njegove metode, tako da je retko doživljavao neuspeh u razoružavanju ogorčenih žrtava; ali, kako su dani prolazili, oni nisu bili ništa bliži tome da otkriju gde je Mrvica.

Otmica je tako savršeno isplanirana, da se činilo da je devojka nestala bez traga.

Još jedna briga se motala Tomiju po glavi.

— Znaš li koliko smo već dugo ovde? - pitao je jednog jutra dok su sedeli jedan preko puta drugog za doručkom. - Nedelju dana! Nismo ništa bliži pronalaženju Mrvice, a sledeće nedelje je dvadeset deveti!

— Prokletstvo! - zamišljeno reče Džulijus. - Skoro da sam zaboravio na dvadeset deveti. Ne razmišljam ni o čemu sem o Mrvici.

— Ja takođe. U stvari, nisam zaboravio na dvadeset deveti, ali nisam davao ni pet para za to u poređenju sa pronalaženjem Mrvice. Ali, danas je dvadeset treći i nemamo više puno vremena. Ako nameravamo da je pronađemo, to moramo da učinimo pre dvadeset devetog... posle toga. njen život neće vredeti ni prebijene pare. Proći će ih volja za taocima. Počinjem da mislim da smo napravili veliku grešku što smo ovako vodili stvar. Izgubili smo vreme, a nismo se mrdnuli s mesta.

— Slažem se s tobom. Bili smo dva magarca koji su odgrizli preveliki zalogaj, Od sada prestajem sa glupiranjem!

— Kako to misliš?

— Reći ću ti. Uradiću ono što je trebalo da uradim još pre nedelju dana. Predaćemo stvar u ruke britanske policije. Umislili smo da smo detektivi, Detektivi! Najveća glupost na svetu! Prekidam sa tim! Hoću Skotlarid jard!

— U pravu si - polako reče Tomi. - Najiskrenije bih voleo da smo odmah otišli tamo.

— Bolje ikad nego nikad. Bili smo kao dva deteta koja se igraju žmurke. Sada idem pravo u Skotland jard da ih zamolim da mi pokažu šta sada da radim.

Pretpostavljam da profesionalci na kraju uvek prestignu amatere.
Polaziš sa mnom?

Tomi je odmahnuo glavom.

— Koja je svrha toga? Jedan od nas je sasvim dovoljan. Ja bih mogao da ostanem ovde i još malo pronjuškam. Nešto će možda da iskrsne. Nik id se ne zna.

— Sigurno. Onda, do viđenja. Vraćam se dok si reko keks. sa nekoliko inspektora.

Reći ću im da mi daju svoje najbolje ljude.

Ali. razvoj događaja je krenuo drugim tokom od onog što je Džulijus planirao.

Kasnije tog dana, Tomi je primio telegram:

Pridruži mi se. Mančester Midland hotel. Važne vesti...

Džulijus

Tomi je sišao sa sporog voza. Džulijus je bio platformi. I mislio sam da ćeš doći ovim vozom, ako si dobio telegram na vreme.

Tomi ga je zgrabio za ruku, Šta se desilo? Da li je Mrvica pronađena. Dzulijus je odmahnuo glavom. Kada sam sse vratio u London, ovo sam pronašao.

Dodao je telegram Tomiju. Njegove oči su se raširile dok je čitao:

Pronađena Diejn Fin. Odmah dođite u Mančester Midland hotel...

Pil Edžerton

Džulijus je ponovo uzeo telegram i presavio ga. - Baš čudno - zamišljeno je rekao. - Mislio sam da je taj advokat odustao!

19. Džejn Fin

— Moj voz je stigao pre pola sata - objasnio je Džulijus, dok je vodio Tomija sa stanice. - Pomislio sam da ćeš ti doći ovim vozom i tako sam javio ser Džejmsu. On nam je rezervisao sobe i doći će da večeramo oko osam.

— Zbog čega si mislio da je on izgubio zanimanje za ovaj slučaj? - zainteresovano je upitao Tomi.

— Zbog onog što je rekao - suvo je odvratio Džulijus. - Stari lisac je zatvoren kao ostriga! Kao i svi od te advokatske fele, nije hteo da se obavezuje sve dok nije bio uveren da će moći da izgura stvar.

— Pitam se - zamišljeno reče Tomi. Džulijus se okrenuo ka njemu.

— O čemu razmišljaš?

— Da li mu je to bio pravi razlog.

— Sigurno da jeste. Možeš da se kladiš u život.

Ser Džejms je stigao tačno u osam sati i Džulijus ga je predstavio Tomiju. Ser Džejms mu je toplo stisnuo ruku.

— Izuzetno mi je drago što sam vas upoznao, g. Beresforde. Čuo sam toliko toga o vama od gđice Mrvice... - nehotice se osmehnuo - da mi se zaista čini da vas već dobro poznajem.

— Hvala vam, gospodine - reče Tomi uz veseli osmeh. Pažljivo je proučavao advokata. Kao i Mrvica, osetio je magnetizam kojim je advokat zračio, Podsetio ga je na g. Kartera. Dvojica muškaraca, potpuno različiti što se fizičke pojave tiče, ostavljali su sličan utisak. Ispod umornog držanja jednog i profesionalne uzdržanosti drugog, ležao je isti kvalitet uma, britkog kao mač.

U međuvremenu, bio je svestan ser Džejmsovog ispitivanja. Kada je advokat spustio pogled, mladić je imao utisak da ga ovaj čita kao otvorenu knjigu. Nije mogao, a da se ne zapita kakva mu je bila presuda, mada su šanse bile male da će to saznati. Ser Džejms je we upijao, ali je odavao samo ono što bi hteo. Dokaz za to je dobio gotovo istog časa.

Odmah nakon upoznavanja. Džulijus je uzbuđeno ispalio čitavu salvu pitanja. Kako je ser Džejms uspeo da ude devojci u trag? Zašto im nije stavio do znanja da i dalje radi na slučaju? I tako dalje.

Ser Džejms je gladio svoju bradu i osmehivao se. Konačno je rekao: - Baš tako. baš tako. Pa, pronađena je. Zar to nije sjajna stvar? Hajde, hajde, zar to nije sjajno?

— Naravno da jeste. Ali, kako ste uspeali da joj uđete u trag? Gđica Mrvica i ja smo mislili da ste odustali za sva vremena.

— Ah! - Advokat ga je munjevito pogledao, a onda se ponovo Posvetio svojoj bradi.

— Mislili ste to, zar ne? Zaista ste mislili? Hmm, dakle.

— Ali, izgleda da smo se gadno prevarili - bio je uporan Džulijan.

— Pa, ne bih išao tako daleko. Ali, svakako da je veoma srećna okolnost za sve strane to što smo uspeali da pronađemo devojk.

— Ali, gde je ona? - insistirao je Džulijus, dok su mu se misli prebacile na drugi kolosek. - Bio sam uveren da ćete je povesti sa sobom.

— To bi teško bilo izvodivo - ozbiljno reče ser Džejms.

— Zašto?

— Zato što je mlada dama doživela nesreću na ulici i pretrpala izvesne udarce u glavu. Odneli su je u bolnicu, i kada je došla svesti predstavila se kao Džejn Fin.

Kada sam ja... ah! .. čuo za to. uredio sam da je dovedu u kuću jednog doktora... mog prijatelja, i odmah vam poslao telegram. Ona je ponovo izgubila svest i od tada nije govorila.

— Ona nije ozbiljno povređena?

— Oh, poneka modrica i posekotina-dve; zaista, sa medicinskog stanovišta, apsurdno lake povrede da bi mogle da uzrokuju takvo stanje. Njeno stanje se verovatno pre može pripisati mentalnom šoku zbog povratka memorije.

— Povratila se? - uskliknuo je Džulijus uzbuđeno. Ser Džejms je prilično nestrpljivo lupnuo po stolu.

— Bez sumnje, g. Heršajmere. pošto je bila u stanju da da svoje pravo ime. Pomislio sam da ste to shvatili.

— I vi ste se sasvim slučajno tamo zatekli - reče Tomi. - Zvuči kao bajka.

Ali ser Džejms je bio suviše oprezan da bi naseo na to.

— Slučajnost je neobična stvar - suvo je rekao.

Ipak, Tomi je sada bio uveren u ono što je do malopre samo sumnjao. Ser Džejmsovo prisustvo u Mančesteru uopšte nije bilo slučajno. Daleko od toga da napusti slučaj, kao što je Džulijus verovao.

Tomija je bunilo koji je zapravo razlog sve ove tajnovitosti? Zaključio je da je u pitanju profesionalna deformacija advokata. Džulijus je govorio.

— Posle večere - izjavio je - idem odmah da posetim Džejn.

— Plašim se da je to nemoguće - reče ser Džejms. - Ne verujem da će dozvoliti posete u ovo doba noći. Predložio bih vam da je posetite sutra, oko deset sati.

Džulijus je pocrveneo. Bilo je nečeg u ser Džejmsu što mu je uvek budilo netrpeljivost. Bio je to sukob dve snažne ličnosti.

— Svejedno, mislim da ću otići tamo večeras da vidim da li mogu da ih nagovorim da zaobiđu svoja glupa pravila.

— To će biti potpuno beskorisno, g. Heršajmere.

Reči su odjeknule kao pucanj pištolja i Tomi se iznenađeno trgnuo. Džulijus je bio nervozan i uzbuđen. Ruka kojom je prinosio času ustima blago se tresla, ali mu je prkosni pogled bio čvrsto prikovan za ser Džejmsa. Za trenutak, neprijateljstvo između njih dvojice pretilo je da će da eksplodira, ali na kraju je Džulijus spustio pogled. poražen.

— Rekao bih da ste za sada vi glavni.

— Hvala vam - reče ovaj. - Da kažemo, onda, deset sati? - Savršeno opuštenog ponašanja, okrenuo se Tomiju. - Moram da vam priznam, g. Beresforde, da sam malo iznenađen što vas večeras ovde vidim. Poslednje što sam čuo o vama bilo je da su vaši prijatelji ozbiljno zabrinuti za vas. Nekoliko dana se ništa o vama nije čulo i gđica Mrvica je bila sklona da pomisli kako ste upali u nevolje.

— I jesam, gospodine! - Tomi se iscerio, prisećajući se. - Ne pamtim da sam ikada bio u većem škripcu.

Potpomognut ser Džejmsovim pitanjima, u kratkim crtama je prepričao svoje avanture. Advokat ga je pogledao sa obnovljenim interesovanjem kad je priča privedena kraju."

— Zaista ste se ubacili u gadan tesnac - ozbiljno je rekao. - Čestitam vam. Ispoljili ste visoku dozu snalažljivosti i veoma dobro ste izneli svoju ulogu.

Tomi je na ovu pohvalu pocrveneo kao rak.

— Ne bih se izvukao da nije bilo devojke, gospodine.

— Ne biste. - Ser Džon se blago osmehnuo. - Bila je sretna okolnost što ste joj se, ovaj.. dopali. - Tomi je krenuo da protestuje ali je ser Džejms nastavio. - Nema sumnje u to da je ona član bande, pretpostavljam?

— Plašim se da nema. gospodine. Mislio sam da je možda silom drže, ali ono što je ona uradila nije bilo u skladu sa tim. Vidite, ona im se vratila onda kada je imala šansu da pobjegne.

Ser Džejms je zamišljeno klimao glavom.

— Šta je ono rekla? Nešto u vezi s vraćanjem Margariti?

— Da. gospodine. Verujem da je mislila na gđu Vandermajer.

— Ona se uvek potpisivala kao Rita. Svi njeni prijatelji zvali su je Rita. Ipak pretpostavljam da je možda devojka imala naviku da je zove punim imenom. A u trenutku kada je dozivala njeno ime. gđa Vandermajer je bila mrtva ili je umirala!

Čudno! Postoji nekoliko momenata koji mi se čine jako neobičnim... na primer, njena iznenadna promena raspoloženja prema vama. Inače, kuću je policija pretražila, zar ne?

— Jeste, gospodine, ali oni su već pobjegli.

— Prirodno - suvo reče ser Džejms.

— A za sobom nisu ostavili nit raga.

— Pitam se... - Advokat je zamišljeno dobio prstima po stolu. Nešto u njegovom glasu nateralo je Tomija da ga pogleda. Da li su oči ovog čoveka videle tamo gde su oči svih ostalih bile slepe? Impulsivno je rekao:

— Voleo bih da ste bili tamo. gospodine, da pretražite kuću!

— Voleo bih da jesam - tiho reče ser Džejms. Neko vreme je sedeo u tišini a zatim je rekao Šta je gđa Mrvica rekla na sve to?

Za trenutak, Tomi je zurio u njega. Tek tada je shvatio da advokat, naravno, nije znao.

— Zaboravio sam da vi ne znate za Mrvicu - polako je rekao. Mučna zabrinutost, za trenutak zaboravljena zbog uzbuđenja oko pronalaženja Džejn Fin ponovo ga je obuzela.

Advokat je naglo spustio svoj nož. kao i viljušku.

— Da li se nešto dogodilo gđici Mrvici? - Glas mu je bio veoma oštar.

— Ona je nestala - reče Džulijus.

— Kada?

— Pre nedelju dana.

— Kako?

Ser Džejms je brzo ispaljivao pitanja. Tomi i Džulijus su zajedno prepričavali događaje od prošle nedelje i svoju jalovu potragu. Ser Džejms je odmah ušao u srž stvari.

— Telegram potpisan vašim imenom? Oni vas oboje dovoljno poznaju za tako nešto.

Nisu bili sigurni koliko toga ste saznali u onoj kući. Njihovo kidnapovanje gđice Mrvice je protivteg vašem begu. Ako bude neophodno, zapečatiće vam usta pretnjom da bi njoj moglo nešto da se desi.

Tomi je klimnuo glavom.

— To sam i ja pomislio, gospodine.

Ser Džejms ga je zainteresovano pogledao. - Znači, shvatili ste to, zar ne? Nije loše... uopšte nije loše. Ono što je čudno u svemu tome jeste to što oni zasigurno nisu znali ništa o vama kada su vas Prvi

put zarobili. Sigurni ste da im ni na koji način niste odali svoj identitet?

Tomi je odmahnuo glavom.

— Tako je - reče Džulijus. potvrdno klimnuvši. - Zato bih rekao da je neko obavestio...

— Da, ali ko?

— Taj sveprisutni, svemogući g. Braun, naravno!

U Amerikančevom glasu začula se blaga poruga, što je nateralo ser Džejmsa da ga oštro pogleda.

— Vi ne verujete u g. Brauna, g. Heršajmere?

— Ne. gospodine, ne verujem - naglašavajući, odvrati mladi Amerikanac. - To jest, ne u njega kao takvog. Rekao bih da je on fiktivni voda... bauk za plašenje male dece. Pravi mozak tog posla je onaj Rus. Kramenjin. Čini mi se da je on sasvim sposoban da rukovodi revolucijama u tri različite države istovremeno, ako mu tako padne na pamet! Onaj Vitington je verovatno voda engleskog ogranka.

— Ne slažem se sa vama - kratko reče ser Džejms. - G. Braun postoji. - Okrenuo se Tomiju. - Da li ste možda primetili gde je taj telegram predat?

— Ne, gospodine, plašim se da nisam.

— Hmm. Imate li ga sa sobom?

— Gore je, gospodine, medu mojim stvarima.

— Voleo bih jednom da ga pogledam. Nema žurbe. Izgubili ste sedmicu... - Tomi je pognuo glavu - pa su dan ili dva više nebitni. Prvo ćemo da se pozabavimo sa gdicom Džejn Fin. Posle toga, bacićemo se na posao da izbavimo gdicu Mrvicu. Ne mislim da je

ona u nekoj neposrednoj opasnosti. To jest. sve dok ne saznaju da imamo Džejn Fin i da joj se vraća pamćenje. To moramo po svaku cenu da držimo u najstrožoj tajnosti. Razumete?

Ova dvojica su klimnula glavom i, kada su se dogovorili oko sastanka za sutra ujutru, čuveni advokat ih je napustio.

U deset sati. dvojica mladića su bila na ugovorenom mestu. Ser Džejms im se pridružio na pragu. On jedini nije izgledao uzbuđeno. Predstavio ih je doktoru.

— Dobro napreduje. Očigledno nema predstavu koliko je vremena prošlo. Jutros je pitala koliko je ljudi spašeno sa „Luzitanije“. Da li je o tome pisalo u novinama? To je. naravno, bilo očekivano. Ipak, čini se da ona ima nešto na umu.

— Mislim da ćemo moći da je oslobodimo zabrinutosti. Možemo li se popeti gore?

— Svakako.

Tomijevo srce je brže zakucalo dok su pratili doktora uz stepenice. Džejn Fin, najzad! Dugo tražena, tajanstvena, neuhvatljiva Džejn Fin! Kako se uspeh činio dalekim i neverovatnim! A ovde u ovoj kući, sa pamćenjem gotovo čudesno vraćenim, ležala je devojka koja je sudbinu Engleske držala u svojim rukama. Tihi jauk se oteo Tomiju sa usana. Da je samo Mrvica mogla da bude pored njega i podeli trijumfalnu završnicu njihovog udruženog poduhvata! Odlučno je ostavio razmišljanja o Mrvici po strani. Njegova vera u ser Džejmsa je rasla. To je bio čovek koji će nepogrešivo da iščeprka gde je Mrvica. U međuvremenu. Džejn Fin! A onda mu je, odjednom, ledena ruka stegnula srce. Izgledalo je tako lako... Šta ako je našu mrtvu.. ubijenu rukom g. Brauna?

Sledeće minute, smeja se ovim melodratničnim mislima. Doktor je pridržavao otvorena vrata i oni su ušli unutra. Na belom krevetu, glave umotane u zavoje, ležala je devojka. Nekako se čitava scena

činila nestvarnom. Ovo je bilo do te mere ono što bi neko očekivao, da je odavalo utisak divno izrežirane scene.

Devojka je gledala od jednog do drugog svojim krupnim, upitnim očima. Ser Džejms je progovorio prvi.

— Gđice Fin - rekao je - ovo je vaš rođak. g. Džulijus Heršajmer.

Blago rumenilo se razlilo devojčinim licem, kada je Džulijus prišao.

— Kako si, rođako? - raspoloženo je rekao. Ali. Tomi je uhvatio drhtaj u njegovom glasu.

— Jesi li ti zaista ujka Hiramov sin? - zapanjeno je pitala.

Njen glas, sa lakom toplinom zapadnjačkog akcenta, blago je podrhtavao. Tomiju se učinio maglovito poznatim, ali odmah je odbacio taj utisak kao neverovatan.

— Naravno.

— Čitali smo o ujka Hiram u novinama - nastavila je devojka, tihim, mekim glasom.

— Ali nikada nisam mislila da ću te jednog dana upoznati. Majka je shvatila da ujka Hiram nikada neće preći preko svoje ljutnje.

— Stari je bio takav - priznao je Džulijus. - Ali, mislim da je nova generacija drugačija. Nema koristi od porodičnih svađa. Čim se rat završio, odmah sam došao ovamo da te potražim.

Senka je prešla devojčinim licem.

— Rekli su mi stvari.. užasne stvari.. da je moje pamćenje nestalo i da postoje godine o kojima nikada neću saznati.. godine koje su nestale iz mog života.

— Ti nisi to sama shvatila? Devojčine oči su se širom otvorile.

— Pa. ne. Meni se čini kao da nije prošlo puno vremena otkako su nas ugurali u one čamce. Još uvek mi je to pred očima. - Zatvorila je oči i stresla se.

Džulijus je pogledao preko u ser Džejmisa, koji je klimnuo glavom.

— Nemoj ništa da se brineš. Nije vredno toga. Nego. vidi, Džejn, postoji nešto što bih želeo da znam. Na tom brodu je bio jedan muškarac sa nekim jako važnim papirima i sve glavonje u ovoj zemlji.

Devojka je oklevala dok joj je pogled prelazio preko druge dvojice. Džulijus je shvatio.

— G. Beresforda je unajmila britanska vlada da povрати te papire. Ser Džejms Pil Edžerton je član engleskog Parlamenta i mogao bi da postane krupna riba u Kabinetu, kada bi to hteo. Zahvaljujući njemu smo te napokon pronašli. Zato možeš da kreneš i ispričaš nam čitavu priču. Da li ti je Danvers dao dokumenta?

— Jeste. Rekao je da imaju bolju šansu sa mnom. pošto će da spašavaju prvo žene i decu.

— Kao što smo i mislili - reče ser Džejms.

— Rekao je da su veoma važni.. da bi mogli da budu ključni za Saveznike. Ali. ako je to bilo tako davno i rat se završio, zašto su važni sada?

— Pretpostavljam da se istorija ponavlja, Džejn. Prvo se podigla ogromna prašina oko tih papira, zatim se sve sleglo. da bi sada halabuka ponovo počela... iz drugih razloga. Onda, da li možeš odmah da nam ih predaš?

— Ali. ne mogu.

— Šta?

— Ja ih nemam.

— Ti.. ih.. nemaš? - Džulijus je naglašavao reci kratkim pauzama.

— Ne... sakrila sam ih.

— Sakrila si ih?

— Da. Postala sam zabrinuta. Činilo mi se da me ljudi posmatraju. To me je uplašilo... jako. - Stavila je ruku na svoju glavu. - To je gotovo poslednja stvar koje se sedam pre nego što sam se probudila u bolnici...

— Nastavite - reče ser Džejms tihim, prodornim glasom. - Čega se sećate?

— Bila sam u Holihedu. Došla sam tuda... ne sećam se zašto...

— To nije važno. Nastavite.

— Iskrala sam se u gužvi na keju. Niko me nije primetio. Uzela sam taksi. Rekla sam vozaču da me odveze van grada. Gledala sam kada smo izašli na otvoren put.

Nijedan drugi auto nije nas pratio. Videla sam stazu pokraj puta. Rekla sam vozaču da sačeka.

Zastala je, a onda nastavila. - Staza je vodila do litice, pa dole do mora između zlatnog busenja štipavice... bili su kao zlatni plamenovi. Pogledala sam oko sebe.

Nikog nije bilo na vidiku. Ali, tik u visini mojih očiju, nalazio se procep u steni. Bilo je prilično usko... jedva sam mogla ruku da uvučeni, ali bilo je duboko. Skinula sam nepromočivi paket koji sam nosila oko vrata i ugurala ga što sam dublje mogla.

Onda sam otkinula malo štipavice... bože! kako me je samo ubola... i ugurala je u rupu. tako da nikada ne bi moglo da se pogodi da tu postoji neka pukotina. Zatim sam obeležila mesto u mislima, tako da bih ponovo mogla da ga pronađem. Baš na samoj stazi se nalazio neobičan kamen... kunem se da je ličio na psa koji šeni. Onda sam

se vratila na put. Taksi je čekao i odvezao me natrag. Uspela sam da uhvatim voz. Bilo me je malo sramota što sam možda umišljala stvari, ali, malo-pomalo. videla sam kako muškarac koji je sedeo ispred mene namiguje ženi što je sedela pored mene. i ponovo sam osetila strah i bila sam srećna što su dokumenta na sigurnom.

Izašla sam u hodnik da udahnem svežeg vazduha. Pomislila sam da odem u neki drugi vagon. Ali. žena me je pozvala natrag i rekla da mi je nešto ispalo, i kada sam se sagnula da pogledam, nešto kao da me je udarilo... ovde. - Stavila je ruku na svoje teme. - Ne sećam se više ničeg, dok se nisam probudila u bolnici.

Usledila je pauza.

— Hvala vam. gdice Fin. - Ser Džejms je bio taj koji je progovorio. - Nadam se da vas nismo izmorili?

— Oh. sve je u redu. Glava me malo boli, ali se inače dobro osećam.

Džulijus joj je prišao i ponovo je uzeo za ruku.

— Do viđenja. Džejn. Biću zauzet oko onih papira, ali vraćam se dok si reko keks, i onda te vodim za London i u najbolji provod koji si ikada doživela. pre nego što se vratimo u Ameriku! Ja to ozbiljno mislim.. zato, požuri i oporavi se.

20. Prekasno

Na ulici su održali nezvanični ratni sastanak. Ser Džejms je izvadio sat iz svog džepa. - Voz koji ide na brod za Holihed staje u Česteru u 12.14. Ako odmah krenete, verujem da ćete uhvatiti vezu.

Tomi ga je pogledao, zbunjen.

— Da li je zaista neophodno da tako žurimo, gospodine? Danas je tek dvadeset četvrti.

— Ko rano rani... - reče Džulijus, pre nego što je advokat stigao da odgovori.

— Odmah krećemo ka stanici.

Ser Džejmsove obrve blago su se namrštile.

— Voleo bi da mogu da krenem sa vama. Moram da govorim na jednom sastanku u dva sata. Baš šteta.

U glasu mu se jasno osetilo da nerado ostaje. S druge strane, bilo je jasno da Džulijusu nije teško palo što mora da se odrekne advokatovog društva.

— Mislim da nema ničeg komplikovanog u ovom poslu - primetio je. - Samo ćemo se malo igrati žmurke. to je sve.

— Nadam se da je tako - reče ser Džejms.

— Naravno. Šta bi drugo moglo da bude?

— Vi ste još mladi. g. Heršajmere. Kada dođete u moje godine.

Ozbiljnost njegovog tona ostavila je snažan utisak na Tomija, ali nimalo na Džulijusa.

— Mislite da g. Braun može da krene sa nama i preuzme vodstvo? Ako pokuša, biću spreman za njega. - Pljesnuo se po džepu. - Nosim oružje. Mali Vili svuda putuje sa mnom. - Izvadio je automatik ubilačkog izgleda i nežno ga potapšao pre nego što ga je vratio na mesto. - Ali. na ovom putu mi neće biti potreban. Nema nikoga ko bi mogao da obavesti g. Brauna.

Advokat je slegnuo ramenima.

— Nije bilo nikoga da obavesti g. Brauna o tome da gđa Vandermajer namerava da ga izda. Ipak, gđa Viiiulennajer je umrla ne progovarivši ni reč.

Džulijus je po prvi put ostao nem. a ser Džejms je dodao blažim tonom: - Samo želim da budete na oprezu. Do viđenja i srećno. Ne rizikujte nepotrebno onda kada vam se papiri nadu u rukama. Ako iz bilo kog razloga pomislite da vas neko prati, odmah ih uništite. Želim vam sreću. Lopta je sada na vašem terenu. - Rukovao se sa obojicom.

Deset minuta kasnije, dva mladića su sedela u kupeu prve klase na putu za Čester.

Dugo vremena, niko nije progovorio. Kada je najzad Džulijus prekinuo tišinu, učinio je to jednom sasvim neočekivanom opaskom.

— Reci mi - zamišljeno je rekao - da li si nekada napravio budalu od sebe zbog devojčinog lica?

Tomi je. kada se oporavio od zaprepašćenja, prekopao po svojim uspomenama.

— Ne bih rekao da jesam - napokon je odgovorio. - Makar se toga ne sećam. Zašto?

— Zato što sam ja. tokom protekla dva meseca. pravio romantičnu budalu od sebe zbog Džejn Fin! Prvi put kada sam ugledao njenu sliku zaljubio sam se.

Sramota me je da priznam, ali ja sam došao ovde rešen da je pronađem. sve sredim i odvedem kući kao gospođu Džulijusa Heršajmera!

— Oh! - zabezeknuto reče Tomi.

Džulijus je brzo ispravio prekrštene noge i nastavio:

— To samo pokazuje kakvu kolosalnu budalu muškarac može da napravi od sebe!

Jedan pogled na tu devojkicu od krvi i mesa i bio sam izlečen!

Osećajući da mu je jezik još više vezan nego inače. Tomi je jedva uspeo da iscedi jedno - Oh! - ponovo.

— Ne želim da nipodaštavam Džejn, shvataš - nastavio je Džulijus. - Ona je stvarno fina devojkica i neki mladić će se odmah zaljubiti u nju.

— Učinilo mi se da je veoma lepa devojkica - Tomi je najzad pronašao reci.

— Naravno da jeste. Ali. uopšte ne liči na sebe sa fotografije. Mada pretpostavljam da malo i liči.. mora da liči.. jer sam je odmah prepoznao. Da sam je video na ulici, odmah bih rekao „to je devojkica čije mi je lice poznato“, bez oklevanja. Ali, bilo je nečeg u toj fotografiji... - Džulijus je odmahnuo glavom i duboko uzdahnuo - Mislim da je romansa baš čudna stvar!

— Mora da je tako - hladno reče Tomi - ako si mogao da dođeš ovamo zaljubljen u jednu i onda preko noći zaprosiš drugu.

Džulijus je imao dovoljno uljudnosti da deluje uznemireno.

— Pa. vidiš, nekako mi se smučilo više od pomisli da nikada ne pronaći Džejn... a sve to je ionako bila glupost. A onda... pa na primer, ionako puno razumnije gledaju na te stvari. Oni odvajaju romansu i brak... Tomi se zacrveneo, Nek sam proklet! Ako je to...

— Slušaj, ne žaleći se. Ja nisam hteo da kažem to što ti misliš. Pretpostavljam da Amerikanci imaju čvršće moralne standarde čak i od vas. Ono što sam hteo da kažem jeste da Francuzi braku pristupaju kao poslu.. nadu se dve osobe koje odgovaraju jedna drugoj, brinu se o poslovima i čitavoj stvari pristupaju krajnje praktično, u poslovnom duhu.

— Ako mene pitaš - reče Tomi - danas smo svi previše obuzeti tim prokletim poslovnim duhom. Uvek kažemo "Da li se to isplati?" Muškarci su grozni, ali žene su još gore!

— Smiri se, sinko. Nemoj da besniš.

— Ja i jesam besan - reče Tomi.

Džulijus ga je pogledao i procenio da bi bilo mudro da ništa više ne kaže.

Ipak. Tomi je imao dovoljno vremena da se ohladi dok nisu stigli do Holiheda. i veseli osmeh mu se vratio na lice kada su se iskricali na svom odredištu.

Nakon konsultacija, uz pomoć mape lokalnog puta. uglavnom su se složili oko pravca, te su mogli da unajme taksi bez odlaganja i upute se na put koji vodi do zaliva Tredur. Naložili su vozaču da polako vozi i pažljivo su osmatrali da im ne bi promakla staza. Stigli su do nje nedugo pošto su izašli iz grada i Tomi je odmah zaustavio taksi. Nehajno su upitali da li ta staza vodi do mora. Dobivši potvrđan odgovor, izdašno su nagradili vozača.

Trenutak kasnije, taksi je lagano brektao natrag ka Holihedu. Tomi i Džulijus su gledali za njim dok nije nestao sa vidika, a onda su krenuli uskom stazom.

— To je prava staza, pretpostavljam - sumnjičavo reče Tomi. - Ovde ih ima na stotine.

— Naravno da jeste. Pogledaj štipavicu. Sećaš se šta je Džejn rekla.

Tomi je pogledao nabrekle grane u zlatnom cvatu, koje su oivičavale stazu sa obe strane, i bio je uveren.

Krenuli su jedan za drugim. Džulijus je išao prvi. Tomi je dva puta bacao nervozne poglede oko sebe. Džulijus se okrenuo.

— Šta je bilo?

— Ne znam. Neprijatno se osećam. Sve vreme mi se čini kao da nas neko prati.

— Nemoguće - samouvereno reče Džulijus. - Videli bismo ga. Tomi je morao da prizna da je to tačno. Ipak, neprijatan osećaj se pojačao. Uprkos svemu, verovao je u moć svog protivnika.

— Baš bih voleo da se taj dasa pojavi - reče Džulijus. Potapšao se po džepu. - Mali Vilijem bi baš voleo malo vežbe!

— Da li uvek носиš... to... sa sobom? - pitao je Tomi, goreći od radoznalosti.

— Gotovo uvek. Rekao bih da čovek nikad ne zna šta može da se desi.

Tomi je s poštovanjem ćutao. Bio je impresioniran Malim Vilijemom. Činilo se da je on uspeo da odgurne pretnju po imenu g. Braun u drugi plan. Staza je sada vodila duž litice, paralelno sa morem. Džulijus se odjednom tako naglo ukopao u mestu, da je Tomi naleteo pravo na njega.

— Šta je bilo? - pitao je.

— Pogledaj tamo. Zar to nije fantastično!

Tomi je pogledao. Gotovo preprečivši stazu, stajao je veliki kamen koji je neverovatno podsećao na terijera koji šeni.

— Pa - reče Tomi. odbijajući da deli Džulijusovo oduševljenje - to je ono što smo i očekivali da vidimo, zar ne?

Džulijus ga je tužno pogledao i zavrteo glavom.

— Britanska flegmatičnost! Naravno da smo to očekivali da vidimo... ali ipak sam nekako zatečen što ga vidim da stoji baš tamo gde je treba da bude.

Tomi, čija je smirenost pre bila odglumljena no prirodna, nestrpljivo pomeri nogu.

— Nastavi. Šta je sa rupom?

Pažljivo su ispitivali rub litice. Tomi je čuo sebe kako glupavo kaže: - Tamo neće biti štipavice, posle svih ovih godina. Ali. Džulijus je ozbiljno odgovorio:

— Mislim da si u pravu.

Tomi je odjednom pokazao drhtavom rukom.

— Šta je sa onom pukotinom, tamo?

Džulijus je odgovorio, glasom punim strahopoštovanja:

— To je to... sigurno. Pogledali su jedan u drugog.

— Kada sam bio u Francuskoj - reče Tomi prisećajući se - kad god bi posilni propustio da me pozove, uvek bi rekao da je to zato što je imao neki ružan predosećaj. Nikada mu nisam verovao. Ali. bez obzira da li je on to osećao ili nekakav predosećaj zaista postoji! Ja ga upravo sada doživljavam! I to snažno!

Očajničkim pogledom je prešao preko stene.

— Do đavola! - uskliknuo je. - Nemoguće. Pet godina! Pomisli samo. Ptičja gnezda, dečaci izletnici, hiljade ljude je prošlo ovuda. Nije logično!

Zaista, osećao je nevericu.. možda najviše zbog toga što nije mogao da veruje u sopstveni uspeh tamo gde su mnogi pre njega podbacili.

Stvar je bila suviše laka, dakle, nije mogla biti istinita. Rupa će biti prazna.

Džulijus ga je pogledao, široko se osmehujući.

— Mislim da si i ti sada zatečen - otegnuto je rekao, uživajući. -Pa, šta je. tu je! - Gurnuo je ruku u procep i napravio blagu grimasu. - Tesno je. Džejnina ruka mora da je za nekoliko brojeva manja, a zatim je odševljeno zamahao malim, bezbojnim paketom. - To su papiri. Ušiveni u nepromočivo platno. Pridrži, dok dohvatim moj perorez.

Neverovatno se ipak dogodilo. Tomi je nežno držao dragoceni paket u rukama.

Uspeli su!

— Baš čudno - neobavezno je promrmljao - čovek bi pomislio da su šavovi posle toliko godina istruleli. Izgledaju kao novi.

Pažljivo su ih presekli i pocepali nepromočivo platno. Unutra je bio mali, presavijeni list papira. Drhtavim prstima su ga polako odmotali. Stranica je bila prazna!

Zapanjeno su se pogledali.

— Lažnjak? - nagađao je Džulijus. - Da li je Danvers bio samo mamac?

Tomi je odmahnuo glavom. To mu nije izgledalo mnogo verovatno. Lice mu se odjednom razvedrilo.

— Setio sam se! Nevidljivo mastilo.

— Misliš?

— Isplati se da probamo. Toplota obično pomaže. Donesi neko pruće. Zapalićemo vatru.

Kroz nekoliko minuta, mala vatra od lišća i grančica veselo je pucketala. Tomi je držao list papira iznad plamena. Papir se samo blago savio od toplote. Ništa više.

Džulijus ga je odjednom zgrabio za ruku i pokazao na slova koja su počela da se pomaljaju u bledobraon boji.

— Boga mu! U pravu si! Čuj. odlična ti je bila ideja. Ja se nikada ne bih setio.

Tomi je držao papir u istom položaju još neko vreme. sve dok nije procenio da je toplota odradila svoj posao. Onda je povukao papir. Trenutak kasnije, ispustio je krik.

Preko lista papira, urednim slovima braon boje, bilo je ispisano:

POZDRAV OD GOSPODINA BRAUNA

21. Tomi dolazi do otkrića

Trenutak ili dva, njih dvojica su samo stajali kao ukopani i glupo blenuli jedan u drugog, ošamućeni od šoka. Nekako neobjašnjivo, g. Braun ih je preduhitrio. Tomi je tiho priznao poraz. Sa Džulijusom to već nije bio slučaj.

— Kako je do đavola mogao da stigne pre nas? To mi nije jasno! - ućutao je.

Tomi je odmahivao glavom i posle nekog vremena je rekao:

— To objašnjava zašto su šavovi bili novi. Mogli smo da pogodimo...

— Pusti sada te proklete šavove. Kako je stigao pre nas? Krenuli smo istog časa.

Potpuno je nemoguće da bilo ko stigne ovde brže od nas. A, inače, odakle bi znao?

Misliš da je bio neki prislušivač u Džejninoj sobi? Pretpostavljam da je tako bilo.

Ali, Tomi je logično odmah primetio:

— Niko unapred nije mogao da zna da će ona da bude u toj kući.. a još manje, u toj sobi.

— Tako je - priznao je Džulijus. - Onda je jedna od bolničarki član bande i prislušivala je na vratima. Kako ti se to čini?

— Ne vidim kakve sada to ima veze - umorno reče Tomi. - On je možda saznao još pre nekoliko meseci i tada uzeo dokument... Ne. boga mu. nemoguće da je tako! Oni bi ih istog časa objavili.

— Naravno da bi! Ne. neko nas je preduhitrio danas, za sat-dva. Ali, kako su uspeali, ne mogu da shvatim.

— Voleo bih da je onaj Pil Edžerton bio sa nama - zamišljeno reče Tomi.

— Zašto? - Džulijus je zurio u njega. - Krađa je već bila gotova kada smo mi stigli.

— Da... - Tomi je oklevao. Nije mogao da objasni svoje osećanje... nelogičnu ideju da bi prisustvo čuvenog advokata nekako uspelo da spreči katastrofu. Vratio se svom prethodnom stavu. - Sada ne vredi da se prepiremo oko toga kako je to urađeno. Igra je završena. Mi smo izgubili. Sad postoji samo jedna stvar koja mi preostaje.

— Koja?

— Da se vratim u London što pre mogu. G. Karter mora da bude upozoren. Ostalo je još samo nekoliko sati pre završnog udarca. Ali on, u svakom slučaju, mora da sazna kako stvari stoje.

Bila je to neprijatna dužnost, ali Tomi nije želeo da je izbegne. Mora obavestiti g. Kartera o svom neuspehu. Posle toga, njegov posao je bio završen. Ukrcao se na ponoćni voz za London. Džulijus je ostao da prenoći u Holihedu. Pola' sata nakon dolaska, ispijen i bled, Tomi je stajao pred svojim šefom.

— Došao sam da podnesem izveštaj, gospodine. Doživeo sam neuspeh.. veliki neuspeh.

G. Karter ga je oštro gledao.

— Hoćete da kažete da je nacrt sporazuma...

— U rukama g. Brauna, gospodine.

— Ah! - tiho reče g. Karter. Izraz na njegovom licu nije se promenio. ali Tomi je uhvatio titraj očajanja u njegovim očima. To ga je više nego išta drugo, uverilo u beznadežnost situacije.

Razmislimo reče Karter posle minut-dva - ne smemo da odustanemo pretpostavljam. Drago mi je što napokon znam. Uradićemo ono sto budemo mogli.

Tomiju je kroz glavu samo blesnulo: - Beznadežno je i on zna da je beznadežno. G

Karter ga je pogledao.

Nemojte to da primate previše srcu momče - ljubazno reče i dodade dali ste sve od sebe- Krenuli ste protiv jednog od najvećih zlikovaca.

— Hvala vam. gospodine. To je jako lepo od vas.

— Ja krivim sebe. Krivim sebe otkako sam čuo onu drugu vest. Nešto u njegovom tonu je privuklo Tomijevu pažnju. Novi strah mu je zgrabio srce.

— Da li.. postoji još nešto, gospodine?

— Plašim se da je tako - teško reče g. Karter. Ispružio je ruku do parčeta papira na svom stolu.

— Mrvica...? - iscedio je Tomi.

— Pročitajte sami.

Otkucane reci su mu igrale pred očima. Opis zelenog šeširića i kaputa sa maramicom u džepu, obeleženom sa P. L. K. U očaju je pogledao g. Kartera. Ovaj je odgovorio na neizrečeno pitanje:

— More je izbacilo telo na jorkširskoj obali.. u blizini Iberija. Plašim se... izgleda da je ubistvo.

— Moj bože! - jeknuo je Tomi. - Mrvicu! Ti đavoli.. neću se smiriti dok mi ne plate!

Uloviću ih! Ja ću...

Zaustavilo ga je sažaljenje na licu g. Kartera.

— Znam kako se osećate dragi moj dečače. Ali ne vredi. Samo ćete uzalud izgubiti snagu. Ovo možda grabo zvuči, ali moj savet vam je: Nastavite dalje. Vreme je milosrdno. Zaboravićete.

— Da zaboravim Mrvicu? Nikada! G. Karter je odmahnuo glavom.

— Tako mislite sada. Znam da je teško kad se samo pomisli...ta hrabra mala devojka! Žao mi je zbog svega... prokleta mi je žao.

Tomi je trgnuvši se, došao sebi.

— Već sam vam previše vremena oduzeo, gospodine - s naporom je rekao. - Nema potrebe da sebe krivite. Rekao bih da smo nas dvoje bili par i suviše glupih klinaca za takav posao. Vi ste nas lepo upozorili Ali. bog mi je svedok da bih više voleo da sam ja platio to a ne Mrvica.

Vrativši se u „Ric“, Tomi je mehanički spakovao svoj oskudni prtljag dok su mu misli lutale. I dalje je bio zbunjen tragedijom koja se uvukla u njegov život. Kako su se samo zabavljali. Mrvica i on! A sada... oh, nije mogao da poveruje... to nije moglo da bude istina! Mrvica... mrtva! Mala Mrvica, koja je kiptela od života! Bio je to san, samo užasan san. Ništa više.

Doneli su mu poruku, nekoliko ljubaznih reci saučešća od Pila Edžertona koji je novost pročitao u novinama. (Pojavili su se veliki naslovi: UDAVLJENA BIVŠA PRIPADNICA DOBROVOLJNE POMOĆI) Pismo se završavalo ponudom za posao na ranču u Argentini, gde je ser Džejms imao razgranate poslove.

— Ljubazan stari đavo - mrmlijao je Tomi i odbacio pismo u stranu. Vrata su se otvorila i Džulijus je uleteo. sa svojom uobičajenom žestinom. U rukama je držao otvorene novine.

— Hej, šta je ovo? Oni nešto lupetaju u vezi s Mrvicom.

— Tačno je - tiho reče Tomi.

— Hoćeš da kažeš da su je ubili? Tomi je klimnuo glavom.

— Kada su dobili dokument, pretpostavljam da im... ona više nije bila važna, a da su se plašili da je puste.

— Nek sam proklet! - reče Džulijus. - Mala Mrvica. Ona je stvarno bila najhrabriji devojčurak...

Ah nešto kao da je puklo u Tomijevoj glavi. Skočio je na noge.

— Oh, izlazi napolje! Tebe nije briga, proklet bio! Ti si je pitao da se uda za tebe na svoj truli, hladnokrvni način, ali ja sam je voleo- Prodao bih dušu samo da sam mogao da je spasem. Stajao bih sa strane i ne bih ni reč rekao, pustio bih je da se uda za tebe samo zato što bi ti mogao da joj pružiš život kakav zaslužuje, pošto sam ja bez prebijene pare. Ali. ne bih stajao po strani zato što mi nije stalo!

— Slušaj - umirujućim tonom je počeo Džulijus.

— Oh, idi do đavola! Ne mogu da podnesem kada dođeš tako i pričaš o ..maloj Mrvici". Idi i brini se o svojoj rođaki. Mrvica je moja devojka! Ja sam je oduvek voleo, još dok smo se igrali kao deca. Odrasli smo zajedno i uvek sam je voleo.

Nikad neću da zaboravim kad sam bio u bolnici, a ona se pojavila u onoj smešnoj kapi i kecelji! Bilo je kao u bajci, kada sam video devojku koju volim kako se pojavljuje u bolničkoj uniformi...

Ali Džulijus ga je prekinuo.

— Bolnička uniforma! Pobogu! Mora da sam poludeo! Mogao sam da se zakunem da sam i ja video Džejn u bolničkoj uniformi. To nije moguće! Ne, prokletstvo, setio sam se! Ona je bila ta koja je razgovarala sa Vittingtonom u onom sanatorijumu u Bornmutu. Ona tamo nije bila pacijent! Bila je bolničarka!

— Čini mi se - ljutite reče Tomi - da je ona verovatno od početka bila u bandi. Ne bi me čudilo da je ona i ukrala te papire od Danversa.

— Nek sam proklet ako jeste! - viknuo je Džulijus. - Ona je moja rođaka i veliki patriota.

— Baš me briga šta je, samo se gubi odavde! - iz sveg glasa mu je uzvratio Tomi.

Mladići su bili na ivici da se potuku. Ali odjednom, kao čarobnim štapićem, Džulijusov bes se stišao.

— U redu. sinke - tiho je rekao. - Idem. Ne krivim te zbog onog što si govorio.

Srećan sam što si to rekao. Ispao sam najgori mogući idiot kojeg mogu da zamislim.

Smiri se... - Tomi je napravio nestrpljiv gest - Odmah ću da krenem.. idem na železničku stanicu, na severozapad. ako želiš da znaš.

— Briga me gde ideš - zarežao je Tomi.

— To je sve - promrmljao je i pozvonio. Odnosite moj prtljag dole.

— Da gospodine. Idete nekud, gospodine?

— Idem do đavola - reče Tomi. ne vodeći računa o tome sta će nosač da misli.

Ovaj službenik je, međutim, samo učtivo odgovorio:

— Da. gospodine. Da li da vam pozovem taksi? Tomi je klimnuo glavom.

Kuda će da ide? Nije imao ni najpribližniju predstavu. Osim čvrste rešenosti da se osveti g. Braunu. nije imao drugih planova. Ponovo je pročitao ser Džejmsovo pismo i odmahnuo glavom. Mrvica mora biti osvećena. Ipak, ljubazno od starog momka.

— Trebalo bi da mu odgovorim. - Vratio se do pisaćeg stola. U skladu sa uobičajenom nesređenošću hotelskog pribora za pisanje, tu su stajale nebrojene koverta, a nijedan papir. Pozvonio je. Niko se nije pojavio. Tomi se naljutio zato što je morao da čeka. Onda se setio da je u Džulijusovoj sobi bilo dovoljno papira za pisanje. Amerikanac je rekao da će odmah da krene, pa nema bojazni da će naleteti na njega. Osim toga, ne bi mario ako ga i sretne. Počeo je prilično da se stidi zbog svega što je rekao. Stari Džulijus je to stvarno do bro prihvatio. Ako ga vidi, izviniće mu se.

Ali. soba je bila prazna. Tomi je prišao pisaćem stolu i otvorio srednju ladicu.

Pogled mu je privukla fotografija, nemarno bačena, lica okrenutog nagore. Za trenutak se ukopao u mestu. Onda je izvadio fotografiju, zatvorio ladicu, polako prišao fotelji i seo, i dalje zureći u sliku u svojoj ruci.

Sta za ime sveta, traži fotografija Francuskinje Anet u pisaćem stolu Džulijusa Heršajmera.

22. U Dauning stritu

Premijer je nervoznim prstima dobio po stolu. Lice mu je bilo ispijeno i uznemireno. Nastavio je razgovor sa g. Karterom, posle kratke stanke. - Ne razumem - rekao je. - Zar zaista mislite da stvari nisu tako crne kao što izgledaju?

— Tako barem misli ovaj momak.

— Hajde da ponovo pogledamo to pismo.

G. Karter mu je dodao pismo. Bilo je napisano širokim, dečačkim rukopisom.

Dragi g. Karter,

Desila se nešto što me je veoma potreslo. Naravno, postoji mogućnost da sumo pravim budalu od sebe, ali ja u to ne verujem. Ako su moji zaključci lični, ona devojka u Mančesteru je biki podmetnuta. Čitava stvar je unapred izrežirana, lažni paket i ostale stvari, sa ciljem da nas uvere kako je igra gotova... zato sam uveren da smo im bili za petama, na pravom tragu.

Mislim da znam ko je prava Džej Fin, i imam prilično dobru ideju gde se dokument nalazi. Ovo poslednje je, naravno, samo pretpostavka, ali imam osećaj da sam u pravu. U svakom slučaju, prilazem vam sve, koliko god da vredi, u zapečaćenoj koverti. Zamoliću vas samo da je ne otvarate do poslednjeg trenutka, u stvari, do dvadeset osmog u ponoć. Odmah će vam biti jasno zašto. Vidite, shvatio sam da su one Mrvičine stvari takode podmetnute i da ona nije ništa više udavljenija od mene.

A razlog je sledeći: krajnji izlaz. Dzejn Fin je glumila gubitak pamćenja, i da će ona, čim bude pomislila da je slobodna, otići pravo po dokument. Naravno, za njih je to veliki rizik, zato što ona zna sve o njima... ali oni očajnički pokušavaju da se domognu tog

dokumenta. Ali, ako saznaju da smo mi pronašli dokument, životi ove dve devojke neće vredeti ni prebijene pare. Ja moram da pokušam da dođem do Mrvice pre nego što Džejn Fin pobegne. Želeo bih kopiju onog telegrama koji je poslat Mrvici u „Ric“. Ser Džejms Pil Edžerton kaže da biste vi to mogli da mi završite. On je užasno pametan.

Još samo jedna stvar.. molim vas da onu kuću u Sohou držite pod danonoćnim nadzorom. Vaš,

Tomas Beresford

Premijer je podigao pogled.

— Prilog pismu?

G. Karter se suvo osmehnuo:

— U sefu banke. Ništa ne prepuštam slučaju.

— Zar ne mislite... - premijer je za trenutak oklevao - da bi bilo bolje ako ga sada otvorimo? Mi bismo svakako odmah morali da guramo taj dokument, to jest ako se ispostavi da je taj mladić u pravu. To možemo da držimo u najvećoj tajnosti.

— Možemo li? Nisam tako siguran. Izgleda da su špijuni svuda oko nas???

Da vest jednom procuri, ne bih dao ni ovoliko - pucnuo je prstima, za živote te dve devojke. Ne. dečko ima poverenja u mene i ja ga neću izneveriti.

Pa onda ćemo to ostaviti tako. Kakav je taj momak?

Objektivno gledano, on je običan, zgodan. pomalo budalast mladi čovek koga nije lako navesti na krivi put, koristeći njegovu maštu. On je nema... zato ga je veoma teško prevariti. On polako rešava probleme, ali kada se jednom nečeg uhvati, ne pušta. Mala dama je sasvim druga priča. Više intuicije, a manje zdravog razuma.

Sjajni su kada rade zajedno. Brzina i izdržljivost.

— On deluje uvereno u ono što kaže.

— Da i to je ono što mi daje nadu. On je jedan od onih snobivljivih mladića koji moraju da budu veoma sigurni pre nego što se usude da uopšte daju svoje mišljenje.

Poluosmeh je zatitrao na premijerovim usnama.

— I to je ovaj.. dečak, koji će pobediti najvećeg kriminalca našeg vremena?

— Ovaj.. dečak. kako ste rekli! Ali, ponekad mi se učini da u pozadini vidim senku.

— Na koga mislite?

— Na Pila Edžertona.

— Pil Edžerton? - zapanjeno reče premijer.

— Da. Vidim njegovu ruku u ovome. - Kucnuo je po otvorenom pismu. - On je tamo... radi u mraku, tiho, neuznemiravano. Uvek sam mislio da će, ako postoji neko ko bi mogao da ulovi g. Brauna, Edžerton može biti taj. Kažem vam da on sada radi na ovom slučaju, ah ne želi da se to sazna. Nego dobio sam prilično neobičan zahtev od njega, pre neki dan.

— Da?

— Poslao mi je isečak iz nekih američkih novina. Odnosio se na telo nekog muškarca koje je pronađeno na dokovima Njujorka pre nekih tri nedelje. Zamolio me da prikupim sve informacije koje mogu tom slučaju.

— Pa?

— Nisam saznao mnogo. Mladić od nekih trideset pet... bedno odeven... gadno unakaženog lica. Nikada nije identifikovan.

— I vi mislite da su te dve stvari povezane na neki način?

— Nekako mi se čini da jesu. Naravno, možda grešim. Usledila je pauza, a onda je g. Karter nastavio:

— Zamolio sam ga da dođe ovamo. Mada ne verujem da ćemo iz njega izvući više od onog što on želi da nam kaže. Njegovi advokatski instinkti suviše su jaki. Ali nema sumnje da će moći da nam rasvetli neke nejasnoće u Beresfordovom pismu. Ah, evo ga!

Dva muškarca su ustala da pozdrave pridošlicu. Pomalo kapriciozna misao proletela je premijeru kroz glavu. - Moj naslednik. možda!

— Primili smo pismo od mladog Beresforda - reče g. Karter, odmah prelazeći na stvar. - Videli ste se sa njim, pretpostavljam?

— Pogrešno pretpostavljate - reče advokat.

— Oh! - g. Karter je bio pomalo zbunjen.

Ser Džejms se osmehnuo, gladeći svoju bradu.

— Pozvao me je telefonom - rekao je.

— Da li biste imali nešto protiv da nam kažete tačno o čemu ste razgovarali?

— Naravno da nemam. On mi se zahvalio na izvesnom pismu koje sam mu uputio... u stvari, ponudio sam mu posao. Onda me je on podsetio na nešto što sam mu rekao u Mančesteru, u vezi s onim telegramom koji je namamio gđicu Mrvicu.

Pitao sam ga da li je u sobi otkrio nešto, a on je rekao da jeste. U ladici otkrio je fotografiju. Advokat je zastao, a onda nastavio. Pitao sam ga da li na fotografiji ima ime i adresa fotografa. Rekao je da

ima i onda je nastavio da mi govori nešto što nisam znao. Na fotografiji je bila ona Francuskinja. Anet. koja mu je spasla život.

— Šta?

— Upravo tako. Pitao sam mladića šta je uradio sa tom fotografijom. On je odgovorio da ju je vratio na isto mesto. - Advokat je ponovo zastao. - To je dobro, znate... jako dobro. On ume da koristi svoj mozak, taj mladić. Čestitao sam mu. To otkriće je bilo dar sa neba. Naravno, od trenutka kada se otkrilo da je devojka u Mančesteru bila podmetnuta, sve se izmenilo. Mladi Beresford je to video i bez moje pomoći. Ali, osetio je da ne može da se pouzda u sopstveni sud kada je gđica Kauli u pitanju. Da li smatram da je ona živa? Rekao sam mu, pošto sam izvagao sve dokaze, kako postoji velika šansa da jeste. To nas je vratilo na telegram.

— Da?

— Savetovao sam mu da vas zamoli za kopiju originalnog telegrama. Palo mi je na pamet kako je sasvim moguće da su, nakon što ga je gđica Kauli bacila na pod, izvesne reci mogle biti izbrisane i izmenjene, sa izričitom namerom da navedu tragače na pogrešan trag.

G. Karter je klimnuo glavom. Uzeo je papir iz svog džepa i pročitao naglas:

Dođi odmah, Estli Prajors, Gejt Haus, Kent. Velike novosti...

Tomi

— Vrlo jednostavno - reče ser Džejms - i vrlo domišljato, uzeli su i izmenili nekoliko reci i stvar je bila sređena. A ona dvojica su previdela jedan bitan trag.

— Kakav trag?

— Potrčkovu izjavu da se gđica Kauli odvezla do Cering Krosa. Bili su toliko sigurni u sebe da su uzeli zdravo za gotovo da je čak pogrešio.

— U Gejthausu, u Kentu, ako se ne varam. G. Karter ga je znatiželjno pogledao.

— Čudi me da i vi niste tamo.

— Ah. ja sam zauzet jednim slučajem.

— Mislio sam da ste na odmoru?

— Oh nisam još ni počeo aktivno da radim na tom slučaju. Možda bi bilo tačnije reći da ga tek pripremam. Imate li za mene još nekih informacija o onom Amerikancu?

— Plašim se da nemam. Da li je važno da saznamo ko je on bio.

— Oh. ja znam ko je on bio - s lakoćom reče ser Džejms. - Ne mogu još to da dokažem.. ali ja znam.

Druga dvojica nisu ništa pitala. Imali su osećaj da bi to bilo samo gubljenje vremena.

— Ali. ono što ne shvatam - odjednom reče premijer - jeste kako se ta fotografija našla u Heršajmerovoj ladici?

— Možda je nije ni napuštala - oprezno je nagovestio advokat.

— Ali. lažni inspektor? Inspektor Braun?

— Ah! - zamišljeno reče ser Džejms. Ustao je. - Ne bih želeo da vas zadržavam.

Nastavite sa svojim državnim poslovima. Ja se moram vratiti.. mom slučaju.

Dva dana kasnije, Džulijus Heršajmer se vratio iz Mančestera. Na njegovom stolu ležala je poruka od Tomija:

Heršajmere,

Izvimi što sam onako izgubio nerve. Za slučaj ako se ponovo ne vidimo, zbogom.

Ponudili su mi posao u Argentini i ju ću ga prihvatiti.

Tomi Beresford

Na Džulijusovom licu je za trenutak zatitrao neobičan osmejak Bacio je pismo u kantu za smeće.

— Prokleta budala! - mrmljao je.

23. Trka s vremenom

Nakon što je telefonirao ser Džejmsu, Tomijev sledeći korak bio je odlazak u Saut Odli. Pronašao je Alberta dok je ovaj obavljao svoje profesionalne dužnosti, i bez mnogo okolišanja se predstavio kao Mrvičin prijatelj. Albert se odmah raskravio.

— U poslednje vreme su stvari ovde bile jako mirne - setno je rekao.
- Nadam se da se mlada dama dobro drži, gospodine?

— Baš je u tome stvar. Alberts. Nestala je.

— Ne mislite valjda da su je kriminalci oteli?

— Jesu.

— U podzemlju?

— Ne. pobogu, u ovom svetu!

— To se samo tako kaže, gospodine - objasnio je Albert, filmu kriminalci uvek borave u podzemlju. Ali, je li mislite da su je koknuli?

— Nadam se da nisu. Nego, da ti nemaš možda neku tetku, strinu, babu, ili sličnu odgovarajuću rođaku koja bi mogla da se predstavi kao neko ko će najverovatnije uskoro da ode na onaj svet. Ushićeni osmeh polako se raširio Albertovim licem.

— Potpuno vas kapiram, gospodine. Moja jadna tetka koja zivi na selu, jako je bolesna već duže vreme i na samrtničkoj postelji .

— Možeš li to da prijaviš na nadležnom mestu i sastaneš se sa mnom na Čering Krosu za sat vremena?

— Biću tamo, gospodine. Računajte na mene.

Kao što je Tomi i računao, verni Albert se pokazao kao neprocenjiv saveznik. Njih dvojica su uzeli sobe u krčmi u Gejthausu. Albertu je palo u zadatak da prikupi informacije. Tu nije bilo nikakvih problema. Estli Prajors je bio vlasništvo dr Adamsa. Doktor više nije držao praksu i penzionisao se verovao je krčmar, ali je imao nekoliko privatnih pacijenata... ovde se dobičina značajno potapšao po čelu... - onih luckastih! Shvatate! - Doktor je bio veoma popularna osoba u selu pretplaćen na sve seoske sportove - Veoma fin ljubazan gospodin. - Da li već dugo živi ovde? Oh. nekih desetak godina, možda malo duže. Naučnik, tako je. Razni profesori i drugi ljudi iz grada često dolaze da ga posete. U svakom slučaju, to je vesela kuća uvek puna posetilaca.

U svetlu sve ove blagoglagoljivosti. Tomi je osetio sumnju. Da li je moguće da je ova prijatna, poznata prilika, opaki kriminalac u stvarnosti? Njegov život je izgledao tako otvoren i iskren. Nema traga od zločinačkih aktivnosti' Šta ako je sve ovo bila ogromna greška? Tomi je osetio kako ga prožimaju ledeni žmarci na tu pomisao.

Nekoliko privatnih Pacijenata... „onih luckastih“. Pažljivo se raspitivao o njima. Ali o pacijentima se izgleda ništa nije znalo... retko su viđani izvan sanatorijuma.

Detaljni opis Mrvice kao i Anete nisu urodili plodom.

Zgrada je bila od crvene cigle, okružena šumom koja je uspešno zaklanjala kuću od pogleda.

Prve večeri Tomi je u pratnji Alberta istražio okolinu kuće.

Zahvaljujući Albertovom navaljivanju, bolno su se vukli na stomacima, praveći daleko veću buku nego da su hodali. U svakom slučaju, ova mera predostrožnosti se pokazala kao totalno nepotrebna Okolina kuće, kao i kod bilo koje druge privatne kuće kada padne mrak, bila je potpuno prazna. Tomi je umislio da možda postoji besan pas-čuvar. Albertova mašta je otišla čak do pume ili

makar pripitomljene kobre. Ali stigli su do žbunja pokraj kuće sasvim nepovređeni.

Roletne na prozorima dnevne sobe bile su podignute. Oko stola se skupila prilično velika grupa. Flaša porta je išla od ruke do ruke. Izgledali su kao normalno, prijatno društvo. Kroz otvorene prozore, nevezani odlomci razgovora gubili su se u noćnom vazduhu. Bila je to žučna rasprava o sreskom kriketu!

Tomi je ponovo osetio ledene žmarce nesigurnosti. Činilo se nemogućim verovati da su ovi ljudi bili išta drugo do ono za šta se predstavljaju. Da li je ponovo bio prevaren? Gospodin svetle brade, sa naočama, koji je sedeo na čelu stola, izgledao je potpuno iskreno i normalno. Tomi je te noći loše spavao. Sledećeg jutra, neumorni Albert, nakon što je zacementirao savezništvo sa lokalnim piljarskim pomoćnikom preuzeo je mesto ovog potonjeg i dodvoravao se kuvarici. Vratio se sa informacijom da je ona nesumnjivo „jedna iz bande“, ali Tomi je ovo pripisao živopisnosti njegove mašte. Upitan, Albert nije mogao da navede nijedan argument u korist svoje tvrdnje, osim svog stvenog mišljenja da ona nije običan tip. To vidiš već na prvi pogled - Kada je sledećeg dana zamena ponovljena (što je pomoglo poboljsanju novčanih prilika pravog piljarskog pomoćnika), Albert se vratio sa prvim vestima koje su nešto obećavale. U kući jeste odsela jedna francuska dama.

Tomi je ostavio svoje sumnje po strani. Ovo je potvrda njegove teorije. Ali, vremena je bilo sve manje.

Kolale su glasine o razmiricama medu laburističkim vođama. Nisu jednako mislili.

Oni dalekovidiji medu njima su shvatili da ono što predlažu može da zada smrtni udarac Engleskoj koju su voleli. Zazirali su od gladi i jada koje bi generalni štrajk iznedrio. i bili su spremni da se sa vladom nadu na pola puta. Ali, iza njih su stajale suptilne, postojane snage koje su uporno vraćale sećanja na stare nepravde, osuđujući slabosti polovičnih mera i podstrekivajući nesporazume.

Tomi je osećao da, zahvaljujući g. Karteru, prilično dobro razume situaciju. Sa fatalnim dokumentom u rukama g. Brauna. javno mnjenje bi moglo da se okrene na stranu laburističkih ekstremista i revolucionara. bez toga, borba je imala podjednake izgleda. Vlada bi. uz pomoć lojalnih vojnih i policijskih snaga, mogla da pobedi.. ali cena bi bila previsoka. Ali. Tomi je gajio drugi, apsurdni san. Ispravno ili ne. verovao je da bi se. sa demaskiranim i zarobljenim g. Braunom. čitava ta organizacija sramotno i trenutno raspala. Taj neobično prožimajući uticaj nevidljivog šefa držao ih je na okupu. Bez njega Tomi je verovao da bi istog časa nastupila panika: i sa poštenim ljudima koji bi sada bili ostavljeni samima sebi, pomirenje u poslednjem trenutku postalo bi moguće.

— Ove konce drži jedna osoba - reče Tomi u sebi. - Ono što trebamo je da uhvatimo tog čoveka.

Dvadeset deveti je bio puno pominjani Dan i u vezi su izbijale i množile se svakojake glasine. Novi članci su postajali sve uzburkaniji. Nije se štedelo na senzacionama lakim nagoveštajima laburističkog coup d'etat.^[2]

Pa zahtev g. Karteru da ne otvara zapečaćenu kovertu bio je deo ambicioznog plana. Nacrt mirovnog sporazuma bio je S vremena na vreme, zaprepastila bi ga sopstvena sigurnost. Je li otkrio ono što su mnogi pametniji ljudi od njega prevideli? Ipak. uporno se držao svoga mišljenja.

Te večeri su Albert i on još jednom upali na posed Estli Prajors Tomijev plan je bio da nekako iznudi da ga prime u kuću. Dok su se približavali opreznim korakom, Tomiju je odjednom zastao dah.

Neko je stajao između prozora na drugom spratu i svetio u sobi je ocrtavalo siluetu na roletni. Bila je to silueta koju bi Tomi svuda prepoznao! Mrvica je bila u toj kući!

Zgrabio je Alberta za rame.

— Ostani ovde! Kada počnem da pevam gledaj taj prozor.

Brzo se vratio do staze i počeo dubokim glasom, kome je pridružio i nesiguran korak, da peva sledeću pesmicu:

Ja sam vojnik
Veseli britanski vojnik;
Možeš videti da sam vojnik po mojim stopalima...

Bila je to omiljena pesma sa gramofona iz Mrvičinih bolničkih dana. On nije sumnjao da će je ona prepoznati i izvući svoje zaključke, u Tomijevom glasu nije bilo puno mesta za sluh i note ali je zato ima izvanredna pluća. Buka koju je proizvodio bila je zastrašujuća.

Uskoro je besprekorni batler, u pratnji jednako besprekornog poslužitelja, izleteo kroz prednja vrata. Batler mu se požalio. Tomi je nastavio da peva obraćajući se batleru srdačno sa „dragi Brko poslužitelj ga je uhvatio ispod jedne, a batler ispod druge ruke. Odveli su ga duž staze i uredno izbacili van kapije.

Batler mu je zapreto policijom samo ako ih još jednom bude uznemiravao. Bilo je to precizno izvedeno... uzdržano i sa savršenim manirima. Svako bi se zakleo da je to pravi batler da je poslužitelj pravi poslužitelj.. samo e slučaja, batler je bio Vittington.

Tomi se vratio do krčme i sačekao Albertov povratak. Napokon se taj junak pojavio.

— Onda? - uzbuđeno je uskliknuo Tomi.

— Sve je u redu. Dok su vas oni izvodili, prozor se otvorio i nešto je izbačeno napolje. - Pružio je Tomiju parče papira. - Bilo je omotano oko držača za pisma.

Na papini su bile nažvrljane tri reci: - Sutra, isto vreme.

— Hvala ti, bože! - uzviknuo je Tomi. - Napokon smo krenuli!

— Napisao sam poruku na parčetu papira, obmotao ga oko kamena i ubacio kroz prozor - bez daha je nastavio Albert.

Tomi je zaječao.

— Tvoja revnost će nas upropastiti. Alberte. Šta si rekao?

— Reko sam da smo mi u krčmi. Ako bude mogla da pobegne, da dođe 'vamo i zakrekeće kao žaba.

— Znaće da si ti - Tomi je odahnuo od olakšanja. - Tvoja mašta te drži u šaci.

Alberte. Pa ti ne bi prepoznao kreketanje žabe kada bi ga čuo.

Albert je delovao prilično pokunjeno.

— Razvedri se - reče Tomi. - Ništa loše se nije desilo. Batler je moj stari prijatelj.. kladim se da je znao ko sam ja, mada to nije hteo da pokaže. Nije njihov stil da pokažu sumnju. Zato nam je ovo bio tako prost zadatak. Oni ne žele da me obeshrabre u potpunosti. S druge strane, ne žele ni da mi previše olakšaju stvari.

Ja sam pion u njihovoj igri eto to je ono što sam ja. Vidiš, kada bi pauk dozvolio da muva, suviše lako uleti u mrežu, muva bi mogla da posumnja da je to klopka. Korist od tog mladog T. Beresforda koji mnogo obećava i koji je nabasao baš u pravom trenutku za njih. Ali. kasnije bi gospodinu Beresfordu bilo bolje da se pripazi!

Tomi se povukao na spavanje u stanju nekakve ushićenosti. Pravio je plan za naredno veče. Bio je siguran da se stanari Astli Priorsa do izvesne granice, mešati u njegova posla.

Negde oko dvanaest sati, njegov spokoj je bio grubo uzdrman. Rečeno mu je da ga za barom neko traži. Ispostavilo se da je posetilac jedan prevoznik prilično grubog izgleda, sav umazan blatom.

— Pa, prijatelju moj, šta je bilo? - pitao je Tomi.

— Je l ovo. mož' biti. za vas? - Covek je ispružio veoma prljavu, presavijenu poruku, na čijoj je poledini pisalo: - Odnese ovo

gospodinu u krčmi pored Estli Prajorsa. On će ti dati deset šilinga.

Rukopis je bio Mrvičin. Tomi je cenio njenu dovitljivost, jer je shvatila da je on možda odseo u krčmi pod lažnim imenom. Pružio je ruku da uzme poruku.

— U redu je.

Muškarac je i dalje čvrsto držao papir.

— Šta je s moji' deset šilinga?

Tomi je brzo izvukao novčanicu i muškarac mu je prepustio papir. Tomi je brzo odmotao pismo.

Drugi Tomi,

Znala sam da si ono bio ti, prošle noći. Ne dolazi večeras. Oni će te čekati u zasedi. Ovog jutra će negde da nas odvedu. Čula sam da pominju Vela... Holihed, čini mi se. Napisaću poruku kad krenemo, ako budem imala prilike. Anet mi je pričala kako si pobegao. Glavu gore!

Tvoja Prudens - Mrvica

Tomi je viknuo Albertovo ime pre nego što je uopšte završio pregledom ovog interesantnog pisma.

— Pakuj moje stvari! Odlazimo!

— Da, gospodine. - Albertove čizme su odzvanjale dok je uz stepenice. Holihed? Da li je to značilo da je. ipak...

Albertove čizme su nastavile da tutnje po gornjem spratu. Odjednom je drugi uzvik došao odozdo.

— Alberte! Ja sam prokleta budala! Raspakuj tu torbu!

— Da, gospodine.

Tomi je zamišljeno ispravio presavijenu poruku.

— Da, prokleta budala - tiho je rekao. - Ali. i neko drugi je! A. konačno znam i ko je to!

24. Dzulijus preuzima inicijativu

U svojim odajama u Klaridžu. Kramenjin se opružio na kauču i svojim siktavim glasom na ruskom je diktirao svom sekretaru. Telefon kod sekretarevog lakta počeo je tiho da zvoni i ovaj je podigao slušalicu, govorio minut-dva. a onda se okrenuo svom poslodavcu.

— Neko vas odozdo traži.

— Ko je to?

— Dao je ime g. Džulijus P. Heršajmer.

— Heršajmer - zamišljeno je ponovio Kramenjin - čuo sam negde to ime.

— Njegov otac je bio jedan od američkih kraljeva čelika - objasnio je sekretar, čiji je posao bio da zna sve. - Ovaj mladić je sigurno multimilioner.

Kramenjinove oče su se suzile, odavajući poštovanje bogatstvu.

— Idite i dovedite ga. Ivane. Vidite šta hoće.

Sekretar je poslušao bešumno zatvarajući vrata za sobom. Posle koliko minuta se vratio.

Odbio da kaže kojim poslom je došao... kaže da je to lično i hitno.

— Multimilioner - mrmljao je Kramenjin. - Uvedite ga, dragi moj Ivane.

Sekretar je ponovo izašao iz sobe i vratio se, dovodeći Džulijusa.

— Mesje Kramenjin? - odmah je upitao potonji.

Rus se naklonio, pažljivo ga proučavajući svojim bledim, otrovnim pogledom.

— Drago mi je što sam vas upoznao - reče Amerikanac. - Želeo bih da porazgovaram sa vama u vezi s jednim veoma važnim poslom, ako bih mogao da vas vidim nasamo. - Značajno je pogledao u Ivana.

— Moj sekretar, mesje Griber, pred kojim nemam nikakvih tajni.

— Može biti.. ali ja imam - suvo reče Džulijus. - Zato bih vam bio zahvalan ako biste mu rekli da se gubi.

— Ivane - meko reče Rus - nadam se da nećete imati ništa protiv da se povučete u susednu sobu...

— U susednu sobu ne može - prekinuo ga je Džulijus. - Znam ove vojvodske apartmane... i hoću da se ovaj zatvori, da ostanemo samo vi i ja. Pošaljite ga do prodavnice po semenke i kikiriki.

Mada nije posebno uživao u Amerikančevom drskom i nonšalantnom govoru, Kramenjin je izgarao od radoznalosti. - Koliko vremena će vam biti potrebno?

— Možda i čitava noć, ako ste shvatili.

— Vrlo dobro, Ivane. Večeras mi više nećete biti potrebni. Idite u pozorište... uzmite slobodno veče.

— Hvala vam. vaša ekselencijo. Sekretar se naklonio i izašao.

Džulijus je stao kod vrata, posmatrajući ga kako izlazi. napolje je, uz zadovoljni uzdah, zatvorio vrata i vratio se na svoje mesto sredini sobe.

— A sad. g. Heršajmere. možda biste bili ljubazni da pređete stvar?

— Mislim da ćemo to odmah da završimo - razvlačio je Džulijus reći. A onda se naglo promenio. - Ruke uvis... ili pucam!

Kramenjin je za trenutak slepo zurio u automatik, a onda je, gotovo komičnom brzinom, podigao ruke iznad glave. Tog časa mu je Džulijus uzeo meru. Čovek pred njim bio je kukavica... ostatak će biti lak.

— Ovo je nečuveno - vrisnuo je Rus visokim, histeričnim glasom.

— Nečuveno! Da li nameravate da me ubijete?

— Ne, ako budete tihi. Ne pomerajte se prema zvonu. Tako je.

— Šta želite? Ne činite ishitrene stvari. Setite se da je moj život od najvećeg značaja za moju zemlju. Možda sam bio oklevetan...

— Rekao bih - reče Džulijus - da će onaj ko vas napravi propusnim za svetio, učiniti veliku uslugu čovečanstvu. Ali, ne brinite. Ja ovog puta ne želim da vas ubijem.. to jest, ako budete razumni.

Rus je klonuo pred čvrstom pretnjom u Džulijusovim očima. Prešao je jezikom preko svojih suvih usana.

— Sta hoćete? Novac?

— Ne. Ja hoću Džejn Fin.

— Džejn Fin? Ja... nikad nisam čuo za nju!

— Vi ste prokleti lažov! Znete savršeno dobro na koga ja mislim.

— Kažem vam da nikada nisam čuo za tu devojkku.

A ja vama kažem - brzo mu je odvratio Džulijus - da ovaj ovaj Mali Vili umire od želje da opali!

Rus je vidljivo klonuo.

— Ne biste se usudili...

— Oh, usudio bih se. sinko!

Kramenjin je sigurno prepoznao nešto u glasu koji je dirigovao, jer Je zlovoljno rekao: pretpostavimo da znam na koga mislite...

— Reći ćete mi sada... odmah sada... gde se ona nalazi. Kremenjin je odmahnuo glavom.

— Ne smem.

— Zašto?

— Ne smem. Ono što tražite od mene je nemoguće.

— Uplašeni, eh? Od koga? G. Brauna? Ah, to li vas tišti? Dakle, postoji takva osoba? Sumnjao sam u to. A na sam pomen njegovog imena padate u nesvest.

— Ja sam ga video - polako reče Rus. - Govorio sam s njim, licem u lice. Saznao sam to tek kasnije. On je bio samo jedno lice u masi. Ne bih ga prepoznao da ga ponovo vidim. Ko je on zaista? Ne znam. Ali. ovo znam.. on je čovek koga morate da se plašite.

— On nikad neće saznati - reče Džulijus.

— On sve zna... a njegova osveta je brza. Čak i ja... Kremenjin... ne bih bio izuzetak!

— Znači, nećete da uradite ono što sam vas pitao?

— Vi ste mi tražili nemoguće.

— To je sigurno šteta za vas - veselo reče Džulijus. - Ali generalno, svet će imati koristi. - Podigao je revolver.

— Stanite - vrisnuo je Rus. - Ne mislite valjda da me ubijete.

— Naravno da mislim. Stalno slušam o tome kako vi revolucionuri mislite da je život jeftin, ali čini mi se da stvari stoje drugačije kada je vaš sopstveni život u pitanju.

Dao sam vam jedinu šansu da sp site svoju prijavu kožu a vi ste je odbili!

— Oni će me ubiti!

— Pa - ljubazno reče Džulijus - to je na vama. Ali. reći ću ovo. Ovaj Mali Vili ovde opasno je precizan, i da sam ja na vas mestu. oberučke bih prihvatio kakvu-takvu šansu sa g. Braunorn.

— Obesiće vas ako me ubijete.

— Ne. strance, tu grešite. Zaboravljate na dolare. Gomila advokata će da se baci na posao, dovešće čuvene lekare i na kraju balade će da zaključe kako u momentu ubistva nisam bio priseban. Provešću nekoliko meseci u nekom tihom sanatorijumu, moje psihičko stanje će da se popravi, doktori će me ponovo proglasiti mentalno zdravim, i eto ti srećan kraj za malog Džulijusa. Mislím da bih mogao da podnesem nekoliko meseci odmora, ako bi to značilo da svet oslobodim vašeg prisustva, ali nemojte se zavaravati da ću da visim zbog toga!

Rus mu je verovao. I sam korumpiran, bezrezervno je verovao u moć novca. Čitao je o američkim suđenjima za ubistva, koja su se odvijala veoma slično onom što je Džulijus opisao. On je i sam kupovao i prodirao pravdu. Ovaj mladi Amerikanac, snažnog, otegnutog glasa, držao ga je u šaci.

— Brojaću do pet - nastavio je Džulijus - i pretpostavljam da se. ako me pustite da odbrojím četiri, više nećete brinuti oko g. Brauna. Možda će poslati cveće na sahranu, ali vi ga nećete mirisati! Spremni... Počinjem. Jedan... dva... tri.. četiri...

Rus ga je prekinuo vriskom: ;

— Ne pucajte. Uradiću sve što želite. Džulijus je spustio revolver.

— I mislio sam da ćete se prizvati pameti. Gde je devojka? - U Gejthausu. u Kentu.

Mesto se zove Estli Prajors.

— Da l' je ona tamo zarobljenik'

Nije joj dozvoljeno da napušta kuću.. mada je tamo prilično mirno.

Mala glupača je izgubila pamćenje, prokleta bila!

Šta je sa onom devojkom, koju ste namamili u zamku prošle nedelje?

Ona je tamo - zlovoljno reče Rus.

Odlično - reče Džulijus. - Zar nije sve ovo savršeno ispalo? A sada krenimo u šetnju.

— Kakvu šetnju? - ukočio se Rus.

— Pa. do Gejthausa. naravno. Nadam se da volite automobile?

— Kako to mislite? Ja odbijam da idem.

— Hajde, nemojte sada da se ljutite. Znete i sami da nisam takav balavac da vas ostavim ovde. Prvo biste pozvali svoje prijatelje! Ah! - Primetio je kako se ovom drugom smrklo lice. - Vidite, već ste sve lepo smislili. Ne, gospodine, vi ćete krenuti sa mnom. Ova vrata vode u vašu spavaću sobu? Uđite unutra. Mali Vili i ja ćemo krenuti za vama. Obucite neki deblji kaput, tako je. Krzneni okovratnik? I vi sebe nazivate socijalistom! Sada smo spremni. Krenućemo niz stepenice, pa kroz predvorje, do mog automobila. I ne zaboravite da vas držim na nišanu. I kroz kaput pucam isto tako precizno. Samo jedna reč, ili čak pogled na nekog od onih livrejisanih sluga i Carstvo ognja i sumpora će dobiti novog stanara!

Zajedno su sišli stepenicama i krenuli ka parkiranom automobilu. Rus se tresao od besa. Hotelska posluga je bila svuda oko njih. Vrisak je titrao na njegovim usnama, ali u poslednjem času bi zarnukao. Amerikanac je bio čovek od reci.

Kada su stigli do kola. Džulijus je ispustio uzdah olakšanja. Opasna zona je bila za njima. Strah je uspešno hipnotisao muškarca pored njega.

— Uđite - zapovedio je. Onda je uhvatio Rusov kradomični pogled. - Ne. šofer vam neće pomoći. Bio je marinac. Nalazio se u mornici u Rusiji kada je izbila revolucija.

Njegovog brata su ubili vaši ljudi. Džordže!

— Da. gospodine? - Šofer je okrenuo glavu. ,.

— Ovaj gospodin je ruski boljševik. Ne želimo da ga ubijemo ali ćemo možda biti prinuđeni na to. Shvatate?

— Savršeno, gospodine.

— Hoću da idem u Gejthaus, u Kent. Da li znate puteve.

— Da, gospodine, to je na nekih sat, sat i po odavde.

— Potrudi se da bude za sat. U žurbi sam.

— Daću sve od sebe gospodine. - Automobil je jurnuo kroz saobraćaj.

Džulijus se udobno smestio pored svog zarobljenika. Držao je ruku u džepu svog kaputa, ali maniri su mu bili besprekorni.

— Bio je jedan čovek koga sam upucao u Arizoni... - veselo je počeo.

Na kraju jednočasovne vožnje, siroti Kramenjin je bio više mrtav nego živ. U nastavku anegdote o čoveku iz Arizone, bio je tu i jedan siledžija, kao i epizoda u Stenovitim planinama. Džulijusov pripovedački talenat bio je možda ne baš striktno precizan, ali zato veoma živopisan!

Usporivši, šofer je doviknuo preko ramena da upravo ulaze u Gejtnaus. Džulijus je naredio Rusu da im pokaže put. Njegov plan je bio da se odvezu pravo do kuće.

Tamo će Kramenjina da zatraži da vidi one dve devojke. Džulijus mu je objasnio da Mali Vili neće da toleriše gluposti. Kramenjina je do tog trenutka već postao glina u Džulijusovim rukama. Zastrašujuća brzina kojom su došli dovde samo ga je dotno obznanila. Na svakom uglu, pripremao se za smrt... Automobil je jurnuo stazom i zaustavio se ispred kuće. Šofer je čekao dalja naređenja.

Prvo okreni automobil, Džordže. Onda pozvoni na vrata, i vrati se na svoje mesto.

Ostavi motor da radi i budi spreman da pojuriš ko sam'vrag kada ti dam znak.

U redu, gospodine.

Čim je otvorio prednja vrata. Kramenjina je osetio vrh cevi zabijene u rebra.

Rus je klimnuo glavom. Usne su mu bile bele, a glas mu nije bio tako siguran:

— To sam ja... Kramenjina! Odmah dovedite one devojke! Nemamo vramena za gubljenje!

Vitington je sišao niz stepenice. Uskliknuo je od iznenađenja pri pogledu na Kramenjina.

— Vi! Šta se desilo? Sigurno znate da je plan...

Kramenjina ga je prekinuo recima koje su izazvale mnoge nepotrebne uzbune:

— Izdani smo! Plan je propao! Moramo da spašavamo sopstvenu kožu. Devojka!

Odmah! To nam je jedina šansa.

Vitington je oklevao, ali samo za trenutak.

— Dobili ste naređenja... od .....

— Naravno! Zar bih inače bio ovde? Požurite! Nemamo vremena za gubljenje. Bolje da i ona druga mala glupača dođe.

Vitington se okrenuo i utrčao u kuću. Mučni minuti su prolazili. A onda... dve zakukuljene figure su se pojavile na stepenicama i zatim su brzo ugurane u automobil. Manja od njih dve je počela da se opire i Vitington ju je bez pardona gurnuo unutra. Džulijus se nagnuo, i kada je to učinio, svetlost iz otvorenih vrata obasjala mu je čelo. Drugi muškarac, koji je stajao iza Vitingtona. iznenađeno je kriknuo. Više nije bilo skrivanja.

— Džordže. kreči - viknuo je Džulijus. Šofer je nagazio gas i automobil je uz skok pojurio napred. Muškarac na stepenicama je opsovao. Ruka mu je krenula u džep - Blesnulo je i začuo se prasak. Metak je za dlaku promašio višu od dve devojke.

— Spusti se dole, Džejn - viknuo je Džulijus. - Lezi na pod, Oštro je potisnuo oroz nadole. a onda se okrenuo, pažljivo naciljao i opalio.

— Jesi li ga pogodio? - uzbuđeno je viknula Mrvica.

— Naravno - odgovorio je Džulijus. - Mada ga nisam ubio. Bitange kao što je on teško umiru. Jesi li u redu, Mrvice?

— Naravno da jesam. Gde je Tomi? I ko je ovo? - pokazala je na Kramenjina koji je drhtao.

— Tomi je na putu za Argentinu. Pretpostavljam da je mislio kako si se preselila u večna lovišta. Polako kroz kapiju, Džordže! Tako. Trebaće im bar pet minuta da krenu za nama. Koristiće telefon, pretpostavljam, pa se pazi da ne naletiš na neku zamku.. i nemoj da ideš direktnim putem. Pitala si ko je ovo, Mrvice? Dozvoli da ti

predstavim mesje Kramenjina. Ubedio sam ga da radi sopstvenog zdravlja krene na ovaj put.

Rus je ostao nem, još uvek obuzet užasom.

— Ali, zašto su nas pustili? - sumnjičavo je rekla Mrvica.

— Rekao bih da ih je mesje Kramenjin zamolio tako ljubazno, da prosto nisu mogli da ga odbiju!

Ovo je bilo previše za Rusa. Divljački se razdrao:

— Prokleti bili.. prokleti bili! Oni sada znaju da sam ih ja izdao. Moj život više ni časa u ovoj zemlji neće biti siguran!

Iako je - složio se Džulijus. - Zato bih vam savetovao da se istog časa vratite za Rusiju.

Pustite me, onda - povikao je ovaj. - Uradio sam sve što ste od mene tražili. Zašto me i dalje držite kao taoca.

Sigurno ne zbog uživanja u vašem društvu. Pretpostavljam da ćete odmah da izađete, ako želite. Ja sam mislio da biste hteli da Vas odbacim do Londona.

Mislim da nećete stići do Londona - zarežao je ovaj. - Pustite me odmah sada.

Nema problema- Zaustavi auto. Džordže. Gospodin neće putovati sa nama- Ako ikada budem došao u Rusiju, mesje Kramenjine .....

Ali pre nego što je Džulijus uspeo da završi svoj govor i pre nego što se automobil zaustavio. Rus je iskočio iz auta i nestao u noći.

— Malčice je nestrpljiv da nas ostavi - primetio je Džulijus, dok su ponovo kretali.

— I nije mu palo na pamet da se pristojno pozdravi sa damama. Nego. Džejn. sada možeš da se popneš na sedište.

Devojka je po prvi put sada progovorila.

— Kako si ga „nagovorio“? - pitala je. Džulijus je potapšao svoj revolver.

— Mali Vili je zaslužan za to.

— Fantastično! - uskliknula je devojka. Boja joj se vratila u obraze i s divljenjem je pogledala Džulijusa.

— Anet i ja nismo znale šta će da nam se desi - reče Mrvica. - Stari Vittington nas je po kratkom postupku izbacio. Mislile smo da nam je došao kraj.

— Anet - reče Džulijus. - Tako je zoveš? Kao da je pokušavao da se privikne na to ime.

— Tako se zove - reče Mrvica, širom otvorivši oči.

— Đavola! - izletelo je Džulijusu. - Ona možda misli da je to njeno ime. jer je izgubila pamćenje, jedno dete. Ali, ona je jedna i jedina, originalna Džejn Fin.

— Šta? - vrisnula je Mrvica.

Ali, bila je prekinuta. Sa žestokim udarom, metak se zabio u tapacirung tik pored njene glave.

— Dole - viknuo je Džulijus. - To je zaseda. Ovi tipovi su se brzo bacili na posao.

Nagazi gas, Džordže.

Automobil je poleteo napred. Odjeknula su još tri hica. ali na svu sreću, predaleko.

Džulijus se uspravio i okrenuo unazad.

— Ništa u šta bi se moglo pucati - tmurno je rekao. - Ali. mislim da će nas uskoro čekati još neki piknik. Ah!

— Povredjen si? - brzo je pitala Anet.

— To je samo ogrebotina. Devojka je skočila na noge.

— Pusti me da izađem. Pusti me da izađem, kad kažem! Zaustavi auto. Oni mene jure. Ja sam ta koju žele. Vi ne smete da izginete zbog mene. Pusti me. - Drmusala je kvaku na vratima.

Džulijus ju je sa obe ruke zgrabio i pogledao. Govorila je bez traga stranog akcenta.

— Sedi dole. dete - nežno je rekao. - Mislim da je sa tvojim pamćenjem sve u redu.

Lagala si ih sve vreme, zar ne?

Devojka ga je pogledala i klimnula glavom, a onda je odjednom briznula u plač.

Džulijus ju je potapšao po ramenu.

— Hajde, nemoj tako... samo sedi. Nećemo da ti dozvolimo da odustaneš.

Devojka kroz jecaje nerazgovetno reče:

— Ti si moj zemljak. Čujem ti po glasu. Budiš mi nostalgiju.

— Naravno da sam ti zemljak. Ja sam tvoj rođak... Džulijus Hersajmer. Došao sam u Evropu da bih te pronašao... i. bogami, pošteno si me namučila.

Automobil je smanjio brzinu. Džordž je preko ramena rekao:

— Raskrsnica, gospodine. Nisam siguran kojim putem da idem. Automobil je usporio sve dok se gotovo nije zaustavio. U tom je

jedna prilika je odjednom uskočila unutra, i ubacila glavu pravo među njih.

— Izvinite - reče Tomi, smeštajući se.

Mnoštvo oduševljenih uzvika ga je pozdravilo. On im je ozbiljno rekao.

— Čekao sam vas tamo pozadi. ali nisam mogao da vas obavestim dok ste onako jurili, Mogao sam samo da se molim da usporite. A sad devoike. izlazite naolje!

— Napolje?

— Da. Eno je stanica, odmah uz put. Voz stiže za tri minuta. Uhvaticete ga ako požurite.

— Šta to. do đavola, pokušavaš? - besno je pitao Džulijus. - Misliš da ćeš ih prevariti ako ostavimo automobil?

— Ti i ja nećemo ostaviti automobil. Samo devojke.

— Poludeo si, Beresforde. Potpuno si poludeo! Ne možeš da pustiš ove devojke da idu same. To bi im bio kraj!

Tomi se okrenuo ka Mrvici.

— Izađi napolje istog časa, Mrvice. Povedi je sa sobom i uradi tačno ono što sam ti rekao. Ništa ti se neće desiti. Bezbedna si. Uzmi voz za London. Idi pravo kod ser Džejmsa Pila Edžertona. G. Karter živi van grada, ali bićeš sigurna i sa njim.

— Proklet bio! - viknuo je Džulijus. - Ti si lud. Džejn, ostani tu gde si.

Iznenadnim brzim pokretom, Tomi je zgrabio revolver iz Džulijusove ruke i uperio ga u njega.

— Da li mi sada veruješ da sam ozbiljan? Izlazite napolje, obe, i uradite kao što sam rekao... ili pucam!

Mrvica je iskočila, povukavši neodlučnu Džejn za sobom.

— Hajde, sve je u redu. Kada je Tomi siguran... on je siguran - Brzo. Propustićemo voz.

Počele su da trče.

Džulijusov zadržavani bes sada je proključao.

— Šta. do đavola... Tomi ga je prekinuo.

— Zaveži! Želim da porazgovaram malo s tobom. g. Džulijuse Heršajmere.

25. Džejnina priča

Sa rukom ispod Džejninog pazuha, vukući je za sobom. Mrvica je stigla do stanice.

Njen oštar sluh uhvatio je zvuk nadolazećeg voza.

— Požuri - zadihano je rekla - ili ćemo propustiti voz.

Stigle su na platformu u trenutku kada se voz zaustavljao. Mrvica je otvorila vrata praznog kupea prve klase i dve devojke su bez daha utonule u tapacirana sedišta.

Jedan muškarac je pogledao unutra, a onda nastavio ka sledećem kupeu. Džejn se nervozno trgnula. Oči su joj bile raširene od straha. Nesigurno je pogledala u Mrvicu.

— Da li je on jedan od njih, šta misliš? - šapnula je. Mrvica je odmahнула glavom.

— Ne, ne. Sve je u redu. - Uzela je Džejninu ruku u svoju. - Tomi nam ne bi rekao da ovo uradimo, da nije bio potpuno siguran da ćemo biti bezbedne.

— Ali on ih ne zna kao što ih ja znam! - Devojka je zadrhtala. i to to ne možeš da razumeš. Pet godina! Pet dugih godina! Ponekad sam mislila da ću da poludim.

— Nema veze. Sada je sve to gotovo.

— Da li je?

Voz se sada kretao kroz noć postepeno dobijajući na ubrzanju. Džejn Fin se odjednom trgnula.

— Šta je to bilo? Učinilo mi se da sam videla lice... kako nas gleda kroz prozor.

Ne, nema ničega. Gledaj. - Mrvica je otišla do prozora i povukavši ručku, sustila prozor.

— Jesi li sigurna.

— Potpuno sigurna.

Džejn je pomislila kako duguje Mrvici objašnjenje.

— Pretpostavljam da se ponašam kao uplašeni zec, ali tu nema pomoći. Ako me sada budu uhvatili, oni će... - Oči su joj se skamenile od straha.

— Nemoj! - molila je Mrvica. - Zavali se i nemoj da razmišljaš. Budi uverena da Tomi ne bi rekao da je bezbedno. a da to zaista i nije.

— Moj rođak ne misli tako. On nije hteo da ovo uradimo.

— Ne - reče Mrvica, prilično zbunjena.

— O čemu razmišljaš? - oštro je upitala Džejn.

— Zašto?

— Tvoj glas je bio tako... čudan!

— Ja sam zaista razmišljala o nečemu - priznala je Mrvica. - Ali ne bih htela da ti kažem.. još uvek ne. Možda grešim, mada ne verujem. To je samo jedna ideja koja mi je još davno pala na pamet. Tomiju je to isto palo na pamet... gotovo sam sigurna. Ali, nemoj da brineš... za to će kasnije biti dovoljno vremena. A možda ovo i ne bude tačno! Samo uradi kako sam ti rekla... zavali se u sediste i ne razmišljaj ni o čemu.

— Pokušaću. - Duge trepavice su pale preko očiju boje lešnika - Mrvica je uspravno sela. poprimivši držanje opreznog terijera na

straži. Uprkos svemu, bila je nervozna. Pogled joj je neprekidno leteo s jednog prozora na drugi. Zapamtila je tačan položaj ručne kocnica Šta je bilo zapravo ono čega se plašila, nije mogla tačno da kaže. A duboko u sebi, bila je daleko od one samouverenosti kojom su odzvanjale njene reči. Nije bilo u pitanju to da ona nije verovala, ali povremeno bi je pretresale sumnje u to da bi neko tako jednostavan ikada mogao da parira zločinačkoj suptilnosti.

Kada bi bezbedno stigli do ser Džejmsa Pila Edžertona, sve bi bilo u redu. Ali, da li će do njega uspeti da stignu? Zar se tihe snage g. Brauna već ne okupljaju protiv njih? Čak i ta poslednja slika, Tomi sa revolverom u ruci, nije uspela da je uteši. Do sada je on već mogao biti savladan i onesposobljen samo zahvaljujući brojnosti neprijatelja... Mrvica je u glavi napravila svoj plan akcije.

Kada je voz najzad polako ušao u stanicu Čering Kros, Džejn se uspravila, trgnuvši se.

— Jesmo li stigli? Nisam verovala da ćemo uspeti!

— Oh, ja sam znala da ćemo stići do Londona bez problema. Najbolje da krenemo odmah, da ne upadnemo u gužvu. Brzo, izađi napolje. Uletećemo u taksi.

U sledećoj minuti su prošle izlaznu rampu, obavile sva potrebna plaćanja i ušle u taksi.

— Kings Kros - uputila je Mrvica. A onda je poskočila. Dok su kretali, jedan muškarac je pogledao kroz prozor njihovog taksija. Bila je gotovo sigurna da je to isti onaj muškarac koji je sedeo u susednom kupeu. Imala je užasan osećaj da ih polako opkoljavaju s svih strana.

Vidiš - objasnila je svojoj saputnici - ako misli da idemo kod Džejmsa, to će ih odvratiti sa traga. Sada će da pomisle kako idemo kod g. Kartera. Njegova kuća na selu je negde severno od Londona. Dok su prelazili Holborn, upali su u gužvu. Taksi je morao da mili- To je bilo ono što je Mrvica čekala.

— Brzo - prošaputala je, - Otvori desna vrata! Obe su izletele u saobraćajnu gužvu.

Dva minuta kasnije bile su u drugom taksiju i kretale unazad, ovog puta direktno do Karlton hausa.

Eto reče Mrvica, sa ogromnim zadovoljstvom - to bi trebalo da bude dovoljno. Ne mogu a da ne pomislim kako sam užasno pametna! Kako će samo onaj drugi taksista da psuje! Ali, uzela sam mu broj i poslaću mu novac sutra, pa neće ništa izgubiti.

Kakvo je ovo skretanje... Oh!

Začula se škripa kočnica i udarac. Drugi taksi se sudario sa njima.

Mrvica je u sekundi izletela na pločnik. Približavao im se policajac. Pre nego što je stigao do njih, Mrvica je pružila vozaču pet šilinga i ona i Džejn su se stopile sa gomilom.

— To je na korak-dva odavde - Mrvica reče bez daha. Nesreća se desila na Trafalgar skveru.

— Misliš da je sudar bio slučajan ili je namerno izazvan?

— Ne znam. Može biti i jedno i drugo.

Sa rukom u ruci. dve devojke su žurile napred.

— Možda umišljam - odjednom reče Mrvica - ali osećam da je neko iza nas.

— Požuri! - mrmljala je ova druga. - Oh. požuri!

Sada su već stigle do ugla Karlton hausa i raspoloženje im se podiglo. Odjednom im je krupni i očigledno pijani muškarac preprečio put.

— Dobro večer dame - štucao je. - Gde tako žurite?

— Pustite nas da prođemo, molim - zapovednički reče Mrvica.

— Hoću malo da razgovaram sa tvojom lepom drugaricom. - Ispružio je nestabilnu ruku i uhvatio Džejn za rame. Mrvica je začu korake iza sebe. Nije zastala da se uveri da li su prijateljski ili ne. Sagnuvši glavu, ponovila je manevar iz svog detinjstva i tresnula napadača pravo u njegov široki struk. Uspeh ove nesportske taktike je potpun. Muškarac je naglo seo na pločnik. Mrvica i Džejn su se dale u beg. Kuća koju su tražile nalazila se na izvesnoj udaljenosti. Nečiji tuđi koraci odzvanjali su za njima. Kada su stigle do vrata Džejmsove kuće. jedva su došle do daha. Mrvica je zgrabila zvonono.

Pojavio se batler i uveo ih u biblioteku, gde ih je dočekaio ser Džejms, koji je šeretski pogledao u Mrvicu.

— Dakle, vi ste mrtvi, gđice Mrvice, ništa vise od onog vaseg dečka Tomija!

— Mlade avanturiste nije lako ubiti - razmetala se Mrvica.

— Tako se čini - suvo reče ser Džejms. - Da li sam u pravu ako mislim da se vaš udruženi poduhvat završio uspehom i da je ovo... okrenuo se prema devojci na kauču - gđica Džejn Fm .

Džejn je ustala.

— Da - tiho je rekla - ja sam Džejn Fin. Imam mnogo toga da vam ispričam.

— Kada malo ojačate...

— Ne... sada! - Blago je povisila ton. - Osećaću se sigurnije kada sve budem ispričala.

— Kako želite - reče advokat.

Seo je u jednu od velikih fotelja, okrenut ka kauču. Tihim glasom- Džejn je započela svoju priču.

— Krenula sam „Luzitanijom". kako bih preuzela službu u Pauzu. Bila sam veoma uznemirena 'zbog rata, umirala sam od zelje da pomognem na bilo koji način. Učila sam francuski i moj profesor je rekao kako u Parizu traže pomoć u bolnicama, pa sam im pisala i ponudila svoje usluge, i to je prihvaćeno. Nisam imala roditelje, pa je to olakšalo stvari.

— Kada je „Luzitanija" torpedovana. prišao mi je jedan muškarac. Već sam ga ranije primetila... i primetila sam da je uplašen od nekoga ili nečega. Pitao me je da li sam patriota i rekao je da sa sobom nosi papire koji Saveznicima znače život ili smrt.

Zamolio me je da preuzmem brigu o njima. Trebalo je da čekam oglas u Tajmsu.

Ako se ne pojavi, da dokumente odnesem američkom ambasadoru.

— Većina onog što je usledilo ličilo je na noćnu moru. Još uvek mi se ponekad javlja u snovima... Preskočiću taj deo. G. Danvers mi je rekao da se pazim. Možda su ga pratili iz Njujorka, mada on u to nije bio siguran. U početku ništa nisam sumnjala, ali na brodu do Holiheda počela sam da osećam nelagodnost. Bila je tu jedna žena koja je izgledala veoma zainteresovano da vodi računa o meni i da se druži sa mnom.. gđa Vandermajer.

U početku sam joj bila zahvalna što je tako ljubazna prema meni; ali sve vreme sam osećala da u njoj postoji nešto što mi se ne dopada, i na irskom brodu sam je videla kako razgovara sa nekim muškarcem čudnog izgleda, a po načinu na koji su gledali, shvatila sam da govore o meni. Setila sam se da je ona stajala prilično blizu mene na „Luzitaniji" kada mi je g. Danvers predao paket i da je pre toga nekoliko puta pokušavala da ga uvuče u razgovor. Počela sam da se plašim, ali nisam znala šta da radim.

— Palo mi je na pamet da ostanem u Holihedu i da ne otputujem za London tog dana, ali ubrzo sam shvatila da bi to bila potpuna glupost. Jedino mi je preostalo da se pravim kako ništa ne primećujem i da se nadam najboljem. Oni mi ništa nisu mogli, dok

budno pazim. Jednu stvar sam već uradila kao predostrožnost... otvorila sam paket i zamenila dokument praznim papirom, a onda sa nonnvn iKil* Tako da ako bilo kome bude pošlo za rukom da me opljačka, to neće biti ništa važno.

— Ono što me je najviše brinulo jeste šta da uradim sa originalom. Na kraju sam ga otvorila i izravnala... to su bila samo dva lista... i položila ih između dve oglasne strane u časopisu. Te dve strane sam zalepila po ivici uz pomoć malo lepka sa koverta. Časopis sam nosila nemarno nabijen u džep mog kaputa.

— U Holihedu sam pokušala da uđem u kupe sa ljudima koji su mi izgledali normalno, ali na neki čudan način, uvek je izgledalo kao da sam okružena masom ljudi koji me stalno guraju da krenem tamo kuda ne želim da idem. Bilo je nečeg neobjašnjivog i zastrašujućeg u tome. Na kraju sam se ipak našla u kupeu sa gđom Vandermajer.

Izašla sam u hodnik, ali svi kupei su bili puni. tako da sam morala da se vratim na mesto. Tešila sam se mišlju da u kupeu ima i drugih ljudi.. tu je bio jedan veoma zgodan muškarac sa ženom, odmah preko puta mene. Bila sam gotovo srećna zbog toga sve dok nismo stigli u predgrađe Londona. Zavalila sam se i zatvorila oči.

Pretpostavljam da su pomislili kako sam zaspala, ali oči mi nisu bile sasvim zatvorene i odjednom sam videla da onaj zgodni muškarac vadi nešto iz svoje torbe i pruža gđi Vandermajer, i dok je to radio, namignuo joj je...

— Ne mogu da vam opišem kako me je to namigivanje sledilo. Moja jedina pomisao bila je da izađem u hodnik što brže mogu pobegnem. Pokušavajući da izgledam što prirodnije i opuštenije, možda su videli nešto... ne znam... ali odjednom je gđa Vandermajer rekla - Sada! - i nabacila nešto preko mog nosa i ustiju, dok sam pokušavala da vrisnem. Istog trenutka sam osetila užasan udarac po temenu...

Ser Džejms je promrmljao nešto saosećajno. Ona je nastavila:

— Ne znam koliko je vremena prošlo pre nego što sam došla svesti. Osećala sam se jako bolesno i loše. Ležala sam na prljavom krevetu. Oko njega je bio paravan, ali mogla sam da čujem dvoje ljudi kako pričaju u sobi. Gđa Vandermajer je bila jedna od njih. Pokušala sam da slušam, ali u početku ništa nisam mogla da razumem. Kada sam najzad počela da shvatam šta se dešava... bila sam potpuno užasnuta! Čudi me samo da nisam odmah vrisnula.

— Nisu pronašli dokument. Našli su paket sa praznim papirom i poludeli su! Nisu znali da li sam ja zamenila papire ili je Danvers nosio lažni paket, dok je pravi bio poslat drugim putem. Govorili su o - zatvorila je oči - ...o tome da će me naterati da priznam pod mukama!

— Nikada pre toga nisam znala šta je strah.. pravi, gnusni strah! Jednom su došli da me pogledaju. Zatvorila sam oči i pravila se da sam još uvek bez svesti, ali plašila sam se da će čuti kako mi srce glasno kuca. Ponovo su otišli. Počela sam luđački da razmišljam. Šta da uradim? Znala sam da mučenje ne bih mogla dugo da izdržim.

— Odjednom mi je pao na pamet gubitak pamćenja. Ta oblast me je uvek jako zanimala i mnogo sam čitala o tome. Imala sam čitavu stvar u malom prstu. Kada bih samo uspešno to mogla da odglumim. bila bih spašena. Izgovorila sam molitvu i duboko udahnula. Onda sam otvorila oči i počela da brbljam na francuskom.

Gđa Vandermajer je odmah došla iza paravana. Njeno lice je bilo tako zlobno, da sam skoro umrla, ali nesigurno sam joj se osmehnula i na francuskom je pitala gde se nalazim.

— Mogla sam da vidim kako ju je to zbunilo. Pozvala je onog muškarca sa kojim je pričala. On je stajao pored paravana, a lice mu je bilo u senci. Obratio mi se na francuskom. Glas mu je bio potpuno običan i tih. ali ne znam zašto, uplašio me je još gore nego ova žena. Osećala sam kao da može da vidi moje misli. I dalje sam govorila da ne mogu da se serim. Uzeo mi je ruku i počeo da je uvrće. Bol je bila užasna. Vrisnula sam na francuskom, Ne znam ali sam uspevala da

sve sto govornm bude na francuskom, ne znam koliko dugo je to trajalo, jer sam kad sam došla svesti prva stvar koju sam čula bio je njegov glas koji je govorio u svakom slučaju, dete njenih godina ne može da se pretvara.

— Kada sam se povratila, gđa Va dmaje je bila ljubazna prema meni. Pretpostavljam da je dobila takvo naređenje. Na francuskom mi je rekla da sam bila veoma bolesna.

Uskoro ću ozdraviti. Pretvarala sam se da sam ošamućena.

— Uskoro je izašla iz sobe. Ja sam i dalje veoma mirno ležala imajući osećaj da me neko od neke posmatra.

To je bilo bedno, prljavo mesto i to što mi se činilo o jako čudnim. Pretpostavljala sam da su vrata zaključana, ah ih nisam isprobala. Na zidovima su bile slike, sa prizorima iz Fausta.

Džejnina dva slušaoca u isti glas rekoše –

— Soho.

— Da... bilo je to ono mesto u Sohou gde je g. Beresford bio zarobljen. Naravno, u to vreme ja nisam ni znala da sam u Londonu. Jedna stvar me je užasno zabrinjavala, ali srce mi je poskočilo od olakšanja kada sam videla moj kaput kako leži bačen preko stolice. Časopis je još uvek bio smotan u rolnu u džepu mog kaputa.

— Kada bih samo mogla da budem sigurna da me niko ne gleda! Pažljivo sam pogledala po zidovima. Izgledalo je da nema nikakvih špijunki.. ipak, bila sam uverena da postoje. Odjednom sam sela na ivicu kreveta, zagnjurila glavu u ruke i počela da jecam „Mon Dieu! Man Dieu!" Imam veoma oštar sluh. Jasno sam čula šuškanje haljine i tiho krckanje. To mi je bilo dovoljno. Bila sam posmatrana!

— Ponovo sam legla na krevet i ubrzo mi je gđa Vandermajer donela neko jelo. I dalje je bila slatka kao šećer. Pretpostavljam da joj je bilo naređeno da zadobije moje poverenje. Uskoro je izvadila

nepromočivi paket i pitala me da li ga prepoznajem, gledajući me pri tom sve vreme kao divlja mačka.

— Ja sam ga uzela i potom prevrtala po rukama, glumeći zbunjenost. Onda sam odmahнула glavom. Rekla sam kako osećam da bi trebalo da se setim nečeg u vezi s tim. ali da mi se sve vreme čini kao da mi se sećanje vraća, da bi tada, pre nego što bih uspela bilo šta da povezem, sve ponovo nestalo. Onda mi je ona rekla da sam ja njena nećaka i da treba da je zovem „teta Rita“. Ja sam je poslušala i ona mi je rekla da ne brinem.. da će mi se sećanje uskoro vratiti.

— To je bila užasna noć. Skovala sam plan dok sam je čekala da dođe. Papiri su za sada bili na sigurnom, ali nisam mogla da rizikujem da ih i dalje ostavljam tamo.

Časopis su mogli da bace svakog časa. Ležala sam budna i čekala do nekih, kako sam procenila. dva sata ujutru. Tada sam ustala što sam tiše mogla i napipala levi zid. Skinula sam što sam tiše mogla jednu od slika sa zida. Margaritu iz vadila časopis i kovertu koju sam ubacila unutra. Onda sam prišla umivaoniku, i navlažila braon papir sa zadnje strane slike. Ubrzo sam mogla da ga skinem. Već sam izvadila dve ulepljene strane iz časopisa, pa sam ih sada ubacila sa njihovim dragocenim sadržajem između slike i braon papira koji je stajao sa zadnje strane.

Malo lepila sa koverata pomoglo mi je da sve to ponovo zalepim. Niko ne bi sanjao da je neko petljao nešto sa slikom. Ponovo sam je obesila na zid, vratila časopis u moj džep, i ušunjala se u krevet. Nadala sam se da će da pomisle kako je Danvers sve vreme nosio lažni paket, i da će me, na kraju, ipak pustiti.

— U stvari, verujem da su u početku tako i mislili, što je, na neki način, bilo i najopasnije po mene. Kasnije sam saznala da su me zamalo ubili.. nikada nije postojala opcija da me puste... ali prvi muškarac, koji je bio šef, više je voleo da me zadrže za slučaj da sam ja ipak sakrila papire, kako bih kasnije, kada mi se pamćenje vrati, mogla da ih odvedem do njih. Nedeljama su me neprestano

nadzirali. Ponekad bi me svakog sata ispitivali.. pretpostavljam da ne postoji stepen ispitivanja kojeg oni nisu imali u malom prstu!.. ali, nekako sam uspjela da se držim. Napor je bio ogroman, ali...

— Odveli su me natrag u Irsku, tako što su ponovili svaki korak tog puta za London unazad, za slučaj da sam ih sakrila negde uz put. gđa Vandermajer i još jedna žena ni sekunde me nisu ostavljale samu- O meni su govorile kao o mladoj rođaki gđe Vandermajer, koja je doživela šok na „Luzitaniji. Nije bilo nikog kome bih mogla da se obratim za pomoć, a da se ne otkrijem njima. Ako rizikujem. a ne uspem.. a gđa Vandermajer je izgledala tako bogato, tako divno obucena- bila sam bila ubeđena da bi verovali njoj a ne meni, jer bi mislili kako je moja „progonjenost" samo paranoja koja je sastavni deo mojih mentalnih problema... osećala sam da bi užasi koji bi me očekuju ako saznaju da sam se samo pretvarala, bili strahoviti.

Ser Džejms je sa razumevanjem klimnuo glavom.

— Gđa Vandermajer je bila veoma snažna ličnost. Zahvaljujući tome, kao i svom socijalnom statusu, ne bi imala puno teškoća da osigura da njena reč bude jača od vaše. Vaše senzacionalne optužbe na njen račun ne bi lako dobile kredibilitet.

— To sam i ja mislila. Završilo se time što su me poslali u sanatorijum u Bornmut. U početku nisam bila sigurna da li je to prava stvar, ili samo njihov pokušaj da me prevare. Brigu o meni je preuzela jedna bolničarka. Ja sam bila specijalni pacijent.

Ona je izgledala tako normalno i fino, da sam na kraju odlučila da joj se poverim.

Samo Proviđenje me je spasilo da ne upadnem u zamku. Moja vratu su bila odškrinuta i čula sam je kako razgovara sa nekim u hodniku. Ona je bila jedna od njih! Oni su i dalje mislili kako postoji mogućnost da ja samo blefiram, pa je ona bila zadužena da se u to uveri! Posle toga. moji živci su potpuno propali. Nisam se usuđivala da se ikome poverim!

— Mislim da sam se maltene hipnostisala. Posle nekog vremena, skoro da sam zaboravila da sam ja zaista Džejn Fin. Toliko sam se posvetila tome da igram ulogu Dženet Vandermajer, da su mi živci potpuno propali. Postala sam zaista bolesna... mesecima sam bila potpuno utonula u nekakvu obamrlost. Bila sam uverena da ću uskoro umreti i da ništa više nije važno. Kažu, kada zatvoriš zdravu osobu u ludnicu, ona najčešće i sama poludi. Pretpostavljam da je tako i sa mnom bilo. Igranje te uloge postalo je moja druga priroda. Na kraju čak i nisam bila nesrećna... samo apatična. Ništa mi nije bilo važno. I tako su godine prolazile.

A onda su se stvari odjednom promenile. Gđa Vandermajer je došla iz Londona. Ona i doktor su mi postavljali pitanja, u eksperiment sali su sa različitim tretmanima.

Bilo je govora da će da me pošalju nekom specijalisti u Parizu.

Načula sam nešto da me izgleda neki drugi ljudi.. prijatelji.. traže. Kasnije sam čula da je bolničarka koja se brinula o meni otišla za Pariz i konsultovala se sa specijalistom, predstavljajući se kao ja. On ju je proveo kroz neke istraživačke testove i ustanovio je da je njen gubitak pamćenja lažan; ali ona je hvatala beleške o njegovim metodama i primenila ih na meni. Čini mi se da pravog specijalistu ne bih uspela da prevarim ni za trenutak.. osoba koja je svoj život posvetila izučavanju ove pojave je bez premca... ali ponovo sam uspela da istrajem pred njima. Činjenica da se više nisam osećala kao Džejn Fin samo mi je olakšala posao.

— Jedne noći su me, bez upozorenja, brzo otpremili za London. Vratili su me u kuću u Sohou. Jednom kada sam se našla van sanatorijuma. osetila sam se drugačije... kao da je nešto što je bilo zakopano u meni dugo vremena, počelo opet da se budi.

— Poslali su me da opslužujem g. Beresforda. (Naravno, ja nisam znala kako se on zove). Bila sam sumnjičava... mislila sam da je to još jedna zamka. Ali on je izgledao tako pošteno, da sam teško u to mogla da poverujem. Ipak, bila sam veoma oprezna u svemu što

sam govorila, jer sam znala da me prisluškuju. Visoko u zidu. nalazio se mali otvor.

— Ali. u nedelju popodne, u kuću je stigla poruka. Svi su bili veoma uznemireni. Bez njihovog znanja, prisluškivala sam. Stiglo je naređenje da se on ubije. Ne treba da vam govorim šta je dalje bilo. pošto to vec znate- Mislila sam da ću imati vremena da otrčim i uzmem papire iz skrovišta. ali uhvatili su me. Zato sam počela da vrištim da zatvonik beži, i da ja hoću da se vratim kod Margarite. Glasno sam vikala njeno ime tri puta. Znala sam da će ostali da pomisle kako mislim na gđu Vandermajer, ali sam se nadala da će se g. Beresford setiti slike. On je jednu skinuo već prvog dana... zbog toga sam oklevala da mu verujem.

Zastala je.

— Znači, papiri su - polako reče ser Džejms - i dalje iza slike u onoj sobi.

— Da. - Devojka je ponovo utonula u kauč, iscrpljena naporom zbog duge priče.

Ser Džejms je ustao. Pogledao je na svoj sat.

— Hajde - rekao je - moramo odmah da krenemo.

— Večeras? - iznenađeno je upitala Mrvica.

— Sutra će možda biti kasno - ozbiljno je rekao ser Džejms. - Pored toga. ako odemo večeras, imaćemo šanse da uhvatimo glavnog čoveka i super-kriminalca... g. Brauna!

Usledila je mrtva tišina, i ser Džejms je nastavio:

— Pratili su vas doovde... u to nema sumnje. Kada budemo napustili kuću, ponovo će nas pratiti, ali nas neće uznemiravati, jer je g. Braunov plan da ga odvedemo do papira. Ali, kuća u Sohou je pod danonoćnim nadzorom policije. Nekoliko ljudi je stalno drži na oku.

Kada budemo ušli u kuću, g. Braun neće ustuknuti.. on će rizikovati sve, samo da se dokopa iskre kojom će da zapali svoju bombu. A on misli da rizik neće biti veliki.. pošto će da ude u kuću maskiran u prijatelja!

Mrvica je pocrvenela. a onda impulsivno otvorila usta.

— Ali. postoji nešto što ne znate... nešto što vam nismo ispričale. Zbunjeno je pogledala u Džejn.

— O čemu se radi? - oštro je upitao ser Džejms. - Ne oklevajte. gđice Mrvice.

Moramo tačno da znamo šta nas čeka.

Ali Mrvica po prvi put nije uspevala da nađe reci.

— To je tako teško... vidite, ako grešim.. oh. to bi bilo strašno. - Načinila je grimasu u pravcu onesveščene Džejn. - Nikada mi ne bi oprostila - zagonetno je primetila.

— Želite da vam pomognem?

— Da, molim vas. Vi znate ko je g. Braun. zar ne?

— Da - ozbiljno reče ser Džejms. - Napokon znam.

— Napokon? - nesigurno je upitala Mrvica. - Oh, ali ja sam mislila... - zastala je.

— Ispravno ste mislili, gđice Mrvice. U sebi sam bio uveren u njegov identitet već neko vreme... sve od one noći kada je gđa Vandermajer misteriozno umrla.

— Ah! - prošaputala je Mrvica.

— Zato što je to bilo protivno logici koju su činjenice nametale. Postojala su samo dva rešenja. Ili je hloral uzela sopstvenom rukom, a tu teoriju sam u potpunosti odbacio, ili...

— Da?

— Ili je hloral bio u brendiju koji ste joj dali. Samo je troje ljudi dotaklo taj brendi.. vi, gđice Mrvice, ja, i još jedna osoba... g Džulijus Heršajmer!

Džejn Fin se promeškolljila i ustala, okrenuvši se govorniku razrogačenih očiju.

— U početku, stvar je izgledala gotovo nemoguće. G. Heršajmer, sin čuvenog milionera, bio je veoma poznata figura u Americi. Izgledalo je potpuno nemoguće da bi on i g. Braun mogli biti jedna te ista osoba.

Ali, ne može se pobeći od logike činjenica. Budući da je tako mora se prihvatiti istina. Setite se iznenadne i neobjašnjive izbezumljenosti gđe Vandermajer. Još jedan dokaz, ako je dokaz bio potreban.

— Nisam oklevao da vam to nagovestim. Iz nekih reci g. Heršajra u Mančesteru, shvatio sam da ste krenuli putem koji sam vam nagovestio. Onda sam se bacio na posao da nemoguće dokažem mogući.

Beresford mi je telefonirao i rekao mi ono u šta sam već sumnjao, da fotografija gđice Džejn Fin nikada nije ni otišla iz njegovih ruku.

Ali. prekinula ga je devojka. Skočivši na noge, besno je povikala: - Šta hoćete da kažete? Šta to pokušavate da nagovestite? Da je g. Braun Džulijus? Džulijus... moj rođak?

— Ne, gđice Fin - neočekivano reče ser Džejms. - Ne vaš rođak. Muškarac koji se predstavlja kao Džulijus Heršajmer sa vama nije ni u kakvom srodstvu.

26. Gospodin Braun

Ser Džejmsove reci su odjeknule kao bomba. Obe devojke su izgledale jednako preneraženo. Advokat je prišao svom radnom stolu i vratio se sa isečkom iz novina, koji je pružio Džejn. Mrvica je čitala preko njenog ramena. G. Karter bi prepoznao taj isečak. On je govorio o misterioznom muškarcu koji je pronađen mrtav u Njujorku.

— Kao što sam rekao gđici Mrvici - nastavio je advokat - bacio sam se na posao da nemoguće dokažem mogućim. Veliki kamen spoticanja bila je neoboriva činjenica da Džulijus Heršajmer nije bilo izmišljeno ime. Kada sam naleteo na ovaj članak, problem je bio resen. Džulijus Heršajmer je krenuo da istraži šta se desilo sa njegovom rođakom. Krenuo je na zapad, gde je dobio vesti o njoj i fotografiju da mu pomogne u traganju. Veće uoči njegovog odlaska iz Njujorka. bio je uhvaćen u zamku i ubijen. Njegovo telo je obučeno u otrcanu odeću i lice unakaženo, kako bi se sprečila svaka identifikacija. G. Bra je zauzeo njegovo mesto. Odmah je krenuo za Englesku. Niko od vih Heršajmerovih prijatelja ili poznanika nije ga video pre nego je isplovio... mada ne bi imalo veze i da su ga videli. jer je njegova gluma bila besprekorna. Od tada je postao blizak sa svima onima kojima su bile dostupne informacije.

Samo se jedanput približio propasti. Gđa Vandermajer je znala njegovu tajnu. On nije planirao da ogromni mito koji je ponudio ikada bude ponuđen gđi Vandermajer.

Ali gđica Mrvica je, srećom, promenila plan, inače bi gđa Vandermajer već bila daleko kada bismo mi stigli tamo. Bio je suočen sa time da će biti razotkriven.

Preduzeo je očajnički korak, oslonivši se na svoj preuzeti lik da odvрати pažnju.

Gotovo da je uspeo... ali ne sasvim.

— Ne mogu da verujem - mrmljala je Džejn. - On je izgledao tako divan.

— Pravi Džulijus Heršajmer jeste bio divan momak! A g. Braun je savršeni glumac.

Ali, pitajte gđicu Mrvicu, zar nije i ona imala svoje sumnje.

Džejn se nemo okrenula ka Mrvici. Ova je klimnula glavom.

— Nisam ništa htela da kažem. Džejn... znala sam da bi te to povredilo. A, osim toga, nisam mogla da budem sigurna. Još uvek mi nije jasno zašto nas je spasio, ako je on g. Braun.

Da li je Džulijus Heršajmer bio taj koji vam je pomogao da pobegete?

Mrvica je prepričala ser Džejmsu poslednje uzbudljive događaje i na kraju je izgovorila: - Ali. ne shvatam zašto!

— Zar ne shvatate? Ja shvatam. I mladi Beresford. takođe. sudeći Po onome što je radio. Njihova poslednja nada bila je da puste Džejn a Pobegne... a beg je morao da bude izveden tako da ona ne posumnja da je u pitanju nameštaljka. Oni se ne protive tome da va Veresford bude u blizini i da ako je potrebno, komunicira sa drugima. U odgovarajućem momentu, oni bi ga smakli s puta. Onda bi u maniru junaka gospodin Heršajmer doleteo bi i spasio vas u pravom melodramskom scenariju. Nagovorio bi vas da ne umešate policiju. Šta bi se zatim desilo? Vi biste bile odvezene pravo u kuću u Sohou i uzele biste dokument .

On bi sproveo potragu, pretvarao bi se kako je skrovište gde se dokument nalazio, već opljačkano. Imao bi mnoštvo načina da se izbori sa tom situacijom, ali rezultat bi uvek bio isti. A meni se čini da bi se posle toga vama obema dogodila neka nesreća. Vidite, vi previše znate. To je. u grubim crtama, to. Priznajem da me je uhvatio na spavanju, ali nekog drugog nije.

— Tomija - nežno reče Mrvica.

— Da. Očigledno, kada je došao pravi trenutak da ga se otarase... on se pokazao suviše pametnim za njih. Ali ipak, nisam potpuno spokojan kada je on u pitanju.

— Zašto?

— Zato što je Džulijus Heršajmer g. Braun - suvo reče ser Džejms. - A potrebno je više od jednog pištolja da bi se zadržao g. Braun...

Mrvica je blago pobledela.

— Šta možemo da uradimo?

— Ništa, sve dok ne odemo u kuću u Sohou. Ako Beresford još uvek vodi igru, nemamo čega da se plašimo. U drugom slučaju, nas neprijatelj će doći da nas potraži, ali neće nas zateći nepripremljene. - Iz ladice stola, izvukao je veliki pištolj i stavio ga u svoj džep.

— Sada smo spremni. Dovoljno vas poznajem da se ne usuđujem da predložim da krenemo bez vas, gđice Mrvice.

— I ja bih to rekla!

— Ali bih zato predložio da gđica Fin ostane ovde. Ona će biti savršeno bezbedna, a plašim se da su je doživljaji koje je preturila preko glave potpuno iscrpeli.

Ali, na Mrvičino iznenađenje. Džejn je odmahнула glavom.

— Ne. Mislim da ću i ja da krenem. Ti papiri su povereni meni. Moram čitavu stvar da ispratim do kraja. Ionako se već puno bolje osećam.

Naloženo je da se dovezu ser Džejmsova kola. Tokom kratke vožnje. Mrvici je srce bučno udaralo. Uprkos trenutnoj zabrinutosti za Tomija. nije mogla a da ne likuje.

Pobediće!

Automobil se zaustavio na uglu trga i oni su izašli napolje. Ser Džejms je prišao jednom muškarcu u običnoj odeći. koji je već nekoliko sati bio na dužnosti, i razgovarao je zatim sa njim. Zatim se pridružio devojkama.

— Do sada niko nije ušao u kuću. Nadziru je i sa zadnje strane, tako da su prilično sigurni u to. Svako ko bude pokušao da uđe posle nas biće uhapšen na licu mesta.

Hoćemo li da uđemo?

Policajac je izvadio ključ. Svi su oni dobro poznavali ser Džejmsa. Takođe su dobili naređenja u vezi s Mrvicom. Samo im je treći član grupe bio nepoznat. Trojka je ušla u kuću. zatvarajući vrata za sobom. Polako su se peli uz klimave stepenice. Na vrhu se nalazila odrpana zavesa koja je zaklanjala udubljenje u kojem se Tomi skrivao onog dana. Mrvica je čula čitavu priču od Džejn, koja je tada glumila „Anet. Sa interesovanjem je pogledala dronjavi somot zavesa. Čak je i sada mogla da se zakune da se pomerila... kao da se neko nalazio iza nje. Privid je bio tako snažan, da je gotovo umislila kako može da nazre neku konturu... Šta ako g. Braun...

Džulijus... tu čeka...

Naravno da je nemoguće! Ipak. gotovo da se vratila da povuče zavesu u stranu i u veri se...

Sada su već bili na ulazu u onu sobu. Tu nije bilo mesta da se iko lako sakrije, pomislila je Mrvica uzdahnuvši od olakšanja, da bi odmah potom samu sebe izgrdila.

Ne srne da se prepusti ovoj dečjoj mašti, Bojala se prepustiti veoma čudnom osećaju da je gospodin Braun u kući... Slušaj! Šta je ?

Nečujni koraci na stepeništu? U kući jeste bilo nekog! Apsurdno! Doista je histerična.

Anet je otišla pravo do Margaritine slike. Sigurnom rukom skinula ju je sa zida.

Tanki venčiči paučine ležali su između slike i zida. Ser Džejms joj je dodao svoj džepni nož i ona je isekla braon papir sa zadnje strane... Oglasna strana časopisa je pala na pod. Džejn ju je podigla. Razdvojivši dve iskrzane stranice, izvadila je dva ispisana lista!

Ovog puta. to nije bio lažnjak. Prava stvar!

— Imamo ga - reče Mrvica. - Napokon...

Trenutak je bio gotovo okamenjen od emocija. Zaboravljena su prigušena krckanja, umišljeni zvuči od pre minut vremena. Nijedno od njih troje nije imalo oči ni za šta drugo osim za ono što je Džejn držala u svojoj ruci.

Ser Džejms je uzeo papire i pažljivo ih pregledao.

— Da - tiho je rekao - ovo je taj nesrećni nacrt mirovnog sporazuma!

— Uspeli smo - reče Mrvica. U glasu joj se osetilo strahopoštovanje i gotovo neverica.

Ser Džejms je ponovio njene reci dok je pažljivo presavijao papir i stavio ga u svoj notes, a onda se sa zanimanjem prošetao po prljavoj sobi.

— Ovde je naš mladi prijatelj bio zatvoren tako dugo. zar ne - rekao je. - Stvarno zlokobna soba. Primećujete odsustvo prozora i debljinu vrata. Šta god da se desi u ovoj sobi. niko spolja ne bi mogao da čuje.

Mrvica je zadrhtala. Njegove reci su uključile nekakav nejasan alarm u njoj. Šta ako u kući jeste bio neko sakriven? Neko ko bi mogao da zabravi ta vrata za njima, i ostavi ih da pomru kao pacovi u klopci? A onda je shvatila besmislenost svojih razmišljanja. Kuća f bila okružena policijom koja. ako se oni ne budu pojavili, neće oklevati da

provali unutra i detaljno sve pretraži. Nasmejala se sopstvenoj gluposti.. a onda je pogledala i trgnula se kada je videla kako je ser Džejms gleda.

Potpuno ste u pravu, gđice Mrvice. Osećate opasnost. Kao i ja.

Da priznala je Džejn. - To je apsurdno... a.“ ne mogu da se otresem toga.

Ser Džejms je ponovo klimnuo glavom.

Vi osećate, kao što svi mi osećamo... Gospodin Braun je ovde. Da - kada je Mrvica napravila pokret - nema sumnje... Gospodin Braun je sada ovde.

— U ovoj kući?

— U ovoj sobi... Ne shvatate? Ja sam g. Braun... Preneražene ne verujući, buljile su u njega. Same crte njegovog lica su se izmenile. Ovo je bio drugi čovek što je sada stajao pred njima. Osmehnuo se laganim, okrutnim osmehom.

— Nijedna od vas neće živa izaći iz ove sobe! Malopre ste rekli da smo uspeali. Ja sam uspeo! Nacrt mirovnog sporazuma je moj. - Osmeh mu se još više proširio dok je gledao u Mrvicu. - Da vam kažem šta će se desiti? Policija će pre ili kasnije da provali ovde. i pronaći će tu žrtve g. Brauna tri ne dve. shvatate. ali nažalost, treća žrtva neće biti mrtva, samo ranjena, i moći će da opiše napad do najsitnijih detalja. Dokument? On je u rukama g. Brauna. Tako da nikom neće pasti na pamet da pretražuju džepove ser Džejmsa Pila Edžertona! Okrenuo se ka Džejn.

— Nasamarili ste me. Skidam vam kapu. Ali to više nećete uraditi. Iza njih se začuo slab zvuk. ali opijen uspehom. on nije okrenuo glavu. Uvukao je ruku u svoj džep.

— Šah-mat Mladim avanturistima - rekao je i polako izvukao veliki automatik.

AH, dok je to radio, osetio je kako ga otpozadi neko grabi čeličnim stiskom. Pištolj mu je izbijen iz ruke. i začuo se otegnuti glas Džulijusa Heršaimera:

— Čini mi se da ste uhvaćeni na delu, sa sve plenom.

Krv je jurnula u advokatove lice. ali njegova samokontrola je bila čudesna dok je gledao dvojicu svojih porobitelja. prvo jednog pa drugog. Najduže je gledao u Tomija.

— Ti - rekao je šapatom. - Ti! Trebalo je da znam.

Videvši da ser Džejms nije raspoložen da pruža otpor, njihov stisak je popustio.

Brzo kao munja, njegova leva ruka sa velikim pečatnjakom se podiže do usana...

— " 'Ave, Caesar! te morituri salutant,' " - reče i dalje gledajući u Tomija.

Onda mu se lice promenilo i sa dugačkim, grčevitim trzajem pao je kao beživotna masa na pod. dok je vazduh ispunio miris gorkih badema.

27. Večera u „Savoju“

Večera koju je g. Džulijus Heršajmer priredio za nekoliko svojih prijatelja u „Savoju“ tridesetog uveče, dugo će se pamtiti u ugostiteljskim krugovima.

Organizovana je u privatnoj sali i naredbe g. Heršajmer bile su kratke i jasne. Dao im je određene ruke... a kada milioner da određene ruke. on obično i dobije protivrednost za svoj novac!

Uredno su obezbedeni svi sezonski delikatesi. Konobari su sa ogromnom pažnjom nosili boce starih berbi. Cvetne dekoracije prkosile su sezoni, a raznoliko majsko i novembarske voće našlo se nekim čudom jedno pored drugog. Lista gostiju bila je mala i odabrana. Američki ambasador, g. Karter, koji je. kako je rekao, dao sebi slobodu da dovede i svog starog prijatelja, ser Vilijema Beresforda. zatim Aleksandra Korleja, dr Hala kao i mladi avanturisti Prudens Kauli i g. Tomas Beresford. i na kraju, počasn gost gđica Dzejn Fin.

Gospodin Heršajmer nije žalio truda da Džejnino pojavljivanje učini fantastičnijim Mrvicu je dopratio do vrata apartmana .

Naravno - imitirala ga je Mrvca. - Uživaćemo. Biće mi zadovoljstvo da obučem Džejn. Ona je najljupkije stvorenje koje sam videla.

— Tako je - vatreno se složio g. Heršajmer. Njegov žar je izazvao trenutačno svetlucanje u Mrvicinim očima.

— Nego, Džuljuse - oklevajući je primetila - ja... ja ti nisam, još dala moj odgovor.

— Odgovor? - reče Džulijus. Lice mu je prebledelo.

— Znaš... kada si me pitao... da se udam za tebe - mucala je Mrvica, spustivši pogled u maniru ranoviktorijanske junakinje - a nisi hteo da

pristaneš na negativan odaoovor. Dobro sam razmislila o tome...

— Da- reče Džulijus. Graške znoja počele su da mu izbijaju po čelu.

Mrvica je iznenada popustila.

— Ti. idiote! - rekla je. - Šta te je, za ime sveta, nateralo da to uradiš? Još tada sam mogla da vidim da ne daješ ni žutu paru za mene.

— Nije tačno. Ja jesam... još uvek gajim.. osećaje najvišeg poštovanja i uvažavanja i divljenja prema tebi...

— Hmm! - reče Mrvica. - Ta vrsta osećanja vrlo brzo završi u smeću kada se druga osećanja pojave na sceni! Zar nije tako, stari moj?

— Ne znam na šta misliš - kruto reče Džulijus, ali licem mu se razlila velika crvena mrlja.

— Đavola! - brzo je odvratila Mrvica. Nasmejala se i zatvorila vrata, dostojanstveno dodavši: - Duboko u svojoj duši uvek ću smatrati da sam bila ostavljena!

— Ko je to bio? - pitala je Džejn kada joj se Mrvica pridružila.

— Džulijus.

— Šta je hteo?

— Zapravo, mislim da je hteo da vidi tebe, ali ja nisam htela da ga pustim unutra.

Makar ne do večeras, kada ćeš da izađeš pred svet, blistajući kao kralj Solomon!

Hajde! Idemo u kupovinu!

Za većinu ljudi, dvadeset deveti, dugo najavljivani Dan radnika, prošao je kao i svaki drugi dan. Održani su govori u Hajd parku i na

Trafalgar skveru. Rasute povorke, pevajući „Crvenu zvezdu“. manje-više besciljno su lutale ulicama. Novine koje su nagoveštavale generalni štrajk i početak vladavine terora, bile su prinuđene da spuste svoje osramoćene glave. Oni bestidniji i lukaviji od njih. pokušavali su da dokažu kako je mir postignut zahvaljujući njihovim savetima. U nedeljnim novinama, pojavila se kratka vest o iznenadnoj smrti ser Džejsma Pila Edžertona, čuvenog advokata. Novine od ponedeljka odavale su priznanje njegovoj karijeri.

Tačan izveštaj o njegovoj iznenadnoj smrti nikad nije izašao u javnost.

Tomi je bio u pravu u svojoj proceni situacije. Sve konce držao je jedan čovek.

Kada su ostali bez svog šefa organizacija se raspala - Kramenjini se brže-bolje vratio za Rusiju, napuštajući Englesku u nedelju rano ujutru. Banda je u panici napustila Estli Prajors. u brzim ostavljajući razna kompromitujuća dokumenta. Sa ovim dokazima zavere u svojim rukama, uz pomoć malog crnog dnevnika pronađenog u džepovima mrtvog čoveka, koji se sadržavao opširan i poguban opis kako su bili iskorišćeni kao oruđe.

Kasno te večeri godpodin Heršajmer je prirno svoje goste. G. Karter je stigao pratnji bio je jedan stari džentlmen. Čim ga je Tomi ugledao, pocrveneo je kao bulka. Prišao im je.

— Ha' - reče vremešni džentlmen, odmeravajući, ga dok mu je krv jurnula u lice.

— Dakle, ti si, taj moj nećak. I nisi baš nešto na prvi pogled... ali si odradio dobar posao, kako se cini. Izgleda da te je majka ipak dobro odgojila. Hoćemo li da ostavimo prošlost za nama? Ti si moj naslednik znaš i od sada ćeš dobijati od mene zvatnu svotu za podmirenje svojih troškova... i možeš smatrati Calmei Park svojim domom.

— Hvala vam. gospodine, to je jako ljubazno od Vas.

— Ode je ta mlada dama o kojoj sam toliko slušao. Tomi mu je predstavio Mrvicu.

— Ha! - reče ser Vilijem. poučavajući je. - Devojke nisu ono sto su bile kada sam ja bio mlad.

— Da. jesu - reče Mrvica. - Odeća im je možda drugačija, ah one same su ostale iste.

— Pa, možda ste u pravu. Nestašne tada... nestašne sada.

— Tako je - reče Mrvica. - ja sam užasno nestašna.

— Verujem vam - smejuljio se stari gospodin, sa simpatijom je blago povukavši za uho. Većina devojaka bila je užasnuta „starim medvedom“, kako su ga zvali.

Mrvičina drskost oduševila je starog ženomrscu.

Zatim je došao stidljivi arhiđakon, pomalo zbunjen društvom u kome se našao, srećan što se njegova ćerka istakla svojim zaslugama, ali ipak nije mogao da se uzdrži a da joj s vremena na vreme ne dobaci pogled pun nervozne zebnje. Ali, Mrvica se izvrsno ponašala. Uzdržavala se da prekrsti noge, sedela je s jezikom za zubima i odlučno odbijala da puši.

Sledeći je stigao dr Hol, a za njim i američki ambasador.

— Mogli bismo sada da sednemo za sto - reče Džulijus, kada je upoznao svoje goste, jedne s drugima. - Mrvice, izvoli.

Pokazao je rukom na počasno mesto za stolom. Ali, Mrvica je odmahnula glavom.

— Ne... to je Džejnino mesto! Kada čovek pomisli kako se samo držala sve ove godine, trebalo bi da je proglase krajicom večeri.

Džulijus joj je dobacio zahvalan pogled i Džejn je stidljivo prišla do dodeljenog joj mesta. Koliko god da je ranije izgledala lepo. to se nije

moglo meriti sa ljupkošću koja ju je sada krasila. Mrvica je odano odigrala svoju ulogu. Haljina čuvenog kreatora bila je nazvana „žuti ljiljan“. Bila je sva u zlatnim i crvenim i braon nijansama, iz kojih se uzdizao divan stub devojčinog belog vrata i bronzani slapovi kose koji su ovenčavali devojčinu ljupku glavu. Divljenje se ogledalo u očima svih prisutnih, dok je ona sedala za sto.

Uskoro je večera bila u punom jeku, a zatim je Tomi jednoglasno bio pozvan da da puno i detaljno objašnjenje.

— Bio si tako prokleta zatvoren u vezi s čitavim ovim poslom - optužio ga je Džulijus. - Naveo si me da poverujem kako si otišao u Argentinu. A najsmešnija je pomisao da ste mi oboje, i ti i Mrvica, dodelili ulogu g. Brauna!

— Ideja nije bila njihova - ozbiljno reče g. Karter. - Bila im je sugerisana, a otrov veoma pažljivo uliven od strane vrhunskog umetnika. Članak u njujorškim novinama dao mu je ideju, i uz pomoć toga on je satkao mrežu u koju vas je zamalo uvukao i uništio.

— Nikada mi se nije sviđao - reče Džulijus. - Od početka sam osećao da nešto s njim nije u redu i uvek sam sumnjao da je on bio taj koji je tako zgodno ućutkao gđu Vandermajer. Ali tek kada sam čuo da je naređenje za Tomijevo smaknuće došlo odmah posle našeg razgovora sa njim te nedelje, počelo je da mi sviće da je on ta naša zverka.

— Ja uopšte nisam posumnjala - jadala se Mrvica. - Uvek sam mislila da je on toliko pametniji od Tomija... nema sumnje da me je baš dobro prešao.

Džulijus se složio.

— Tomi je bio fantastičan! I umesto da sedi ovde nem kao riba neka prestane da se stidi i ispriča nam celu priču.

— Tako je! Tako je!

— Nema šta da se priča - reče Tomi, već u kritičnom stanju zbog nelagodnosti.

— Bio sam totalna budala... sve do trenutka dok nisam pronašao onu „Anetinu" fotografiju i shvatio da je to Džejn Fin. Onda sam se setio kako je uporno vikala reč „Margarita"... i pomislio sam na Ritu, i.. pa, to je to. Onda sam, naravno, vratio tilm unazad, da vidim gde sam to ispao glupan.

— Nastavite - reče g. Karter, kada je Tomi pokazao simptome da će ponovo da zapadne u ćutanje.

— Kada mi je Džulijus ispričao za gdu Vandermajer, to me je zabrinulo. Na prvi pogled, izgledalo je da su ili on ili ser Džejms bili ubice ali. nisam znao koji od njih dvojice. Kada sam pronašao onu fotografiju u ladici, posle one priče kako ju je inspektor Braun uzeo, nateralo me je da posumnjam u Džulijusa. A onda sam se setio kako je ser Džejms bio taj koji je otkrio lažnu Džejn Fin. Na kraju, nisam mogao da se odlučim.. i samo sam resio da ništa ne rizikujem. Ostavio sam poruku Džulijusu. za slučaj da je on g. Braun, i rekao mu da idem za Argentinu, a pored stola sam ispustio ser Džejmsovo pismo u kome mi on nudi posao, tako da je mogao da vidi da ništa ne izmišljam. Onda sam napisao pismo g. Karteru i pozvao ser Džejmsa. Odlučio sam da će biti najbolje ako mu se poverim, pa sam mu ispričao sve, osim da verujem kako znam gde su papiri sakriveni. Način na koji mi je pomogao da uđem Mrvici i Anet u trag gotovo da me je uverio da je on nevin, ali ne sasvim. Držao sam oči otvorene. A onda sam dobio lažnu poruku od Mrvice... i tada sam znao!

— Ali kako?

Tomi je izvadio Mrvičinu poruku iz džepa i pružio je.

— To jeste njen rukopis, ali znao sam da nije njena poruka. Zbog potpisa. Ona se nikada ne bi potpisala sa „Prudens - Mrvica", napisala bi samo „Mrvica". Džulijus njen potpis jeste video... jednom mi je pokazao njenu poruku.. ali ser Džejms nije!

Posle toga, sve je bilo jasno kao dan. Poslao sam Alberta što brže kod g. Kartera.

Ja sam se pravio da sam oputovao, ali sam se odmah vratio. Kada je Džulijus upao sa svojim kolima, znao sam da to nije bio deo g. Braunovog plana... i da će verovatno da nastanu nevolje. Ukoliko ser Džejms ne bude uhvaćen na delu, da tako kažem, znao sam da mi g. Karter nikada ne bi verovao na puku reč...

— I ne bih - sa žaljenjem je ubacio g. Karter.

— Zato sam poslao devojke kod ser Džejmsa. Bio sam siguran da će, pre ili kasnije, otići u kuću u Sohou. Zapretio sam Džulijusu revolverom, jer sam hteo da Mrvica to ispriča ser Džejmsu tako da on ne brine zbog nas. Čim su devojke izašle, rekao sam Džulijusu da vozi što brže može za London, i dok smo se vozili, ispričao sam mu čitavu priču. Stigli smo očas posla do kuće u Sohou i sastali se ispred sa Karterom.

Pošto smo sve utanačili sa njim, otišli smo i sakrili se u udubljenju iza zavese.

Policajac je dobio naređenja da, ako ga pitaju, kaže da niko nije ulazio u kuću. To je sve.

Tomi je naglo završio.

Za trenutak je usledila pauza.

— Nego - odjednom reče Džulijus - svi ste pogrešili u vezi s Džejinom fotografijom. Ona jeste uzeta od mene, ali sam je ja ponovo pronašao.

— Gde? - uskliknula je Mrvica.

— U onom malom sefu u spavaćoj sobi gde Vandermajer.

— Znala sam da si nešto našao - prekorno reče Mrvica. - Da ti iskreno kažem, to je ono zbog čega sam počela da sumnjam u tebe.

Zašto nisi ništa rekao?

— Pretpostavljam da sam i ja bio malčice sumnjičav. Već mi je jednom ukradena, pa sam odlučio da je ne ispuštam iz ruku, sve dok mi neki fotograf ne napravi tucet kopija!

Svi smo ponešto krili - zamišljeno reče Mrvica. - Pretpostavljam da te rad u tajnosti načini takvim!

U pauzi koja je nastala, g. Karter je iz svog džepa izvadio malu, otrcanu braon beležmku.

Beresford je malopre rekao da ja ne bih verovao da je ser Džejmsov kriv, osim. kako je rekao, ako ga uhvatimo na delu. To je tačno u stvari, sve dok nisam pročitao zabeleške u ovoj sveščici, nisam u potpunosti da poverujem u ovu neverovatnu istinu. Ova beležnica će preći u posed Skotland jarda, ali nikada neće biti izložena MI na uvid. Ser Džejmsova dugogodišnja povezanost sa zakonom učinila bi tako nešto nemogućim. Ali vama, koji znate istinu, pročitao bih nekoliko odlomaka koji će vam baciti svetlo na neverovatan mentalitet ovog velikog čoveka.

Otvorio je beležnicu i okretao tanke strane.

— ...Voditi ove beleške je ludost. Toga sam svestan. To je dokaz protiv mene. Ali, ja nikada nisam ustuknuo pred rizicima. A osećam snažnu potrebu da se negde izrazim... Ova knjižica će mi biti oduzeta samo kada budem bio mrtav...

— Već od ranih dana shvatio sam kako posedujem izuzetne sposobnosti. Jedino budala potcenjuje svoje mogućnosti. Moj mentalni kapacitet je bio visoko iznad proseka. Znao sam da sam rođen za uspeh. Jedina stvar koja je bila protiv mene, bila je moja pojava. Bio sam tih i običan... potpuno neprimetan...

— Kada sam bio dečak, čuo sam čuveno suđenje za ubistvo. Bio sam impresioniran elokvencijom advokata odbrane. Po prvi put sam počeo da razmišljam o ideji da sopstvene talente stavim na to

tržište... Zatim sam proučavao kriminalca na optuženičkoj klupi.. Čovek je bio budala... bio je neizrecivo, neverovatno glup. Čak i sposobnost njegovih advokata teško da je mogla da ga spase. Osetio sam nemerljiv prezir prema njemu. Onda mi je palo na pamet da su kriminalni standardi zapravo niski. Rasipništvo, neuspesi. civilizacijski ološ koji je odlutao u zločin. Čudno da ljudi od inteligencije nikada nisu shvatili te izuzetne mogućnosti... Poigravao sam se tom idejom. Kakvo veličanstveno polje... kakve bezgranične mogućnosti! Zavrteo mi se mozak...

— ...Pročitao sam klasična dela o kriminalu i kriminalcima. Svi oni su potvrdili moje mišljenje. Degeneracija, bolest... nikada to nije bila svesna odluka nekog dalekovidog čoveka da prihvati takvu kaijeru. Onda sam razmislio. Pretpostavimo da se moje ambicije ostvare... da postanem advokat, da se uzdignem do najvećih visina svoje profesije u Engleskoj.

Šta onda? Da li je to moć? Na svakom koraku saplitan od strane mojih kolega, sputavan demokratskim sistemom čija bih ja bio samo marionetska figura! Ne... ne, ja sam sanjao o apsolutnoj moći! Diktator! A takva moć mogla je da bude dobijena samo ako se radi s druge strane zakona. Igrati na slabost ljudske prirode, a onda na slabost nacija... okupiti i kontrolisati ogromnu organizaciju i najzad srušiti postojeći poredak, i vladati! Takve misli su me opijale...

— ...shvatio sam kako moram da vodim dvostruki život. Čovek poput mene sigurno će privući pažnju. Isto tako, moram imati uspešnu karijeru, kako bih mogao da prikrijem svoje prave aktivnosti... Takode, moram da negujem svoju ličnost.

Oblikovao sam sebe po modelu uspešnih advokata. Kopirao sam njihovo ponašanje, njihov magnetizam. Da sam odabrao da postanem glumac, verovatno bih bio najbolji od svih! Bez prerušavanja... bez masne boje... bez lažnih brada! Ličnost! Menjao sam ličnost bez ikakve muke! Kada bih sve maske skinuo, bio sam ja sam, nenametljiv, tih, čovek kao bilo koji drugi. Nazvao sam se g. Braun. Postoje stotine ljudi po imenu Braun... Postoje stotine ljudi koji izgledaju baš kao ja...

— ...Uspeo sam u svojoj lažnoj karijeri. Bio sam predodređen za uspeh. Uspeću i u drugoj. Čovek kao ja ne može da propadne...

— ...Čitao sam o Napoleonovom životu. On i ja imamo toliko toga zajedničkog...

— ...Moj posao je odbrana kriminalaca. Čovek mora da se brine za svoje ljude...

— ...Jedanput ili dvaput sam osetio strah. Prvi put je to bilo kad sam bio u Italiji. Bio sam na večeri na kojoj je bio prisutan čuveni psihijatar, profesor D, Poveo se razgovor o ludilu. On je rekao: „Mnogo ljudi je ludo a niko ne zna. Ni oni sami ne znaju." Ne razumem zašto je gledao u mene kada je to rekao. Njegov pogled je bio čudan... Nije mi se dopao...

— ...Rat me je uznemirio... Mislio sam da će pomoći mojim planovima. Nemci su tako efikasni. Njihov sistem špijunaže takođe je izvanredan. Ulice su pune onih dečaka u uniformama. Praznoglave mlade budale... Ipak. ne znam. Pobedili su u ratu... To me uznemirava...

— ...Moji planovi se uspešno razvijaju... Devojka se umešala... ne mislim da ona zaista nešto zna... Ali. moramo da ostavimo „Estoniju"... neću sada da rizikujem...

— ...Sve se odvija po planu. Gubitak pamćenja je problem. Ne može da bude lažan.

Nijedna devojka ne bi mogla da prevari mene!...

— ...Dvadeset deveti... To je veoma blizu... - g. Karter je zastao.

— Neću da vam čitam detalje vezane za planirani puč. Ali, postoje dva unosa koji se odnose na vas troje. U svetlu nedavnih događaja, mislim da će biti zanimljivi.

— ...Time što sam naveo devojkę da mi sama pride, uspeo sam da je pridobijem. Ali ona ima intuiciju koja može biti opasna... Moram je skloniti s puta... Sa Amerikancem ništa ne mogu da uradim. On sumnja u mene i ne podnosi me. Ali. on ništa ne zna. Verujem da je moja maska neprozirna... Ponekad se plašim da sam potcenio onog drugog dečka. On nije bistar, ali teško ga je zaslepiti pred činjenicama...

G. Karter je zatvorio beležnicu.

Nastala je tišina.

Onda je g. Karter ustao.

— Želim da nazdravim. Udruženom poduhvatu koji je svojim uspehom u potpunosti opravdao svoje postojanje!

Svi su uz usklrike nazdravili.

— Postoji još nešto što bismo želeli da čujemo - nastavio je Karter. Pogledao je u američkog ambasadora. - Znam da govorim i u vaše ime. Zamolićemo gđicu Džejn Fin da nam ispriča priču koju je proživela. Podignimo i ispijmo čaše u zdravlje jedne od najhrabrijih kćeri Amerike, kojoj su upućene čestitke i zahvalnosti dve velike zemlje!

28. I posle

— To je bila sjajna zdravica, Džejn - reče g. Heršajmer, dok su se on i njegova rođaka vozili „rols-rojsom" nazad u „Ric".

— Ona, udruženom poduhvatu?

— Ne... ona upućena tebi. Ne postoji nijedna devojka na ovom svem koja bi izdržala ono što si ti prošla. Bila si jednostavno divna.

Džejn je odmahнула glavom.

— Ne osećam se divnom. Duboko u sebi sam samo umorna i usamljena... i nostalgična za svojom zemljom.

— To me dovodi do nečeg što sam hteo da kažem. Čuo sam ambasadora kako ti kaže da su se on i njegova žena nadali da ćeš odmah doći kod njih u ambasadu. To je dobro, ali ja imam drugi plan. Džejn... želim da se udaš za mene! Nemoj odmah da se uplašiš i kažeš ne. Znam da ne možeš odmah da me voliš, to je nemoguće. Ah. ja sam te zavoleo još od prvog trenutka kada mi je pogled pao na tvoju fotografiju... a sada kada sam te video, jednostavno sam poludeo za tobom! Kada bi samo pristala da se udaš za mene. ne bih ti uopšte dosadivao... imala bi sve vreme ovog sveta. Možda me nikada nećeš zavoleti i. ako to bude slučaj, ja ću te pustiti da odeš. Ali. želim mogućnost da se brinem i vodim računa o tebi.

— To je ono što i ja želim - čežnjivo reče devojka. - Nekog ko će biti dobar prema meni. Oh. ti ne znaš kako se usamljeno osećam!

— Naravno da znam. Onda, mislim da smo to rešili i posetiću sutra ujutru nadbiskupa i zatražiti da nas venča.

— Oh, Džulijuse!

— Pa, ne želim da te požurujem, Džejn, ali nema smisla da čekamo. Nemoj da se plašiš... ne očekujem da me odmah voliš.

Ali mala ruka je skliznula u njegovu.

— Ja te volim sada, Džulijuse - reče Džejn Fin. - Volela sam te još od onog trenutka u kolima kada ti je metak okrznuo obraz...

Pet minuta kasnije, Džejn je meko prošaputala:

— Ja ne poznajem dobro London, Džulijuse, ali čini mi se da je put od „Savoja“ do „Rica“ veoma dug.

— Zavisi od toga kuda ideš - drsko je objasnio Džulijus. - Idemo oko Ridžents parka!

— Oh, Džulijuse... šta će šofer da pomisli?

— Sa platom koju mu dajem, on zna da je pametnije da se uzdrži od bilo kakvog samostalnog mišljenja. Pa Džejn, jedini razlog što sam priredio večeru u „Savoju“ jeste taj što sam tako mogao da te odvezem kući. Nisam znao kako inače da ostanem nasamo sa tobom. Ti i Mrvica ste vezane kao sijamski blizanci. Još jedan dan, i pretpostavljam da bismo Beresford i ja potpuno poludeli!

— Oh. Da li je on...?

— Naravno da jeste. Do ušiju.

— Tako sam i mislila - zamišljeno reče Džejn.

— Zašto?

— Zbog svih stvari koje Mrvica nije rekla!

— Tu si me zbunila - reče g. Heršajmer. Ali Džejn se samo nasmejala.

U međuvremenu. Mladi avanturisti su sedeli pristojno, veoma ukočeno i osećali su se veoma neprijatno u taksiju, koji se sa posebnim nedostatkom originalnosti takođe vraćao do „Rica” .

Činilo se da je među njima zavladała užasna zbunjenost. Nisu znali šta se to tačno desilo, ali sve se promenilo. Jezici su im se vezali, nemi.. paralisani. Čitavo staro drugarstvo je nestalo.

Mrvica ništa nije mogla da smisli da kaže.

Tomi je bio u istoj nevolji.

Sedeli su vrlo kruto i izbegavali da pogledaju jedno u drugo.

Napokon je Mrvica učinila očajnički napor.

— Bilo je prilično zabavno, zar ne?

— Prilično. Nova tišina.

— Dopada mi se Džulijus - ponovo je probala Mrvica. Tomi se odjednom vratio u život.

— Nećeš se udati za njega, čuješ? - zapovednički je rekao. - Ja ti zabranjujem.

— Oh! - pokorno reče Mrvica.

— Apsolutno, shvataš.

— On ne želi da se oženi sa mnom.. on me je u stvari zaprosio iz ljubaznosti.

— To nije mnogo verovatno - podrugljivo reče Tomi.

— Ona će mu sasvim odgovarati - snishodljivo reče Mrvica.

— Zar ti se ne čini da je ona najljupkija devojka na svetu?

— Oh, moguće.

— Ali, pretpostavljam da ti voliš kvalitet - sa izveštačenom ozbiljnošću reče Mrvica.

— Ja... oh, do đavola. Mrvice, ti znaš!

— Dopada mi se tvoj stric, Tomi - reče Mrvica, brzo praveći digresiju. - Nego, šta ćeš da uradiš, prihvatićeš g. Karterovu ponudu da radiš za vladu, ili Džulijusov poziv i bogato plaćeno zaposlenje na njegovom ranču u Argentini?

— Držaču se stare dobre kuće. mada mislim da je to divno od Heršajmera. Ali, bolje mi je u Londonu.

— Ne vidim gde se ja tu uklapam.

— Ja vidim - sigurno reče Tomi. Mrvica ga je kradomice pogledala iskosa.

— Tu je i novac - zamišljeno je primetila.

— Kakav novac?

— Oboje ćemo dobiti po ček. G. Karter mi je tako rekao.

— Jesi li ga pitala na koliko? - sarkastično je pitao Tomi.

— Jesam - trijumfalno reče Mrvica. - Ali, neću da ti kažem.

— Mrvice, ti stvarno preteruješ!

— Bilo je zabavno, zar ne, Tomi? Zaista se nadam da ćemo imati još mnogo avantura.

— Nezajažljiva si. Mrvice. Meni je dosta avantura za sada.

— Pa. kupovina je skoro isto tako dobra - sanjalački reče Mrvica. - Razmišljam o kupovini starog nameštaja. i svetlih tepiha, i svilenih

zavesa. i uglačanog stola za ručavanje. i kauča sa mnogo jastučića...

— Čekaj malo - reče Tomi. - Za šta će ti sve to?

— Možda za kuću.. mada ja razmišljam o stanu.

— Čijem stanu?

— Ti misliš da ja to ne mogu da izgovorim, ali grešiš! Našem, eto ti.

— Najdraža moja - reče Tomi, čvrsto je stežući u zagrljaj. - Bio sam sasvim rešen da te nateram da to izgovoriš. Duguješ mi zbog toga što si me onako nemilosrdno gazila kad god bih pokušao da budem romantičan.

Mrvica je podigla svoje lice ka njemu. Taksi je nastavio putem oko severne strane Ridžents Parka.

— Nisi me zaprosio na pravi način - istakla je Mrvica. - Ne na način koji bi naše bake nazvale prosidbom. Ali, pošto sam čula kako pričaš Džulijusu o meni rešila sam da pristanem.

— Nećeš moći da pobegneš od udaje za mene, tako da ti to ne pada na pamet.

— Kako će to biti zabavno - odgovorila je Mrvica. - Brak se naziva raznim imenima, mirna luka, sklonište, ovekovečena ljubav, ropstvo, i još mnogo toga. Ali. znaš šta ja mislim da je brak?

— Šta?

— Sport.

— I to vraški dobar sport - reče Tomi.

Beleška o piscu

Agata Kristi je najpoznatiji svetski pisac misterija i s pravom je zovu „kraljicom zločina“. Njene knjige su prodane u bilionskom tiražu na engleskom jeziku, i isto toliko na drugih 45 svetskih jezika. Jedino su Biblija i Šekspirova dela doživela veću prodaju od romana Agate Kristi.

Agata Miler je rođena u Torkaju, u Engleskoj, 15. septembra 1880. Godine 1914, udala se za pukovnika Arčibalda Kristija, avijatičara pri Kraljevskim avio trupama.

Ovaj zanimljivi par je dobio i jednu ćerku, Rosalinu, pre nego što su se razveli 1928. godine.

U svojoj književnoj karijeri, koja je trajala više od pola veka, Agata Kristi je napisala 79 romana i kolekcija malih priča. Takođe je napisala desetine pozorišnih komada, uključujući Mišolovku, koja je premijerno izvedena u Londonu 25. novembra 1952, i to delo je do sada najduže konstantno igran komad u istoriji pozorišta.

Agatin prvi roman, Misteriozna aferu u Stajku (1920), takođe je bio prva ekranizacija njenog ekscentričnog belgijskog detektiva Herkula Poaroa.

Sa sigurnošću jedna od najpoznatijih izmišljenih kreacija svih vremena, Poarove „sive ćelije“ su trijumfovale u borbi protiv opakih zločina u preko 33 romana.

Njen poslednji objavljen roman, Uspavano ubistvo (1976), takođe ekranizovan, čime je još jedan od svetski poznatih literarnih likova gospođica Džem Marpl, dobila svoju ulogu i na filmu. Gospođica Marpl se pojavila u preko 12 romana, počevši od Ubistva u Vikarijatu 1930.

Oboje, Herkul Poaro i gospođica Marpl, su naširoko poznati zahvaljujući ekranizaciji u filmovima i kratkim TV serijama. Ubisvro u Orijent-ekspresu (1974), Svedok optužbe (1957), Smrt na Nilu (1978) su samo neki od uspešnih filmova baziranih na njenom radu.

Agata Kristi je takođe napisala šest romantičnih romana pod pseudonimom Meri Vestmakot. Napisala je i četiri autobiografske knjige, kao i zabavne pustolovine na mnogim arheološkim ekspedicijama koje je posećivala sa svojim drugim mužem.

Godine 1971, dobila je najveće nacionalno priznanje, kada je primila orden Britanskog kraljevstva.

Umrta je 12. januara 1976. godine.

Kraj

Napomene

[1] *franc: Moj bože. šta se ovde dešava, (prim, prev.)*

[2] *Državni udar - prim, prev*